

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

STATISTICAL OFFICE IN KRAKÓW

ROCZNIK STATYSTYCZNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE MAŁOPOLSKIE
VOIVODSHIP*

2011

ROK XII

YEAR XII

KRAKÓW 2011

ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W KRAKOWIE

*EDITORIAL BOARD
OF THE STATISTICAL OFFICE
IN KRAKÓW*

PRZEWODNICZĄCY

PRESIDENT

dr Krzysztof Jakóbk

CZŁONKOWIE

MEMBERS

Agnieszka Chochorowska, Agnieszka Czekaj, Adriana Lechowicz,
dr Dorota Olszewska, Barbara Oremus, Krzysztof Pawlaczek,
Helena Sienniak, Monika Wałaszek, Iwona Wrona

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne -
Wydział Analiz i Opracowań Zbiorczych
kierujący

*Editorial and technical supervision -
Analyses and Aggregated Studies Division
supervisor*

Helena Sienniak

Sekretarz

Secretary

Aneta Ryszka

Tłumaczenia

Translation

Anna Dziedzic

Skład komputerowy i wykresy

Typesetting and graphs

Marta Klósek

Ewa Kopacka

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

ISSN 1640-002X

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate source***

Druk i oprawa

Printing and binding

ZWS Zakład Poligraficzny nr 2
26-600 Radom, ul. Planty 39/45

Nakład 150 egz. B5

Cena 25,00 zł

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie - www.stat.gov.pl/krakow

*Publication available on CD
and on the Internet - www.stat.gov.pl/krakow*

PRZEDMOWA

Przekazujemy Państwu kolejną, dwunastą już edycję **Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego**, zawierającą obszerny zestaw informacji charakteryzujących poziom życia mieszkańców oraz stan gospodarki Małopolski.

Przy zachowanym układzie tematycznym, obecną edycję Rocznika rozszerzono o informacje, dotyczące m.in.:

- wyników wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.,
- wstępnych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010,
- badanych cyklicznie tematów - kluby sportowe.

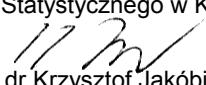
Podobnie jak w latach ubiegłych, informacje zawarte w Roczniku, zwłaszcza w tablicach przeglądowych z danymi dla okresu 2000-2010, pozwalają na przeprowadzenie analiz i porównań retrospektywnych, a także uchwycenie podstawowych tendencji i kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego województwa małopolskiego.

W obecnej edycji dane statystyczne według rodzajów działalności zaprezentowano w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007.

Rocznik, podobnie jak w latach ubiegłych, oprócz formy książkowej, dostępny jest również na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Krakowie i na płycie CD.

Czytelnikom polecamy także, stanowiące niejako uzupełnienie niniejszej publikacji, opracowania **Województwo Małopolskie 2011 - Podregiony, Powiaty, Gminy** oraz wydawany co dwa lata **Rocznik Statystyczny Krakowa 2011**.

Oddając Państwu **Rocznik Statystyczny Województwa Małopolskiego 2011**, pragnę podziękować wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje i uwagi, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

dr Krzysztof Jakóbiak

PREFACE

We present you the next, already twelfth edition of the **Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship**, containing statistical information on living standards of the society and on the condition of the economy of Małopolska.

While preserving thematic layout, this edition of the Yearbook has been widened by information concerning among others:

- results of the election to organs of local self-government in 2010,
- preliminary results of the Agricultural Census 2010,
- cyclically surveyed subjects - sports clubs.

Like the last years, information included in the Yearbook, particularly in review tables with data for the period 2000-2010, enable to make analyses and retrospective comparisons as well as to seize main tendencies and directions of the socio-economic development of Małopolskie voivodship.

In this issue statistical data by type of activity are presented in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD) 2007 (NACE Rev. 2).

Beside the book, like the last years, the Yearbook is also available at the website of the Statistical Office in Kraków and on CD.

We recommend to Readers also elaborations constituting some supplement to the present publication: **"Małopolskie Voivodship – Subregions, Powiats, Gminas, 2011"** as well as edited every two years **"Statistical Yearbook of Kraków, 2011"**.

Presenting the **Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship, 2011**, I would like to express our gratitude to all persons and institutions for provided information and remarks which contributed to the enrichment of its content.

Director
of the Statistical Office in Kraków

Krzysztof Jakóbik, Ph.D.

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2010 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000-2010)

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna .
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego w 2010 r.
--

CONTENTS

Preface	3-4
List of tables and graphs	6-19
Symbols. Abbreviations	20-21
General notes	22-27

REVIEW TABLES

<i>Voivodship and the country in 2010</i>	28-33
<i>Major data on the voivodship (2000-2010)</i>	34-55

CHAPTERS

<i>Geography</i>	56-57
<i>Environmental protection</i>	58-81
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	82-88
<i>Public safety. Justice</i>	89-96
<i>Population. Religious denominations ..</i>	97-122
<i>Labour market</i>	123-162
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	163-172
<i>Household budgets</i>	173-179
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	180-192
<i>Education</i>	193-220
<i>Health care and social welfare</i>	221-234
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	235-247
<i>Science and technology. Information society</i>	248-266
<i>Prices</i>	267-271
<i>Agriculture and forestry</i>	272-298
<i>Industry and construction</i>	299-313
<i>Transport and communications</i>	314-320
<i>Trade and catering</i>	321-326
<i>Finances of enterprises</i>	327-342
<i>Public finance</i>	343-350
<i>Investments. Fixed assets</i>	351-362
<i>Regional accounts</i>	363-367
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	368-377
Socio-economic situation of the Małopolskie voivodship in 2010	378-428

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship</i>	1 56
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders</i>	2 56
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3 57
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	4 57
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 58
Powierzchnia geodezyjna województwa według kierunków wykorzystania (2010, 2011)	<i>Geodesic area of the voivodship by directions of use (2010, 2011)</i>	1 (5) 66
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rol- niczej i leśnej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non- -forest purposes (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (6) 67
Grunty zdewastowane i zdegradowane wyma- gające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Devastated and degraded land requiring recla- mation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2009, 2010) .</i>	3 (7) 67
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (8) 68
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodo- wej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (9) 68
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2009, 2010) .</i>	6 (10) 69
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2010 r.	<i>Quality of water from waterworks supplied to the population for consumption in 2010</i>	7 (11) 69
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzo- ne do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (12) 70
Jednostki odprowadzające ścieki według miej- sca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (13) 70
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Waste water treatment plants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (14) 71
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczysz- czeń powietrza (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Emission and reduction of industrial air pollut- ants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (15) 72
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powie- trza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	12 (16) 73
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz te- reny ich składowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (17) 74
Odpady według rodzajów (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Waste by type (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (18) 75
Powierzchnia o szczególnych walorach przy- rodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (19) 75
Parki narodowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>National parks (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (20) 76
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2009, 2010) ...	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (21) 76
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2009, 2010) ..	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	18 (22) 77
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	19 (23) 77

	Tablica Table	Strona Page
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	20 (24) 78
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2009, 2010)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2005, 2009, 2010)</i>	21 (25) 78
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Outlays on fixed assets in environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	22 (26) 79
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (27) 80
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną na wsi (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>Investment outlays on environmental protection and water management in rural areas (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	24 (28) 81
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 82
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (29) 84
Gminy w 2010 r.	<i>Gminas in 2010</i>	2 (30) 84
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2010</i>	3 (31) 85
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2010</i>	4 (32) 85
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (33) 87
Wybory radnych do organów jednostek samorządu terytorialnego w dniu 21 XI 2010 r.	<i>Elections of councillors to organs of local self-government entities on 21 XI 2010</i>	6 (34) 87
Wybory bezpośrednie wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w 2010 r.	<i>Direct elections of village mayors, mayors and presidents of cities in 2010</i>	7 (35) 88
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 89
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Ascertained crimes by the Police and prosecutor's office in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (36) 91
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję i prokuraturę (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police and prosecutor's office (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (37) 93
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (38) 95
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered activity of the State Fire Service (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (39) 95
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 97
Ludność (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (40) 101
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (41) 101
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (42) 102
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	<i>Working and non-working age population projection until 2035 (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)</i>	4 (43) 103

	Tablica Table	Strona Page
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Towns and urban population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (44) 104
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Gminas and rural population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (45) 104
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (46) 105
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Marriages contracted and dissolved (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (47) 106
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według wieku nowożeńców	<i>Marriages by age of bridegrooms and brides contracted in 2010</i>	9 (48) 106
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców ..	<i>Marriages by previous marital status of bridegrooms and brides contracted in 2010</i>	10 (49) 108
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2010 r.	<i>Religious marriages contracted in 2010</i>	11 (50) 109
Rozwody w 2010 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filing petition for divorce in 2010</i>	12 (51) 109
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (52) 111
Urodzenia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Births (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (53) 111
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Live births by birth order and age of mother (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (54) 112
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (55) 113
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2010 r. ...	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2010</i>	17 (56) 113
Zgony według przyczyn w 2009 r.	<i>Deaths by causes in 2009</i>	18 (57) 114
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2010 r. .	<i>Infant deaths by sex and age in 2010</i>	19 (58) 116
Zgony niemowląt według przyczyn w 2009 r.	<i>Infant deaths by causes in 2009</i>	20 (59) 116
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Suicides registered by Police (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	21 (60) 117
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (61) 118
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (62) 118
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2000, 2005, 2009, 2010) ...	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	24 (63) 119
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	25 (64) 120
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Internal migration of population for temporary stay (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	26 (65) 120
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2008, 2009)	<i>Internal migration of population for temporary stay by sex and age of migrants (2000, 2005, 2008, 2009)</i>	27 (66) 121
Niektóre wyznania religijne w 2010 r.	<i>Selected religious denominations in 2010</i>	28 (67) 121
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 123
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2010 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more in 2010</i>	1 (68) 134
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010</i>	2 (69) 135

	Tablica Table	Strona Page
Pracujący	Employment	
Pracujący (2009, 2010)	Employed persons (2009, 2010)	3 (70) 136
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2009, 2010)	Employed persons by employment status (2005, 2009, 2010)	4 (71) 137
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010	5 (72) 138
Przeciętne zatrudnienie według sekcji (2005, 2009, 2010)	Average paid employment by sections (2005, 2009, 2010)	6 (73) 139
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2009, 2010)	Full- and part-time paid employment (2005, 2009, 2010)	7 (74) 140
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane (2007, 2009, 2010)	Job vacancies, newly created and liquidated job (2007, 2009, 2010)	8 (75) 142
Przyjęcia do pracy (2005, 2009, 2010)	Hires (2005, 2009, 2010)	9 (76) 144
Zwolnienia z pracy (2005, 2009, 2010)	Terminations (2005, 2009, 2010)	10 (77) 146
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2005, 2009, 2010)	School-leavers starting work for the first time (2005, 2009, 2010)	11 (78) 148
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010)	12 (79) 150
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2005, 2009, 2010)	Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market (2005, 2009, 2010)	13 (80) 150
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2009, 2010)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2009, 2010)	14 (81) 151
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2009, 2010) ..	15 (82) 151
Bezrobotni wyrejestrowani z ewidencji urzędów pracy według przyczyn (2000, 2005, 2009, 2010)	Unemployed persons removed from labour offices rolls by reasons (2000, 2005, 2009, 2010)	16 (83) 153
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2009, 2010)	Labour Fund expenditures (2005, 2009, 2010) .	17 (84) 153
Warunki pracy	Work conditions	
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2009, 2010]	Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2009, 2010]	18 (85) 154
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2009, 2010]	Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2009, 2010]	19 (86) 155
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010) .	20 (87) 157
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2009, 2010)	Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2009, 2010)	21 (88) 157
Choroby zawodowe (2003, 2005, 2009, 2010) ..	Occupational diseases (2003, 2005, 2009, 2010)	22 (89) 159
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010)	Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2009, 2010)	23 (90) 160
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 2010 r.	Occupational accidents and occupational diseases benefits in 2010	24 (91) 161
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne	General notes	x 163
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Wynagrodzenia brutto (2009, 2010)	Gross wages and salaries (2009, 2010)	1 (92) 166
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	Gross wages and salaries by sections (2005, 2009, 2010)	2 (93) 167

	Tablica Table	Strona Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2005, 2009, 2010)</i>	3 (94) 169
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2009, 2010)</i>	4 (95) 170
Świadczenia społeczne	Social security benefits	
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Retirees and pensioners (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (96) 171
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (97) 172
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 173
Gospodarstwa domowe (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Households (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (98) 178
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly per capita available income of households (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (99) 178
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (100) 178
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych ar- tykułów żywnościowych na 1 osobę w gospo- darstwach domowych (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs of households (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (101) 179
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Households furnished with selected durable goods (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (102) 179
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 180
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (103) 185
Eksploatacja wodociągów i kanalizacji (2005, 2009, 2010)	<i>Exploitation of water-line and sewerage systems (2005, 2009, 2010)</i>	2 (104) 185
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (105) 186
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (106) 186
Ogrzewnictwo (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>House-heating (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (107) 187
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (108) 187
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Urban transport (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (109) 188
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>Municipal waste and liquid waste (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (110) 188
Odpady komunalne zebrane selektywnie (2004, 2005, 2009, 2010)	<i>Municipal waste selectively collected (2004, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (111) 189
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osie- dlowej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (112) 189
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2002, 2005, 2009, 2010)	<i>Dwelling stocks (2002, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (113) 190
Mieszkania wyposażone w instalacje (2002, 2005, 2009, 2010)	<i>Dwellings fitted with installations (2002, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (114) 190

	Tablica Table	Strona Page
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (115)
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (116)
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2009/10 2010/11)</i>	1 (117)
Szkoły według organów prowadzących (2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Schools by school governing authority (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	2 (118)
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2009/10, 2010/11)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2009/10, 2010/11)</i>	3 (119)
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2009/10, 2010/11)	<i>Students studying foreign languages in schools for adults (2009/10, 2010/11)</i>	4 (120)
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Education for people with special educational needs (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	5 (121)
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (122)
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2010/11	<i>Boarding schools and dormitories for children and youth in 2010/11 school year</i>	7 (123)
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	8 (124)
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2010/11	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2010/11 school year</i>	9 (125)
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Extracurricular education (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (126)
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	11 (127)
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	12 (128)
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2009/10, 2010/11]</i>	13 (129)
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	14 (130)
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2009/10, 2010/11]</i>	15 (131)
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2009/10, 2010/11]</i>	16 (132)
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według profili kształcenia (2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) by educational profile (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	17 (133)
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2009/10, 2010/11]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2009/10, 2010/11]</i>	18 (134)
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2008/09, 2009/10, 2010/11) .	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	19 (135)

	Tablica Table	Strona Page
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]	<i>Post-secondary schools (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11]</i>	20 (136) 214
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2008/09, 2009/10, 2010/11)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2008/09, 2009/10, 2010/11)</i>	21 (137) 214
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	22 (138) 215
Studenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions by study forms and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	23 (139) 215
Absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10)</i>	24 (140) 216
Cudzoziemcy - studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Foreigners - students and graduates by study forms and type of schools (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	25 (141) 217
Studia podyplomowe i studia doktoranckie (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Postgraduate and doctoral studies (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	26 (142) 218
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	27 (143) 218
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)</i>	28 (144) 219
Szkoły dla dorosłych (2009/10, 2010/11)	<i>Schools for adults (2009/10, 2010/11)</i>	29 (145) 219
Wychowanie przedszkolne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Pre-primary education (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	30 (146) 219
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 221
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (147) 226
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Out-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (148) 226
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (149) 227
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (150) 227
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Emergency medical services and first aid (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (151) 229
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (152) 229
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (153) 230
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (154) 230
Żłobki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (155) 231
Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2009, 2010) .	<i>Round-the-clock care and education centres for children and young people (2005, 2009, 2010)</i>	10 (156) 231
Placówki wsparcia dziennego (2005, 2009, 2010)	<i>Day-support centres (2005, 2009, 2010)</i>	11 (157) 231
Rodziny zastępcze (2005, 2009, 2010)	<i>Foster families (2005, 2009, 2010)</i>	12 (158) 232
Pomoc społeczna stacjonarna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Stationary social welfare (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (159) 232
Placówki stacjonarne pomocy społecznej oraz mieszkańcy według grup mieszkańców (2007, 2009, 2010)	<i>Stationary social welfare facilities and residents by groups of residents (2007, 2009, 2010)</i>	14 (160) 233
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (161) 234

DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT

Uwagi ogólne

General notes

Tablica Table	Strona Page
------------------	----------------

x | 235

Kultura**Culture**

Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2009, 2010]

Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2009, 2010]

1 (162) 237

Muzea (2000, 2005, 2009, 2010)

Museums (2000, 2005, 2009, 2010)

2 (163) 237

Galerie sztuki (2000, 2005, 2009, 2010)

Art galleries (2000, 2005, 2009, 2010)

3 (164) 238

Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2009, 2010)

Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2009, 2010)

4 (165) 238

Kina stałe (2000, 2005, 2009, 2010)

Fixed cinemas (2000, 2005, 2009, 2010)

5 (166) 238

Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2009, 2010)

Radio and television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010)

6 (167) 239

Turystyka**Tourism**

Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)

Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)

7 (168) 239

Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)

Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)

8 (169) 242

Turysci zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)

Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)

9 (170) 242

Turysci zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania według miejsca stałego zamieszkania turystów (2009, 2010)

Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments by permanent residence of tourists (2009, 2010) ..

10 (171) 244

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (2000, 2005, 2009, 2010)

The Polish Tourist Country-Lovers' Society (2000, 2005, 2009, 2010)

11 (172) 245

Sport**Sport**

Kluby sportowe (2000, 2008, 2010)

Sports clubs (2000, 2008, 2010)

12 (173) 245

Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2010 r.

Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2010

13 (174) 246

DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

Uwagi ogólne

General notes

x | 248

Nauka i technika**Science and technology**

Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według grup stanowisk (2000, 2005, 2009, 2010)

Units and employment in research and development activity by occupation (2000, 2005, 2009, 2010)

1 (175) 253

Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2009, 2010)

Employment in research and development activity by educational level (2009, 2010)

2 (176) 254

Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową według kategorii nakładów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]

Intramural expenditures on research and development activity by type of costs (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]

3 (177) 255

Bieżące nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]

Current intramural expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]

4 (178) 256

Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010)

Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2009, 2010)

5 (179) 256

Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]

Expenditures on product and process innovation activities in industry by type of innovation activities (current prices) [2005, 2009, 2010]

6 (180) 257

	Tablica Table	Strona Page
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2005, 2009, 2010)	<i>Means for automating production processes in industry (2005, 2009, 2010)</i>	7 (181) 260
Produkcja sprzedana oraz przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2010 r.	<i>Sold production and net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises in 2010</i>	8 (182) 262
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>National inventions and utility models (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (183) 263
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>The Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (184) 264
Polska Akademia Nauk Oddział w Krakowie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>The Polish Academy of Sciences Department in Kraków (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (185) 265
Społeczeństwo informacyjne	Information society	
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2007, 2009, 2010)	<i>Enterprises using Internet (2007, 2009, 2010) ..</i>	12 (186) 266
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2007, 2009, 2010)	<i>Enterprises using selected ICT systems (2007, 2009, 2010)</i>	13 (187) 266
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 267
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (188) 268
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (189) 268
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (190) 270
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Average market-place prices received by farmers (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (191) 271
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 272
Rolnictwo	Agriculture	
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (192) 278
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	<i>Labour input on agricultural holdings in 2009/10</i>	2 (193) 280
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural land area by land type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (194) 280
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009]</i>	4 (195) 281
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009]</i>	5 (196) 281
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Sown area (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (197) 283
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (198) 284
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area, production and yields of ground vegeta- bles (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (199) 285
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (200) 286
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Area, production and yields of fruit bushes and berry fruit (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (201) 287

	Tablica Table	Strona Page
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (202) 288
Drób (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Poultry (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (203) 290
Produkcja żywa rzeźnego (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (204) 290
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (205) 291
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (206) 291
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (207) 291
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	17 (208) 292
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010)	<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines (2002, 2010)</i>	18 (209) 292
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)</i>	19 (210) 293
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	20 (211) 293
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	21 (212) 294
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	22 (213) 295
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Forest land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	23 (214) 296
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	24 (215) 297
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2009, 2010) ..	<i>Removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	25 (216) 298
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	26 (217) 298
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 299
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2009, 2010)	<i>Basic data on industry (2009, 2010)</i>	1 (218) 302
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (219) 302
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2009, 2010]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2009, 2010]</i>	3 (220) 305
Produkcja ważniejszych wyrobów (2005, 2009, 2010)	<i>Production of major products (2005, 2009, 2010)</i>	4 (221) 307
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2009, 2010)	<i>Average paid employment and monthly gross wages and salaries in industry (2009, 2010) ...</i>	5 (222) 308
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	6 (223) 309
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	7 (224) 309
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2009, 2010) .</i>	8 (225) 311

	Tablica Table	Strona Page
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (226) 312
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2009, 2010)	<i>Average paid employment and monthly gross wages and salaries in construction (2009, 2010)</i>	10 (227) 313
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 314
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (228) 317
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (229) 317
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (230) 318
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Regular bus transport lines (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (231) 318
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Hire or reward road transport (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (232) 318
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Road traffic accidents (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (233) 319
Ruch pasażerów w Międzynarodowym Porcie Lotniczym im. Jana Pawła II Kraków-Balice (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Passenger traffic in the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (234) 319
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi łączności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Basic communication services (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (235) 320
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (236) 320
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 321
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Retail sales (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	1 (237) 324
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Structure of retail sales (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (238) 324
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Wholesale in trade enterprises (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	3 (239) 324
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2003, 2005, 2009, 2010)	<i>Shops and petrol stations by organizational form (2003, 2005, 2009, 2010)</i>	4 (240) 325
Gastronomia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Catering (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	5 (241) 325
Targowiska (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Marketplaces (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (242) 326
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 327
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2009, 2010)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2009, 2010)</i>	1 (243) 331
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2009, 2010)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2005, 2009, 2010)</i>	2 (244) 332
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2009, 2010)	<i>Enterprises by obtained financial results (2005, 2009, 2010)</i>	3 (245) 333

		Tablica Table	Strona Page
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2009, 2010)	<i>Economic relations in enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	4 (246)	335
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	5 (247)	336
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	6 (248)	338
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	7 (249)	339
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2009, 2010)</i>	8 (250)	341
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	343
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (251)	346
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division in 2010</i>	2 (252)	348
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	3 (253)	349
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2010</i>	4 (254)	350
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	351
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2009, 2010]	<i>Investment outlays (current prices) [2009, 2010]</i>	1 (255)	355
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	2 (256)	356
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	3 (257)	357
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	4 (258)	358
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2008-2010]	<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) [2008-2010]</i>	5 (259)	359
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]</i>	6 (260)	360
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2005, 2009, 2010]</i>	7 (261)	361
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2009, 2010)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2005, 2009, 2010)</i>	8 (262)	362

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 363
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007-2009]	<i>Gross domestic product (current prices) [2007-2009]</i>	1 (263) 366
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007-2009]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2007-2009]</i>	2 (264) 367
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007-2009)	<i>Nominal income in the households sector (2007-2009)</i>	3 (265) 367
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 368
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2010 r.	<i>State owned enterprises by legal and organizational status in 2010</i>	1 (266) 370
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	2 (267) 370
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>State owned enterprises privatized by the direct method and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	3 (268) 371
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	4 (269) 371
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010</i>	5 (270) 372
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities of the national economy in the REGON register (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (271) 372
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (272) 373
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według przewidywanej liczby pracujących i sekcji (2005, 2009, 2010)	<i>Entities of the national economy in the REGON register by expected number of employed persons and sections (2005, 2009, 2010)</i>	8 (273) 375
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (274) 376
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2009, 2010)	<i>Natural persons conducting economic activity by sections (2009, 2010)</i>	10 (275) 377

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa małopolskiego	<i>Administrative division of the Małopolskie voivodship</i>	28-29
Województwo małopolskie na tle innych województw w 2010 r.	<i>Małopolskie voivodship and other voivodships in 2010</i>	28-29
Ludność w 2010 r.	<i>Population in 2010</i>	96-97
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku (2000, 2010)	<i>Structure of population by economic age groups (2000, 2010)</i>	96-97
Prognoza ruchu naturalnego ludności (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	<i>Vital statistics projection (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)</i>	96-97
Płodność kobiet według wieku (2000, 2010)	<i>Female fertility by age (2000, 2010)</i>	96-97
Struktura pracujących według BAEL w IV kwartale 2010 r.	<i>Structure of employed persons by LFS in 4th quarter 2010</i>	122-123
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników według wybranych sekcji PKD (2005, 2010)	<i>Average paid employment and monthly gross wages and salaries of employees by selected NACE sections (2005, 2010)</i>	122-123
Bezrobocie rejestrowane (2000, 2010)	<i>Registered unemployed (2000, 2010)</i>	122-123
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych (2000, 2010)	<i>Structure of registered unemployed persons (2000, 2010)</i>	122-123
Edukacja w roku szkolnym 2010/2011	<i>Education in the 2010/2011 school year</i>	192-193
Struktura uczestników stałych i okresowych form zajęć pozaszkolnych w 2010 r.	<i>Structure of participants of permanent and temporary forms of extracurricular pursuits in 2010</i>	192-193
Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu (2002-2010)	<i>Number of pupils and students per 1 computer with the Internet access (2002-2010)</i>	192-193
Absolwenci szkół wyższych według form studiów (łącznie z cudzoziemcami)	<i>Graduates of higher education institutions by study forms (including foreigners)</i>	192-193
Struktura zbiorów własnych galerii sektora publicznego w 2010 r.	<i>Structure of own collection of public galleries in 2010</i>	234-235
Struktura czytelników bibliotek publicznych w 2010 r.	<i>Structure of borrowers of public libraries in 2010 ..</i>	234-235
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności (2000-2010)	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population (2000-2010)</i>	234-235
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych według miesięcy (2005, 2010)	<i>Occupancy rate of bed places by months (2005, 2010)</i>	234-235
Struktura turystów zagranicznych korzystających z hoteli według kategorii hotelu w 2010 r.	<i>Structure of foreign tourists accommodated in hotels by hotel category in 2010</i>	234-235
Noclegi udzielone turystom zagranicznym w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania według wybranych krajów (2005, 2010)	<i>Nights spent by foreign tourists in collective tourist accommodation establishments by selected countries (2005, 2010)</i>	234-235
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r.	<i>Structure of land use in farms in 2010</i>	298-299
Struktura gospodarstw rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 2010 r.	<i>Structure of farms by area groups of agricultural land in 2010</i>	298-299
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2009 r. .	<i>Structure of market agricultural output in 2009</i>	298-299
Struktura podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych według sekcji PKD w 2010 r.	<i>Structure of newly registered and deregistered entities of the national economy and NACE sections in 2010</i>	298-299
Struktura spółek handlowych według form prawnych w 2010 r.	<i>Structure of commercial companies by legal status in 2010</i>	298-299
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	362-363
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of the privatization process</i>	362-363

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 25. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 25.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” "Of which"	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	<i>used in figures represents the decimal point.</i>

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty <i>= zloty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz.	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl.	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>

dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	nr (Nr) No.	= numer number
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	poz.	= pozycja
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	pkt	= punkt
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	ust.	= ustęp
TJ	= teradżul <i>terajoule</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	i in.	= i inni
h	= godzina <i>hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
r.	= rok	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
p u	= powierzchnia użytkowa	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
ceg	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	tzw.	= tak zwany
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ww.	= wyżej wymieniony
art.	= artykuł <i>article</i>	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorial- nych do Celów Statystycznych
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
kl.	= klasa	ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych <i>European System of Accounts</i>
		VAT	= podatek od towarów i usług <i>Value Added Tax</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do dotychczas stosowanej klasyfikacji PKD 2004, wprowadza zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności, a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi; zmiany te powodowały brak porównywalności danych również przy niezmiennych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** - wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
- sektor publiczny - grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny - grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia)

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) in accordance with the **Polish Classification of Activities - PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) and replaced the Polish Classification of Activities – PKD 2004.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from the previously used PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the introduction of changes in scope, i.e. new groupings of activity types as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional group-
ing.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

- 2) according to **institutional sectors** - exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
- public sector - grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of public sector entity capital (property),
 - private sector - grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of private sector entity capi-

podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i - jeśli nie zaznaczono inaczej - obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

4. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD, opracowano - jeśli nie zaznaczono inaczej - tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku - obok PKD - należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;

tal (property) and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

*3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) includes entities employing:*

- up to 9 persons,*
- from 10 to 49 persons,*
- more than 49 persons.*

*4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.*

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

*In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.*

*6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.*

*The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.*

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) replacing the classification valid until 30 VI 2010;*
- 2) the **Polish Classification of Products and Services (PKWiU) 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) and replaced the PKWiU used until 31 XII 2008;*

- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późniejszymi zmianami);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317, z późniejszymi zmianami).

8. Informacje o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym z wyjątkiem zweryfikowanej liczby ludności dla lat 1999, 2000 i 2001, którą podano zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. (patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 98). Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” - pozostałe terytorium województwa.

9. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji - jeśli nie zaznaczono inaczej - przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

- 3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
- 4) *the **Polish Classification of Types of Constructions (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments);*
- 5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317, with later amendments).*

8. Information on the voivodship as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period, excluding the verified number of population for years 1999, 2000 and 2001, which was given according to administrative division as of 31 XII 2002 (see general notes to the chapter "Population. Religious denominations", item 1 on page 98). The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area is understood as the remaining territory of the voivodship.

9. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax - VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, the lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

10. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej, produktu krajowego brutto - ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

11. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki - w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach - obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

12. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) - według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. Dane za lata 1999, 2000 i 2001 obliczono (według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.) przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, powiększonej o liczbę ludności gminy miejskiej Sławków (należącej w latach 1999, 2000 i 2001 do województwa małopolskiego).

13. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

14. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

16. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

17. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

10. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output, gross domestic product - current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.

11. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices - in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

12. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) - as of 30 VI.

N o t e. Data for 1999, 2000 and 2001 are calculated (by the administrative division valid as of 31 XII 2002) assuming the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002, increased by the number of population of the urban gmina Sławków (included into the Małopolskie voivodship in 1999, 2000 and 2001).

13. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

15. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item "total".

16. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

17. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (CD-10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
x	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
x	<i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
x	<i>Administrative and support service activities</i>

**działy
divisions**

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
x	<i>Manufacture of leather and related products</i>

**skrót
abbreviation**
**pełna nazwa
full name**

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007) (dok.)
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES
IN THE EUROPEAN COMMUNITY - NACE Rev. 2 (cont.)

**działy (dok.)
divisions (cont.)**

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
x	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
x	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
x	<i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
x	<i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA		SPECIFICATION
	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	
	ogółem <i>total</i>		
		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	15183	4,9	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	3	4,6	Cities with powiat status
Gminy	2479	182	7,3	Gminas
Miasta	903	60	6,6	Towns
Miejscowości wiejskie	53812	1989	3,7	Villages
Sołectwa	40475	1920	4,7	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	62,5	3,9	6,3	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla) ..	1704	131	7,7	gases (excluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3136	234	7,5	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2263	177	7,8	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	56	6,9	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	113479	6089	5,4	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b w tys. t	10044	766	7,6	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^b in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				serving environmental protection:
w milionach złotych	10926	603	5,5	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	5,0	3,8	x	in % of investment outlays on national economy
służące gospodarce wodnej:				serving water management:
w milionach złotych	3565	433	12,2	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	1,6	2,7	x	in % of investment outlays on national economy

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1138523	94302	8,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	298	285	95,6	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	67,9	66,1	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

LUDNOŚĆ
POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. .	38200	3310	8,7	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23264	1628	7,0	urban areas
wieś.....	14936	1682	11,3	rural areas
w tym kobiety	19756	1706	8,6	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	122	218	178,7	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII).....	55	57	103,6	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,9	2,3	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności.....	-0,1	1,3	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13778	1225	8,9	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3224,13	2973,79	92,2	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1955	142	7,3	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %.....	12,4	10,4	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	272888	17622	6,5	distribution water-line
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	107509	10008	9,3	distribution sewerage ^c
gazowej.....	133127	22123	16,6	gas-line
Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach.....	13422	1090	8,1	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	351	329	93,7	per 1000 population
izby: w tysiącach	49836	4168	8,4	rooms: in thousands
na 1000 ludności.....	1305	1259	96,5	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	951184	83312	8,7	usable floor space of dwellings: in thousand m ²
na 1000 ludności w m ²	24900	24867	99,9	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania: w tysiącach	136	12,3	9,0	Dwellings completed: in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,6	3,7	102,8	dwellings
izby	15,3	17,1	111,8	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	377	427	113,3	usable floor space of dwellings in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności, z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie - dane szacunkowe na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 130. ^c Łącznie z kolektorami.

^a By actual workplace and kind of activity, with the employed persons on private farms in agriculture - estimated data on the basis of the Agricultural Census 2010. ^b See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 130. ^c Including collectors.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^a — as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2192	203	9,3	<i>primary</i>
gimnazjach.....	1261	114	9,0	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	235	23,3	9,9	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	634	59,5	9,4	<i>general^d</i>
liceach profilowanych.....	34,3	2,5	7,2	<i>specialized</i>
technikach ^e	549	51,5	9,4	<i>technical^e</i>
artystycznych ogólnokształcących ^f	12,8	1,3	10,4	<i>general art^f</i>
policealnych	299	23,4	7,8	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^g :				<i>Children attending pre-primary education establishments^g:</i>
w tysiącach	1059	94,8	9,0	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat....	699	701	100,3	<i>per 1000 children aged 3—6</i>

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII

Pracownicy medyczni ^h :				<i>Medical personnel^h:</i>
lekarze.....	79337	7180	9,1	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12326	1271	10,3	<i>dentists</i>
pielęgniarki ⁱ	184748	16591	9,0	<i>nursesⁱ</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	16608	1403	8,4	<i>Health care institutions out-patient care</i>
Szpitala ogólne	795	71	8,9	<i>General hospitals</i>
łóżka w szpitalach ogólnych w tys. ^k	181	14,3	7,9	<i>Beds of general hospital in thous.^k</i>
Apteki ogólnodostępne ^l	11297	991	8,8	<i>Public pharmacies^l</i>

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. d, e Łącznie z uzupełniającymi: d - liceami ogólnokształcącymi, e - technikami. f Dające uprawnienia zawodowe. g W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych. h Łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż podyplomowy. i Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. k Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. l Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej.

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 193. b Excluding schools for adults, except for post-secondary schools. c Including special job-training schools. d, e Including supplementary schools: d - general secondary, e - technical secondary. f Leading to professional certification. g In nursery schools, pre-primary sections of primary schools, pre-primary education groups and pre-primary points. h Doctors, nurses including interns undergoing training. i Including master of nursing. k Including incubators and places for newborns. l Excluding pharmacies in in-patient health care facilities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska	Województwo		SPECIFICATION
	Poland	Voivodship		
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8342	759	9,1	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133249	10835	8,1	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	782	115	14,7	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22216	6480	29,2	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	46	10,5	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	37528	3669	9,8	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	610	70,0	11,5	Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	20461	2873	14,0	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^a w tys. ha	14603	601	4,1	Agricultural land ^a in good agricultural condition in thous. ha
pod zasiewami ^b	10428	301	2,9	sown area ^b
grunty ugorowane	450	28,9	6,4	fallow land
uprawy trwałe	442	20,5	4,6	permanent crops
w tym sady	374	15,4	4,1	of which orchards
łąki i pastwiska	3284	250	7,6	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów ^a w tys. ha:				Sown area ^a in thous. ha:
zboża	7646	208	2,7	cereals
ziemniaki	388	35,9	9,2	potatoes
warzywa gruntowe ^c	139	15,7	11,3	field vegetables ^c
Zbiory w tys. t:				Crop production in thous. t:
zboża	27228	643	2,4	cereals
ziemniaki	8188	524	6,4	potatoes
warzywa gruntowe ^c	4189	430	10,3	field vegetables ^c
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	35,6	30,9	86,8	cereals
ziemniaki	211	146	69,2	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121	434	4,8	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	985716	63250	6,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	25813	19142	74,2	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- montażowej ^d (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^d (current prices):
w milionach złotych	160858	15112	9,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4212	4573	108,6	per capita in zł

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Bez powierzchni upraw trwałych innych niż sady, ogrodnów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy naturalne). c Dane nieostateczne. d Zrealizowanej przez podmioty budowlane - według miejsca wykonywania robót.

a Data of the Agricultural Census 2010. b Excluding permanent crops other than orchards, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). c Preliminary data. d Realized by construction units - by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland		Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100		
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII					
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km ..	273760	23651	8,6	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km	
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	88,6	x	of which improved in %	
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:	
osobowe	17240	1439	8,3	passenger cars	
ciężarowe i ciągniki siodłowe	2982	244	8,2	lorries and road tractors	
Placówki pocztowe	8365	615	7,4	Post offices	
Telefoniczne łącza główne ^a :				Telephone main line ^a :	
w tysiącach	8245	680	8,2	in thousands	
na 1000 ludności	216	205	94,9	per 1000 population	
w tym standardowe łącza główne w tys.	7037	596	8,5	of which standard main line in thous.	
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII					
Sklepy	346058	30353	8,8	Shops	
Liczba ludności na 1 sklep	110	109	99,1	Population per shop	
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin ^b				Budgets of gminas ^b	
Dochody:				Revenue:	
w milionach złotych	72311	6602	9,1	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	2834	2810	99,2	per capita in zł	
Wydatki:				Expenditure:	
w milionach złotych	79741	7149	9,0	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	3125	3043	97,4	per capita in zł	
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status	
Dochody:				Revenue:	
w milionach złotych	53886	4235	7,9	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	4253	4434	104,3	per capita in zł	
Wydatki:				Expenditure:	
w milionach złotych	58954	4296	7,3	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	4653	4498	96,7	per capita in zł	
Budżety powiatów				Budgets of powiats	
Dochody:				Revenue:	
w milionach złotych	22496	1919	8,5	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	882	817	92,7	per capita in zł	
Wydatki:				Expenditure:	
w milionach złotych	23826	2035	8,5	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	934	866	92,8	per capita in zł	
Budżety województw				Budgets of voivodships	
Dochody:				Revenue:	
w milionach złotych	14104	1077	7,6	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	369	326	88,3	per capita in zł	
Wydatki:				Expenditure:	
w milionach złotych	15245	1199	7,9	in million zlotys	
na 1 mieszkańca w zł	399	363	90,9	per capita in zł	

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data concern operators of the public telecommunication network. b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)
VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

VOIVODSHIP AND THE COUNTRY IN 2010 (cont.)			
WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		
		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	217287	16024	7,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	5690	4849	85,2	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	2520940	184326	7,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	65993	55686	84,4	<i>per capita in zł</i>

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5880	393	6,7	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane	1750	119	6,8	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2193	166	7,6	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	2115	153	7,2	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji	1937	108	5,6	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	1110	69	6,2	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3909802	331363	8,5	<i>Entities of the national economy in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	121948	8020	6,6	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3787854	323343	8,5	<i>private sector</i>

RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2009

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1343366	99509	7,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	35210	30220	85,8	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1193691	88422	7,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł	84895	72858	85,8	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income of households sector:</i>
w milionach złotych	860625	67325	7,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	22557	20446	90,6	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a In the period from 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 1999, 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu sko
 Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 1999, 2000 and 2001 are based on the revised number

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
POWIERZ AR							
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	15144	15144	15107	15190	15190	15190
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL							
2	Pobór wody - w % poboru ogółem - na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	66,2	63,9	71,4	72,5	72,6	75,2
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	22,5	24,1	18,7	18,2	17,6	15,9
	Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ :						
4	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	48,1	45,1	53,7	54,2	54,3	58,3
5	do produkcji przemysłowej	33,6	30,6	39,8	40,6	40,7	45,3
6	Ścieki przemysłowe i komunalne ^c oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^d	93,5	96,2	98,7	99,0	99,2	99,2
7	Ścieki przemysłowe i komunalne ^c nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	1,4	0,8	0,3	0,2	0,1	0,1
8	Ludność korzystająca ^e z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	47,1	47,9	48,9	49,8	51,1	52,2
	Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:						
9	pyłowych	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,6
10	gazowych (bez dwutlenku węgla)	13,3	12,5	12,0	11,5	12,3	11,8
	Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:						
11	pyłowych	98,3	98,5	98,8	99,0	99,0	99,2
12	gazowych (bez dwutlenku węgla)	35,5	37,8	38,7	44,8	44,8	47,6
13	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^f wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	661	653	653	698	664	624
14	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^g na 1 mieszkańca w kg	212	199	192	187	188	193
	Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakła- dów inwestycyjnych na gospodarkę narodową:						
15	służące ochronie środowiska	4,6	4,9	4,0	4,7	5,9	5,7
16	służące gospodarce wodnej	1,8	1,3	2,4	2,8	2,9	3,0
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodni- czych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej	58,0	58,0	58,1	58,3	58,9	58,9
18	na 1 mieszkańca w m ²	2720	2715	2713	2725	2744	2738

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ście
 wierzchniowych) lub do ziemi. e Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. f Patrz uwagi ogólne
 h Dane od 2003 r. nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Since 2010 the methodology of
 d Discharged into waters (until 2002 - into surface waters) or into the ground. e Estimated data; until 2000 defined as served
 defined as removed fixed waste. h Data since 2003 non comparable with data for previous years due to a change of a catal

rygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
of population, which considers the results of the Population and Housing Census 2002.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
CHNIA EA						
15183	15183	15183	15183	15183	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA PROTECTION						
					Water withdrawal - in % of total withdrawal - for purposes of:	
73,8	70,8	60,0	55,1	57,3	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	2
17,3	19,3	27,0	30,3	28,7	exploitation of water-line system ^b	3
					Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	
53,8	49,4	34,5	30,5	32,5	for needs of the national economy and population	4
41,3	36,7	21,9	17,8	19,8	for industrial production	5
99,2	99,1	98,9	99,7	97,9	Industrial and municipal ^c waste water treated in % of requiring treatment ^d	6
0,1	0,2	0,2	.	0,4	Industrial and municipal ^c waste water untreated per 1 km ² in dam ³	7
53,2	54,1	54,4	55,0	55,9	Population using ^e waste water treatment plants in % of total population	8
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	
0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	particulates	9
12,3	12,1	10,3	9,2	8,6	gases (excluding carbon dioxide)	10
					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
99,3	99,4	99,4	99,4	99,5	particulates	11
45,7	41,3	45,0	46,2	45,9	gases (excluding carbon dioxide)	12
572	595	564	440	401	Waste (excluding municipal waste) ^f generated (during the year) per 1 km ² in t	13
209	221	224	233	232	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^g per capita in kg	14
					Outlays on fixed assets (current prices) in % of investment outlays on national economy:	
3,6	4,3	3,6	5,1	3,8	serving environmental protection	15
2,6	2,4	1,7	1,7	2,7	serving water management	16
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
52,1	52,1	52,1	52,1	52,0	in % of total area	17
2416	2410	2404	2396	2387	per capita in m ²	18

ków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. d Odprowadzone do wód (do 2002 r. - wód podziemnych, „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 62. g Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione.

municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years. population. f See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 62. g Estimated data; until 2001
ogonek of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

**BEZPIECZEŃSTWO
PUBLIC**

1	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:						
2	w liczbach bezwzględnych	95672	104470	106208	129312	126953	115179
3	na 10 tys. ludności	297	323	329	398	390	353
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	43,8	49,0	48,0	52,7	52,6	53,7

**LUD
POPU**

4	Ludność (stan w dniu 31 XII)	3222426	3229617	3237217	3252949	3260201	3266187
5	1999=100	100,4	100,6	100,8	101,3	101,5	101,7
6	miasta	1628996	1626742	1624922	1623044	1621606	1619398
7	wieś	1593430	1602875	1612295	1629905	1638595	1646789
8	w tym kobiety	1657479	1661377	1665745	1674159	1678433	1681875
9	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII)	106	106	106	106	106	106
10	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	213	214	214	214	215	215
	Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
11	przedprodukcyjnym	819752	796056	771982	751153	731311	713620
12	produkcyjnym	1924517	1950307	1977422	2008121	2028670	2046573
13	poprodukcyjnym	478157	483254	487813	493675	500220	505994
14	Małżeństwa na 1000 ludności	5,7	5,3	5,3	5,3	5,2	5,6
15	Rozwody na 1000 ludności	0,8	0,8	0,8	0,8	1,1	1,4
16	Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,0	10,5	10,0	9,9	9,9	10,0
17	Zgony ^a na 1000 ludności	8,9	8,9	8,6	8,9	8,7	8,9
18	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,1	1,6	1,4	1,0	1,2	1,1
19	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,3	7,0	6,8	5,4	6,0	5,8
	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
20	mężczyźni	71,3	71,7	72,1	72,1	72,1	72,3
21	kobiety	78,8	79,0	79,6	79,7	80,3	80,2
22	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,6	0,8	1,0	1,1	1,0	1,0

**RYNEK
LABOUR**

23	Pracujący ^b :						
	ogółem: w tys.	1334	1299	$\frac{1297}{1004}$ c	1007	1012	1023
24	w tym kobiety	656	644	$\frac{644}{479}$ c	479	481	1023

a Łącznie ze zgonami niemowląt. b Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. - 30 IX); według faktycznego miejsca pracy i rodzaju wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: c - w liczniku (i do 2001 r.) Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w mianowni 2002, d - Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne.

a Including infant deaths. b As of 31 XII (in 1999 - 30 IX); by actual workplace and kind of activity (since 2004). c, d Da merator (and until 2001) - of the Agricultural Census 1996, in the denominator (and in 2003-2009) - of the Population and comparable.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

PUBLICZNE
SAFETY

					<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>	
105630	87006	82445	88216	94302	<i>in absolute numbers</i>	1
323	266	251	268	285	<i>per 10 thous. population</i>	2
58,7	58,1	61,5	63,9	66,1	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	3

NOŚĆ
LATION

3271206	3279036	3287136	3298270	3310094	<i>Population (as of 31 XII)</i>	4
101,9	102,1	102,4	102,7	103,1	<i>1999=100</i>	5
1618146	1619751	1617316	1624829	1627838	<i>urban areas</i>	6
1653060	1659285	1669820	1673441	1682256	<i>rural areas</i>	7
1685289	1689859	1694308	1700204	1706127	<i>of which females</i>	8
106	106	106	106	106	<i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	9
215	216	217	217	218	<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	10
					<i>Population of age (as of 31 XII):</i>	
696830	681899	670440	659907	651961	<i>pre-working</i>	11
2061319	2076688	2087574	2099386	2108035	<i>working</i>	12
513057	520449	529122	538977	550098	<i>post-working</i>	13
6,0	6,6	6,7	6,6	6,2	<i>Marriages per 1000 population</i>	14
1,5	1,3	1,3	1,2	1,1	<i>Divorces per 1000 population</i>	15
10,0	10,5	11,3	11,4	11,3	<i>Live births per 1000 population</i>	16
8,8	9,0	9,1	9,1	9,0	<i>Deaths^a per 1000 population</i>	17
1,2	1,4	2,2	2,3	2,3	<i>Natural increase per 1000 population</i>	18
5,4	6,4	4,9	5,0	4,5	<i>Infant deaths per 1000 live births</i>	19
					<i>Life expectancy at the moment of birth:</i>	
72,5	72,5	72,9	73,1	73,7	<i>males</i>	20
80,5	80,7	80,9	81,1	81,4	<i>females</i>	21
0,4	0,8	0,7	1,3	1,3	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	22

PRACY
MARKET

					<i>Employed persons^b:</i>	
1049	1093	1121	1121	1225 ^d	<i>total: in thous.</i>	23
497	510	523	529	588 ^d	<i>of which women</i>	24

działalności (od 2004 r.). c, d Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie ku (i w latach 2003-2009) Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego

ta are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: c - in the nu-Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, d - of the Agricultural Census 2010; data are not strictly

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
RYNEK LABOUR							
	Pracujący ^a (dok.):						
	ogółem (dok.):						
1	1999 = 100	95,1	92,6	$\frac{92,6}{71,7}$ b	71,8	72,2	73,0
2	na 1000 ludności	413	401	$\frac{401}{310}$ b	309	310	313
	z liczby ogółem w %:						
3	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18,0
4	przemysł i budownictwo	26,4
5	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	24,8
6	działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3,0
7	pozostałe usługi ^d	27,8
8	pracujący w sektorze prywatnym	75,7	76,9	$\frac{77,5}{70,9}$ b	71,6	73,1	74,0
	Przeciętne zatrudnienie:						
	w przemyśle:						
9	w tysiącach	189
10	na 1000 ludności	57,9
	w budownictwie:						
11	w tysiącach	47,4
12	na 1000 ludności	14,5
	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII):						
13	ogółem: w tys.	185	213	208	208	194	178
14	1999 = 100	117,0	134,7	131,6	131,5	122,4	112,6
	z liczby ogółem w %:						
15	kobiety	55,9	53,3	51,6	51,6	53,0	55,4
16	w wieku do 25 lat	36,0	34,2	32,3	30,6	28,8	26,6
17	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,5	47,4	49,3	51,2	51,2	50,0
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,2	14,1	$\frac{13,8}{16,0}$ b	16,0	15,0	13,8

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA
WAGES AND SALARIES.

19	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł ...	1744,42	1867,35	1932,26	2000,61	2097,97	2177,02
20	1999 = 100	111,7	119,6	123,8	128,1	134,4	139,4
21	w tym: przemysł	2239,99
22	budownictwo	1742,86

a Stan w dniu 31 XII (w 1999 r. - 30 IX); według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). b, c Dane nieniu wyników: b - w liczniku (i do 2001 r.) Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w mianowniku (i w latach 2003-2009) Na Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne. d Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

a As of 31 XII (in 1999 - 30 IX); by actual workplace and kind of activity (since 2004). b, c Data are compiled consider the Agricultural Census 1996, in the denominator (and in 2003-2009) - of the Population and Housing Census 2002 as well to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

PRACY (dok.)

MARKET (cont.)

					<i>Employed persons^a (cont.):</i>	
					<i>total (cont.):</i>	
74,8	78,0	80,0	80,0	87,4 ^c	1999 = 100	1
321	333	341	340	370 ^c	per 1000 population	2
					<i>of total number in %:</i>	
17,5	16,8	16,4	16,3	22,3 ^c	agriculture, forestry and fishing	3
26,7	27,2	27,3	26,7	24,6	industry and construction	4
					<i>trade, repair of motor vehicles^d; transportation and storage; accommodation and catering^d; information and communication</i>	5
25,0	25,3	25,8	25,6	23,7	financial and insurance activities, real estate activities	6
3,1	3,1	3,1	3,3	3,0	other services ^d	7
27,7	27,6	27,4	28,1	26,4		
74,6	75,5	76,2	76,3	78,8 ^c	employed persons in private sector	8
					<i>Average paid employment:</i>	
					<i>in industry:</i>	
191	200	206	194	195	in thousands	9
58,4	61,1	62,7	59,0	58,9	per 1000 population	10
					<i>in construction:</i>	
49,3	55,1	63,9	68,7	67,9	in thousands	11
15,1	16,8	19,5	20,9	20,6	per 1000 population	12
					<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>	
145	113	97,8	130	142	total: in thous.	13
91,8	71,2	61,8	82,2	89,9	1999 = 100	14
					<i>of total number in %:</i>	
59,6	61,3	59,0	52,0	53,1	women	15
24,0	22,9	25,8	27,9	27,6	up to age 25	16
49,8	45,9	34,1	26,7	29,7	without work for more than 1 year	17
11,3	8,7	7,5	9,7	10,4 ^c	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	18

SPOŁECZNE

SOCIAL SECURITY BENEFITS

2302,05	2490,08	2712,31	2861,77	2973,79	Average monthly gross wages and salaries in zł	19
147,4	159,5	173,7	183,3	190,5	1999 = 100	20
2375,79	2583,36	2801,40	2919,63	3037,03	of which: industry	21
1879,44	2088,13	2322,56	2376,04	2418,28	construction	22

opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, c - Powszechnego

ing employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: b - in the numerator (and until 2001) - of as the Agriculture Census 2002, c - of the Agricultural Census 2010; data are not strictly comparable. d See general notes

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA
WAGES AND SALARIES.

1	Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	816	800	783	774	769	762
2	z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	673	661	648	642	641	637
3	rolników indywidualnych	144	139	135	132	128	125
4	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	815,38	901,69	966,26	1017,17	1063,63	1093,97
5	rolników indywidualnych ^c	574,82	651,54	676,49	703,23	722,84	732,99

INFRASTRUKTURA KOMU
MUNICIPAL INFRASTRUC

6	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: wodociągowej	14184	14577	14691	15142	15529	15721
7	kanalizacyjnej ^d	4307	4716	5219	5852	6479	7157
Zużycie w gospodarstwach domowych:							
wody z wodociągów:							
8	w hm ³	95,9	95,1	91,6	90,9	88,8	88,5
9	na 1 mieszkańca ^e w m ³	29,8	29,4	28,3	28,0	27,3	27,1
energii elektrycznej ^f w miastach:							
10	w GW·h	1248	1252	1288	1307	1393	1356
11	na 1 mieszkańca w kW·h	766	766	792	805	859	837
Zasoby mieszkaniowe ^g (stan w dniu 31 XII):							
mieszkania:							
12	w tysiącach	911	921	977	1002	1011	1020
13	na 1000 ludności	282	285	302	308	310	312
14	izby na 1000 ludności	986	996	1131	1165	1174	1185
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :							
15	na 1000 ludności	18127	18370	21731	22559	22778	23034
16	przeciętna 1 mieszkania	64,3	64,5	72,0	73,2	73,5	73,7
Mieszkania oddane do użytkowania:							
mieszkania:							
17	w tysiącach	8,0	10,5	9,7	23,3	10,8	10,7
18	na 1000 ludności	2,5	3,3	3,0	7,2	3,3	3,3
19	izby na 1000 ludności	10,8	12,9	13,5	37,4	14,8	14,9
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :							
20	na 1000 ludności	248	286	316	881	348	350
21	przeciętna 1 mieszkania	100	87,7	105	123	105	107

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Minister świadczenia na mocy umów międzynarodowych. b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowych na mocy umów międzynarodowych; bez zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. c Łącznie z wypłatami z Funduszu z Funduszu Emerytalno-Rentowego; w 2001 r. łącznie z jednorazowym wyrównaniem waloryzacji za 2000 r. d Łącznie istniała. f Od 2004 r. łącznie z gospodarstwami, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa. g Widz. ogólnie

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the basis of international agreements. b Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the on the basis of international agreements; excluding family and nursing benefits. c Including payments from the Social Insur including a one-off valorization payment for 2000. d Including collectors. e The total number of the population was used in including households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. g See general

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

SPOŁECZNE (dok.)

SOCIAL SECURITY BENEFITS (cont.)

757	758	759	762	756	Average number of retirees and pensioners ^a in thous.	1
637	641	645	651	648	from non-agricultural system of social insurance	2
121	117	114	111	108	farmers	3
					Average monthly gross retirement pay and pension ^b in zł:	
1176,56	1213,07	1326,26	1448,50	1543,10	from non-agricultural social security system	4
777,26	786,82	831,39	882,89	924,05	farmers ^c	5

NALNA. MIESZKANIA
TURE. DWELLINGS

15967	16372	17067	17324	17622	Distribution network (as of 31 XII) in km:	
7739	8188	8697	9487	10008	water-line	6
					sewerage ^d	7
					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
85,8	86,0	87,4	88,7	89,2	in hm ³	8
26,3	26,3	26,6	26,9	27,0	per capita ^e in m ³	9
					electricity ^f in urban areas:	
1398	1365	1440	1431	1506	in GW·h	10
864	842	890	880	925	per capita in kW·h	11
					Dwelling stocks ^g (as of 31 XII):	
					dwellings:	
1032	1043	1059	1078	1090	in thousands	12
315	318	322	327	329	per 1000 population	13
1197	1210	1229	1247	1259	rooms per 1000 population	14
					usable floor space of dwellings in m ² :	
23319	23642	24085	24533	24867	per 1000 population	15
73,9	74,3	74,8	75,1	75,5	average per dwelling	16
					Dwellings completed:	
					dwellings:	
12,4	12,4	16,0	18,8	12,3	in thousands	17
3,8	3,8	4,9	5,7	3,7	per 1000 population	18
15,8	17,6	21,5	22,3	17,1	rooms per 1000 population	19
					usable floor space of dwellings in m ² :	
360	424	505	532	427	per 1000 population	20
94,8	112	103	93,3	114	average per dwelling	21

stwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących wej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowa-Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z kolektorami. e Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w których ta sieć darstwa indywidualnego w rolnictwie. g Patrz uwagi ogólne działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust 1 na str. 182. Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized ance Fund in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; in 2001 calculations, without separating the population of those urban areas and gminas in which this network existed. f Since 2004 notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 1 on page 182.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
EDUKACJA ^e I EDUCA							
	Uczniowie w szkołach ^a (stan na początku roku szkolnego) w tys.:						
1	podstawowych	285	276	265	257	245	235
2	gimnazjach	102	150	148	146	145	141
3	zasadniczych zawodowych ^c	47,9	31,4	24,1	18,3	23,4	22,9
4	liceach ogólnokształcących ^d	76,1	59,2	62,8	64,6	65,4	65,3
5	liceach profilowanych	x	x	6,9	11,9	16,1	13,1
6	technikach ^e	80,0	62,9	58,5	58,1	52,2	52,0
7	artystycznych ogólnokształcących ^f	1,5	1,2	1,4	1,5	1,5	1,5
8	policealnych	18,6	19,2	21,6	24,1	25,2	26,1
	Absolwenci szkół ^g w tys.:						
9	podstawowych	103 ^h	49,0	48,2	47,6	47,8	45,0
10	gimnazjów	x	x	49,8	48,8	48,4	47,7
11	zasadniczych zawodowych ^c	15,7	15,1	14,6	13,8	3,1	7,6
12	liceów ogólnokształcących ⁱ	14,4	15,8	17,9	19,0	20,2	21,1
13	liceów profilowanych	x	x	x	x	x	5,8
14	techników ^k	16,4	16,6	16,6	13,3	17,8	12,9
15	artystycznych ogólnokształcących ^f	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3
16	policealnych	8,6	7,6	7,0	7,9	8,8	9,1
17	Absolwenci szkół ^g (poza szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami policealnymi; bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,5	14,8	15,3	14,3	12,7	14,6
18	Studenci szkół wyższych ^l (stan w dniu 30 XI) w tys.	142	154	166	177	191	200
19	Absolwenci szkół wyższych ^{lm} w tys.	22,9	25,3	25,6	28,0	29,8	32,9
20	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	26,3	29,9	30,5	31,3	26,3	24,0
21	Absolwenci szkół dla dorosłych ^g w tys.	6,0	7,6	7,4	8,6	8,6	8,2
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):						
22	miejsca w przedszkolach w tys.	59,0	59,3	59,1	59,0	59,1	60,5
23	dzieci w tys.:						
24	w przedszkolach	57,6	56,3	56,2	56,6	57,2	58,2
25	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	20,9	20,0	19,5	19,2	19,0	19,0
25	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	358	363	373	382	395	412

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 193. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem d - z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, e - z technikami uzupełniającymi. f Dające uprawnienia zawodowe; patrz wentów klasy VIII i klasy VI. i, k Łącznie z uzupełniającymi: i - liceami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06, k - str. 195, łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi i punktami konsultacyjnymi, bez ku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 - z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”,

a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 193. b Excluding schools for adults, except for ral secondary schools, e - supplementary technical secondary schools. f Leading to professional certification; see general grade and 6th grade. i, k Including supplementary schools: i - general secondary since 2005/06 school year, k - technical page 195, including sections, branch departments and institutes and consultative points, excluding academies of the school year, and in 2000/01 school year - from the calendar year; see general notes to the chapter “Education”, item 19 on

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE TION ^a						
					<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
226	217	212	207	203	primary	1
137	130	124	119	114	lower secondary	2
23,0	23,6	24,3	24,0	23,3	basic vocational ^f	3
64,7	64,6	63,2	61,7	59,5	general ^f	4
10,0	6,8	4,5	3,1	2,5	specialized	5
53,1	54,0	53,8	52,7	51,5	technical ^e	6
1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	general art ^f	7
27,1	24,3	28,3	23,0	23,4	post-secondary	8
					<i>Graduates of schools^{bg} in thous.:</i>	
42,9	43,5	39,1	37,6	36,2	primary	9
47,0	47,0	44,2	42,0	40,3	lower secondary	10
7,8	7,3	7,1	7,6	8,0	basic vocational ^f	11
20,9	20,6	21,0	20,7	20,8	general ^f	12
4,8	4,0	2,9	2,0	1,1	specialized	13
11,0	11,1	11,1	11,7	12,0	technical ^k	14
0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	general art ^f	15
8,8	7,5	7,1	6,7	7,0	post-secondary	16
					<i>Graduates of schools^g (excluding primary, lower secondary, post-secondary schools and schools for adults) per 1000 population</i>	
13,7	13,2	12,9	12,8	12,8		17
					<i>Students of higher education institutions^l (as of 30 XI) in thous.</i>	
202	206	209	210	209		18
					<i>Graduates of higher education institutions^{lm} in thous.</i>	
34,3	37,2	38,3	41,4	48,0		19
					<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	
20,0	19,4	20,6	18,0	18,1		20
9,4	5,1	4,8	4,5	4,8	<i>Graduates of schools for adults^g in thous.</i>	21
					<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
60,9	61,5	64,9	69,2	74,3	<i>places in nursery schools in thous.</i>	22
					<i>children in thous.:</i>	
60,3	61,5	64,9	68,9	73,2	<i>in nursery schools</i>	23
					<i>in pre-primary sections of primary schools</i>	
19,3	17,0	17,7	19,2	20,5		24
					<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3-6</i>	
437	460	492	521	541		25

szkół policealnych. c - e Od roku szkolnego 2004/05 łącznie: c - ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 3 na str. 193. g Stan na koniec roku szkolnego. h Dane obejmują absolwentami od roku szkolnego 2006/07. l Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 6 na str. 194 i ust. 9 na szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m Z poprzedniego roku. 19 na str. 197.

post-secondary schools. c - e Since 2004/05 school year including: c - special job-training schools, d - supplementary general notes to the chapter “Education”, item 3 on page 193. g As of the end of the school year. h Data include graduates of 8th secondary since 2006/07 school year. l See general notes to the chapter “Education”, item 6 on page 194 and item 9 on Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration; excluding foreigners. m From the previous page 197.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
		OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE					
	Pracownicy medyczni ^{ab} (stan w dniu 31 XII):						
1	lekarze	6874	7214	7479	7598	7660	6788
2	lekarze dentyści	1194	1145	1215	1384	1102	1185
3	pielęgniarki ^c	15804	15780	15852	15990	15592	15447
4	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	46,2	45,4	45,2	43,9	43,4	42,6
5	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności ...	1353	1425	1519	1475	1554	1567
6	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	719	729	728	1140	1144	1168
7	Apteki ogólnodostępne ^f (stan w dniu 31 XII)	763	872	891	904	922	930
8	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	4232	3711	3633	3598	3536	3512
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:						
9	lekarskie	5,8	5,7	6,0	6,1	6,3	6,5
10	stomatologiczne	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	0,8
11	Dzieci w żłobkach ^g (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,1	17,2	16,0	17,5	18,0	20,0
		KULTURA CULTURE					
12	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	778	775	771	773	769	766
13	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3309	3276	3266	3257	3274	3301
14	Czytelnie bibliotek publicznych na 1000 ludności	201	206	213	218	219	218
	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.:						
15	na 1000 ludności	3927	3969	4022	4107	4077	3905
16	na 1 czytelnika	19,5	19,2	18,9	18,8	18,6	17,9
17	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6
18	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	232	210	214	220	217	220
19	Muzea (stan w dniu 31 XII)	100	107	105	103	103	104
20	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	1295	1134	1169	1432	1518	1730
21	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	58	58	56	53	49	49
22	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,8	6,3	6,6	6,4	6,4	6,8
23	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	543	745	838	788	1060	778

a łącznie z lekarzami, pielęgniarkami odbywającymi staż podyplomowy. b Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentami lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Od 2004 r. bez łóżek na oddziałach miejscami dla noworodków. f Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

a Doctors, nurses including interns undergoing training. b Since 2005 persons working directly with patients, i.e. administration and National Health Fund. c Including master of nursing. d Since 2004 excluding beds in hospital wards. f Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. g Including nursery wards.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

I POMOC SPOŁECZNA
AND SOCIAL WELFARE

					<i>Medical personnel^{ab} (as of 31 XII):</i>	
7227	7099	6952	6992	7180	<i>doctors</i>	1
1259	1259	1146	1182	1271	<i>dentists</i>	2
15404	15504	15787	16548	16591	<i>nurses^c</i>	3
41,9	41,5	44,2 ^e	43,6 ^e	43,1 ^e	<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	4
1611	1621	1702	1472	1702	<i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	5
1184	1280	1304	1362	1403	<i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	6
944	941	930	967	991	<i>Public pharmacies^f (as of 31 XII)</i>	7
3465	3485	3535	3411	3340	<i>Population per pharmacy (as of 31 XII)</i>	8
					<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
6,6	6,8	6,8	6,8	6,6	<i>medical</i>	9
0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	<i>dental</i>	10
21,3	23,6	24,1	23,3	23,1	<i>Children in nurseries^g (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	11

TURYSTYKA
TOURISM

766	763	763	762	759	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	12
3315	3308	3306	3281	3273	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	13
215	208	204	203	203	<i>Public library borrowers per 1000 population</i>	14
					<i>Public library loans in vol.:</i>	
3781	3629	3496	3428	3289	<i>per 1000 population</i>	15
17,6	17,4	17,1	16,8	16,2	<i>per borrower</i>	16
1,6	1,5	1,6	1,8	1,7	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	17
216	237	292	340	303	<i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	18
103	106	108	111	115	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	19
1677	1836	1863	1832	1961	<i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	20
47	47	45	43	46	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	21
6,8	6,7	6,6	7,2	7,3	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	22
1033	1008	1011	1081	1110	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	23

cientem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państw szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego i innych samodzielnych oddziałach. e Łącznie z inkubatorami oraz g Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

excluding persons for whom the primary workplace is university, social assistance, units of state or local self-government located near emergency stations and in the other independent wards. e Including incubators and places for newborns.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
KULTURA. CULTURE.							
1	Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
2	radiowi	221	212	211	204	201	199
3	telewizyjni	213	204	203	196	194	192
4	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	911	898	820	878	873	825
5	w tym hotele	77	98	114	136	154	152
6	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	203	197	194	200	200	189
7	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	610	586	599	630	708	764
ROLNICTWO I AGRICULTURE AND							
8	Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	842	841	782 ^b	749	745	711
9	w tym w dobrej kulturze rolnej w %
10	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	525	516	383 ^b	399	429	402
11	w tym w %:						
12	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	53,3	53,0	64,0 ^b	61,1	58,1	60,3
13	w tym: pszenica	24,4	24,3	29,6 ^b	26,9	26,0	26,0
14	żyto	4,1	3,6	4,1 ^b	3,2	2,7	2,4
15	ziemniaki	17,1	17,2	16,5 ^b	15,4	13,5	12,2
16	buraki cukrowe	0,3	0,3	0,5 ^b	0,5	0,5	0,4
17	Zbiory w tys. t:						
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	767	726	731	696	794	771
19	w tym: pszenica	372	350	357	315	379	360
20	żyto	52,3	44,3	41,2	31,9	30,8	25,7
21	ziemniaki	1601	1101	1163	1097	983	874
22	buraki cukrowe	68,8	51,9	77,3	87,6	86,0	85,8
23	Plony z 1 ha w dt:						
24	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	27,4	26,6	29,8	28,6	31,9	31,8
25	w tym: pszenica	29,0	28,0	31,5	29,4	34,0	34,4
26	żyto	24,2	24,0	26,2	24,9	26,9	26,3
27	ziemniaki	178	124	184	179	170	178
28	buraki cukrowe	393	295	438	425	438	491
29	Zwierzęta gospodarskie:						
30	bydło (stan w czerwcu):						
31	w tysiącach sztuk	391	334	287 ^b	294	271	273
32	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	46,4	39,7	36,7 ^b	39,1	36,1	38,4
33	trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
34	w tysiącach sztuk	478	482	543 ^b	533	489	495
35	na 100 ha użytków rolnych ^c w szt.	56,7	57,2	69,2 ^b	70,8	65,2	69,7

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; w 2010 r. według siedziby użytku rolnego według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

^a By administrative borders; excluding non-farm land; in 2010 by the land user's seat. ^b Data of agricultural censuses land.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.) TOURISM (cont.)						
					<i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>	
173	166	153	145	143	radio	1
167	160	147	140	137	television	2
					<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	3
819	843	872	894	875	of which hotels	4
158	180	204	231	249		
					<i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	5
192	196	210	209	212		
806	864	826	826	869	<i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	6

LEŚNICTWO
FORESTRY

696	718	722	691	664 ^b	<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>	7
.	93,7	96,0	96,5	90,5 ^b	<i>of which in good agricultural condition:</i>	8
409	401	422	402	301 ^b	<i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>	9
					<i>of which in %:</i>	
59,0	61,9	61,6	61,6	65,0 ^b	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	10
25,1	25,6	26,4	27,7	28,8 ^b	<i>of which: wheat</i>	11
1,6	2,2	2,2	2,2	2,7 ^b	rye	12
10,9	12,5	11,0	10,7	11,9 ^b	potatoes	13
0,3	0,3	0,2	0,3	0,5 ^b	sugar beets	14
					<i>Crop production in thous. t:</i>	
592	777	839	754	577	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	15
257	343	389	364	277	<i>of which: wheat</i>	16
13,4	23,8	26,1	23,0	21,2	rye	17
672	889	803	687	524	potatoes	18
66,2	74,9	65,0	77,9	44,4	sugar beets	19
					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>	
24,5	31,3	32,3	30,5	29,5	<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	20
25,0	33,3	34,9	32,7	32,0	<i>of which: wheat</i>	21
20,2	26,8	27,7	26,1	26,0	rye	22
150	177	173	161	146	potatoes	23
471	626	629	584	283	sugar beets	24
					<i>Livestock:</i>	
					<i>cattle (as of June):</i>	
274	266	229	196	202 ^b	<i>in thousand heads</i>	25
39,5	37,2	31,7	28,4	30,4 ^b	<i>per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>	26
					<i>pigs (as of the end of July):</i>	
524	460	436	367	360 ^b	<i>in thousand heads</i>	27
75,4	64,2	60,4	53,1	54,2 ^b	<i>per 100 ha of agricultural land^c in heads</i>	28

tkownika. b Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. c Do przeliczeń przyjęto

as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. c Calculations are based on agricultural land by the land user's seat excluding non-farm

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

ROLNICTWO I
AGRICULTURE AND

	Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^a :						
1	żywna rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	160	146	163	188	165	193
2	mleka krowiego w l	900	838	828	854	819	723
	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a :						
3	ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg	49	27	34	48	41	59
4	ziemniaki w kg	13	13	15	13	14	12
5	buraki cukrowe w kg	82	62	99	116	113	121
6	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg	91	81	98	122	116	133
7	mleko krowie w l	214	216	233	204	216	219
	Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^d w kg:						
8	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	73,7	73,6	68,4	77,1	83,2	93,8
9	wapniowych	105	109	82,4	79,8	72,0	72,9
10	Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^e na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	11,6	11,6	14,2 ^f	14,8	14,8	16,4
11	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	434	434	433	435	436	436
	Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
12	w tysiącach hektarów	429	430	429	431	431	431
13	na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
14	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	28,4	28,4	28,4	28,4	28,4	28,4
15	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	240	218	237	253	268	279

PRZE
INDU

	Produkcja sprzedana przemysłu:						
16	w milionach złotych (ceny bieżące)	44322
17	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	234512
18	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	13584

BUDOWNIC
CONSTRUC

	Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):						
19	w milionach złotych	3210
20	na 1 mieszkańca w zł	984
21	w tym sektor prywatny w % ogółem	95,8

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstwa. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej. d W roku gospodarczym. g Zrealizowanej przez podmioty budowlane - według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, a Calculations are based on agricultural land by the land user's seat excluding non-farm land. b Beef, veal, pork, and poultry; in post-slaughter warm weight. d In farming year. e Until 2004 - as of 31 XII. f Data of agricultural censuses as of employing more than 9 persons.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

LEŚNICTWO (dok.)
FORESTRY (cont.)

					<i>Production per 1 ha of agricultural land^b:</i>	
230	234	186	199	194	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^b in kg</i>	1
665	653	640	561	532	<i>cows' milk in l</i>	2
					<i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land^c:</i>	
67	60	51	73	52	<i>basic cereal grains (including cereal mixed) in kg</i>	3
13	14	14	22	22	<i>potatoes in kg</i>	4
95	105	90	113	67	<i>sugar beets in kg</i>	5
163	159	126	132	143	<i>animals for slaughter in terms of meat (including fats^c in kg</i>	6
217	196	207	219	208	<i>cows' milk in l</i>	7
					<i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ad} in kg:</i>	
81,9	70,9	70,5	62,0	56,7	<i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	8
13,9	8,2	7,8	6,9	11,7	<i>lime</i>	9
.	17,9	17,6	18,5	17,6 ^f	<i>Agricultural tractors (as of June)^e per 100 ha of agricultural land^g in units</i>	10
436	437	438	438	439	<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	11
431	432	432	432	434	<i>Forest areas (as of 31 XII):</i>	12
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	<i>in thousand hectares</i>	13
28,4	28,5	28,5	28,5	28,6	<i>per capita in ha</i>	14
259	290	278	265	291	<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	15
					<i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	

MYSŁ
STRY

					<i>Sold production of industry:</i>	
51498	58409	58045	54698	63250	<i>in million zlotys (current prices)</i>	16
269742	292089	282152	281396	325070	<i>per employee in zl (current prices)</i>	17
15760	17837	17684	16612	19142	<i>per capita in zl (current prices)</i>	18

TWO
TION

					<i>Sales of construction and assembly production^g (current prices):</i>	
4287	5287	6825	7285	7454	<i>in million zlotys</i>	19
1312	1614	2079	2212	2256	<i>per capita in zl</i>	20
96,5	96,5	94,4	98,4	98,7	<i>of which private sector in % of total</i>	21

stw rolnych. *b* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej e Do 2004 r. - stan w dniu 31 XII. *f* Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh 20 V 2002 and 30 VI 2010. g Realized by construction units - by place of performing works; data concern economic entities

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
TRANSPORT I TRANSPORT AND							
1	Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe:						
	w kilometrach	1141	1149	1163	1143	1119	1116
2	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,5	7,6	7,7	7,5	7,4	7,3
	Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
3	w kilometrach	21784	21619	21736	21524	21765	21916
4	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	144	143	144	142	143	144
	Samochody osobowe zarejestrowane ^a :						
5	w tysiącach sztuk	829	944	.	947	1002	1057
6	na 1000 ludności	257	292	x	291	307	324
	Placówki pocztowe ^b :						
7	w liczbach bezwzględnych	651	656	621	638	635	639
8	na 10 tys. ludności	2,0	2,0	1,9	2,0	1,9	2,0
	Telefoniczne łącza główne ^c :						
9	w tysiącach	842	889	943	1058	1013	952
10	na 1000 ludności	261	275	291	325	311	292

HAN
TRA

	Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):						
11	w milionach złotych	27893	29452	31926	34629	38778	39579
12	na 1 mieszkańca w zł	8657	9109	9874	10662	11909	12130
13	Sklepy ^d (stan w dniu 31 XII) w tys.	34,4	36,9	37,2	30,5	32,3	32,6
14	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^d	94	88	87	107	101	100

FINANSE
PUBLIC

	Budżety gmin^e						
	Dochody:						
15	w milionach złotych	2544	2803	3067	3175	3467	4011
16	na 1 mieszkańca w zł	1124	1235	1351	1388	1510	1742
	Wydatki:						
17	w milionach złotych	2626	2855	3129	3281	3573	4049
18	na 1 mieszkańca w zł	1161	1258	1378	1435	1556	1759
	Budżety miast na prawach powiatu						
	Dochody:						
19	w milionach złotych	1751	1910	1947	2016	2285	2568
20	na 1 mieszkańca w zł	1825	1981	2022	2098	2379	2674
	Wydatki:						
21	w milionach złotych	1928	2213	2115	2037	2445	2676
22	na 1 mieszkańca w zł	2009	2296	2196	2119	2545	2787

a W 2004 r. dane częściowo szacunkowe dla pojazdów, które nie zostały wprowadzone do systemu „Pojazd”. b Do publicznej. d Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a In 2004 data partially estimated, for vehicles not registered in the “Pojazd” system. b Until 2001 post offices and the method of shops and petrol stations survey since 2003 presented data are not fully comparable with data for previous gminas which are also cities with powiat status.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

ŁĄCZNOŚĆ - stan w dniu 31 XII
COMMUNICATIONS - as of 31 XII

1121	1108	1108	1130	1127	<i>Railway lines operated - standard gauge:</i>	
7,4	7,3	7,3	7,4	7,4	<i>in kilometres</i>	1
					<i>per 100 km² of total area in km</i>	2
22073	22372	22561	22469	23651	<i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>	
145	148	149	148	156	<i>in kilometres</i>	3
					<i>per 100 km² of total area in km</i>	4
1137	1234	1340	1375	1439	<i>Registered passenger cars^a:</i>	
348	376	408	417	435	<i>in thousand units</i>	5
					<i>per 1000 population</i>	6
637	638	636	622	615	<i>Post offices^b:</i>	
1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	<i>in absolute numbers</i>	7
					<i>per 10 thous. population</i>	8
910	842	759	698	680	<i>Telephone main line^c:</i>	
278	257	231	212	205	<i>in thousands</i>	9
					<i>per 1000 population</i>	10

DEL
DE

43702	49781	54842	54176	57262	<i>Retail sales (current prices):</i>	
13374	15202	16708	16453	17329	<i>in million zlotys</i>	11
34,8	32,6	33,7	31,8	30,4	<i>per capita in zł</i>	12
94	101	98	104	109	<i>Shops^d (as of 31 XII) in thous.</i>	13
					<i>Population (as of 31 XII) per shop^d</i>	14

PUBLICZNE
FINANCE

					Budgets of gminas^e	
4559	5106	5499	5801	6602	<i>Revenue:</i>	
1974	2203	2365	2481	2810	<i>in million zlotys</i>	15
					<i>per capita in zł</i>	16
4690	5030	5601	6260	7149	<i>Expenditure:</i>	
2031	2171	2409	2677	3043	<i>in million zlotys</i>	17
					<i>per capita in zł</i>	18
					Budgets of cities with powiat status	
2928	3453	3708	3935	4235	<i>Revenue:</i>	
3055	3607	3876	4122	4434	<i>in million zlotys</i>	19
					<i>per capita in zł</i>	20
3101	3650	3887	4230	4296	<i>Expenditure:</i>	
3236	3812	4063	4430	4498	<i>in million zlotys</i>	21
					<i>per capita in zł</i>	22

2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci mi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust. 8 na str. 323. e Bez dochodów i wydatków

telecommunication service offices. c Date concern operators of the public telecommunication network. d Due to a change of years, see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 8 on page 323. e Excluding revenue and expenditure of

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
-----	------------------	------	------	------	------	------	------

**FINANSE
PUBLIC**

	Budżety powiatów						
	Dochody:						
1	w milionach złotych	908	1045	956	880	959	1075
2	na 1 mieszkańca w zł	401	460	421	385	418	467
	Wydatki:						
3	w milionach złotych	912	1062	986	900	957	1096
4	na 1 mieszkańca w zł	403	468	434	393	417	476
	Budżet województwa						
	Dochody:						
5	w milionach złotych	272	325	324	371	486	470
6	na 1 mieszkańca w zł	84	101	100	114	149	144
	Wydatki:						
7	w milionach złotych	278	352	365	383	424	534
8	na 1 mieszkańca w zł	86	109	113	118	130	164

**INWESTYCJE
INVESTMENTS**

	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):						
9	w milionach złotych	9407	7923	8234	9236	9186	10056
10	na 1 mieszkańca w zł	2920	2450	2546	2844	2821	3082
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:						
11	przemysłu
12	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^a
13	transportu i gospodarki magazynowej
14	obsługi rynku nieruchomości ^a
	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):						
15	w milionach złotych	100926	108727	115915	121619	125499	131041
16	na 1 mieszkańca w zł	31255	33596	35807	37387	38494	40121
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:						
17	przemysłu
18	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^a
19	transportu i gospodarki magazynowej
20	obsługi rynku nieruchomości ^a

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 1 na str. 352.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter „Investments. Fixed assets”, item 1 on page 352.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

PUBLICZNE (dok.)

FINANCE (cont.)

					Budgets of powiats	
					<i>Revenue:</i>	
1182	1310	1488	1658	1919	<i>in million zlotys</i>	1
512	565	640	709	817	<i>per capita in zł</i>	2
					<i>Expenditure:</i>	
1252	1332	1511	1751	2035	<i>in million zlotys</i>	3
542	575	650	749	866	<i>per capita in zł</i>	4
					Budget of voivodship	
					<i>Revenue:</i>	
628	746	930	1430	1077	<i>in million zlotys</i>	5
192	228	283	434	326	<i>per capita in zł</i>	6
					<i>Expenditure:</i>	
628	726	923	1498	1199	<i>in million zlotys</i>	7
192	222	281	455	363	<i>per capita in zł</i>	8

ŚRODKI TRWAŁE^aFIXED ASSETS^a

					<i>Investment outlays (current prices):</i>	
12962	15184	16101	14903	16024	<i>in million zlotys</i>	9
3967	4637	4905	4526	4849	<i>per capita in zł</i>	10
					<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	
.	.	28,0	25,5	22,8	<i>industry</i>	11
.	.	13,1	11,3	8,6	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	12
.	.	15,5	17,7	16,7	<i>transportation and storage</i>	13
.	.	16,5	15,4	15,2	<i>real estate activities</i>	14
					<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
137138	148583	160458	173531	184326	<i>in million zlotys</i>	15
41923	45314	48814	52613	55686	<i>per capita in zł</i>	16
					<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>	
.	.	29,9	30,1	28,6	<i>industry</i>	17
.	.	9,3	8,7	9,3	<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	18
.	.	11,4 ^b	11,8 ^b	12,2	<i>transportation and storage</i>	19
.	.	23,1	22,1	21,8	<i>real estate activities</i>	20

ust. 3 na str. 352 i ust. 5 na str. 354. *b* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych, patrz uwagi*Fixed assets*", item 3 on page 352 and item 5 on page 354. *b* Data have been changed in relation to those published before,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
<p style="text-align: right;">PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE</p>							
1	Ogółem: w tysiącach	252	267	278	288	289	290
2	na 1000 ludności	77,9	82,4	86,0	88,5	88,6	88,7
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:							
3	w tysiącach	54,5	58,3	60,6	63,3	65,2	66,8
4	1999 = 100	110,2	117,8	122,5	128,0	131,7	135,1
w tym:							
5	przedsiębiorstwa państwowe	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
6	spółdzielnie	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
7	spółki handlowe	10,3	11,7	13,3	14,3	15,2	16,1
8	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,2	2,2	2,3	2,4	2,6	2,7
9	spółki cywilne	28,3	27,5	26,6	26,7	26,5	26,5
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:							
10	w tysiącach	197	212	218	225	224	223
11	1999 = 100	102,1	109,9	112,7	116,2	115,7	115,4
12	na 1000 ludności	61,1	65,6	67,2	69,0	68,6	68,2

RACHUNKI
REGIONAL

Produkt krajowy brutto:							
13	w milionach złotych (ceny bieżące)
14	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)
15	rok poprzedni=100 (ceny stałe)
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):							
16	w milionach złotych
17	na 1 mieszkańca w zł
Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:							
nominalne:							
18	w milionach złotych
19	na 1 mieszkańca w zł
realne:							
20	rok poprzedni=100

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b Dane za lata 2007-2008 skorygowano w stosunku do
a Excluding persons tending private farms. b Data for 2007-2008 have been revised in relation to data published in

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
------	------	------	------	------	---------------	-----

REJESTRZE REGON^a - stan w dniu 31 XIIREGON REGISTER^a - as of 31 XII

289	294	302	314	331	<i>Total: in thousands</i>	1
88,5	89,6	91,7	95,2	100,1	<i>per 1000 population</i>	2
					<i>Legal persons and organizational entities without legal personality:</i>	
69,1	71,3	72,7	74,8	78,2	<i>in thousands</i>	3
139,6	144,2	147,0	151,3	158,0	<i>1999 = 100</i>	4
					<i>of which:</i>	
0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>state owned enterprises</i>	5
1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	<i>co-operatives</i>	6
17,3	18,6	19,5	20,8	22,5	<i>commercial companies</i>	7
3,0	3,2	3,4	3,6	3,7	<i>of which with foreign capital participation</i>	8
26,6	27,0	26,9	27,0	27,4	<i>civil law partnerships</i>	9
					<i>Natural persons conducting economic activity:</i>	
220	223	229	239	253	<i>in thousands</i>	10
114,0	115,2	118,5	123,8	131,1	<i>1999 = 100</i>	11
67,3	67,9	69,6	72,5	76,5	<i>per 1000 population</i>	12

REGIONALNE^b
ACCOUNTS^b

					<i>Gross domestic product (current prices):</i>	
.	86974	95016	99509	.	<i>in million zlotys (current prices)</i>	13
.	26560	28947	30220	.	<i>per capita in zł (current prices)</i>	14
.	.	106,8	102,1	.	<i>previous year=100 (constant prices)</i>	15
					<i>Gross value added (current prices):</i>	
.	76087	83174	88422	.	<i>in million zlotys</i>	16
.	23235	25340	26853	.	<i>per capita in zł</i>	17
					<i>Gross disposable income of households sector:</i>	
					<i>nominal:</i>	
.	56838	61853	67325	.	<i>in million zlotys</i>	18
.	17357	18844	20446	.	<i>per capita in zł</i>	19
					<i>real:</i>	
.	.	104,3	105,2	.	<i>previous year=100</i>	20

opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 365.
previous editions to the Yearbook; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 365.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	W stopniach, minutach i sekundach In degrees, minutes and seconds	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				Extreme points of the voivodship border:
na północ (szerokość geograficzna północna) - Kolonia Marcinowice	Kozłów	50°31'14"	x	in the north (northern geographic latitude) - Kolonia Marcinowice
na południe (szerokość geograficzna północna) - szczyt Żabia Turnia Mięguszwiecka	Bukowina Tatrzańska	49°10'42"	x	in the south (northern geographic latitude) - Żabia Turnia Mięguszwiecka Peak
na zachód (długość geograficzna wschodnia) - Kaniówek Dankowski	Brzeszcze	19°04'59"	x	in the west (eastern geographic longitude) - Kaniówek Dankowski
na wschód (długość geograficzna wschodnia) - Rzeka Wisłoka	Sękowa	21°25'18"	x	in the east (eastern geographic longitude) - Wisłoka river
Rozciągłość:				Extent:
z południa na północ	x	1°20'32"	149	from south to north
z zachodu na wschód	x	2°20'19"	176	from west to east

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	15183	x	Area in km ²
Długość granicy w km	982	100,0	Length of borders in km
ze Słowacją	319	32,5	with Slovakia
z województwami:			with voivodships:
świętokrzyskim	185	18,8	Świętokrzyskie
podkarpackim	187	19,0	Podkarpackie
śląskim	291	29,6	Śląskie

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. **UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI**
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt - Rysy.....	Bukowina Tatrzańska	2499	<i>Highest point - Rysy</i>
Najniżej położony punkt - Wisła koło Słupca	Szczuczin	158	<i>Lowest point - Wisła river near Słupiec</i>
Najwyżej położony stale zamieszkały punkt - Obserwatorium Meteorologiczne na Kasprowym Wierchu	Zakopane	1985	<i>Highest constantly inhabited point - Meteorological Observatory on Kasprowy Wierch</i>
Najwyżej położona miejscowość - Głodówka - przysiółek wsi Brzegi	Bukowina Tatrzańska	1143	<i>Highest locality - Głodówka - hamlet of the village of Brzegi</i>
Najniżej położona miejscowość - Nowa Wieś - przysiółek wsi Słupiec	Szczuczin	160	<i>Lowest locality - Nowa Wieś - hamlet of the village of Słupiec</i>

Ź r ó d ł o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

S o u r c e: data of the Geodetic and Cartographic Documentation Centre of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS	Średnie tempe- ratury powie- trza w °C <i>Average air temperatures in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prę- d- kość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecz- nienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS					
Kraków 2000	9,9	720	2,7	1702	4,9
2005	8,4	637	2,6	1722	5,0
2009	8,7	735	3,0	^b	5,1
2010	7,5	1021	3,2	^b	5,3
Nowy Sącz 2000	10,0	726	1,5	1803	4,7
2005	8,2	800	1,9	1646	5,0
2009	9,1	908	1,7	1738	5,1
2010	8,1	1155	1,7	1512	5,3
Zakopane 2000	7,0	1218	1,3	1601	5,2
2005	5,3	1230	1,4	1550	5,4
2009	6,2	1268	1,4	1560	5,5
2010	5,4	1645	1,3	1348	5,6

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Stacja nie prowadziła pomiarów usłonecznienia.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Station did not record insolation measurements.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja gruntów wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (jednolity tekst, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI - najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne - RZ; pastwiska - PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

The chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environmental protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions of voivodship land use** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text, Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ - for arable land and PsZ - for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdestawianym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” - jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” - jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” - wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń prezentuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417, z późniejszymi zmianami); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych kontrolowanych wodociągów wyróżnia się dwie kategorie urządzeń - dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. niespełniającą wymaganiom sanitarnym).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scraps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" - organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines as well as constructions, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" - agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water-line system" - all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the water drawn from these facilities is presented in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 March 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417, with later amendments); data were compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities - supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzaniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania

5. Data regarding **waste water** concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 5, points 1) and 3). Data regarding **equipment with waste water treatment plants** concern the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogene removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and

(głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ilości **ścieków komunalnych** odprowadzonych siecią kanalizacyjną, dlatego dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowiezione (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Since 2010 the methodology of municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years.

Data on municipal waste water treatment plants concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e. waste water treatment plants not working within sewage network).

N o t e. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning the population using waste water treatment plants are given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding particulate emission concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla), określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 XII 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176, z późniejszymi zmianami).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide), defined in the decree of the Council of Ministers, dated 20 XII 2005, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 260, item 2176, with later amendments).*

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.)

*Due to the high absolute values which characterise the emission volumes of **carbon dioxide**, the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.*

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act on Waste of 27 IV 2001 (uniform text in Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder there of discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 - on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

*Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).*

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to

zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „sieci obszarów Natura 2000”, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1220, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów

human life and health or the environment. Storing waste is also a method of the treatment of waste.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include the part of the areas within the “network of areas Natura 2000” which are located in the legally protected areas.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (uniform text, Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220, with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the areas of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of

i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniszczonych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

***Nature reserves** include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state - ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.*

***Landscape parks** are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.*

***Protected landscape areas** include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.*

***Documentation sites** are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.*

***Landscape – nature complexes** are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.*

***Ecological arable lands** are worth protecting fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and “forest ponds”, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.*

***Monuments of nature** are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.*

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi), kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERRIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: payments for use of the natural environment (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground), fines for violating environmental protection requirements; repayments of loans granted for investors; payments for exclusion of agricultural land from production as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERRIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (5).

POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WOJEWÓDZTWA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC AREA OF THE VOIVODSHIP BY DIRECTIONS OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^a w ha <i>per capita^a in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1 miesz- kańca ^a w ha <i>per capita^a in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2010 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2010</i>	
O G Ó Ł E M^b	1518279	0,46	1518279	0,46	0	TOTAL^b
Użytki rolne	937040	0,28	931466	0,28	-5574	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	667136	0,20	661960	0,20	-5176	<i>arable land</i>
sady	31094	0,01	30381	0,01	-713	<i>orchards</i>
łąki trwałe	98917	0,03	98861	0,03	-56	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	93337	0,03	93487	0,03	150	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	40184	0,01	40183	0,01	-1	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	3709	0,00	3908	0,00	199	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	2663	0,00	2686	0,00	23	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	459465	0,14	461828	0,14	2363	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
las	438280	0,13	439765	0,13	1485	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i za- krzewione	21185	0,01	22063	0,01	878	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami po- wierzchniowymi	20138	0,01	20610	0,01	472	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	17347	0,01	18368	0,01	1021	<i>flowing</i>
stojącymi	2791	0,00	2242	0,00	-549	<i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	83796	0,03	86723	0,03	2927	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	16999	0,01	18692	0,01	1693	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	7258	0,00	7416	0,00	158	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	8102	0,00	8507	0,00	405	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudowane	2131	0,00	2091	0,00	-40	<i>urbanized non built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypo- czynku	3146	0,00	3215	0,00	69	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	45068	0,01	45705	0,01	637	<i>transport areas</i>
drogi	40164	0,01	40742	0,01	578	<i>roads</i>
kolejowe	4374	0,00	4456	0,00	82	<i>railway</i>
inne	530	0,00	507	0,00	-23	<i>other</i>
użytki kopalne	1092	0,00	1097	0,00	5	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	573	0,00	572	0,00	-1	<i>Ecological arable lands</i>
Nieuzyski	11625	0,00	11544	0,00	-81	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	5642	0,00	5536	0,00	-106	<i>Miscellaneous land</i>

a Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2009 i 2010. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Ź r ó d ł o: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Population as of 31 XII, respectively for 2009 and 2010. b Land area (including inland waters).

S o u r c e: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6).

GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ^a**AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
O G Ó Ł E M.....	203	202	215	204	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	177	175	186	173	Agricultural land
W tym użytki rolne..... klasy bonitacyjne:	165	164	172	160	Of which agricultural land quality classes:
I—III	148	160	171	160	I—III
IV ^b	15	1	-	-	IV ^b
V i VI oraz VI RZ i PsZ	2	3	1	-	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	26	27	29	31	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wylączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	119	116	144	130	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	33	13	10	13	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne .	.	10	5	3	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	13	17	17	22	Minerals
Pod zbiorniki wodne	-	6	4	Water reservoirs
Na inne cele.....	.	45	32	32	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. b Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land. b Agricultural land of mineral and organic origin.

S o u r c e: in regard to agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (7).

GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTY-WACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3181	2856	1620	1787	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	3079	2827	1613	1782	devastated
zdegradowane	102	29	7	5	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	533	160	45	93	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	22	71	25	19	agricultural
leśne	449	89	-	40	forest
zagospodarowane.....	462	40	22	56	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8).

POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M.....	799,2	938,7	524,1	547,2	100,0	T O T A L
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych	529,0	706,2	288,8	313,4	57,3	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	473,2	664,6	250,4	281,5	51,4	surface
podziemne	13,2	11,2	9,6	9,7	1,8	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	90,4	83,1	76,5	76,5	14,0	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	179,8	149,4	158,8	157,3	28,7	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe	122,0	101,1	105,4	105,0	19,2	waters: surface
podziemne	57,8	48,3	53,4	52,3	9,6	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed włączeniem do sieci.

^a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9).

ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M.....	728,5	885,9	463,3	492,7	100,0	T O T A L
Przemysł.....	508,6	688,4	270,1	301,1	61,1	Industry
w tym na cele produkcyjne.....	493,8	677,2	261,2	292,1	59,3	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	90,4	83,1	76,5	76,5	15,5	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	129,5	114,3	116,6	115,1	23,4	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10).

**POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENI W ROLNICTWIE
I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
**AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND
FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów le- śnych ^a w ha	21	-	-	-	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	3242	3250	3148	3148	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	90412	83111	76544	76541	Water withdrawa ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	5	-	-	-	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,2	-	-	-	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych.....	90407	83111	76544	76541	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	27,9	25,6	24,3	24,3	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.
a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including waste water withdrawal for irrigation.

TABL. 7 (11).

**JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI
DO SPOŻYCIA W 2010 R.**
**QUALITY OF WATER FROM WATERWORKS SUPPLIED TO THE
POPULATION FOR CONSUMPTION IN 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^a — w % ludności korzystającej z urządzeń — zaopatrywana w wodę <i>Population^a — in % of population using facilities — supplied with water</i>	
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>meeting sanitary requirements</i>	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym <i>not meeting sanitary requirements</i>
Wodociągi o wydajności w m ³ /d: <i>Waterworks with a capacity of m³/24 h:</i>		
poniżej 100	99,5	0,5
<i>below</i>		
100 — 1000	99,2	0,8
1001 — 10000	100,0	-
10001 — 100000	100,0	-
powyżej 100000	100,0	-
<i>over</i>		

a Według szacunków.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (12).

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	771,0	898,5	486,7	557,3	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	662,3	804,1	388,3	441,4	79,2	discharged directly by plants ^b
w tym wody chłodnicze.....	435,2	629,7	221,7	251,6	45,1	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	108,7	94,4	98,4	115,9	20,8	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania.....	335,8	268,8	265,0	305,7	54,9	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane.....	313,8	266,6	264,2	299,3	53,7	treated
mechanicznie.....	222,5	188,0	148,6	166,2	29,8	mechanically
chemicznie ^c	14,7	7,8	3,3	4,6	0,8	chemically ^c
biologicznie.....	45,3	22,2	21,5	22,5	4,0	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	31,3	48,7	90,8	106,1	19,0	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane.....	21,9	2,2	.	6,3	1,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	3,6	1,6	.	6,2	1,1	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	18,3	0,6	.	0,1	0,0	discharged by sewerage system

a Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. c Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a Since 2010 the methodology of municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years. b Including cooling water and contaminated drainage water from mines and building constructions as well as contaminated fall-out waters. c Since 2003 concerns industrial waste water only.

TABL. 9 (13).

JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED

As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2009	2010	ENTITIES
O G Ó Ł E M	163	133	118	124	T O T A L
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi.....	106	85	73	78	Discharging waste water directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków ...	82	67	63	65	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości.....	73	60	56	61	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości....	9	7	7	4	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	24	18	10	13	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków).....	57	48	45	46	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding water supply and sewerage companies and plants.

TABL. 10 (14).

OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Stan w dniu 31 XII

WASTE WATER TREATMENT PLANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Bioło- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	110	38	5	66	1	Number
	2005	87	32	7	45	3	
	2009	81	31	6	42	2	
	2010	82	28	8	44	2	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	1190,9	876,6	140,2	105,4	68,7	Capacity in dam ³ /24 h
	2005	1064,6	780,3	141,2	47,9	95,2	
	2009	1011,8	874,6	36,0	47,7	53,5	
	2010	1022,4	911,3	37,2	47,4	26,5	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal waste water treatment plants^a
Liczba	2000	194	6	-	165	23	Number
	2005	227	3	x	186	38	
	2009	237	1	x	181	55	
	2010	234	1	x	177	56	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	587,8	147,4	-	254,4 ^b	186,0	Capacity in dam ³ /24 h
	2005	608,1	144,1	x	187,6 ^b	276,4	
	2009	891,2	0,5	x	158,2 ^b	732,5	
	2010	929,4	0,5	x	160,8^b	768,1	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	47,1	17,3	-	19,4	10,3	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
	2005	52,2	17,0	x	13,0	22,2	
	2009	55,0	0,1	x	12,1	42,8	
	2010	55,9	0,1	x	12,0	43,8	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 60. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a Treatment plants of urban and rural areas on sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 60. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 (15).

EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	127	116	138	145	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	96	88	99	101	<i>particulates</i>
gazowych	21	23	23	25	<i>gases</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission of:</i>
pyłów	34	29	40	46	<i>particulates</i>
gazów	27	27	35	37	<i>gases</i>
imisji	114	103	122	126	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	16,7	9,3	4,3	3,9	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	12,3	6,0	2,6	2,3	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	201,5	179,2	139,4	131,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	65,0	56,4	28,2	29,4	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	53,1	43,8	25,6	21,9	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu	28,1	24,9	19,9	20,2	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² w tonach:					<i>per km² in tonnes:</i>
pyłowych	1,1	0,6	0,3	0,3	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	13,3	11,8	9,2	8,6	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	975,5	1134,4	663,5	723,0	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	110,9	162,7	119,6	111,4	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	98,3	99,2	99,4	99,5	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)...	35,5	47,6	46,2	45,9	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a *Emitting particulates, gases or particulates and gases.*

TABL. 12 (16).

**URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS							
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multi- cyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofil- ters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII EQUIPMENT — as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	427	103	402	72	170	138
TOTAL	2005	296	79	390	64	162	163
	2009	287	79	437	46	128	145
	2010	292	76	485	45	127	126
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	87	47	138	-	84	x
low	2005	43	27	56	-	73	x
	2009	52	20	68	1	50	x
	2010	50	21	94	1	59	x
średnia	2000	142	35	173	21	47	x
moderate	2005	91	32	221	17	57	x
	2009	65	27	240	9	41	x
	2010	69	26	256	10	41	x
wysoka	2000	198	21	91	51	39	x
high	2005	162	20	113	47	32	x
	2009	170	32	129	36	37	x
	2010	173	29	135	34	27	x

**PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam³/h
WASTE GAS FLOW in dam³/h**

OGÓŁEM	2000	6928	3567	6154	22816	2465	1344
TOTAL	2005	4139	2688	5784	17967	1951	1456
	2009	12242	2495	7012	14503	1580	1425
	2010	12293	2543	7572	14846	1638	1227
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	956	1718	1619	-	1318	x
low	2005	263	520	911	-	823	x
	2009	8710	942	1090	965	522	x
	2010	8739	854	1236	1	524	x
średnia	2000	2450	912	1896	4975	453	x
moderate	2005	1056	1091	1983	3297	483	x
	2009	637	463	2393	2253	414	x
	2010	583	427	2545	3286	417	x
wysoka	2000	3522	937	2639	17841	694	x
high	2005	2820	1077	2890	14670	645	x
	2009	2895	1090	3529	11285	644	x
	2010	2971	1262	3791	11559	697	x

TABL. 13 (17). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	95	111	133	134	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	10005	9484	6682	6089	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	6886	6583	5756	5467	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	2055	1892	866	541	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	1435	1237	789	434	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	1063	1010	60,5	81,2	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	68,8	69,4	86,1	89,8	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	20,6	20,0	13,0	8,9	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	14,3	13,0	11,8	7,1	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	10,6	10,6	0,9	1,3	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	176239	179457	144437	143194	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t .	3336	2368	1392	1563	<i>Waste recovered^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	1002	914	829	821	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku) .	27,4	3,9	-	-	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62. b Do 2001 r. — wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. d Do 2001 r. — gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 62. b Until 2001 — utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 — accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b <i>Waste generated^b</i>		Odpady dotych- czas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^c; end of year)</i>	SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>			
	w tys. t <i>in thous. t</i>				
O G Ó Ł E M	2003	10605	7357	179824	TOTAL
	2005	9484	6583	179457	
	2009	6682	5756	144437	
	2010	6089	5467	143194	
w tym:					<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych		173	50,6	14107	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla		230	230	8786	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów		111	108	1679	<i>Bottom ash, slag boiler dust</i>
Mieszankiny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapnio- wych metod odsiarczania gazów odlotowych		122	122	-	<i>Mixtures of fly-ash and solid waste originating from lime- stone methods of desulphuri- sation of waste gases</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 62. b W ciągu roku. c Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 62. b During the year. c On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH**
PRAWNIE CHRONIONA

Stan w dniu 31 XII

**LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL
VALUE**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
	w ha in ha			w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 miesz- kańca w m ² <i>per capita in m²</i>		
O G Ó Ł E M^a	878304	894385	790352	790263	52,0	2387	TOTAL^a
Parki narodowe ^b	38081	38081	38114	38009	2,5	115	National parks ^b
Rezerваты przyrody ^b ..	2306	3024	3299	3299	0,2	10	Nature reserves ^b
Parki krajobrazowe ^{bc} ..	167170	175927	175812	175812	11,6	531	Landscape parks ^{bc}
Obszary chronionego krajobrazu ^c	669463	676004	571804	571804	37,7	1727	Protected landscape areas ^c
Stanowiska dokumen- tacyjne	46,7	49,6	58,9	57,6	0,0	0,0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe	106	106	134	134	0,0	0,0	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1131	1194	1131	1148	0,1	3	Ecological arable lands

a Bez obszarów sieci Natura 2000. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding Natura 2000 areas. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 16 (20). **PARKI NARODOWE**
Stan w dniu 31 XII
NATIONAL PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI NARODOWE ^a NATIONAL PARKS ^a	Powierzchnia w ha Area in ha				
	parków narodowych national parks				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protect- ed areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem - pod ochroną ścisłą ^b of grand total number - strictly protected ^b		
			razem total	w tym lasów of which forests	
OGÓŁEM 2000	38081	30080	17313	11749	34146
TOTAL 2005	38081	30118	18132	12460	39487
..... 2009	38114	31217	18309	13636	39487
2010	38009	31112	18309	13636	39487
Tatrzański ^c	21197	16290	12449	7957	181
Gorczański ^c	7031	6592	3611	3596	16647
Babiogórski ^c	3391	3232	1125	1024	8040
Pieniński ^c	2346	1665	749	683	2682
Ojcowski ^c	2146	1529	251	251	6777
Magurski ^{de}	1899	1805	125	125	5160

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Z siedzibą Dyrekcji Parków na terenie województwa małopolskiego. d Powierzchnia parku w granicach województwa małopolskiego. e Siedziba Dyrekcji Parku na terenie województwa podkarpackiego.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c With the head office of the Parks Direction in the Małopolskie voivodship. d Area of park on the area of the Małopolskie voivodship. e The head office of the Park Direction in the Podkarpackie voivodship.

TABL. 17 (21). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	2000	2005	2009	2010
	powierzchnia ^b w ha area ^b in ha			
OGÓŁEM	169296	178135	178290	178290
TOTAL				
Zespół Jurajskich Parków Krajobrazowych ^c	66397	70375	70375	70375
Dolinki Krakowskie	19737	20686	20686	20686
Tenczyński	12582	13658	13658	13658
Orlich Gniazd ^c	12092	12842	12842	12842
Dłubniański	9924	10960	10960	10960
Bielańsko-Tyniecki	6502	6416	6416	6416
Rudniański	5560	5814	5814	5814
Popradzki	54393	54393	54393	54393
Zespół Parków Krajobrazowych Pogórza w Tarnowie ^c	39277	44137	44472	44472
Ciężkowicko-Rożnowski	17634	17634	17634	17634
Wiśnicko-Lipnicki	14311	14311	14311	14311
Pasma Brzanki ^c	7332	12192	12527	12527
Beskidu Małego ^c	9230	9230	9049	9049

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa małopolskiego.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Area of parks on the area of the Małopolskie voivodship.

TABL. 18 (22). **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia w ha <i>Area in ha</i>		<i>SPECIFICATION</i>	
		ogółem <i>total</i>	w tym pod ochroną ścisłą ^a <i>of which strictly protected^a</i>		
O G Ó Ł E M	2000	78	2305,7	305,0	T O T A L
	2005	84	3024,0	294,9	
	2009	85	3298,8	381,2	
2010	85	3298,8	381,2		
Faunistyczne	1	36,5	-	-	<i>Fauna</i>
Krajobrazowe	15	797,0	8,8	8,8	<i>Landscape</i>
Leśne	43	2027,2	353,6	353,6	<i>Forest</i>
Torfowiskowe	1	114,7	-	-	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne	9	197,5	3,7	3,7	<i>Flora</i>
Wodne	1	6,7	-	-	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej	10	97,9	15,1	15,1	<i>Inanimate nature</i>
Stepowe	5	21,3	-	-	<i>Steppe</i>

^a Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka.
^a The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned.

TABL. 19 (23). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1809	2189	2132	2187	T O T A L
Pojedyncze drzewa	1315	1629	1670	1714	<i>Individual trees</i>
Grupy drzew	266	285	185	196	<i>Tree clusters</i>
Głazy narzutowe	13	18	13	14	<i>Erratic boulders</i>
Skalki, groty, jaskinie i inne	188	231	243	242	<i>Stones, grottos, caves and others</i>
Aleje	27	26	21	21	<i>Alleys</i>

TABL. 20 (24).

**WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE
EKOLOGICZNE**
**RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL
FUNDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Wymierzono	Wpłynęło	SPECIFICATION
		Administered	Income	
		w tys. zł	in thous. zł	
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS				
Opłaty^a	2000	119604	112084	Payments^a
	2005	.	91057	
	2009	.	153941	
	2010	.	147758	
w tym za:				of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód	34558	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	49407	Protection of ambient air and climate
Gospodarkę odpadami	60951	Waste management
Kary^b za nieprzestrzeganie	2000	16917	3205	Fines^b for not meeting environmental
przepisów ochrony środowiska	2005	4803	608	protection norms
	2009	3924	306	
	2010	7536	553	
w tym za przekroczenie:				of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		6038	443	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnego poziomu dźwięku		86,2	28,2	Permissible sound level
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND				
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2000	2778	3298	T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2005	6916	7089	
	2009	7754	7577	
	2010	5027	6674	
Roczne		4681	5987	Annual
Jednorazowe należności		203	223	One-time payments
Roczne podwyższone		128	-	Annual increased
Inne		14,6	465	Others

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. b W zakresie wymierzonych kar dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines data of the Inspectorate for Environmental Protection.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (25).

**KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY
ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
**DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL
PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS				SPECIFICATION
	2005	2009	2010		
	w tys. zł in thous. zł		w odset- kach in percent		
OGÓŁEM	93772	163713	129065	100,0	TOTAL
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	9196	2997	1996	1,5	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	49807	113203	78353	60,7	Waste water management and protection of waters
Gospodarka odpadami	10588	15053	17905	13,9	Waste management
Pozostałe	24182	32461	30811	23,9	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (26). **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska	435547	575275	765886	602845	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	101884	115669	44725	82047	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	29783	14686	8974	8683	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	264231	342169	560508	466579	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	51327	103617	153709	137227	municipal waste water treatment sewerage system for the
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe ...	183898	217645	401489	317158	transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych ..	59830	91997	56373	26332	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	2034	1194	21038	12000	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów.....	86,5	881	18844	9724	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52714	31473	12792	2050	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	3263	5048	176	2720	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	-	-	179	-	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	4608	11521	213	9459	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna.....	165206	303940	248259	433401	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	53068	55342	77742	102844	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	11647	11582	41986	19904	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	22862	185529	76579	171149	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków.....	44833	37226	38658	55811	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	32794	14261	13294	83693	Flood embankments and pump stations

^a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a These outlays are included also in investment outlays in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (27).

**EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU
INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
**TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION
AND WATER MANAGEMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych.....	1017	177979	597	397	particulates
gazowych.....	1326	-	73	-	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewerage system in km for the transport of:
ścieki.....	535,5	606,0	700,9	622,7	waste water
wody opadowe.....	21,2	15,5	13,1	23,8	waste water basins
Oczyszczalnie ścieków:					Waste water treatment plants:
obiekty	25	8	9	3	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	21	8	5	3	of which municipal
mechaniczne.....	4	3	1	2	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych).....	16	4	6	1	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5	1	2	-	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	25715	7650	2983	3572	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	19715	7650	770	2852	of which municipal
mechanicznych	4790	4082	735	480	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych).....	12388	2070	648	2372	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	8537	1498	1600	720	with increased biogene removal (disposal) ^a
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	6	1	-	-	facilities
przepustowość w m ³ /d	6779	32	-	-	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Waste management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Treatment systems of waste:
obiekty	1	-	-	1	facilities
wydajność w t/r	6500	-	-	556	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	6	-	1	-	facilities
powierzchnia w ha	16,9	1,0	5,1	-	area in ha
wydajność w t/r	24985	4727	123209	-	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r.....	504300	2058	-	-	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste.

TABL. 23 (27).

EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	21196	9959	22998	2907	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	9931	1448	13520	17771	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	578,0	230,1	248,7	388,7	Water-line system in km
Regulacja i zabudowa rzek i potoków ^d w km	6,8	95,3	153,3	120,6	Regulation and management of rivers and streams ^d in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	7,2	6,9	26,0	26,5	Flood embankments in km

c Bez ujęć w energetyce zawodowej. d Łącznie z zabudową potoków górskich.

c Excluding water intakes in the power industry. d Including management of mountain streams.

TABL.24 (28).

NAKŁADY INWESTYCYJNE NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA I GOSPODARKĘ WODNĄ NA WSI
INVESTMENT OUTLAYS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN RURAL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wodociągi zbiorowe <i>Collective water-line systems</i>	Kanalizacja zbiorcza <i>Collective sewerage systems</i>	Oczyszczalnie ścieków zbiorcze <i>Collective waste water treatment plants</i>	Indywidualne wiejskie oczyszczalnie ścieków ^a <i>Individual waste water treatment plants in rural areas^a</i>	Składowiska odpadów <i>Landfill sites</i>	SPECIFICATION
Nakłady inwestycyjne 2004 w tys. zł	40173	107351	15721	3563	6180	Investment outlays in thous. zł
2005	22964	131309	44171	1810	5690	
2009	51171	261237	31974	2172	2626	
2010	63354	164948	58472	9668	4768	
ze środków:						funds from:
budżetu państwa	927	2419	788	76	319	state budget
samorządów gmin	38757	66032	19673	3127	672	local self-governments
mieszkańców wsi	6840	7548	971	2640	-	rural residents
funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	1404	30217	17486	2252	-	funds of environmental protection and water management
w tym pożyczki	1404	30166	17486	2252	-	of which loans
funduszy strukturalnych Unii Europejskiej	11756	48572	16095	487	2834	structural funds of the European Union
innych ^b	3670	10160	3460	1087	943	others ^b

a Urządzenia do oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych nie odprowadzanych do zbiorczej sieci kanalizacyjnej, budowane dla gospodarstwa rolnego (jednego lub kilku), domowego, obiektu usługowego lub użyteczności publicznej, itp., o przepustowości nie przekraczającej 5 m³/dobę lub 25 RLM. b M.in.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Agencja Nieruchomości Rolnych, RPWiK, RZGW, Ekofundusz.

Ź r o d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Devices for treatment of living and farming waste water not discharged to the collective sewerage system, built for farm (one or several), household, service or public facility, etc., with the capacity not exceeding 5 m³/24h or 25 ENI. b I.a.: Voivodship Environmental Protection and Water Management Fund, Agricultural Property Agency, RPWiK, RZGW, Ecofund.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

a) naczelne i centralne organy administracji:

- instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
- terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy sta-

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. The term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by occupational groups is made on the basis of the classification of professions and specialties; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537) replacing the classification valid until 30 VI 2010.

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

a) principle and central organs of administration:

- principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
- foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions, and information and cultural centres abroad,
- territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statis-

tystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urządzeń wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urządzeń wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze.**

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

6. Wybory do samorządu terytorialnego zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (tekst jednolity - Dz. U. 2010, Nr 176, poz. 1190, z późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (tekst jednolity - Dz. U. 2010, Nr 176, poz. 1191, z późniejszymi zmianami).

tical offices, customs offices, regional accounting chambers, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as school superintendent's offices).*

2) **Local self-government administration comprises:**

- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils.**

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

6. *Elections to local self-government were held on the basis of the Law of 16 July 1998 on electoral regulations to gmina councils, powiat councils and voivodship regional councils (uniform text - Journal of Laws 2010, No. 176, item 1190, with later amendments) as well as the Law of 20 June 2002 on direct elections of village mayors, mayors and presidents of cities (uniform text - Journal of Laws 2010, No. 176, item 1191, with later amendments).*

TABL. 1 (29). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 31 XII
ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powiaty	19	19	19	19	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	3	3	3	3	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	182	182	182	182	<i>Gminas</i>
miejskie.....	16	15	14	14	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie.....	39	40	45	46	<i>urban-rural</i>
wiejskie	127	127	123	122	<i>rural</i>
Miasta.....	55	55	59	60	<i>Towns</i>

TABL. 2 (30). **GMINY W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS IN 2010
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>								
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
O GÓŁEM..... TOTAL	182^a	-	2	37	89	43	6	3	1	1
Poniżej 2500..... <i>Below</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2500— 4999	15	-	-	10	4	-	1	-	-	-
5000— 7499	35	-	1	12	18	3	-	-	1	-
7500— 9999	42	-	-	7	28	7	-	-	-	-
10000— 14999	39	-	1	3	24	11	-	-	-	-
15000— 19999	19	-	-	1	5	11	1	1	-	-
20000— 39999	23	-	-	4	7	8	2	2	-	-
40000— 99999	7	-	-	-	2	3	2	-	-	-
100000—199999	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

a W tym 3 gminy mające również status miasta na prawach powiatu.

a Of which 3 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (31).

POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPU- LATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>							
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	2000,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	22	-	2	-	6	10	3	1	-
Poniżej 50000..... <i>Below</i>	2	-	-	-	1	1	-	-	-
50000— 74999.....	2	-	-	-	1	1	-	-	-
75000— 99999.....	3	-	1	-	-	2	-	-	-
100000— 149999.....	8	-	1	-	2	5	-	-	-
150000— 199999.....	4	-	-	-	1	1	2	-	-
200000 i więcej..... <i>and more</i>	3	-	-	-	1	-	1	1	-

TABL. 4 (32).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2010**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku województ- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM..... TOTAL	2857	91	441	39	TOTAL
W tym kobiety.....	658	20	69	8	<i>Of which women</i>
WEDŁUG WIEKU <i>BY AGE</i>					
29 lat i mniej.....	125	7	8	2	<i>29 and less</i>
30—39.....	382	21	46	5	<i>30—39</i>
40—59.....	1884	45	327	26	<i>40—59</i>
60 lat i więcej.....	466	18	60	6	<i>60 and more</i>

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

TABL. 4 (32).

**RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2010 R. (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2010 (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

**WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL**

Wyższe	918	72	336	36	Tertiary
Policealne	80	3	5	-	Post-secondary
Średnie	1073	12	85	3	Secondary
Zasadnicze zawodowe	707	4	15	-	Basic vocational
Gimnazjalne	1	-	-	-	Lower secondary
Podstawowe i pozostałe	78	-	-	-	Primary and others

**WEDŁUG GRUP ZAWODÓW^b
BY OCCUPATIONAL GROUPS^b**

Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kie- rownicy	185	18	151	29	Public government repre- sentatives, senior officials and managers
Specjaliści	596	56	166	7	Professionals
Technicy i inny średni personel	408	6	27	1	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	216	2	34	-	Clerks
Pracownicy usług i sprzedawcy	271	2	30	-	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	451	-	16	2	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieśnicy	298	1	2	-	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	165	1	6	-	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	94	-	1	-	Elementary occupations
Siły zbrojne	12	1	-	-	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^c	161	4	8	-	Others unclassified ^d

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. ^c Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status. ^b Retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement. ^d Unemployed, not working and studying.

TABL. 5 (33). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC
ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2009	2010	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE AVERAGE PAID EMPLOYMENT					
O G Ó Ł E M	25441	26175	28858	29539	T O T A L
w tym:					of which:
Administracja państwowa	10316	10649	10379	10400	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	15062	15463	18403	19058	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ..	11122	11116	12366	12814	gminas and cities with powiat status
powiaty	3335	3515	4170	4308	powiats
województwo	605	832	1867	1936	voivodship
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a w zł AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES ^a in zł					
O G Ó Ł E M	2728,21	2844,94	3689,49	3837,89	T O T A L
w tym:					of which:
Administracja państwowa	2968,96	3087,46	3986,92	4118,08	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2554,00	2668,86	3509,79	3674,52	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu ..	2677,39	2823,39	3617,79	3752,55	gminas and cities with powiat status
powiaty	2093,22	2155,98	3090,37	3267,39	powiats
województwo	2825,66	2771,28	3731,27	4063,97	voivodship

a Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne” ust. 3 na str. 164.

U w a g a. Od 2009 r. w administracji państwowej uwzględnia się Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a w administracji samorządu terytorialnego – zarządy dróg.

a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 164.

N o t e. Since 2009 the state administration has included the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture and the local self-government administration – public road boards.

TABL. 6 (34). **WYBORY RADNYCH DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU**
TERYTORIALNEGO W DNIU 21 XI 2010 R.
ELECTIONS OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL SELF-
-GOVERNMENT ENTITIES ON 21 XI 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady Councils of			Sejmik wojewódzki Voivodship regional council	SPECIFICATION
	gmin ^a gmina ^a	miast w miastach na prawach powiatu city in cities with powiat status	powiatów powiat		
Liczba mandatów	2863	91	447	39	Number of mandates
Liczba zgłoszonych kandydatów na radnych:					Number of registered candidates for councillors:
w tys.	11,6	1,1	4,1	0,7	in thous.
na 1 mandat	4,0	12,2	9,2	17,2	per mandate
Uprawnieni do głosowania w tys.	1819	746	1859	2606	Persons entitled to vote in thous.

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

Ź r ó ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

S o u r c e: data of the State Election Commission.

TABL. 6 (34). **WYBORY RADNYCH DO ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DNIU 21 XI 2010 R. (dok.)**
**ELECTIONS OF COUNCILLORS TO ORGANS OF LOCAL SELF-
 -GOVERNMENT ENTITIES ON 21 XI 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rady <i>Councils of</i>			Sejmik wojewódzki <i>Voivodship regional council</i>	SPECIFICATION
	gmin ^a <i>gmina</i>	miast w miastach na pra- wach powiatu <i>city in cities with powiat status</i>	powiatów <i>powiat</i>		
Oddane głosy:					<i>Votes cast:</i>
w tys.	924	326	939	1265	<i>in thous.</i>
w % uprawnionych	50,8	43,7	50,5	48,5	<i>in % of entitled persons</i>
w tym głosy ważne:					<i>of which valid votes:</i>
w tys.	891	315	867	1120	<i>in thous.</i>
w % uprawnionych	49,0	42,1	46,6	43,0	<i>in % of entitled persons</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

^a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

Source: data of the State Election Commission.

TABL. 7 (35). **WYBORY BEZPOŚREDNIE WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW MIAST W 2010 R.**
DIRECT ELECTIONS OF VILLAGE MAYORS, MAYORS AND PRESIDENTS OF CITIES IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Głosowanie w dniu <i>Voting on</i>		SPECIFICATION
	21 XI	5 XII	
Liczba mandatów	182	47	<i>Number of mandates</i>
Liczba zarejestrowanych kandydatów:			<i>Number of registered candidates:</i>
ogółem	521	94	<i>total</i>
na 1 mandat	2,9	2,0	<i>per mandate</i>
Uprawnieni do głosowania w tys.	2606	1216	<i>Persons entitled to vote in thous.</i>
Oddane głosy:			<i>Votes cast:</i>
w tys.	1266	452	<i>in thous.</i>
w % uprawnionych	48,6	37,2	<i>in % of entitled persons</i>
w tym głosy ważne:			<i>of which valid votes:</i>
w tys.	1245	447	<i>in thous.</i>
w % uprawnionych	47,8	36,8	<i>in % of entitled persons</i>
Liczba obsadzonych mandatów	135	47	<i>Number of filled candidates</i>

Źródło: dane Państwowej Komisji Wyborczej.

Source: data of the State Election Commission.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, sądownictwa oraz straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2007, Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane - zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. - jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniu wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, courts of law and fire department.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, uniform text Journal of Laws, No 111, item 765, with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceeding was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the prosecutor's offices and family on juvenile proceeding in courts.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

6. **Fires** are out-of-control burning processes in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and laws

i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Podziału pożarów według rodzaju obiektu, miejscowych zagrożeń według rodzaju stwarzanego przez nie zagrożenia oraz przypuszczalnych przyczyn pożarów dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 XII 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego – Załącznik nr 3 Instrukcja w sprawie zasad sporządzania i obiegu dokumentacji zdarzeń (Dz. U. Nr 111, poz. 1311).

of nature, creating threat to life, environment or property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

7. Division of fires by type of object, local threats by type of threat created by them and presumed causes of fires was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 29 XII 1999, on rules of organization of the national system of rescue and fire extinguishing - Enclosure No. 3 Regulations on rules of preparation and circulation of the documentation of events (Journal of Laws No. 111, item 1311).

TABL. 1 (36).

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG
RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a**

*ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN
COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	95672	115179	88216	94302	T O T A L
miasta	79652	91916	67038	73186	urban areas
wieś	16020	23263	21178	21116	rural areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	2701	2215	2496	2303	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk	59	44	53	42	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	1493	1004	1323	1128	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójce lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	1060	1015	938	878	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	1623	10329	10396	9391	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk ^b	x	9018	9135	8202	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	2765	3119	3540	3771	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		256	469	531	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie — art. 197 kk	211	118	114	331	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	3354	2373	2751	2620	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezzradną — art. 207 kk	1636	1606	1429	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	188	348	1032	1195	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	1084	2024	3252	2838	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	230	271	513	504	infringing bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	263	452	663	522	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self- government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	473	813	1538	1249	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne — art. 228— —231, 250a, 296a i 296b kk ^c	471	522	566	corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 89. b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. c Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

a See general notes, item 2 and 3 on page 89. b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. c Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code and some other laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

TABL. 1 (36).

**PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG
RODZAJÓW PRZESTĘPSTW^a (dok.)**

*ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN
COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME^a (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	624	1574	1686	1782	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	178	379	291	337	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	6393	10245	4096	5604	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	70482	68889	47333	50674	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	22242	25771	16982	17728	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	4390	3114	1277	1032	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	1338	896	371	306	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk....	26650	19708	8552	9770	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk.....	4659	4092	2058	2213	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk		167	104	117	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk		888	676	1553	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 kk.....	4493	7403	8191	9189	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu.....	1198	630	590	825	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.....	.	929	932	970	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 70, poz. 473, z późniejszymi zmianami)	255	625	133	<i>on Sobriety and Alcohol Education — (uniform text Journal of Laws 2007 No. 70, item 473, with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	547	497	557	<i>on Copyright and Related Laws — (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późniejszymi zmianami)	1304	9718	6035	7211	<i>on Fighting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485, with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami)	142	322	159	<i>Treasury crimes — Treasury Penal Code (uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments)</i>
w tym akcyza	39	9	31	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 89.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 89.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 2 (37).

**WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH^a PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ****RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a
BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w %	in %			
O G Ó Ł E M	43,8	53,7	63,9	66,1	T O T A L
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	80,2	79,1	83,3	84,1	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk	89,8	97,8	79,2	81,0	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	88,8	86,1	88,9	87,4	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	67,5	70,8	75,1	77,0	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	83,4	98,4	98,7	98,8	Against public safety and safety of transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk ^b	x	100,0	99,9	100,0	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^b
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	89,5	90,6	93,5	94,8	Against freedom, freedom conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		82,9	86,4	90,1	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie — art. 197 kk	89,1	75,6	75,4	92,6	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	99,7	100,0	100,0	Against the family and custody
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	99,9	100,0	100,0	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	98,9	98,3	99,1	98,9	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	99,3	99,1	99,6	99,4	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	99,1	97,8	99,8	99,0	infringing bodily inviolability or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	98,9	99,6	99,5	99,6	exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	99,8	99,8	99,8	99,7	insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne — art. 228—231, 250a, 296a i 296b kk ^c	98,7	99,0	99,3	corruption — Art. 228—231, 250a, 296a and 296b Criminal Code ^c

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 89. b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. c Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

a See general notes, item 2 and 3 on page 89. b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. c Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code and some other laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

TABL. 2 (37).

**WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW
STWIERDZONYCH^a PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ (dok.)****RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a
BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w %		in %		
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	99,0	99,0	98,8	98,9	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	79,3	85,8	75,3	81,6	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów...	72,5	80,9	72,2	83,1	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	29,7	29,1	40,2	43,2	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	14,0	13,9	18,4	22,6	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	7,3	7,8	14,0	11,0	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	11,5	8,6	28,7	24,5	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk....	16,1	14,5	21,4	21,8	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk.....	56,4	41,2	58,3	66,5	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk		54,1	66,3	67,8	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk		96,3	97,8	99,4	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 kk	84,5	80,8	83,7	84,9	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu.....	95,9	93,5	94,3	94,6	<i>Against economic activity</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.....	.	8,5	27,8	18,2	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 70, poz. 473, z późniejszymi zmianami)	95,3	97,8	94,0	<i>on Sobriety and Alcohol Education — (uniform text Journal of Laws 2007 No. 70, item 473, with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych (jednolity tekst Dz. U. 2006 Nr 90, poz. 631, z późniejszymi zmianami)	97,1	80,9	96,8	<i>on Copyright and Related Laws — (uniform text Journal of Laws 2006 No. 90, item 631, with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198, z późniejszymi zmianami) i z dnia 29 VII 2005 (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późniejszymi zmianami)	98,4	98,7	97,2	98,1	<i>on Fighting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198, with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485, with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765, z późniejszymi zmianami)	100,0	99,7	99,4	<i>Treasury crimes — Treasury Penal Code (uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765, with later amendments)</i>
w tym akcyza	100,0	88,9	96,8	<i>of which excise</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 i 3 na str. 89.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

^a See general notes, item 2 and 3 on page 89.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 3 (38).

**DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO**
**ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF AN INDICTMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	12477	29381	25662	26064	T O T A L
W tym mężczyźni	11515	26935	23589	23937	<i>Of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw:					Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	1258	2751	2533	2449	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo — art. 148 kk	21	26	29	33	<i>homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu — art. 156, 157, 158 i 159 kk	1070	1571	1280	1181	<i>damage to health, participation in violence or assault — Art. 156, 157, 158 and 159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komu- nikacji	9106	8533	8030	<i>Against safety in transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nie- trzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk	8286	7784	7394	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code</i>
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	565	994	842	832	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie — art. 197 kk	34	55	57	34	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	2148	1720	1864	2122	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	876	1090	1088	1059	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	5385	9418	6616	7447	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	1032	2444	1847	2317	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk	1652	1330	687	831	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk	565	811	415	440	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (39).

ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
LICZBA ZDARZEŃ	20945	28770	39037	61594	NUMBER OF EVENTS
Pożary	7205	10962	9648	10483	<i>Fires</i>
Miejscowe zagrożenia ^a	12854	16754	28048	49441	<i>Local threats^a</i>
Alarmy fałszywe	886	1054	1341	1670	<i>False alarms</i>

a Klęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia.

a Natural disasters, catastrophes, accidents, failures and other threats to life and property.

TABL. 4 (39). **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ (dok.)**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pożary według rodzaju obiektu:					Fires by type of object:
Obiekty użyteczności publicznej	194	198	190	203	General purpose public buildings
Obiekty mieszkalne	1471	1092	1745	1931	Residential buildings
Obiekty produkcyjne	149	138	145	160	Manufacturing facilities
Obiekty magazynowe	76	85	68	76	Warehouse facilities
Środki transportu	492	531	642	665	Transport equipment
Lasy	301	243	287	115	Forests
Uprawy ^b	1377	2641	2705	3429	Crops ^b
Inne ^c	3145	6034	3866	3904	Others ^c
Miejskowe zagrożenia według wybranych rodzajów stwarzanego przez nie zagrożenia:					Local threats by selected types of threat created by them:
Silne wiatry	499	1750	1735	Strong winds
Przybory wód	559	1200	7262	Water rise
Opady śniegu	410	2654	1761	Snow precipitation
Opady deszczu	827	5645	23064	Rain precipitation
W komunikacji drogowej	4228	5902	6161	In road transportation
Straty materialne ogółem ^d w tys. zł	99277	154139	234949	458895	Total of material loses ^d in thous. zł
w tym budynki	18172	23233	38373	93062	of which buildings
Ratownicy ^e biorący udział w akcjach ratowniczych	137486	185719	261048	413982	Rescue personnel ^e participating in rescue operations
pożary	70936	95999	91897	97609	fires
miejskowe zagrożenia	66550	89720	169151	316373	local threats
Wypadki ^f z ludźmi	3182	3694	4132	3877	Casualties ^f
w tym przy pożarach	195	248	228	265	of which during fires
ofiary śmiertelne	261	274	271	218	fatalities
ranni i poparzeni	2921	3420	3861	3659	injured and burn victims
w tym ratownicy ^e	56	44	40	40	of which rescue personnel ^e
Wybrane przypuszczalne przyczyny pożarów:					Selected presumed fire causes:
Podpalenia	3118	5630	3876	3991	Arsons
Nieostrożność	1892	2443	2180	2471	Carelessness
Zły stan urządzeń:					Bad condition of devices:
elektrycznych i mechanicznych	387	448	427	482	electric and mechanic
ogrzewczo - kominowych	90	124	129	348	heating - chimney's
Samozapalenia	24	17	19	98	Self-setting fires
Wylądowania atmosferyczne	86	43	25	65	Statics

^b Łącznie z budynkami inwentarskimi i gospodarczymi, maszynami rolniczymi. ^c Pożary np.: śmietników, wysypisk, kanałów wentylacyjnych, garaży wolnostojących, traw. ^d Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji ratowniczej, w cenach bieżących. ^e Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych. ^f Podczas akcji ratowniczych.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie.

^b Including livestock and farm buildings, agricultural machinery. ^c For example fires of: the bins, dumps, ventilation channels, detached garages, grasses. ^d According to estimation conducted immediately after rescue operation, in current prices. ^e Of the State Fire Service and Volunteer Fire Services. ^f During rescue operations.

S o u r c e: data of the Voivodship State Fire Service Headquarters in Kraków.

DZIAŁ V

LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkalej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji - o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL - Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego - o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych - o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach;
 - 5) wyników badania GUS dotyczącego stanu i struktury ludności zameldowanej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. - ponad 2 miesiące). Badanie to jest prowadzone cyklicznie według stanu w dniu 31 XII każdego roku.

U w a g a. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 1999-2001 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane te zostały przeliczone według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 - above 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of the population for permanent residence (since 2006 the source of these data is PESEL register - Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts - regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces;
 - 5) results of CSO surveys concerning the size and structure of the population registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 above 2 months). This survey is conducted cyclically as of 31 XII each year.

N o t e. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 1999-2001 were prepared assuming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002. Data have been recalculated in the administrative division as of 31 XII 2002.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się mężczyzn w wieku 18-64 lata i kobiety w wieku 18-59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18-44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni w wieku 45-64 lata i kobiety w wieku 45-59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa - według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody - według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia - według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony - według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

2. The **working age population** refers to males, aged 18-64, and females, aged 18-59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18-44) and **non-mobility** (i.e. 45-64 for males and 45-59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:

- marriages - according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in case when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations - according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used; in case of concerted petition of both persons - the husband's place of residence is used);
- divorces - according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used);
- births - according to the mother's place of permanent residence;
- deaths - according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) marriages subordinate to the internal law of the Church or the Religious Association are also registered in the civil status offices. Marriages contracted in this form are subordinate to the Polish law and induce the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in ten Churches and the Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Instytucja separacji została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 532), od 16 XII 1999 roku.

Orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód z dwoma wyjątkami:

- małżonek pozostający w separacji nie może zawrzeć małżeństwa,
- na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka o zniesieniu separacji.

Oprócz **separacji** orzeczonych w 2010 r. w województwie wystąpiło 17 przypadków zniesienia separacji - 6 w podregionie tarnowskim, 5 w podregionie miasta Kraków, 4 w podregionie krakowskim i 2 w podregionie nowosądeckim.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15-19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45-49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15-49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu częściowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kry-

The institution of separation is introduced according to the law dated 21 May 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532), since 16 XII 1999.

The separation induces similar consequences as the dissolution of a marriage by divorce with two exceptions:

- *spouse living in separation cannot contract a marriage,*
- *on concerted demand of spouses the court adjudicates the annulment of separation.*

Apart from separations adjudicated in 2010 17 annulments of separation occurred in voivodship - 6 in the Tarnowski subregion, 5 in the subregion of the city of Kraków, 4 in the Krakowski subregion and 2 in the Nowosądecki subregion,

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15-49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15-19 and from the mothers in the age 50 and over - to the group 45-49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15-49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give birth with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of

teriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

4. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

5. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

6. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

7. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

4. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

5. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registrations for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

6. Data regarding international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

7. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

TABL. 1 (40).

LUDNOŚĆ
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
O G Ó Ł E M	3215245	3262939	3292805	3304337	T O T A L
mężczyźni	1561279	1582964	1595683	1601180	males
kobiety	1653966	1679975	1697122	1703157	females
Miasta	1625787	1621219	1624997	1627871	Urban areas
Wieś	1589458	1641720	1667808	1676466	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
O G Ó Ł E M	3222426	3266187	3298270	3310094	T O T A L
mężczyźni	1564947	1584312	1598066	1603967	males
kobiety	1657479	1681875	1700204	1706127	females
miasta	1628996	1619398	1624829	1627838	urban areas
wieś	1593430	1646789	1673441	1682256	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	106	106	106	106	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	50,6	49,6	49,3	49,2	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	213	215	217	218	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 (41).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

W I E K A G E	2000	2005	2009	2010					
				ogółem grand total	w tym męż- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym męż- czyźni of which males	razem total	w tym męż- czyźni of which males
O G Ó Ł E M	3222426	3266187	3298270	3310094	1603967	1627838	769769	1682256	834198
T O T A L									
0—2 lata	106408	96216	108567	112031	57716	51335	26443	60696	31273
3—6	157165	137476	129423	131759	67658	58411	30135	73348	37523
7—12	283843	238061	211369	206001	105206	84620	43466	121381	61740
13—15	157799	142836	120752	116167	59331	46084	23283	70083	36048
16—18	171254	149702	138457	131972	67404	55464	28153	76508	39251
19—24	330253	342761	312334	305572	156509	141407	72169	164165	84340
25—29	238517	270194	285895	286490	143519	143320	70717	143170	72802
30—34	212505	240138	265806	271309	136313	142503	70374	128806	65939
35—39	216113	212491	232445	239411	120443	120468	60180	118943	60263
40—44	240735	215142	209199	210623	106406	99480	49551	111143	56855
45—49	234146	238116	216219	212388	106474	100168	48317	112220	58157
50—54	195677	229218	235747	232944	114802	120208	55853	112736	58949
55—59	134452	189259	216016	221101	105668	122433	55322	98668	50346
60—64	144578	128038	168441	179514	82228	101668	44562	77846	37666
65—69	137869	133833	118379	118540	52098	66028	28466	52512	23632
70—74	114416	121392	120594	119393	48797	63120	25192	56273	23605
75—79	80793	93817	101581	101181	38166	52868	19659	48313	18507
80—84	65903	87497	65979	69252	23163	35374	11858	33878	11305
85—89			31366	33784	9490	17105	4772	16679	4718
90—94			7199	8342	2066	4308	1005	4034	1061
95—99			2245	2005	442	1209	241	796	201
100 lat i więcej . and more			257	315	68	257	51	58	17

TABL. 3 (42). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	3222426	3266187	3298270	3310094	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym....	819752	713620	659907	651961	Pre-working age
mężczyźni	419557	365282	337669	333722	males
kobiety	400195	348338	322238	318239	females
Miasta	359902	299320	278714	276591	Urban areas
mężczyźni	184022	153148	142698	141643	males
kobiety	175880	146172	136016	134948	females
Wieś	459850	414300	381193	375370	Rural areas
mężczyźni	235535	212134	194971	192079	males
kobiety	224315	202166	186222	183291	females
W wieku produkcyjnym	1924517	2046573	2099386	2108035	Working age
mężczyźni	993361	1051423	1088471	1095955	males
kobiety	931156	995150	1010915	1012080	females
Miasta	1026164	1057633	1057119	1053872	Urban areas
mężczyźni	514112	529458	536479	536882	males
kobiety	512052	528175	520640	516990	females
Wieś	898353	988940	1042267	1054163	Rural areas
mężczyźni	479249	521965	551992	559073	males
kobiety	419104	466975	490275	495090	females
W wieku poprodukcyjnym	478157	505994	538977	550098	Post-working age
mężczyźni	152029	167607	171926	174290	males
kobiety	326128	338387	367051	375808	females
Miasta	242930	262445	288996	297375	Urban areas
mężczyźni	74923	84345	89222	91244	males
kobiety	168007	178100	199774	206131	females
Wieś	235227	243549	249981	252723	Rural areas
mężczyźni	77106	83262	82704	83046	males
kobiety	158121	160287	167277	169677	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUK- CYJNYM.....	67	60	57	57	NON-WORKING AGE POPU- LATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	57	51	47	46	Males
Kobiety	78	69	68	69	Females

TABL. 4 (43).

PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.					
O G Ó Ł E M	3338,0	3364,7	3373,3	3359,5	3328,7	T O T A L
mężczyźni	1614,9	1628,1	1632,9	1626,0	1611,1	<i>males</i>
kobiety	1723,1	1736,5	1740,4	1733,4	1717,7	<i>females</i>
Miasta	1610,3	1605,0	1592,4	1569,4	1540,0	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	758,8	755,9	750,0	739,3	726,1	<i>males</i>
kobiety	851,5	849,2	842,4	830,1	813,9	<i>females</i>
Wieś.....	1727,7	1759,6	1780,9	1790,1	1788,7	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	856,1	872,3	882,9	886,7	884,9	<i>males</i>
kobiety	871,6	887,4	898,0	903,4	903,7	<i>females</i>
W wieku przedprodukcyjnym	629,3	633,0	628,8	588,7	537,7	Pre-working age
mężczyźni	322,7	325,2	323,3	302,8	276,5	<i>males</i>
kobiety	306,6	307,8	305,5	286,0	261,1	<i>females</i>
Miasta	271,7	277,9	275,7	256,5	233,8	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	139,2	142,3	141,2	131,3	119,7	<i>males</i>
kobiety	132,5	135,6	134,5	125,1	114,1	<i>females</i>
Wieś.....	357,6	355,0	353,1	332,3	303,9	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	183,6	182,8	182,1	171,5	156,8	<i>males</i>
kobiety	174,0	172,2	171,0	160,8	147,0	<i>females</i>
W wieku produkcyjnym	2092,7	2038,6	1989,5	1971,2	1941,5	Working age
mężczyźni	1095,4	1070,3	1041,1	1032,5	1026,4	<i>males</i>
kobiety	997,3	968,3	948,4	938,7	915,1	<i>females</i>
Miasta	1001,8	951,2	920,4	909,4	890,1	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	515,5	491,5	473,0	467,7	462,5	<i>males</i>
kobiety	486,3	459,7	447,4	441,7	427,5	<i>females</i>
Wieś.....	1090,9	1087,3	1069,1	1061,8	1051,4	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	579,9	578,8	568,1	564,8	563,8	<i>males</i>
kobiety	511,0	508,6	501,0	497,0	487,6	<i>females</i>
W wieku poprodukcyjnym	616,0	693,2	755,0	799,6	849,6	Post-working age
mężczyźni	196,8	232,7	268,4	290,7	308,1	<i>males</i>
kobiety	419,2	460,4	486,6	508,8	541,4	<i>females</i>
Miasta	336,8	375,9	396,2	403,5	416,2	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	104,2	122,1	135,8	140,3	143,9	<i>males</i>
kobiety	232,6	253,8	260,5	263,2	272,3	<i>females</i>
Wieś.....	279,2	317,3	358,7	396,0	433,4	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	92,7	110,7	132,6	150,4	164,3	<i>males</i>
kobiety	186,5	206,6	226,1	245,6	269,1	<i>females</i>
LUDNOŚĆ W WIEKU NIE- PRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRO- DUKCYJNYM	60	65	70	70	71	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	47	52	57	57	57	<i>Males</i>
Kobiety.....	73	79	84	85	88	<i>Females</i>

Źródło: Prognoza ludności na lata 2008-2035, GUS, Warszawa 2009.

Source: Population projection for years 2008-2035, CSO, Warsaw 2009.

TABL. 5 (44). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta <i>Towns</i>	Ludność w miastach <i>Urban population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM..... 2000	55	1628996	50,6
TOTAL			
2005	55	1619398	49,6
2009	59	1624829	49,3
2010	60	1627838	49,2
Poniżej 2000..... <i>Below</i>	1	1541	0,0
2000— 4999.....	17	59387	1,8
5000— 9999.....	15	108101	3,3
10000— 19999.....	13	184471	5,6
20000— 49999.....	11	318983	9,6
50000— 99999.....	1	84537	2,6
100000—199999.....	1	114635	3,5
200000 i więcej..... <i>and more</i>	1	756183	22,8

TABL. 6 (45). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Ludność na wsi <i>Rural population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM..... 2000	166	1593430	49,4
TOTAL			
2005	167	1646789	50,4
2009	168	1673441	50,7
2010	168	1682256	50,8
Poniżej 2000..... <i>Below</i>	1	1329	0,0
2000— 4999.....	18	70558	2,1
5000— 6999.....	33	199662	6,0
7000— 9999.....	53	445218	13,5
10000— 19999.....	52	699721	21,1
20000 i więcej..... <i>and more</i>	11	265768	8,0

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a *Rural and urban-rural gminas.*

TABL. 7 (46). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separa- cje orze- czone ^a Separa- tions adjudi- cated ^a	Rozwody Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^b of which reli- gious ^b				ogółem total	w tym niemo- włąt of which infants	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2000	18199	14299	90	2411	35066	28426	257	6640
TOTAL	2005	18065	14073	1087	4676	32477	28965	189	3512
	2009	21801	16381	253	4095	37286	29840	186	7446
	2010	20381	15275	222	3621	37049	29633	168	7416
Miasta.....	2000	8989	6394	76	1924	14651	14099	110	552
Urban areas	2005	8855	6353	642	3552	14521	14518	84	3
	2009	10456	7196	155	3116	17336	15091	73	2245
	2010	9517	6493	141	2519	17057	14914	72	2143
Wieś.....	2000	9210	7905	14	487	20415	14327	147	6088
Rural areas	2005	9210	7720	445	1124	17956	14447	105	3509
	2009	11345	9185	98	979	19950	14749	113	5201
	2010	10864	8782	81	1102	19992	14719	96	5273

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2000	5,7	4,5	0,3 ^c	0,8	11,0	8,9	7,3 ^d	2,1
TOTAL	2005	5,6	4,3	3,3 ^c	1,4	10,0	8,9	5,8 ^d	1,1
	2009	6,6	5,0	0,8 ^c	1,2	11,4	9,1	5,0 ^d	2,3
	2010	6,2	4,6	0,7^c	1,1	11,3	9,0	4,5^d	2,3
Miasta.....	2000	5,6	4,0	0,5 ^c	1,2	9,1	8,8	7,5 ^d	0,3
Urban areas	2005	5,5	4,0	4,0 ^c	2,2	9,1	9,1	5,8 ^d	0,0
	2009	6,5	4,5	1,0 ^c	1,9	10,8	9,4	4,2 ^d	1,4
	2010	5,9	4,0	0,9^c	1,6	10,6	9,3	4,2^d	1,3
Wieś.....	2000	5,8	4,9	0,1 ^c	0,3	12,8	9,0	7,2 ^d	3,8
Rural areas	2005	5,6	4,7	2,7 ^c	0,7	10,9	8,8	5,9 ^d	2,1
	2009	6,8	5,5	0,6 ^c	0,6	11,9	8,8	5,7 ^d	3,1
	2010	6,5	5,2	0,5^c	0,7	11,9	8,8	4,8^d	3,1

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 98. b Ze skutkami cywilnymi. c Na 10 tys. ludności. d Na 1000 urodzeń żywych.

a See general notes, item 3 on page 98. b With civil law consequences. c Per 10 thous. population. d Per 1000 live births.

TABL. 8 (47).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED									
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte Marriages contracted	Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a Difference between contracted and dissolved marriages ^a	
		ogółem total		przez śmierć by death		przez rozwód by divorce			
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages	męża husband	żony wife	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages		
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	18199	15126	x	9391	3324	2411	x	2998
	2005	18065	17352	22,9	9391	3285	4676	6,2	1477
	2009	21801	16879	21,7	9419	3365	4095	5,3	6136
	2010	20381	16260	20,8	9225	3414	3621	4,6	5180
Miasta..... Urban areas	2000	8989	8239	x	4653	1662	1924	x	645
	2005	8855	9951	26,3	4689	1710	3552	9,4	-1493
	2009	10456	9601	25,4	4731	1754	3116	8,3	622
	2010	9517	8989	23,8	4656	1814	2519	6,7	93
Wieś..... Rural areas	2000	9210	6887	x	4738	1662	487	x	2353
	2005	9210	7401	19,5	4702	1575	1124	3,0	2970
	2009	11345	7278	18,2	4688	1611	979	2,4	5514
	2010	10864	7271	17,9	4569	1600	1102	2,7	5087

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (48).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED IN 2010

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	20381	893	8081	7662	2177	711	456	267	134
GRAND TOTAL									
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	144	98	41	5	-	-	-	-	-
20—24.....	4502	551	3276	632	36	7	-	-	-
25—29.....	9356	191	3988	4678	446	46	6	1	-
30—34.....	3773	43	666	1903	1000	136	23	2	-
35—39.....	1260	8	83	345	492	273	53	5	1
40—49.....	723	1	23	86	167	202	208	34	2
50—59.....	374	1	4	11	33	41	139	135	10
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	249	-	-	2	3	6	27	90	121

TABL. 9 (48).

**MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW
(dok.)****MARRIAGES BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES CONTRACTED
IN 2010 (cont.)**

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

**MIASTA
URBAN AREAS**

RAZEM TOTAL	9517	202	2877	4160	1322	408	273	179	96
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	41	26	14	1	-	-	-	-	-
20—24	1488	104	1073	288	16	7	-	-	-
25—29	4321	56	1460	2520	254	27	4	-	-
30—34	2084	11	278	1079	630	78	7	1	-
35—39	708	4	39	204	286	149	24	2	-
40—49	435	-	10	56	110	115	126	17	1
50—59	256	1	3	11	24	27	92	90	8
60 lat i więcej <i>and more</i>	184	-	-	1	2	5	20	69	87

**WIEŚ
RURAL AREAS**

RAZEM TOTAL	10864	691	5204	3502	855	303	183	88	38
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	103	72	27	4	-	-	-	-	-
20—24	3014	447	2203	344	20	-	-	-	-
25—29	5035	135	2528	2158	192	19	2	1	-
30—34	1689	32	388	824	370	58	16	1	-
35—39	552	4	44	141	206	124	29	3	1
40—49	288	1	13	30	57	87	82	17	1
50—59	118	-	1	-	9	14	47	45	2
60 lat i więcej <i>and more</i>	65	-	-	1	1	1	7	21	34

TABL. 10 (49).

**MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU
CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW****MARRIAGES BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND
BRIDES CONTRACTED IN 2010**

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>

**OGÓŁEM
TOTAL**

OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	20381	18923	257	1201
Kawalerowie <i>Single</i>	18806	18138	86	582
Wdowcy <i>Widowers</i>	235	60	93	82
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	1340	725	78	537

**MIASTA
URBAN AREAS**

RAZEM..... TOTAL	9517	8587	150	780
Kawalerowie <i>Single</i>	8404	8025	31	348
Wdowcy <i>Widowers</i>	161	40	64	57
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	952	522	55	375

**WIEŚ
RURAL AREAS**

RAZEM..... TOTAL	10864	10336	107	421
Kawalerowie <i>Single</i>	10402	10113	55	234
Wdowcy <i>Widowers</i>	74	20	29	25
Rozwiedzeni <i>Divorced</i>	388	203	23	162

TABL. 11 (50). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2010 R.**
RELIGIOUS MARRIAGES^a CONTRACTED IN 2010

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	15275	6493	8782
Kościół Katolicki.....	15216	6459	8757
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.....	18	7	11
Kościół Ewangelicko-Augsburski.....	12	7	5
Kościół Ewangelicko-Reformowany.....	1	-	1
Kościół Chrześcijan Baptystów.....	4	4	-
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego.....	3	2	1
Kościół Polskokatolicki.....	13	7	6
Kościół Starokatolicki Mariawitów.....	1	1	-
Kościół Zielonoświątkowy.....	7	6	1

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 12 (51). **ROZWODY W 2010 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA**
**DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2010**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

**OGÓŁEM
TOTAL**

OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	3621	8	280	663	766	629	789	386	100
19 lat i mniej..... <i>Under 20 years</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20—24.....	102	7	82	11	1	-	1	-	-
25—29.....	506	1	143	304	54	4	-	-	-
30—34.....	721	-	46	267	359	45	4	-	-
35—39.....	678	-	7	64	268	307	31	1	-
40—49.....	970	-	1	17	77	253	576	44	2
50—59.....	497	-	-	-	7	18	170	284	18
60 lat i więcej..... <i>and more</i>	146	-	-	-	-	2	7	57	80

TABL. 12 (51).

**ROZWODY W 2010 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE
WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)****DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION
FOR DIVORCE IN 2010 (cont.)**

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	

**MIASTA
URBAN AREAS**

RAZEM..... TOTAL	2519	4	158	429	536	451	575	283	83
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20—24.....	69	4	53	10	1	-	1	-	-
25—29.....	320	-	79	201	36	4	-	-	-
30—34.....	482	-	23	166	262	29	2	-	-
35—39.....	470	-	3	38	183	226	20	-	-
40—49.....	692	-	-	14	48	177	424	27	2
50—59.....	369	-	-	-	6	14	123	213	13
60 lat i więcej <i>and more</i>	117	-	-	-	-	1	5	43	68

**WIEŚ
RURAL AREAS**

RAZEM..... TOTAL	1102	4	122	234	230	178	214	103	17
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	1	-	1	-	-	-	-	-	-
20—24.....	33	3	29	1	-	-	-	-	-
25—29.....	186	1	64	103	18	-	-	-	-
30—34.....	239	-	23	101	97	16	2	-	-
35—39.....	208	-	4	26	85	81	11	1	-
40—49.....	278	-	1	3	29	76	152	17	-
50—59.....	128	-	-	-	1	4	47	71	5
60 lat i więcej <i>and more</i>	29	-	-	-	-	1	2	14	12

TABL. 13 (52). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE
MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2411	4676	4095	3621	T O T A L
rozwoy małżeństw:					<i>divorces:</i>
Bez dzieci	890	1591	1695	1523	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	1521	3085	2400	2098	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:					<i>by number of children:</i>
1	933	1823	1599	1385	1
2	446	943	652	578	2
3	108	245	117	108	3
4 i więcej	34	74	32	27	4 and more
a Poniżej 18 lat. a Below age 18.					

TABL. 14 (53). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	35066	32477	37286	37049	17057	19992	Live births
Małżeńskie	32630	29401	33414	33082	14547	18535	<i>Legitimate</i>
chłopcy	16790	15123	17269	17177	7561	9616	<i>males</i>
dziewczęta	15840	14278	16145	15905	6986	8919	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	2436	3076	3872	3967	2510	1457	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	1283	1550	2015	2051	1278	773	<i>males</i>
dziewczęta	1153	1526	1857	1916	1232	684	<i>females</i>
Urodzenia martwe	170	158	138	159	72	87	Still births

TABL. 15 (54). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a**
ORAZ WIEKU MATKI
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2000	35066	15649	10548	4905	2063	900	1000
TOTAL	2005	32477	15434	10663	3830	1421	552	576
	2009	37286	18140	12794	4212	1303	452	385
	2010	37049	17749	13050	4256	1233	417	344
19 lat i mniej Under 20 years		1212	1104	99	9	-	-	-
20—24.....		6781	4938	1592	211	38	2	-
25—29.....		13813	7699	4799	1026	225	47	17
30—34.....		10392	3237	4802	1704	446	118	85
35—39.....		4075	671	1594	1093	397	170	150
40—44.....		746	98	164	201	120	78	85
45 lat i więcej and more		30	2	-	12	7	2	7

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2000	100,0	44,6	30,1	14,0	5,9	2,6	2,9
TOTAL	2005	100,0	47,5	32,8	11,8	4,4	1,7	1,8
	2009	100,0	48,7	34,3	11,3	3,5	1,2	1,0
	2010	100,0	47,9	35,2	11,5	3,3	1,1	1,0
19 lat i mniej Under 20 years		100,0	91,1	8,2	0,7	-	-	-
20—24.....		100,0	72,8	23,5	3,1	0,6	0,0	-
25—29.....		100,0	55,7	34,8	7,4	1,6	0,4	0,1
30—34.....		100,0	31,2	46,2	16,4	4,3	1,1	0,8
35—39.....		100,0	16,5	39,1	26,8	9,7	4,2	3,7
40—44.....		100,0	13,1	22,0	26,9	16,1	10,5	11,4
45 lat i więcej and more		100,0	6,7	-	40,0	23,3	6,7	23,3

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (55).

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49	42,1	38,5	44,5	44,3	42,3	46,3
15—19	13,3	10,5	11,4	11,1	11,2	11,0
20—24	83,3	57,0	58,0	54,8	42,3	64,7
25—29	105,2	92,3	97,6	97,4	87,4	107,6
30—34	63,7	64,4	77,9	78,0	77,9	78,2
35—39	26,6	27,5	34,3	34,8	35,5	34,1
40—44	6,5	6,1	7,4	7,2	7,0	7,4
45—49	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej..... Total fertility	1,497	1,286	1,426	1,408	1,293	1,510
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,726	0,626	0,688	0,677	0,623	0,725
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	1,234	1,121	1,250	1,250	1,144	1,358

TABL. 17 (56).

[illegible]

TABL. 18 (57). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2009 R.DEATHS BY CAUSES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	29840	909,9	15673	14167	15091	14749
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	195	6,0	112	83	109	86
w tym gruźlica układu oddechowego <i>of which tuberculosis of the respira-</i> <i>tory system</i>	44	1,3	35	9	22	22
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	7586	231,3	4301	3285	4162	3424
w tym nowotwory złośliwe <i>of which malignant neoplasms</i>	7316	223,1	4167	3149	4022	3294
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ <i>Diseases of blood and blood-forming</i> <i>organs^Δ</i>	24	0,7	11	13	17	7
Zaburzenia wydzielania wewnętrz- nego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej..... <i>Endocrine, nutritional and metabolic</i> <i>diseases</i>	384	11,7	170	214	193	191
w tym cukrzyca <i>of which diabetes mellitus</i>	370	11,3	163	207	185	185
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania..... <i>Mental and behavioural disorders</i>	42	1,3	37	5	21	21
Choroby układu nerwowego i narzą- dów zmysłów <i>Diseases of the nervous system and</i> <i>sense organs</i>	353	10,8	172	181	198	155
Choroby układu krążenia <i>Diseases of the circulatory system</i>	14933	455,4	6970	7963	7293	7640
w tym: <i>of which:</i>						
choroba nadciśnieniowa <i>hypertensive disease</i>	489	15,0	234	255	193	296
choroba niedokrwienności serca <i>ischaemic heart disease</i>	4826	147,2	2804	2022	2493	2333
choroby naczyń mózgowych <i>cerebrovascular disease</i>	2472	75,4	1054	1418	1156	1316
miażdżycy..... <i>atherosclerosis</i>	5862	178,8	2155	3707	2809	3053

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 18 (57). **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2009 R. (dok.)**
DEATHS BY CAUSES^a IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	1390	42,4	853	537	647	743
Choroby układu trawiennego <i>Diseases of the digestive system</i>	1132	34,5	660	472	638	494
w tym choroby wątroby <i>of which liver diseases</i>	474	14,5	346	128	290	184
Choroby skóry i tkanki podskórnej <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	4	0,1	3	1	3	1
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	28	0,9	13	15	15	13
Choroby układu moczowo-płciowego.. <i>Diseases of the genitourinary system</i>	430	13,1	205	225	219	211
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	87	2,7	42	45	37	50
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ <i>Congenital anomalies^Δ</i>	89	2,7	51	38	31	58
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>	1441	43,9	746	695	710	731
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	1722	52,5	1327	395	798	924
w tym zamierzone samookaleczenie <i>of which selfinflicted injury</i>	519	15,8	453	66	230	289

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 19 (58). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2010

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	168	4,5	92	76	72	96
0 dni..... days	58	1,6	34	24	27	31
1— 6.....	32	0,9	17	15	15	17
7—29 dni..... days	31	0,8	16	15	11	20
1 miesiąc..... month	19	0,5	11	8	10	9
2	2	0,1	2	-	-	2
3—11 miesięcy..... months	26	0,7	12	14	9	17

TABL. 20 (59). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYŃ^a W 2009 R.**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2009

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM..... TOTAL	186	5,0	97	89	73	113
Choroby zakaźne i pasożytnicze..... <i>Infectious and parasitic diseases</i>	10	0,3	6	4	5	5
w tym posocznica..... <i>of which septicaemia</i>	9	0,2	5	4	4	5
Choroby układu krążenia..... <i>Diseases of the circulatory system</i>	1	0,0	-	1	1	-
Nowotwory..... <i>Neoplasms</i>	2	0,1	2	-	1	1

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 20 (59). **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2009 R. (dok.)**
INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2009 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Conditions originating in the perinatal period	87	2,3	42	45	37	50
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	66	1,8	37	29	20	46
w tym wrodzone wady serca of which congenital anomalies of heart	13	0,3	8	5	2	11
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	13	0,3	7	6	6	7
Pozostałe przyczyny zgonu Other causes of death	7	0,2	3	4	3	4

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD — 10 Revision).

TABL. 21 (60). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym męż- czyźni of which males	
O G Ó Ł E M^a	545	471	463	467	397	T O T A L^a
w tym dokonane	474	411	363	349	302	of which committed
Miasta	289	210	245	225	182	Urban areas
Wieś	256	261	218	242	215	Rural areas
Wiek samobójców ^b :						Age of suicidal persons ^b :
14 lat i mniej	6	8	1	3	2	14 and less
15—19	39	27	22	20	12	15—19
20—29	87	71	78	82	72	20—29
30—49	231	180	157	170	154	30—49
50—69	145	148	167	142	117	50—69
70 lat i więcej	37	34	37	50	40	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w dalszym podziale nie uwzględniono samobójców o nieustalonym miejscu dokonania samobójstwa oraz o nieustalonym wieku. ^b Dane do 2004 r. prezentuje się według następujących grup wieku: 14 lat i mniej, 15—20, 21—30, 31—50, 51—70, 71 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

^a Attempted and committed; continued data exclude suicidal persons for whom place of the suicide is unknown and age is unknown. ^b Until 2004 data are presented by following age groups: 14 and less, 15—20, 21—30, 31—50, 51—70, 71 and more.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 22 (61). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat <i>Life expectancy at age specified</i>				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI <i>MALES</i>					
OGÓŁEM..... 2000	71,31	57,09	42,82	29,17	17,44
TOTAL 2005	72,27	57,90	43,52	29,77	18,15
2009	73,10	58,60	44,21	30,35	18,74
2010	73,74	59,23	44,85	30,92	19,00
Miasta.....	74,18	59,61	45,23	31,28	19,22
<i>Urban areas</i>					
Wieś.....	73,26	58,81	44,42	30,51	18,72
<i>Rural areas</i>					
KOBIETY <i>FEMALES</i>					
OGÓŁEM..... 2000	78,81	64,49	49,73	35,31	21,90
TOTAL 2005	80,17	65,77	50,95	36,43	22,95
2009	81,13	66,64	51,80	37,23	23,74
2010	81,42	66,89	52,05	37,46	23,89
Miasta.....	81,44	66,89	52,04	37,46	23,99
<i>Urban areas</i>					
Wieś.....	81,40	66,88	52,05	37,46	23,76
<i>Rural areas</i>					

TABL. 23 (62). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
*INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a <i>Inflow^a</i>				Odływ ^b <i>Outflow^b</i>				Saldo migracji <i>Net migration</i>	
	ogółem <i>total</i>	z miast <i>from urban areas</i>	z wsi <i>from rural areas</i>	z zagranicy <i>from abroad</i>	ogółem <i>total</i>	do miast <i>to urban areas</i>	na wieś <i>to rural areas</i>	za granicę <i>to abroad</i>		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	29662	15867	12817	978	27655	12101	14244	1310	2007
	2005	32390	18511	12585	1294	29207	12882	15061	1264	3183
	2009	32814	18451	12287	2076	28406	11728	15367	1311	4408
	2010	33807	19594	12247	1966	29399	12063	16105	1231	4408
Miasta..... Urban areas	2000	13937	7124	6169	644	14597	5837	7786	974	-660
	2005	15671	8241	6521	909	16614	6459	9192	963	-943
	2009	15095	7761	6175	1159	16139	5806	9418	915	-1044
	2010	15329	8155	6075	1099	17210	6123	10168	919	-1881
Wieś..... Rural areas	2000	15725	8743	6648	334	13058	6264	6458	336	2667
	2005	16719	10270	6064	385	12593	6423	5869	301	4126
	2009	17719	10690	6112	917	12267	5922	5949	396	5452
	2010	18478	11439	6172	867	12189	5940	5937	312	6289

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM..... 2000	9,3	4,9	4,0	0,3	8,6	3,7	4,4	0,4	0,6
TOTAL 2005	10,0	5,7	3,9	0,4	9,0	4,0	4,6	0,4	1,0
2009	10,0	5,6	3,7	0,6	8,7	3,6	4,7	0,4	1,3
2010	10,3	6,0	3,7	0,6	8,9	3,7	4,9	0,4	1,3
Miasta.....	2000	8,6	4,4	3,8	0,4	9,1	3,6	4,9	0,6
<i>Urban areas</i> 2005	9,8	5,1	4,1	0,6	10,4	4,0	5,7	0,6	-0,6
2009	9,4	4,8	3,8	0,7	10,0	3,6	5,9	0,6	-0,7
2010	9,5	5,1	3,8	0,7	10,7	3,8	6,3	0,6	-1,2
Wieś.....	2000	9,8	5,5	4,2	0,2	8,2	3,9	4,0	0,2
<i>Rural areas</i> 2005	10,1	6,2	3,7	0,2	7,6	3,9	3,6	0,2	2,5
2009	10,6	6,4	3,7	0,5	7,3	3,5	3,6	0,2	3,3
2010	11,0	6,8	3,7	0,5	7,2	3,5	3,5	0,2	3,7

a Zameldowania. b Wymeldowania.
a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 24 (63).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship

**W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS**

OGÓŁEM.....	2000	28684	20281	8403	26345	20281	6064
TOTAL	2005	31096	21867	9229	27943	21867	6076
	2009	30738	21705	9033	27095	21705	5390
	2010	31841	22448	9393	28168	22448	5720
Miasta	2000	13293	7899	5394	13623	9949	3674
Urban areas	2005	14762	8530	6232	15651	11768	3883
	2009	13936	8050	5886	15224	11941	3283
	2010	14230	8070	6160	16291	12710	3581
Wieś.....	2000	15391	12382	3009	12722	10332	2390
Rural areas	2005	16334	13337	2997	12292	10099	2193
	2009	16802	13655	3147	11871	9764	2107
	2010	17611	14378	3233	11877	9738	2139

**NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION**

OGÓŁEM.....	2000	9,0	6,3	2,7	8,2	6,3	1,9
TOTAL	2005	9,6	6,7	2,8	8,6	6,7	1,9
	2009	9,4	6,6	2,8	8,3	6,6	1,6
	2010	9,7	6,8	2,9	8,6	6,8	1,7
Miasta	2000	8,3	4,9	3,4	8,5	6,2	2,3
Urban areas	2005	9,2	5,3	3,9	9,8	7,3	2,4
	2009	8,7	5,0	3,7	9,5	7,4	2,0
	2010	8,8	5,0	3,8	10,1	7,9	2,2
Wieś.....	2000	9,6	7,7	1,9	8,0	6,5	1,5
Rural areas	2005	9,9	8,1	1,8	7,4	6,1	1,3
	2009	10,0	8,2	1,9	7,1	5,8	1,3
	2010	10,5	8,5	1,9	7,1	5,8	1,3

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 25 (64).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS**

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	28684	13285	15399	26345	12326	14019	2339	959	1380
TOTAL 2005	31096	14186	16910	27943	13001	14942	3153	1185	1968
2009	30738	13614	17124	27095	12252	14843	3643	1362	2281
2010	31841	14292	17549	28168	12808	15360	3673	1484	2189
0— 4 lata	3334	1710	1624	3118	1614	1504	216	96	120
5— 9	2014	991	1023	1970	987	983	44	4	40
10—14	1268	672	596	1189	628	561	79	44	35
15—19	1352	598	754	1255	544	711	97	54	43
20—24	3641	1036	2605	3170	914	2256	471	122	349
25—29	6779	2680	4099	5389	2158	3231	1390	522	868
30—34	4765	2290	2475	4148	1980	2168	617	310	307
35—39	2517	1273	1244	2325	1185	1140	192	88	104
40—44	1331	722	609	1275	714	561	56	8	48
45—49	994	545	449	919	515	404	75	30	45
50—54	988	495	493	885	425	460	103	70	33
55—59	950	470	480	842	427	415	108	43	65
60—64	717	388	329	638	342	296	79	46	33
65 lat i więcej	1191	422	769	1045	375	670	146	47	99
and more									

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 26 (65).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY

Stan w dniu 31 XII

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zameldowani na pobyt czasowy Registered for temporary stay	Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania Temporarily absent from place of permanent residence	Saldo Net migration
OGÓŁEM	2000	72078	57050	15028
TOTAL 2005		70228	55731	14497
2008		70515	57040	13475
2009		70217	57462	12755
Miasta	2000	54331	29306	25025
Urban areas 2005		49101	28800	20301
2008		47950	29001	18949
2009		47311	29289	18022
Wieś	2000	17747	27744	-9997
Rural areas 2005		21127	26931	-5804
2008		22565	28039	-5474
2009		22906	28173	-5267

TABL. 27 (66).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW

Stan w dniu 31 XII

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Zameldowani na pobyt czasowy <i>Registered for temporary stay</i>			Czasowo nieobecni w miejscu stałego zameldowania <i>Temporarily absent from place of permanent residence</i>			Saldo <i>Net migration</i>		
	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
O G Ó Ł E M 2000	72078	34291	37787	57050	26513	30537	15028	7778	7250
T O T A L 2005	70228	33210	37018	55731	25933	29798	14497	7277	7220
2008	70515	33395	37120	57040	26369	30671	13475	7026	6449
2009	70217	33184	37033	57462	26537	30925	12755	6647	6108
0— 4 lata	2859	1456	1403	2731	1380	1351	128	76	52
5— 9	3376	1699	1677	3300	1672	1628	76	27	49
10—14	2724	1446	1278	2601	1369	1232	123	77	46
15—19	9603	4446	5157	7892	3613	4279	1711	833	878
20—24	16036	8050	7986	9487	4348	5139	6549	3702	2847
25—29	8043	3523	4520	6173	2681	3492	1870	842	1028
30—34	6242	2752	3490	5468	2434	3034	774	318	456
35—39	4449	2023	2426	4138	1818	2320	311	205	106
40—44	3089	1503	1586	2976	1455	1521	113	48	65
45—49	2703	1338	1365	2520	1257	1263	183	81	102
50—54	2650	1307	1343	2409	1171	1238	241	136	105
55—59	2312	1169	1143	2049	1030	1019	263	139	124
60—64	1684	812	872	1511	758	753	173	54	119
65 lat i więcej <i>and more</i>	4447	1660	2787	4207	1551	2656	240	109	131

TABL. 28 (67).

NIKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R.

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010

End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	2666648	3777	887
Kościół Greckokatolicki ^c	14
Kościół Ormiański	-	-
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	5867	8	7
Kościół Starokatolicki Mariawitów	30	1	1
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^d	20200	25	17

a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji krakowskiej i tarnowskiej. c Dane obejmują dekanat krakowsko-krynicki. d Dane dotyczą diecezji przemysko-nowosądeckiej.

a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. b Data concern dioceses krakowska and tarnowska. c Data include decanate krakowsko-krynicki. d Data concern diocese przemysko-nowosądecka.

TABL. 28 (67). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R. (dok.)**

Stan w końcu roku

*SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010 (cont.)**End of year*

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^{ef}	15934	33	41
Kościół Ewangelicko-Reformowany	29	-	-
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	142	1	2
Kościół Chrześcijan Baptystów	317	3	6
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	685	3	12
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	53	3	1
Kościół Boży w Chrystusie	226	5	2
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	15	1	1
Kościół Zielonoświątkowy	1281	19	14
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	60	9	1
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	564	60	13
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	86	19	4
Nowoapostolski Kościół w Polsce	36	-	2
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP ^g	40	1	1
Kościół Chrystusowy ^h	25	1	-
Kościół Wolnych Chrześcijan	190	7	6
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	31	2	1
Kościół Ewangeliczny „Misja Łaski”	51	3	1
Kościół Reformowany Adwentystów Dnia Siódmego w Polsce	5	-	1
Ruch Nowego Życia	-	8	-
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów	257	3	3
Biblijny Kościół Baptystyczny	8	1	1
Kościół Boży w Polsce	216	7	5
Islamskie <i>Muslim</i>			
Liga Mużłumańska w RP	50	-	1
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>			
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	11	1	1
Stowarzyszenie Buddyjskie Sangha „Kandzeon”	34	-	1
Związek Ajapa Yoga	3	-	-
Radha Govind Society of Poland	14	-	-
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtchang	135	-	1
Misja Buddyjska „Trzy Schronienia” w Polsce ^g	60	-	-
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	220	16	-
Inne <i>Others</i>			
Wiara Baha’i w Polsce	35	-	2
Strażnica - Towarzystwo Biblijne i Traktatowe. Zareje- strowany Związek Wyznania Świadków Jehowy	7058	-	105
Rodzima Wiara ^g	20	1	-
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	40	9	1
Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” - Kościół w Tarnowie	45	2	1
Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego	100	3	1
Związek Wyznaniowy „Eckankar” w Polsce	6	-	-
Związek Taoistów Tao Te King ^f	200	10	2
Sangha Dogen Zenji	20	1	1

^a Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^e Dane dotyczą diecezji katowickiej. ^f Dane dotyczą roku 2009. ^g Dane dotyczą roku 2008. ^h Dane dotyczą roku 2006. ⁱ Dane dotyczą całego kraju.

Źródło: dane Departamentu Badań Demograficznych GUS.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^e Data concern diocese katowicka. ^f Data concern 2009. ^g Data concern 2008. ^h Data concern 2006. ⁱ Data concern the whole country.

Source: data of the Demographic Surveys Division CSO.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynika z charakteru wykonywanej pracy. Od I kwartału 2004 r. badaniem objęci są również wszyscy cudzoziemcy będący członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do 2005 r. - z wyjątkiem osób w wieku 15 lat - przedstawiane były wyłącznie według roku urodzenia.

2. Podstawowe kryterium podziału ludności na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) **do pracujących** zaliczono osoby w wieku 15 lat i więcej, które w badanym tygodniu:
 - wykonywały pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
 - miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months except for persons whose absence results from the type of their job. Since the I quarter 2004 the survey includes also all foreigners being the members of selected households. The survey does not include institutional households.

Since the I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of population compiled using the results of the Population and Housing Census 2002.

Data presented by age groups are calculated on the basis of the exact date of birth, until 2005 - excluding persons aged 15 years - they were presented according to the year of birth.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e., performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed** persons are persons aged 15 and more, who during the reference week:
 - performed work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,
 - had work but did not perform it:
 - due to sickness, maternity leave or vacations,
 - due to other reasons, but the break in employment:

- do 3 miesięcy,
- powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących zaliczani byli uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyrzeczenie do określonej pracy jeżeli otrzymywali wynagrodzenie;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopec bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:

- did not exceed 3 months,
- exceeded 3 months, but these persons were paid employees and during that period received at least 50% of the hitherto wages and salaries (since the I quarter 2006).

The employed include apprentices with whom companies or natural persons contracted agreements on learning a profession or a job, if they earned a salary;

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15-74, who simultaneously fulfill three conditions:
- within the reference week were not employed,
 - within a 4 week period (the last week being the reference week) actively sought work,
 - were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a period not longer than 3 months and were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of the economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

*The **employed rate** is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.*

*The **unemployed rate** is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population and in a given group.*

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sums of components in tables 1 and 2 can differ from the amounts given in the item "total".

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:

- a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009 - patrz ust. 5 na str. 125,
- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII w latach 2002-2009 wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

- a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions in 2002-2009 - see item 5 on page 125,*
- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,*
- c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. *Part-time paid employees in the main workplace* are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII in 2002-2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002 as well as in 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. zaliczono osoby pracujące wyłącznie lub głównie w swoim/rodzinnym gospodarstwie rolnym.

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarło umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zob-

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) *in 2002-2009 are not included the following employed persons:*
 - a) *on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,*
 - b) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;*
- 2) *in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing **exclusively** or **mainly** for their own needs).*

The employed on private farms in agriculture in 2010 include persons employed exclusively or mainly on their/family agricultural farm.

Data regarding employed persons on private farms in agriculture in 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

6. *Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:*

- 1) ***the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) ***the average paid employment** - full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. ***Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent of the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the con-

wiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących według stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach - według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

12. Dane w tabl. 4, 6-11 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych. Dane w tabl. 4, 6-7, 9-11 nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. **Nowo utworzone miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

15. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę

tractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. *Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

10. *Data grouped according to sections were compiled using the enterprise method, excluding information regarding employment as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.*

11. *In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables - by seat of enterprise (unit).*

12. *Data in tables 4, 6-11 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy. Data in tables 4, 6-7, 9-11 do not include economic entities employing up to 9 persons.*

13. *Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:*

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day.*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job,*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

14. *Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.*

15. *Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees in the main workplace, since 2009 including seasonal and temporary paid employees. These data concern the number of hires and the number of terminations and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who

z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także - ze względów ewidencyjnych - osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonujące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne - zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie niestacjonarnym, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyli 18 lat,
- nie ukończyli: kobiety - 60 lat, mężczyźni - 65 lat,
- nie nabyli prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych,
- nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu

have left work as well as, for record-keeping purposes - persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves and until 2008 unpaid leaves) during a survey period to the number of full-time paid employees as of 31 XII of the previous year.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments) include persons not employed and not performing any other kind of paid work who are capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case of disabled persons - capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam with the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the non-intramural system, looking for employment or other kind of paid work and registered in the powiat labour office appropriate for the person's permanent or temporary stay, if they fulfill, among others, the following conditions:

- are aged 18 or more,
- are aged less than 60 (women), less than 65 (men),
- did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social pension, do not receive: a pre-retirement benefit allowance, a rehabilitation benefit, a sick and maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit,
- are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- are not subject to retirement and pension insur-

- i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie posiadają wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlegają - na podstawie odrębnych przepisów - obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobierają na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie, staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

- **długotrwale bezrobotni** są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
- **bezrobotni do 25 roku życia** są to osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r., były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat,
- **bezrobotni powyżej 50 roku życia** są to osoby, które w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 rok życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 lat,
- **bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** są to osoby nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych

ance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,

- *did not entered in the register rolls of economic activity or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision; excluding social insurance of farmers,*
- *are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence,*
- *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interest income or other income generated from money gathered on bank accounts,*
- *do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,*
- *do not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving,*
- *do not receive training allowance after the termination of employment.*

Since 1997 among the unemployed are not included persons undergoing training, a traineeship with the employer as well as since 1 VI 2004 also juvenile school-leavers and persons undergoing a job occupational training.

2. The unemployed persons with a specific situation on the labour market:

- **the long term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship and occupational preparation at the work place,
- **the unemployed aged up to 25 years** are persons who were under 25 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged less than 25 in the calendar year,
- **the unemployed over 50 years old** are persons who were over 50 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged at least 50 years in the calendar year,
- **the unemployed without occupational qualifications** are persons who do not have qualifications for performing any occupation confirmed

dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. - łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych do 2001 r. - na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2002-2009 - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 oraz w 2010 r. - Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane w 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych - Dz. U. Nr 120, poz. 1252); do 31 VII 2004 r. finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani

by a diploma, certificate, certificate issued by a training institution or any other document entitling them to perform an occupation. Since November 2005 it also concerns persons with general secondary education.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated until 2001 - on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, in 2002-2009 - the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 and in 2010 - the Agricultural Census 2010. Data for 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments). Pre-retirement benefits and allowances since 1 VIII 2004 are financed from state budget (on the basis on the Law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits - Journal of Laws No. 120, item 1252); until 31 VII 2004 were financed from the Labour Fund means.

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation

otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania - na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy - szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywa-

due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay - on the basis of appointment issues by powiat labour office - at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 7) performance or co-operation at performance of

niu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;

- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadek przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz,

work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;

- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 were grouped according to the EUROSTAT recommendation.

6. Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building pro-*

parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzątania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe podaje się od 2003 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r., obowiązującym od 2 IX 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115).

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” - „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

jects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

2) *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

7. **A disease is deemed an occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases are given since 2003 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002, valid since 2 IX 2002 (Journal of Laws No. 132, item 1115).

8. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and elaborations" - "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (68). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ^a**
W 2010 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE^a
IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne Annual averages	Kwartaly Quarters				SPECIFICATION
		I	II	III	IV	
LUDNOŚĆ w tys.	2588	2545	2554	2599	2651	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1210	1202	1202	1212	1226	Men
Kobiety	1377	1344	1352	1388	1425	Women
Aktywni zawodowo w tys. ...	1427	1391	1420	1445	1450	Economically active persons in thous.
mężczyźni	766	754	761	769	779	men
kobiety	661	637	660	676	671	women
Pracujący	1297	1259	1293	1322	1313	Employed persons
mężczyźni	701	685	695	710	714	men
kobiety	596	574	599	612	599	women
Bezrobotni	130	132	127	122	137	Unemployed persons
mężczyźni	65	69	66	59	65	men
kobiety	65	63	61	64	72	women
Bierni zawodowo w tys.	1161	1155	1134	1155	1201	Economically inactive persons in thous.
Mężczyźni	445	447	441	443	447	Men
Kobiety	716	707	692	712	754	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	55,1	54,7	55,6	55,6	54,7	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,3	62,7	63,3	63,4	63,5	men
kobiety	48,0	47,4	48,8	48,7	47,1	women
Miasta	54,3	53,3	55,2	54,6	54,2	Urban areas
Wieś	56,0	56,2	56,1	56,6	55,2	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %.....	50,1	49,5	50,6	50,9	49,5	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	57,9	57,0	57,8	58,6	58,2	men
kobiety	43,3	42,7	44,3	44,1	42,0	women
Miasta	49,1	47,9	50,0	49,6	48,9	Urban areas
Wieś	51,2	51,1	51,5	52,3	50,1	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	9,1	9,5	8,9	8,4	9,4	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	8,5	9,2	8,7	7,7	8,3	men
kobiety	9,8	9,9	9,2	9,5	10,7	women
Miasta	9,7	10,0	9,6	9,2	9,8	Urban areas
Wieś	8,5	9,0	8,2	7,8	9,1	Rural areas

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 123.

a See general notes, item 1 on page 123.

TABL. 2 (69).

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE
2010 R.**
**ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE
AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Eco- nomi- cally inactive persons</i>	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaź- nik za- trudnie- nia <i>Em- ploy- ment rate</i>	Stopa bezro- bocia <i>Unem- ploy- ment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>em- ployed</i>	bezro- botni <i>unem- ployed</i>				
	w tys. <i>in thous.</i>					w % <i>in %</i>		
O G Ł E Mª TOTAL^a	2651	1450	1313	137	1201	54,7	49,5	9,4
Według wieku^a: By age^a:								
w tym w wieku produk- cyjnym ^b	1950	1403	1266	137	547	71,9	64,9	9,8
<i>of which of working age^b</i>								
15—24 lata	473	159	124	34	314	33,6	26,2	21,4
25—34	506	429	388	40	77	84,8	76,7	9,3
35—44	408	365	337	28	43	89,5	82,6	7,7
45—54	402	328	303	25	75	81,6	75,4	7,6
55 lat i więcej	862	170	161	9	692	19,7	18,7	5,3
<i>and more</i>								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	496	383	360	22	113	77,2	72,6	5,7
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawo- dowe	563	381	342	39	181	67,7	60,7	10,2
<i>Post-secondary and vocatio- nal secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	299	145	125	20	154	48,5	41,8	13,8
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	700	442	400	42	258	63,1	57,1	9,5
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	593	99	86	13	495	16,7	14,5	13,1
<i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>								

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 123. b Mężczyźni 18—64 lata, kobiety 18—59 lat.

a See general notes, item 1 on page 123. b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (70). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010			
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem of total kobiety women
OGÓŁEM	1120954	1225183	260186	964997	588022
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	182927	272866	1601	271265	142644
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	214908	213854	26290	187564	63550
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	10392	10783	5157	5626	1325
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	182239	181295	6260	175035	57478
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	11203	10638	8423	2215	2255
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	11074	11138	6450	4688	2492
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	84634	87733	3165	84568	8866
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	182531	185143	389	184754	96646
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	52200	53423	20469	32954	12913
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	30651	29227	2016	27211	18799
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	21175	22464	555	21909	7376
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	24030	23765	2610	21155	16061
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	12660	13400	2395	11005	6526
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	44867	47245	7893	39352	23807
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	29432	31692	850	30842	14125
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	43470	44323	44199	124	28559
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	100143	101428	92518	8910	76357
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	65139	66458	44937	21521	53917
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	14030	13973	10119	3854	8289
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	18157	18189	180	18009	9587
<i>Other service activities</i>					

a Według faktycznej lokalizacji miejsca pracy i faktycznego rodzaju wykonywanej działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie – dane szacunkowe (dla 2009 r. na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a dla 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010; dane nie są w pełni porównywalne).

a By actual location of workplace and actual kind of performed activity; with the employed persons on private farms in agriculture - estimated data (for 2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, while for 2010 on the basis of the Agricultural Census 2010, data are not strictly comparable).

TABL. 4 (71).

PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bez- płatnie poma- gający człon- kowie rodzin owners, co- owners inclu- ding contrib- uting family workers
O GÓŁEM	2005	618963	611085	310	317	6624
TOTAL	2009	668946	661209	181	636	6428
	2010	685408	677390	133	567	6833
sektor publiczny public sector		243240	243240	-	-	-
sektor prywatny private sector		442168	434150	133	567	6833
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		3760	3310	-	-	41
Przemysł Industry		180721	178529	66	8	2065
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		4247	4173	-	-	26
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		152097	149996	66	8	2022
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ... electricity, gas, steam and air conditioning supply		14536	14535	-	-	1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		9841	9825	-	-	16
Budownictwo Construction		51254	50149	47	1	1036
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		118555	116495	17	31	2010
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		18561	18317	-	-	244
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		15072	14599	-	-	473
Informacja i komunikacja Information and communication		14108	14022	3	-	83
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		18900	18344	-	523	33
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		8382	8347	-	-	35
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna Professional, scientific and technical activities		22198	21923	-	4	271

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit.

TABL. 4 (71). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwłaściciele i bez- płatnie poma- gający człon- kowie rodzin owners, co- -owners inclu- ding contrib- uting family workers
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	22341	22224	-	-	117
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ... Public administration and defence; compulso- ry social security	44273	44268	-	-	5
Edukacja Education	97203	97139	-	-	64
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	55875	55613	-	-	262
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	11673	11663	-	-	10
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2532	2448	-	-	84

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit.

TABL. 5 (72). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIE W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodar- stwach osób prawnych - -pracownicy najemni ^b stali On farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	

	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS					
OGÓŁEM TOTAL	270,1	142,2	268,4	266,3^d	2,1	1,7

^a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 87,6% osób, a głównie - 12,4%.

^a On the basis of the Agricultural Census. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. ^d Of which 87,6% persons were exclusively employed on private farms, while 12,4% were mainly employed.

TABL. 5 (72).

PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R. (dok.)**PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych - -pracownicy najemni ^b stali On farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha	21,4	22,9	21,5	21,5	16,6	0,8
Up to 1,00 ha						
1,01 - 1,99	23,0	23,7	23,1	23,2	17,9	3,5
2,00 - 4,99	37,3	36,9	37,5	37,6	17,3	1,3
5,00 - 9,99	13,4	12,4	13,5	13,3	34,7	4,6
10,00 - 14,99	2,5	2,2	2,5	2,5	3,0	0,5
15,00 - 19,99	0,9	0,7	0,8	0,8	1,1	10,3
20,00 - 49,99	0,9	0,7	0,8	0,8	3,2	8,4
50,00 ha i więcej	0,7	0,4	0,2	0,2	6,2	70,6
and more						

a Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a On the basis of the Agricultural Census. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 6 (73).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	585965	649732	659749	TOTAL
sektor publiczny	253470	242024	239730	public sector
sektor prywatny	332495	407708	420018	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3334	2965	2972	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	170787	174172	176226	Industry
górnictwo i wydobywanie	4410	3069	3966	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	140314	145253	147825	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	16661	15513	14801	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9402	10338	9633	water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; bez zatrudnionych za granicą.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (73). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budownictwo	32050	45945	46319	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	91101	114226	114249	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	21052	17023	17845	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10540	14123	14074	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	10401	13255	13421	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	16290	15779	18376	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6616	7000	6736	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12449	20339	20639	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	15082	18775	21173	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	39655	43657	44148	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	93784	95522	96011	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	51903	54289	54424	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9496	10806	10941	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1425	1857	2196	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; excluding persons employed abroad.

TABL. 7 (74). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM..... 2005	547174	270490	63911	40928
TOTAL 2009	604948	301748	56261	35735
2010	620346	309944	57044	37137
sektor publiczny public sector	218587	140824	24653	17265
sektor prywatny private sector	401759	169120	32391	19872
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	2756	871	554	159

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In the main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 (74). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Przemysł	172211	53953	6318	3254
Industry				
górnictwo i wydobywanie	4080	596	93	40
mining and quarrying				
przetwórstwo przemysłowe	144162	48251	5834	3020
manufacturing				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	14420	2990	115	59
electricity, gas, steam and air condition- ing supply				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	9549	2116	276	135
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities				
Budownictwo	48002	4623	2147	753
Construction				
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	107787	61168	8708	6411
Trade; repair of motor vehicles ^Δ				
Transport i gospodarka magazynowa	16858	3519	1459	666
Transportation and storage				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	12330	8509	2269	1446
Accommodation and catering ^Δ				
Informacja i komunikacja	13145	4405	877	468
Information and communication				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	16369	11891	1975	1538
Financial and insurance activities				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6257	3366	2090	954
Real estate activities				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20447	10010	1476	880
Professional, scientific and technical activities				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	18646	8552	3578	2163
Administrative and support service activities				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..	42148	27188	2120	1225
Public administration and defence; com- pulsory social security				
Edukacja	81560	62744	15579	11309
Education				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	50272	42200	5341	4054
Human health and social work activities				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9435	5582	2228	1620
Arts, entertainment and recreation				
Pozostała działalność usługowa	2123	1363	325	237
Other service activities				

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In the main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (75). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacancies -newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM 2007	9971	1883	6641	40309	26968	x	5916
TOTAL 2009	2969	955	1888	49537	29612	40070	25369
..... 2010	2771	866	2139	57824	35775	32865	19594
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	16	2	10	209	35	176	50
Przemysł <i>Industry</i>	631	177	568	7827	6325	6199	4880
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	3	-	3	156	57	220	165
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	606	176	547	7180	5858	5703	4498
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6	1	4	104	86	67	39
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	16	-	14	387	324	209	178
Budownictwo <i>Construction</i>	293	80	232	8987	3555	6761	2660
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	342	100	342	20585	13341	6216	4038
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	98	-	52	3655	1495	1873	793

^a W ciągu roku.
^a During the year.

TABL. 8 (75).

MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE (dok.)
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies - newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzo- ne of which vacan- cies -newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jed- nostkach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	192	10	138	1267	551	1665	860
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	168	82	153	1857	1129	908	572
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	51	11	17	523	410	444	333
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	43	-	29	962	657	420	121
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	382	214	322	3706	2096	2607	960
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspie- rająca ^Δ	83	23	51	2810	2254	2050	1728
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne	108	27	105	1689	1649	824	813
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja	51	19	31	1496	1276	1158	963
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	86	21	58	933	500	654	480
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	36	18	18	573	324	395	271
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	191	82	13	745	178	515	72
Other service activities							

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 9 (76). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>				Współ- czynnik przyjęć w % <i>Hire rate in %</i>
		kobiety women	podemu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychodzą- wawczych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
OGÓŁEM..... 2005	122342	48086	20530	57203	3757	22,2
TOTAL						
	2009	118151	54556	16809	58968	18,7
	2010	130652	56953	17924	66976	20,9
sektor publiczny <i>public sector</i>	21782	13390	3726	13004	916	9,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	108870	43563	14198	53972	2663	27,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	394	161	98	143	5	13,8
Przemysł <i>Industry</i>	30859	9927	3469	15652	912	17,6
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	648	59	142	400	4	15,3
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	28744	9563	3154	14310	874	19,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	358	95	58	219	17	2,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	1109	210	115	723	17	11,7
Budownictwo <i>Construction</i>	16440	793	1488	8564	225	34,4
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^b</i>	27844	14922	4680	15654	1057	25,5
Transport i gospodarka magazynowa . <i>Transportation and storage</i>	3767	628	398	1953	83	21,5

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki. b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit. b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 9 (76). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % <i>Hire rate in %</i>
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychowawczych ^b persons re- turning from child-care leaves ^b	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	3168	1907	540	1426	98	23,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2974	1071	670	1518	50	23,5
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	8068	5458	210	751	150	69,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	822	369	76	487	10	12,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	5089	2377	1286	2635	66	26,7
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	10354	4620	1531	5244	42	58,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	5812	2811	996	3336	223	13,4
Edukacja <i>Education</i>	8014	6601	1047	5375	280	9,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activi- ties</i>	5368	4308	1105	3240	337	10,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1053	595	226	599	23	11,1
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	626	405	104	399	18	29,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit. ^b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (77). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wychowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^c	
				przez zakład pracy by employer	przez pra- cownika by emplo- yee			
OGÓŁEM	2005	109773	43968	16139	13432	6523	5381	19,6
TOTAL	2009	124267	51819	23536	11461	5384	4067	19,5
	2010	117446	50221	20719	11089	4206	4153	18,7
sektor publiczny		22373	13637	4657	698	2093	936	9,8
public sector								
sektor prywatny		95073	36584	16062	10391	2113	3217	23,7
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		446	203	123	21	29	9	15,6
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		29012	9563	5393	2227	1509	905	16,5
Industry								
górnictwo i wydobywanie		770	98	148	82	71	4	18,2
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe		26382	9103	5076	2090	1016	884	18,0
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		956	227	23	8	306	8	6,3
electricity, gas, steam and air conditioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		904	135	146	47	116	9	9,6
Budownictwo		15448	724	2025	868	351	80	32,6
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		25456	13468	5187	3411	339	1538	22,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki. ^b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów wychowawczych.

^a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit. ^b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (77). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % <i>Termination rate in %</i>
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia <i>terminated due to dissolution of an employment contract</i>		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację <i>retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation</i>	korzysta- jący z urlo- pów wychow- awczych ^b <i>taking child- -care leaves^b</i>	
			przez zakład pracy <i>by employer</i>	przez pra- cownika <i>by emplo- yee</i>			
Transport i gospodarka magazynowa . <i>Transportation and storage</i>	4176	754	552	362	218	81	23,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	3877	2411	777	697	40	151	28,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2270	842	351	545	20	88	17,5
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa <i>Financial and insurance activities</i>	2994	2081	232	670	58	178	24,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	844	380	179	92	44	13	13,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3393	1483	291	715	166	97	17,5
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	9553	4318	1295	674	113	61	53,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	5248	2450	157	149	396	254	12,0
Edukacja <i>Education</i>	7819	6366	3223	168	587	296	9,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . <i>Human health and social work activi- ties</i>	5449	4299	696	336	266	360	10,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	884	511	121	78	61	29	9,2
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	577	368	117	76	9	13	27,2

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki. b Do 2008 r. łącznie z korzystającymi z urlopów wychowawczych.

a Data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit. b Until 2008 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 11 (78). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL-LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school-leavers			
				wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secon- dary and vocational secondary	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
OGÓŁEM.....	2005	18473	8465	6616	5508	2467	3882
TOTAL	2009	13788	7443	5519	3044	1995	3230
	2010	13619	6574	5491	3472	2146	2510
sektor publiczny		3036	1925	2135	438	300	163
public sector							
sektor prywatny		10583	4649	3356	3034	1846	2347
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		85	31	45	11	5	24
Przemysł		2749	761	675	894	439	741
Industry							
górnictwo i wydobywanie		122	18	30	55	5	32
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		2498	702	587	813	419	679
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		41	10	26	7	1	7
electricity, gas, steam and air condition- ing supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		88	31	32	19	14	23
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		1040	105	254	242	96	448
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		3067	1763	691	1106	708	562
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		297	98	58	105	80	54
Transportation and storage							

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit.

TABL. 11 (78). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secon- -dary and vocational secondary	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	329	201	80	99	83	67
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja	550	198	469	18	57	6
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..	178	121	144	10	24	-
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	65	34	33	10	8	14
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	977	538	685	68	217	7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1389	688	233	549	161	446
<i>Administrative and support service activi- ties</i>						
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	775	462	465	131	100	79
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>						
Edukacja	827	597	701	51	61	14
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1032	814	818	138	62	14
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	182	117	113	25	35	9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	77	46	27	15	10	25
<i>Other service activities</i>						

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 127; według siedziby jednostki.

^a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, since 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 127; by seat of unit.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 12 (79).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani.....	185152	178067	130007	142221	Registered unemployed persons
mężczyźni	81721	79333	62387	66704	men
kobiety	103431	98734	67620	75517	women
Oferty pracy	283	2135	2837	1983	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy.....	654	83	46	72	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	26,0	25,8	23,8	23,7	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	8,5	4,5	4,2	3,4	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	18,5	11,5	17,7	16,2	Possessing benefits rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,5	50,0	26,7	29,7	Out of job for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	12,2	13,8	9,7	10,4	Registered unemployment rate ^a

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 130.

a See general notes, item 3 on page 130.

TABL. 13 (80).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	127943	TOTAL
z ogółem:				of total:
Do 25 roku życia	47301	36240	39313	Aged up to 25 years
Długotrwale bezrobotni	111619	49508	60942	Long-term unemployed persons
Powyżej 50 roku życia	22051	21934	24608	Over 50 years old
Bez kwalifikacji zawodowych	34777	29215	31337	Without occupational qualifications
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia ^b	3573	5992	6785	Bringing up single-handed at least one child aged 18 and less ^b
Niepełnosprawni	5011	6614	7205	Disabled persons

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 129. b Do 2007 r. były to osoby wychowujące co najmniej jedno dziecko w wieku do 7 roku życia, od 2008 r. dane nieporównywalne z publikowanymi wcześniej.

a See general notes, item 2 on page 129. b Until 2007 they were persons bringing up single-handed at least one child aged 7 and less, since 2008 data are not comparable with those published before.

TABL. 14 (81). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	165346	178364	199728	206825	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	75593	85080	95391	100932	Women
Dotychczas niepracujący	50766	60720	54296	56200	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	14602	4527	7325	5549	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	138404	193876	167534	194611	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	61658	88924	85468	93035	Women
Z tytułu podjęcia pracy	67384	83400	67158	80563	Received jobs
a W ciągu roku. a During the year.					

TABL. 15 (82). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	185152	103431	178067	98734	130007	67620	142221	75517
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej..... and less	66642	35456	47394	25698	36240	18869	39313	21156
25—34	52051	32096	50558	30587	37292	21036	41399	24009
35—44	42915	24830	37665	22294	23091	12967	24912	14149
45—54	21974	10694	36041	18522	24334	12312	25600	12886
55 lat i więcej	1570	355	6409	1633	9050	2436	10997	3317
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	5334	3398	11324	7574	14294	9288	17234	11785
Tertiary								
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	42621	29185	45159	29216	32953	19467	35779	21470

TABL. 15 (82).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA (dok.) BY EDUCATIONAL LEVEL (cont.)								
Średnie ogólnokształcące General secondary	13523	11050	15428	11463	16068	10637	18097	12221
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	77727	36866	62758	29771	38983	16288	41684	17520
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe..... Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	45947	22932	43398	20710	27709	11940	29427	12521
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}								
3 miesiące i mniej months and less	39449	15777	38793	16984	42396	18941	46906	22173
3— 6.....	29133	15455	24900	13386	26392	13591	26992	14814
6—12.....	34209	17568	25427	13529	26545	13220	26151	13865
12—24.....	41833	23935	28111	15518	17236	10053	24659	13434
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	40528	30696	60836	39317	17438	11815	17513	11231
WEDŁUG STAŻU PRACY ^c BY WORK SENIORITY ^c								
Bez stażu pracy No work seniority	48212	28321	45864	27809	30892	18085	33702	19885
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej year and less	22489	13156	24193	14413	18239	10517	20045	11781
1— 5.....	36376	19213	33335	16854	29122	14134	32118	16221
5—10.....	25996	14536	24230	13698	16317	8489	18381	9754
10—20.....	36823	21795	30338	17575	18947	10140	20271	10827
20—30.....	14588	6389	17742	7895	12767	5276	13602	5837
powyżej 30 lat..... more than 30 years	668	21	2365	490	3723	979	4102	1212

a Od 2002 r. b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. b From the date of registering in a labour office. c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 16 (83). **BEZROBOTNI WYREJESTROWANI Z EWIDENCJI URZĘDÓW PRACY
WEDŁUG PRZYCZYN^a**
*UNEMPLOYED PERSONS REMOVED FROM LABOUR OFFICES ROLLS
BY REASONS^a*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					<i>Unemployed persons who:</i>
podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	4904	4301	2312	2734	<i>undertook employment in intervention works</i>
w tym kobiety	2442	2022	1416	1529	<i>of which women</i>
podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	1445	3116	2035	3256	<i>undertook employment in public works</i>
w tym kobiety	610	1183	650	970	<i>of which women</i>
rozpoczęli szkolenie.....	4326	9532	10648	12760	<i>started training</i>
w tym kobiety	2271	4336	4638	5513	<i>of which women</i>
rozpoczęli prace społecznie użyteczne	-	-	1848	1997	<i>started social useful works</i>
w tym kobiety	-	-	1150	1209	<i>of which women</i>

a W ciągu roku.

a During the year.

TABL. 17 (84). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>		w odset- kach <i>in percent</i>		
O G Ó Ł E M	302,3	452,0	589,7	100,0	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	167,4	183,3	218,1	37,0	<i>Unemployment benefits</i>
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	121,9	246,7	345,0	58,5	<i>Programs for promoting employ- ment</i>
w tym:					<i>of which:</i>
koszty szkoleń	9,0	21,4	17,7	3,0	<i>costs of trainings</i>
prace interwencyjne	11,7	10,6	12,3	2,1	<i>intervention works</i>
roboty publiczne	15,5	13,0	21,2	3,6	<i>public works</i>
refundacja kosztów wyposaże- nia i doposażenia stanowisk pracy	5,2	26,2	41,7	7,1	<i>refund of costs of furnishings and adjustments of work posts</i>
środki na podjęcie działalności gospodarczej	18,3	81,2	108,3	18,4	<i>resources on undertaking economic activity</i>
stypendia i składki na ubezpie- czenia społeczne	47,3	88,4	135,7	23,0	<i>scholarships and contributions to social security</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 130.

a See general notes, item 4 on page 130.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 18 (85).

POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in				Z liczby ogółem — w wypadkach ciężkich Of total number — in serious accidents	SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal accidents	powodujących niezdolność do pracy accidents resulting in an inability to work					
			1—3 dni days	4—20 ^b	21 dni i wię- cej ^c days and more ^c			
O G Ó Ł E M	2000	5658	32	48	2266	3145	117	TOTAL
	2005	5331	25	38	1454	3566	60	
	2009	5347	26	42	1525	3381	48	
	2010	5898	27	80	1749	3617	38	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	38	2	-	8	26	-	-	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2028	4	17	601	1326	12	12	Industry
górnictwo i wydobywanie	121	-	-	19	100	1	1	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	1716	2	15	537	1095	11	11	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	73	-	-	18	50	-	-	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	118	2	2	27	81	-	-	water supply; sewer- age, waste manage- ment and remediation activities
Budownictwo	716	9	15	175	493	11	11	Construction
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	822	3	16	291	444	7	7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazy- nowa	367	4	6	81	241	2	2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	148	-	2	59	80	-	-	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	55	2	-	22	28	-	-	Information and commu- nication
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa	49	-	2	16	24	-	-	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	56	-	-	11	43	-	-	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	139	1	4	46	74	1	1	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	181	-	2	44	121	-	-	Administrative and support service activi- ties
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	264	-	5	87	150	1	1	Public administration and defence; compul- sory social security
Edukacja	348	-	6	111	192	1	1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społecz- na	552	1	3	158	297	3	3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	106	-	2	29	61	-	-	Arts, entertainment and recreation activities
Pozostała działalność usługowa	29	1	-	10	17	-	-	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku. ^b, ^c Do roku 2004 powodujących niezdolność do pracy: ^b - 4-28 dni, ^c - 29 dni i więcej.

^a Registered in a given year. ^b, ^c Until 2004 accidents resulting in an inability to work: ^b - 4-28 days, ^c - 29 days and more.

TABL. 19 (86). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnic- two, leśnic- two, łowiect wo i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa pojaz- dów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowot na i pomoc społecz- na human health and social work activi- ties
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemy- słowe of which manu- factur- ing				

POSZKODOWANI W WYPADKACH WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY^b
 PERSONS INJURED IN ACCIDENTS BY CONTACT-MODE OF INJURY^b

O G Ó Ł E M	2000	5658	57	2430	2186	717	604	297	666
TOTAL	2005	5331	51	2017	1778	587	743	254	597
	2009	5347	35	1937	1637	587	776	343	582
	2010	5898	38	2028	1716	716	822	367	552
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		202	2	96	84	23	12	7	17
Contact with electrical voltage, tem- perature, hazardous substances and chemicals									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		14	-	3	1	5	1	2	1
Drowned, buried, enveloped									
Zderzenie z/uderzenie w nierucho- my obiekt		1517	8	415	343	185	199	127	154
Horizontal or vertical impact with or against a stationary object									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		1193	6	493	410	205	194	58	50
Struck by object in motion, collision									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		1021	6	445	420	101	193	27	57
Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent									
Uwięzienie, zmażdżenie		367	3	184	164	37	58	22	16
Trapped, crushed									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne Physical or mental stress		672	6	210	162	67	86	33	81
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		150	2	11	1	3	10	40	54
Aggression of human or animal									

a Zgłoszone w danym roku. b Do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy.

a Registered in a given year. b Until 2004 defined as events directly causing injury.

TABL. 19 (86). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)****EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnic- two, leśnic- two, łowiect wo i rybacz- two agricul- ture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; napra- wa po- jazd- dów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowot na i pomoc społecz- na human health and social work activi- ties
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemys- łowe of which manu- factur- ing				
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS								
OGÓŁEM 2000	9650	114	4441	3974	1338	1074	459	908
TOTAL 2005	9881	97	3914	3504	1110	1530	432	968
..... 2009	10118	79	4000	3522	1246	1433	625	910
2010	10977	76	4038	3542	1500	1518	682	861
Niewłaściwy stan czynnika materialnego Inappropriate condition of material objects/agents	1004	9	413	384	145	133	68	53
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:								
pracy work	512	10	188	165	107	68	30	24
stanowiska pracy work post	573	3	236	213	81	75	26	57
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym przez pracownika Absence or inappropriate use of ma- terial objects/agents by employee	707	5	319	293	103	108	22	32
Nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika Not using protective equipment by employee	192	-	83	72	29	36	4	16
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika Inappropriate wilful employee action	638	3	278	256	90	99	42	18
Stan psychofizyczny pracownika, niezapewniający bezpiecznego wykonywania pracy ^c Mental-physical condition of em- ployee not assuring safe work ^c	233	1	64	53	27	31	10	21
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika Incorrect employee action	6044	41	2183	1894	834	830	363	497
Inna przyczyna Other cause	1074	4	274	212	84	138	117	143

^a Zgłoszone w danym roku. ^c Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year. ^c Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 (87). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2229	1575	1356	1356	T O T A L
w tym wypadki śmiertelne	17	6	7	5	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	1413	798	720	766	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	80	84	69	80	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	54	44	38	19	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń ...	299	241	211	209	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	142	129	137	113	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:					influence of:
skrajnych temperatur	6	15	13	12	extreme temperatures
materiałów szkodliwych	6	3	1	-	hazardous materials
inne wydarzenia	229	261	167	157	other events

TABL. 21 (88). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
OGÓŁEM TOTAL	2000	120,0	99,1	72,2	58,0	39,6	34,5	8,2	6,6
	2005	92,2	75,4	51,3	41,5	26,7	21,8	14,1	12,2
	2009	81,5	64,7	45,5	35,7	23,8	19,3	12,2	9,7
	2010	74,3	58,9	41,5	31,4	21,6	18,6	11,3	8,9
sektor publiczny public sector		96,2	75,5	43,6	30,6	43,0	37,4	9,6	7,5
sektor prywatny private sector		68,1	54,1	40,9	31,6	15,4	13,2	11,8	9,3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		142,0	99,7	67,2	35,4	50,0	44,9	24,8	19,4

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (88). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with		czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery			
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Przemysł Industry	130,0	101,5	78,7	61,0	34,4	27,7	16,9	12,9
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	332,1	216,5	276,6	190,5	31,1	18,4	24,5	7,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	110,1	87,8	70,9	56,2	22,9	18,9	16,4	12,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	229,2	180,3	25,2	21,0	195,2	150,6	8,7	8,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	125,9	112,3	57,4	47,0	41,9	40,3	26,6	25,0
Budownictwo Construction	69,4	58,2	35,2	26,9	26,2	25,1	8,0	6,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	21,8	19,2	7,6	6,2	5,5	5,5	8,7	7,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	114,5	85,3	46,5	22,8	49,8	46,9	18,2	15,6
Informacja i komunikacja Information and communication	1,9	1,6	0,5	0,2	1,3	1,3	0,1	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	71,3	67,4	40,8	37,9	24,6	23,7	5,9	5,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	141,3	127,8	99,5	99,5	-	-	41,8	28,3
Edukacja Education	6,3	5,5	1,9	1,6	2,3	2,3	2,1	1,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	13,1	9,7	8,9	6,0	3,4	3,4	0,9	0,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	88,3	88,3	48,4	48,4	-	-	39,9	39,9

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (89). **CHOROBY ZAWODOWE^a**
OCCUPATIONAL DISEASES^a

CHOROBY	2003	2005	2009	2010	DISEASES
	liczba przypadków number of cases				
O G Ó Ł E M	443	321	338	312	T O T A L
w tym:					of which:
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	8	10	2	2	Acute and chronic intoxications and their sequels
Pylice płuc.....	94	45	41	37	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdza wywołane pyłem azbestu	8	1	6	4	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	6	1	1	7	Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation
Astma oskrzelowa	11	11	7	8	Bronchial asthma
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	1	1	-	-	Extrinsic allergic alveolitis
Alergiczny nieżyt nosa	15	9	7	14	Allergic rhinitis
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	136	85	104	34	Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort
Choroby wywołane działaniem promieniowania jonizującego	1	1	3	-	Diseases caused by ionizing radiation
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	25	44	21	35	Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment
Choroby skóry	22	16	13	11	Skin diseases
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	6	7	19	27	Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	11	20	30	45	Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	37	28	33	34	Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type
Zespół wibracyjny	34	16	12	6	Vibration syndrome
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	4	3	3	1	Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	21	20	36	45	Infectious and parasitic diseases or their sequels

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 133.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

^a See general notes, item 7 on page 133.

S o u r c e: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (90).

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2000	61975	125689	28538	80231	4029	11373	54277
TOTAL	2005	53046	100931	19937	51803	2756	12318	48955
	2009	48839	103408	13753	34089	2674	8922	451
	2010	39498	49307	7772	22273	2090	6740	211
sektor publiczny		13133	12933	1909	11513	1502	4014	72
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		26365	36374	5863	10760	588	2726	139
<i>private sector</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		583	470	-	126	-	-	-
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł		25261	31049	6617	16532	371	5377	105
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		7220	3686	-	5287	96	3451	5
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		14053	23840	5292	6182	268	1394	82
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		1901	2657	965	4504	3	525	4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a		2087	866	360	559	4	7	14
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo		8575	7338	278	802	22	1	25
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a		1709	5532	157	1100	85	79	28
<i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		2876	1915	705	2833	13	1014	3
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja		41	70	-	-	-	-	-
<i>Information and communication</i>								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		129	587	-	665	302	11	13
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (90).

KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a (dok.)

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatki urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	119	75	-	-	-	-	-
Edukacja <i>Education</i>	81	272	4	52	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	124	1999	11	163	1297	258	37

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 (91).

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a W 2010 R.**OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a IN 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń <i>Number of benefits</i>		Koszt świadczeń w tys. zł <i>Cost of benefits in thous. zł</i>		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie <i>Average cost of benefits in zł per benefit</i>	
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>
OGÓŁEM TOTAL	1719	1612	4737,1	4122,5	2755,73	2557,38
sektor publiczny <i>public sector</i>	525	484	1694,9	1369,2	3228,38	2828,93
sektor prywatny <i>private sector</i>	1194	1128	3042,2	2753,3	2547,91	2440,87
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	16	16	37,0	37,0	2312,50	2312,50

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 (91).

**ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB
ZAWODOWYCH^a W 2010 R. (dok.)**
**OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a
IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Koszt świadczeń w tys. zł Cost of benefits in thous. zł		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per benefit	
	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	razem total	w tym z tytułu wypadków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions
Przemysł Industry	891	820	2423,4	2023,2	2719,87	2467,32
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	126	107	424,2	288,4	3366,67	2695,33
przetwórstwo przemysłowe ... manufacturing	702	651	1809,2	1546,6	2577,21	2375,73
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ . electricity, gas, steam and air conditioning supply	23	23	69,2	69,2	3008,70	3008,70
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	40	39	120,8	119,0	3020,00	3051,28
Budownictwo Construction	194	189	616,2	587,9	3176,29	3110,58
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	219	215	464,9	434,0	2122,83	2018,60
Transport i gospodarka maga- zynowa Transportation and storage	82	82	283,7	283,7	3459,76	3459,76
Informacja i komunikacja Information and communication	5	4	11,3	10,7	2260,00	2675,00
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	10	10	22,1	22,1	2210,00	2210,00
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	11	11	17,7	17,7	1609,09	1609,09
Edukacja Education	33	25	107,5	55,1	3257,58	2204,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	256	238	746,0	643,8	2914,06	2705,04
Pozostała działalność usługowa Other service activities	2	2	7,3	7,3	3650,00	3650,00

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of job occupational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,

- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

Świadczenia społeczne

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych - ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa - w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa - w ramach odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa i dotacji celowej (do 2006 r. w ramach dotacji celowej), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa (renty kombatanckie i socjalne), w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;

- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given **in gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced by the Law on the Social Security System, dated 13 X 1998 (Journal of Laws, No. 137, item 887, with later amendments).

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution - from the source of the Social Insurance Fund and the state budget - within the scope of separate division of the state budget expenditures and within from the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation).

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and the state budget - within the scope of separate division of the state budget expenditure and within from the appropriated allocations of the state budget (until 2006 only from the appropriated allocation) as well as from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (combatant and social pensions), in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;

- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze służby bezpieczeństwa publicznego, tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, osoby represjonowane (od 1991 r.) oraz kombatanci.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the public safety functionaries, i.e., the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Central Anticorruption Bureau, Border Guard, Office of Government Protection, State Fire Department, Penitentiary Staff as well as the former Office of State Protection;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, repressed persons (since 1991) as well as combatants.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (92). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	GROSS WAGES AND SALARIES		SPECIFICATION
	2009	2010	
	W tys. zł In thous. zł		
O G Ó Ł E M	26534848,5	27839516,5	T O T A L
sektor publiczny	10045039,9	10464240,3	public sector
sektor prywatny	16489808,6	17375276,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	119252,7	131681,0	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	6797287,1	7068470,1	Industry
górnictwo i wydobywanie	192420,0	204052,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	5325226,6	5573754,8	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	879504,4	890681,3	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	400136,1	399981,5	water supply; sewerage, waste mana- gement and remediation activities
Budownictwo	1895922,9	1896070,2	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	4209270,1	4312353,5	Trade, repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	665034,7	714570,2	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	444318,9	445465,6	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	879550,0	919013,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	964815,9	1148649,2	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	329553,3	330771,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1262112,8	1326577,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	471396,6	567059,4	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne ...	2029165,5	2135689,4	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3793035,1	4074485,2	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2057527,1	2130283,3	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	407524,0	425854,3	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	209081,8	212523,2	Other service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych na str. 163.

^a Data includes only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes on page 163.

TABL. 2 (93).

WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co- -operatives</i>	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	2005	17009818,7	15945962,1	33234,9	248643,5	781978,2
	2009	25808304,4	24165052,5	36069,2	330754,0	1276428,7
	2010	26589254,5	24478747,2	34421,9	428093,6	1647991,8
sektor publiczny public sector		10944283,1	9803880,5	14253,0	426999,0	699150,6
sektor prywatny private sector		15644971,4	14674866,7	20168,9	1094,6	948841,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		130155,9	125259,1	6,8	140,6	4749,4
Przemysł Industry		6911725,5	6668194,1	28039,8	3944,0	211547,6
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		206267,0	196904,5	2013,3	-	7349,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		5411179,4	5211684,4	14866,7	-	184628,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		894879,1	877340,9	11033,5	90,2	6414,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		399400,0	382264,3	126,3	3853,8	13155,6
Budownictwo Construction		1634571,9	1561470,3	3175,6	2099,9	67826,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ . Trade, repair of motor vehicles ^Δ		3572352,2	3441247,4	534,4	67,4	130503,0

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices'.

TABL. 2 (93).

WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spół- dzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co- operatives</i>	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowni- ków jedno- stek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>	
			w tys. zł <i>in thous. zł</i>			
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	589925,4	540188,7	6,3	266,3	49464,1	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	366893,5	332787,4	108,6	2637,0	31360,5	
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	925260,1	821653,0	221,7	22,6	103362,8	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	1157815,0	1106211,0	581,2	-	51022,8	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	275625,8	253308,0	187,5	2560,0	19570,3	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1197696,9	1072216,3	592,6	5306,1	119581,9	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	619326,0	503672,9	95,1	72,3	115485,7	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2218036,0	2006613,7	-	128821,0	82601,3	
Edukacja <i>Education</i>	4321993,9	3583720,8	-	250928,9	487344,2	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	2136439,0	2025534,2	872,3	25589,2	84443,3	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	470800,4	381108,9	-	5152,8	84538,7	
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	60637,0	55561,4	-	485,5	4590,1	

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria, uczniów.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees, apprentices.

TABL. 3 (94). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2177,02	2861,77	2973,79	T O T A L
sektor publiczny	2549,31	3458,70	3637,50	public sector
sektor prywatny	1960,53	2589,52	2679,36	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2275,93	2904,07	3236,33	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2239,99	2919,63	3037,03	Industry
górnictwo i wydobywanie	3317,58	4971,17	4118,98	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe ...	2058,47	2699,71	2818,87	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3527,35	4707,59	4997,47	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2457,93	3076,05	3268,98	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1742,86	2376,04	2418,28	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1664,86	2279,48	2339,87	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1997,99	2215,84	2224,06	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1428,51	1824,08	1874,49	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3532,17	4713,86	4792,73	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3928,48	4726,46	4758,27	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2339,53	2959,64	3029,51	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2563,12	3618,79	3761,70	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1374,04	1820,70	1978,32	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2928,09	3869,27	4027,07	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2541,04	3276,11	3500,13	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1877,92	3000,32	3085,55	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2167,02	2801,94	2877,36	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ..	2052,98	2283,22	2283,84	Other service activities

TABL. 4 (95). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2303,42	3057,71	3169,90	T O T A L
sektor publiczny	2549,31	3458,69	3637,51	public sector
sektor prywatny	2115,98	2819,67	2903,01	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2382,74	3110,80	3468,21	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2336,28	3062,27	3165,20	Industry
górnictwo i wydobywanie	3366,54	5118,75	4177,45	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2151,34	2838,28	2942,81	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3532,36	4713,29	5000,59	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodaro- wanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2493,45	3121,09	3341,33	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1886,09	2687,46	2716,25	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1799,85	2471,67	2512,14	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2199,63	2469,82	2523,88	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..	1577,93	1977,95	1986,70	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3805,72	5061,08	5142,79	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4105,19	4930,41	5018,43	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	2394,46	3080,30	3168,99	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2926,96	4192,59	4364,61	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1319,55	1778,82	1961,63	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2929,14	3871,18	4029,19	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2549,20	3288,16	3513,93	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1897,26	3042,78	3140,17	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2188,22	2855,90	2960,46	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa ..	1613,66	2187,38	2126,18	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

Świadczenia społeczne

Social security benefits

TABL. 5 (96). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	816317	762042	761638	756067	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	672811	637352	650910	648072	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:					persons receiving:
emerytury	241300	306669	418290	423143	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	326650	221845	123438	115760	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	104861	108838	109182	109169	family pensions
Rolnicy indywidualni	143506	124690	110728	107995	Farmers
w tym pobierający emerytury	66954	87758	84723	81852	of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (97). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
Świadczenia w mln zł	7573,0	9463,7	12487,2	13197,9	Benefits in mln zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
Razem Total					
Świadczenia w mln zł	6583,1	8366,9	11314,1	12000,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	815,38	1093,97	1448,50	1543,10	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	2822,6	4639,6	7767,0	8343,9	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	974,81	1260,74	1547,38	1643,24	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	2745,4	2364,8	1781,8	1783,4	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	700,39	888,29	1202,91	1283,81	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	1015,1	1362,6	1765,3	1873,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	806,72	1043,28	1347,35	1429,87	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
Razem ^b Total ^b					
Świadczenia w mln zł	989,9	1096,8	1173,1	1197,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	574,82	732,99	882,89	924,05	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	491,8	814,5	945,0	958,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	612,17	773,47	929,53	975,59	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łączenie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządalnego, wydatków, spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełączyca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2004 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzony jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. The households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data since 2004 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalone na podstawie kryterium **wyłącznego** lub **głównego** (przeważającego) **źródła utrzymania**, a mianowicie **gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł** (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

1) do osób pracujących zalicza się:

- a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie umowa ustna itd.);
- b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie;
- c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;

2) osoby pobierające emeryturę lub rentę, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;

3) osoby utrzymujące się z niezarobkowych źródeł innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, świadczenia pomocy społecznej, dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);

*The survey included all households within randomly selected dwellings representing the basic socio-economic groups of the population, established on the basis of the **exclusive or main** (predominate) **source of maintenance**, i.e., **households of: employees, farmers, the self-employed, retirees, pensioners as well as households maintained from non-earned sources** (other than retirement pay and pensions).*

3. The categories of persons comprising households were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

1) employed persons include:

- a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, out-work, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.);*
- b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work;*
- c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;*

2) persons receiving retirement pay or a pension, the main source of maintenance for which is the retirement pay or pension;

3) persons maintained from non-earned sources other than retirement pay and pension, for whom the main source of maintenance is: social security benefits, social assistance benefits, income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);

- 4) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek - rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów: z pracy najemnej, ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pomocy społecznej oraz podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek, jak również bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej - uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę - który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę - który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym), a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszany o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na po-

- 4) *dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.*

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, social security benefits and from social assistance benefits) as well as taxes paid by self-employed persons, excluding obligatory social security contributions paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work - obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement - which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and from practising a learned profession, which was designated for household needs as well as for investments with a residential character (pur-*

trzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);

- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (tj. przychody minus nakłady) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) świadczenia z ubezpieczeń społecznych, które obejmują emerytury, renty, zasiłki (w tym chorobowe - po ustaniu stosunku pracy), świadczenia rehabilitacyjne i jednorazowe odszkodowania powypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;
- 6) świadczenia pozostałe (do 2008 r. określane jako świadczenia pomocy społecznej), które obejmują m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 7) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wy-

chasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);

- 4) *income from property (interests, shares in profits from economic activity, dividends, balance surplus in co-operatives) and income from rental of real estate (i.e. revenues minus investments) not connected with the conducted economic activity;*
- 5) *social security benefits, which include retirement pay, pensions, benefits (of which sick benefits - after termination of employment), rehabilitation benefits and accident compensations as well as since 2005, early retirement pay for farmers;*
- 6) *other assistance benefits (until 2008 defined as social assistance benefits), which include among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances, social pension, monetary and one-off non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;*
- 7) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.e. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund

datków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymywane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

(payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (98). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem ..	2547	2781	3104	3181	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,25	3,23	3,09	3,06	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,11	1,17	1,18	1,17	employed
pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pozostałe	0,95	0,85	0,86	0,84	recipients of social security benefits and others
w tym emeryturę lub rentę	0,81	0,73	0,76	0,74	of which retirement pay or pension
pozostających na utrzymaniu	1,11	1,13	0,97	0,98	dependents

TABL. 2 (99). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Dochód rozporządzalny	671,84	732,27	1041,73	1107,54	Available income
w tym dochód do dyspozycji	644,99	708,36	1006,51	1069,47	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	292,93	352,03	567,28	604,37	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	18,76 ^a	17,89	22,12 ^b	23,61 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	53,72	63,89	102,16 ^d	111,18	from self-employment
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych	258,62	240,98	296,49	309,23	from social security benefits and others

a - d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a - 13,19%, b - 22,75%, c - 25,58%, d - 14,35%.

a - d Relative error of estimates exceeds 10% and totals: a - 13,19%, b - 22,75%, c - 25,58%, d - 14,35%.

TABL. 3 (100). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Wydatki ogółem	648,77	672,77	900,35	949,82	Total expenditures
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	621,92	648,86	865,13	911,76	of which consumer goods and services ^a
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe ...	182,85	192,66	238,42	249,53	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	16,88	16,76	20,35	20,82	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	30,54	34,91	45,80	51,41	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	132,82	130,50	180,77	193,43	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	31,59	33,10	48,59	46,62	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	34,91	36,18	47,21	43,56	health
w tym artykuły farmaceutyczne ...	23,26	22,97	28,00	26,51	of which pharmaceutical products
transport	56,41	62,10	79,29	91,47	transport
łączość	30,92	34,28	40,89	42,41	communication
rekreacja i kultura	41,26	43,14	68,55	68,92	recreation and culture
edukacja	7,88 ^b	8,09	9,53	11,84	education
restauracje i hotele	10,69	13,78 ^c	20,60 ^d	24,35	restaurants and hotels
inne towary i usługi	34,28	32,75	46,44	46,30	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	16,33	18,49	26,57	27,64	of which personal care

a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b - d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b - 11,64%, c - 15,48%, d - 10,59%.

a Including pocket money not considered in items by types of expenditures. b - d Relative error of estimates exceeds 10% and totals: b - 11,64%, c - 15,48%, d - 10,59%.

TABL. 4 (101). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,69	8,46	7,53	7,44	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	5,70	5,59	4,83	4,70	of which bread
Mięso w kg	4,95	5,00	5,33	5,43	Meat in kg
w tym przetwory mięsne i inne produkty zawierające mięso	2,04	2,08	2,17	2,27	of which meat preparations and other products including meat
Ryby ^a w kg	0,30	0,34	0,42	0,43	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	5,39	4,94	4,05	4,14	Milk ^b in l
Napoje mleczne i jogurty w kg	0,54	0,53	0,64	0,74	Milk-based beverages and yoghurt in kg
Sery w kg	0,96	0,94	0,94	0,98	Cheese in kg
Jaja w szt.	15,66	15,85	13,95	13,93	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,45	1,41	1,31	1,28	Oils and fats in kg
w tym masło	0,36	0,32	0,30	0,30	of which butter
Owoce w kg	3,86	3,51	3,91	3,47	Fruit in kg
Warzywa w kg	12,23	12,29	10,42	10,22	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	6,90	6,79	5,31	5,14	of which potatoes
Cukier w kg	1,97	1,74	1,77	1,66	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	3,05	4,43	6,07	6,68	Non-alcoholic beverages in l

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 5 (102). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS				SPECIFICATION
	2003	2005	2009	2010	
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	95,6	97,7	98,1	98,3	Refrigerator
Zamrażarka	36,7	33,4	43,3	37,9	Freezer
Automat pralniczy	74,4	81,8	89,8	90,0	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	3,0	4,9	10,3	13,6	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	25,7	33,8	49,6	52,8	Microwave oven
Samochód osobowy	45,8	49,4	58,0	61,6	Passenger car
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwa- rzania dźwięku (wieża)	38,8	43,0	41,1	40,3	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	96,8	97,2	96,7	97,0	Television set
Urządzenie do odbioru telewizji satelitar- nej lub kablowej	34,7	35,2	49,7	54,8	Satellite television equipment
Telefon komórkowy	42,7	67,2	85,1	87,1	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz	49,1	45,8	26,2	22,7	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	12,0	12,5	Home theatre system
Odtwarzacz płyt kompaktowych	14,2	10,8	12,8	12,0	Compact disc player
Odtwarzacz DVD	2,9	48,1	49,7	DVD player
Komputer osobisty	27,3	42,7	63,3	67,9	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	12,5	27,7	57,4	63,6	of which with access to the Internet
Drukarka	19,3	27,7	44,4	45,6	Printer
Aparat fotograficzny cyfrowy	50,2	53,3	Digital camera

a Opracowano na podstawie stanu na końcu poszczególnych kwartałów.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej, tj. bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o długości sieci gazowej od 2003 r. uwzględniają również dane o sieci przesyłowej (magistralnej), tj. o przewodach doprowadzających gaz do sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji - z siecią ogólnospławną.

Dane dotyczące **połączeń gazowych** od 2005 roku dotyczą również połączeń prowadzących do budynków niemieszkalnych.

3. **Zdrój uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network, i.e., excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Since 2003 information regarding the length of gas-line network has included also data on the transmission (main) network, i.e. conduits providing gas to the distribution network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main sewerage system.

Since 2005 data on **gas-line connections** have concerned also connections leading to non-residential buildings.

3. A **street outlet** is an equipment connected to the street water conduit, used by population as direct source of water supply.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródle podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2004 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędów i instytucji ogrzewanych centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348, z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 5 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródła wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami lub urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej i tramwajowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; da-

Data regarding consumption of water in households include the quantity of water collected from water-line system by means of equipment installed in a building.

4. Data regarding the users of water-line systems and sewerage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage - sewerage inlets.

Data regarding the gas users concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity since 2004 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards residential buildings as well as buildings of offices and institutions with central heating within transmission thermalline - which is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law dated 10 IV 1997 Energetic Law (Journal of Laws No. 54, item 348, with later amendments).

Data in table 5 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own or other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus and tram communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus services, minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the

ne nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą - w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkalnych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Informacje o zasobach mieszkaniowych dotyczą mieszkań zamieszkalnych i niezamieszkalnych. Do 2001 r. informacje o zasobach mieszkaniowych uwzględniały jedynie mieszkania zamieszkałe.

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do które-

Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

***Transport line** is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.*

***8. Data on municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its character or compositions is similar to the waste produced in households.*

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

***9. Data on liquid waste** concern waste which comes from households (residential buildings), public buildings and buildings of units running a business - in case they are not discharged by sewerage system.*

Dwellings

***1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).*

Information on dwelling stocks concerns inhabited and uninhabited dwellings. Until 2001 information on dwelling stocks considered only inhabited dwellings.

***A dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a stair-*

go to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię - jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych - według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

3. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

4. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);

case, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

3. The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting, i.e., increase and decrease in dwelling stocks.

4. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);

- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
 - **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
 - **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.
- ***construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);*
 - ***public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis) utilizing credit granted by the National Housing Fund;*
 - ***private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.*

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (103). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	14183,5	15720,7	17324,2	17621,9	Water-line
Kanalizacyjna ^a	4306,8	7156,5	9487,1	10008,2	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	328933	370705	402272	413210	Water-line system
miasta	122974	133198	141849	144535	urban areas
wieś.....	205959	237507	260423	268675	rural areas
Kanalizacyjne.....	97574	155363	199589	211177	Sewerage system
miasta	69017	89092	106541	110178	urban areas
wieś.....	28557	66271	93048	100999	rural areas
Zdroje uliczne.....	396	306	280	271	Street outlets
miasta	272	208	200	191	urban areas
wieś	124	98	80	80	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	95,9	88,5	88,7	89,2	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	71,2	64,1	61,6	61,4	in hm ³
na 1 mieszkańca ^b w m ³	43,6	39,6	37,9	37,7	per capita ^b in m ³
Wieś w hm ³	24,6	24,4	27,1	27,8	Rural areas in hm ³

^a Łącznie z kolektorami. ^b Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach, w których ta sieć istniała.

^a Including collectors. ^b The total number of the population was used in calculations, without separating the population of those urban areas in which this network existed.

TABL. 2 (104). **EKSPLLOATACJA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI^a**
EXPLOITATION OF WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Woda pobrana z ujęć w hm ³	149,4	158,8	157,3	111,3	46,0	Water withdrawn from intakes in hm ³
w tym z ujęć powierzchniowych	101,1	105,4	105,0	88,1	16,9	of which from surface intakes
Zużycie wody z wodociągów w hm ³	114,3	116,6	115,1	83,6	31,6	Consumption of water from water-line systems in hm ³
w tym przez gospodarstwa domowe	88,5	88,7	89,2	61,4	27,8	of which by households
Ścieki ^b odprowadzone w hm ³	94,4	98,4	115,9	101,6	14,3	Waste water ^b discharged in hm ³

^a W ciągu roku. ^b Od 2010 r. zmieniono metodologię badania ścieków komunalnych; dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

^a During the year. ^b Since 2010 the methodology of municipal waste water survey has been changed; data are not strictly comparable with data for previous years.

TABL. 3 (105).

**ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ^a
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY^a IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	847,1	1143,9	1190,0	1199,4	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	590,0	639,1	672,4	681,4	Urban areas
Wieś	257,1	504,8	517,6	518,0	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GW·h	1782,9	2436,2	2639,2	2775,0	In GW·h
miasta	1247,6	1356,2	1430,6	1506,0	urban areas
wieś	535,4	1080,0	1208,6	1269,0	rural areas
W kW·h:					In kW·h:
miasta: na 1 mieszkańca	765,5	836,5	880,4	925,1	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	2134	2122	2128	2210	per consumer ^b
wieś — na 1 odbiorcę ^b	2156	2140	2335	2450	rural areas — per consumer ^b

a Od 2004 r. łącznie z gospodarstwami domowymi, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Do przeliczeń przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

a Since 2004 including households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. b The average number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 4 (106).

**SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

**GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	21485,6	21626,9	22032,2	22123,1	5348,7	16774,4	Gas-line network in km
Połączenia prowadzące do budynków	370963	374456	398627	404263	136061	268202	Connections leading to buildings ^a
Odbiorcy gazu z sieci w tys.	662,8	664,8	690,8	693,8	472,5	221,3	Consumers of gas from gas-line system in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	401,6	433,6	391,9	411,4	272,6	138,7	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³ ..	123,2	132,9	119,0	124,5	167,5	82,8	per capita ^c in m ³

a Do 2004 r. połączenia do budynków mieszkalnych, od 2005 r. łącznie z połączeniami do budynków niemieszkalnych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem, bez wyodrębniania jej w tych miastach i gminach, w których ta sieć istniała.

a Until 2004 connections to residential building, since 2005 including connections to non-residential buildings. b In natural units, on the basis of which settlements with clients occur. c The total number of the population was used in calculations, without separating the population of those urban areas and gminas in which this network existed.

TABL. 5 (107). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	1803,3	1737,3	1940,3	1887,5	1805,2	82,3	Heating network in km
w tym przesyłowa ...	1394,0	1359,8	1560,9	1479,3	1429,0	50,3	of which transmis- sion
Kotłownie	853	877	879	1006	801	205	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	11570753	13661756	11111005	12613507	12379803	233704	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych cen- tralnie w dam ³	105081	108794	116683	117137	115962	1175	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	68888	70736	75072	74514	73874	639	of which residential buildings

TABL. 6 (108). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. — korzystają- ca ^a z:							Population in thous. — using ^a :
wodociągu	2327,0	2401,7	2483,0	2506,8	1529,4	977,4	water-line system
kanalizacji	1550,3	1594,6	1713,2	1745,7	1375,8	369,9	sewerage system
gazu	2049,4	2056,7	2087,2	2094,5	1261,0	833,4	gas-line system
Ludność — w % ogółu ludno- ści — korzystająca ^a z:							Population — in % of total population — using ^a :
wodociągu	71,4	73,5	75,3	75,7	94,0	58,1	water-line system
kanalizacji	47,6	48,8	51,9	52,7	84,5	22,0	sewerage system
gazu	62,9	63,0	63,3	63,3	77,5	49,5	gas-line system

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 7 (109). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna - linie w km	4667	5286	4795	5053	Transport network - lines in km
autobusowe	4460	4712	bus
tramwajowe	335	241	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy	933	899	892	929	buses
tramwaje	442	426	418	410	trams
Miejsca w wozach w tys.:					Seats in vehicles in thous.:
autobusy	98,0	93,8	89,0	90,1	buses
tramwaje	58,4	57,6	60,0	59,9	trams

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.

TABL. 8 (110). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a****MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^b (w ciągu roku) w t	594119	605554	686214	677644	519087	158557	Mixed municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym z gospodarstw domowych	405664	400096	432439	414294	299172	115122	of which from households
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	37	39	37	29	17	12	number
powierzchnia w ha	90,8	96,0	104,4	97,8	57,4	40,4	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	2,7	3,1	-	2,0	0,5	1,5	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	736,0	843,6	1155,8	1299,7	489,9	809,8	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	333,0	425,3	685,9	737,4	252,5	484,9	of which from households

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 182. b Dane szacunkowe. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 182. b Estimated data. c Collected temporarily in sealed tanks.

TABL. 9 (111). **ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE^a**
MUNICIPAL WASTE SELECTIVELY COLLECTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Handel, mały biznes, biura i instytucje <i>Trade, small-scale business, offices and institutions</i>	Usługi komu- nalne ^b <i>Municipal services^b</i>	Gospo- darstwa domowe <i>House- holds</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM w t..... 2004	17187,9	4902,3	1695,6	10590,0	TOTAL in t
2005	24456,9	9826,6	727,2	13903,1	
2009	78748,7	16579,4	6688,1	55481,2	
2010	88733,7	12586,9	11200,0	64946,8	
Makulatura	11803,7	3404,1	329,9	8069,7	<i>Waste-paper</i>
Szkło	24527,2	2748,2	975,3	20803,7	<i>Glass</i>
Tworzywa sztuczne	13503,5	1904,2	361,6	11237,7	<i>Plastics</i>
Metale	1852,8	336,6	178,8	1337,4	<i>Metals</i>
Biodegradowalne	21230,7	3909,2	9184,7	8136,8	<i>Biodegradable</i>
Inne	15815,8	284,6	169,7	15361,5	<i>Others</i>

a Dane od 2006 r. nie są w pełni porównywalne z latami poprzednimi; od 2006 r. badaniem objęto selektywną zbiórkę odpadów biodegradowalnych. b Odpady zebrane przez służby komunalne z oczyszczania ulic, placów, terenów zieleni miejskiej, cmentarzy.

a Data since 2006 are not fully comparable with the previous years; since 2006 the survey has included the selective collection of biodegradable waste. b Waste collected by municipal service from cleaning streets, squares, urban area green belts, cemeteries.

TABL. 10 (112). **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w ha	3057,0	3133,1	3254,2	3379,4	TOTAL: in ha
w % powierzchni miast	1,8	1,9	2,0	2,1	<i>in % of urban area space</i>
na 1 mieszkańca miast w m ²	18,8	19,3	20,0	20,8	<i>per capita in urban areas in m²</i>
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostęp- nej w ha:					<i>Generally accessible urban area green belts in ha:</i>
parki spacerowo-wypoczynkowe	1140,4	1202,9	1121,6	1126,6	<i>strolling-recreational parks</i>
zieleńce	508,5	461,2	497,2	602,8	<i>lawns</i>
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1408,1	1469,0	1635,4	1650,0	<i>Estate green belts in ha</i>

Mieszkania**Dwellings**TABL. 11 (113). **ZASOBY MIESZKANIOWE**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2002	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Mieszkania w tys.	977,0	1020,3	1077,6	1089,6	631,9	<i>Dwellings in thous.</i>
Izby w tys.	3661,9	3870,5	4112,1	4168,1	2186,5	<i>Rooms in thous.</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	70348,2	75234,2	80915,0	82312,1	39894,5	<i>Usable floor space of dwellings in thous. m²</i>
Przeciętna:						<i>Average:</i>
liczba izb w mieszkaniu	3,75	3,79	3,82	3,83	3,46	<i>number of rooms in a dwelling</i>
powierzchnia użytkowa w m ² :						<i>usable floor space in m²:</i>
1 mieszkanie	72,0	73,7	75,1	75,5	63,1	<i>per dwelling</i>
na 1 osobę	21,7	23,0	24,5	24,9	24,5	<i>per person</i>
liczba osób na:						<i>number of persons:</i>
1 mieszkanie	3,31	3,20	3,06	3,04	2,58	<i>per dwelling</i>
1 izbę	0,88	0,84	0,80	0,79	0,74	<i>per room</i>

TABL. 12 (114). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	As of 31.12				SPECIFICATION
	2002	2005	2009	2010	
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings				
Miasta					Urban areas
Wodociąg	98,1	98,2	98,4	98,4	Water-line system
Ustęp	96,0	96,1	96,3	96,4	Lavatory
Łazienka	94,7	94,9	95,2	95,3	Bathroom
Gaz z sieci	79,5	79,5	77,9	77,6	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	83,9	84,5	85,5	85,6	Central heating
Wieś					Rural areas
Wodociąg	90,3	90,8	91,2	91,4	Water-line system
Ustęp	79,1	80,1	81,0	81,2	Lavatory
Łazienka	80,7	81,7	82,5	82,7	Bathroom
Gaz z sieci	46,9	47,3	49,5	49,5	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	65,5	67,0	68,3	68,6	Central heating

^a Dane szacunkowe.^a Estimated data.

TABL. 13 (115). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkania	8002	10704	18777	12264	Dwellings
miasta	5345	6737	13351	6962	urban areas
wieś	2657	3967	5426	5302	rural areas
Spółdzielcze	1185	504	16	42	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	117	102	124	Municipal (gmina)
Zakładowe	75	-	1	9	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1766	2956	11272	4828	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	390	943	172	28	Public building society
Indywidualne	4586	6184	7214	7233	Private
miasta	1953	2239	2380	2211	urban areas
wieś	2633	3945	4834	5022	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	438	593	861	602	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	591	761	1277	732	Urban areas
Wieś	288	431	478	488	Rural areas
Izby	34943	48664	73475	56600	Rooms
miasta	19950	25208	42035	25369	urban areas
wieś	14993	23456	31440	31231	rural areas
Spółdzielcze	3860	1529	52	139	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	237	254	241	Municipal (gmina)
Zakładowe	283	-	6	20	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5156	9104	31255	14165	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	900	2404	484	82	Public building society
Indywidualne	24744	35390	41424	41953	Private
miasta	9804	12083	12638	11957	urban areas
wieś	14940	23307	28786	29996	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	800193	1142853	1752132	1409355	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	447187	558690	949908	611188	urban areas
wieś	353006	584163	802224	798167	rural areas
Spółdzielcze	76251	26333	837	2359	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	3987	3921	4752	Municipal (gmina)
Zakładowe	4949	-	120	644	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	107682	179442	674053	322746	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	19043	42511	8539	1196	Public building society
Indywidualne	592268	890580	1064662	1077658	Private
miasta	240201	310434	331337	313398	urban areas
wieś	352067	580146	733325	764260	rural areas

TABL. 13 (115). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)***DWELLINGS COMPLETED (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	100,0	106,8	93,3	114,9	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	83,7	82,9	71,1	87,8	urban areas
wieś	132,9	147,3	147,8	150,5	rural areas
Spółdzielcze	64,3	52,3	52,3	56,2	Co-operative
Komunalne (gminne)	-	34,1	38,4	38,3	Municipal (gmina)
Zakładowe	66,0	-	120,0	71,6	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	61,0	60,7	59,8	66,8	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	48,8	45,1	49,6	42,7	Public building society
Indywidualne	129,1	144,0	147,6	149,0	Private
miasta	123,0	138,6	139,2	141,7	urban areas
wieś	133,7	147,1	151,7	152,2	rural areas

TABL. 14 (116). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB***DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS*

DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS												
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	8002	4586	1,7	3,4	8,8	86,1	3416	4,9	25,8	46,3	23,0
	2005	10704	6184	0,5	2,7	7,2	89,6	4520	2,4	22,7	60,7	14,3
	2009	18777	7214	0,7	3,3	4,8	91,2	11563	9,9	32,4	38,3	19,4
	2010	12264	7233	0,3	2,3	4,4	93,0	5031	6,4	34,1	36,7	22,8
Miasta..... Urban areas	2000	5345	1953	3,8	6,9	14,6	74,7	3392	4,9	25,4	46,6	23,1
	2005	6737	2239	1,0	5,5	12,8	80,7	4498	2,4	22,8	61,0	13,9
	2009	13351	2380	2,1	8,6	8,6	80,7	10971	10,3	33,4	39,6	16,7
	2010	6962	2211	1,1	6,1	10,3	82,5	4751	6,6	34,9	38,1	20,4
Wieś Rural areas	2000	2657	2633	0,2	0,8	4,6	94,5	24	0,0	83,3	12,5	4,2
	2005	3967	3945	0,2	1,1	4,1	94,6	22	-	-	-	100,0
	2009	5426	4834	0,1	0,6	2,9	96,4	592	2,9	14,5	14,0	68,6
	2010	5302	5022	0,0	0,6	1,8	97,6	280	2,9	21,1	11,4	64,6

DZIAŁ X

EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2-3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 4-5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika) ujmując się w szkołach ponadgimnazjalnych (technikach).

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X

EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 IX 1991 (uniform text, Journal of Laws 2004, No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 - Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

- since the 1999/2000 school year, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is compulsory, and which replaced 8-year primary schools,
- since the 2002/03 school year, upper secondary schools, i.e. 2-3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools.

Moreover, upper secondary (post-primary) schools operating until the end of the education cycle (for graduates from 8-year primary schools) and their sections in the structure of upper secondary schools, i.e. 4-5-year secondary vocational schools (including technical secondary schools) belong to upper secondary schools (technical secondary schools).

3. Information regarding art schools leading to professional certification - unless otherwise indicated - refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data presented in the chapter are, among others, related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej i niepubliczne. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeśli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne od roku akademickiego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami).

Wyższe szkoły zawodowe są to uczelnie zawodowe, które były tworzone do roku akademickiego 2004/05 na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z późniejszymi zmianami) oraz państwowe wyższe szkoły zawodowe tworzone od roku akademickiego 2005/06 na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 r.

7. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego;

- 2) gimnazja, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public with the competence of a public school and non-public. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education. Higher education institutions since the 2005/06 academic year operate on the basis of the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

Higher vocational schools are vocational higher education institutions which were established until the 2004/05 academic year on the basis of the Law dated 26 June 1997 on Higher Vocational Schools (Journal of Laws No 96, item 590, with later amendments) as well as state higher vocational schools until the 2005/06 academic year established on the basis of the Higher Education Act dated 27 July 2005..

7. Schools for children and youth (including special schools) include:

1) primary schools, of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
- b) branch schools (excluding special schools),
- c) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
- d) special schools.

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools) as well as since the 2008/09 school year in pre-primary education groups and pre-primary points; until the 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education;

2) lower secondary schools, of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),

- b) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane;
- 7) technika;
- 8) technika uzupełniające na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

8. Szkoły policealne - kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość - obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) - od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

10. Szkoły dla dorosłych - kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość - obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;

- b) *special schools;*
- 3) *basic vocational schools;*
- 4) *general secondary schools;*
- 5) *supplementary general schools based on the programme of basic vocational school;*
- 6) *specialized secondary schools;*
- 7) *technical secondary schools;*
- 8) *supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school;*
- 9) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools);*
- 10) *special job-training schools.*

8. Post-secondary schools - educating in day, evening or weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form - include:

- 1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;*
- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools;*
- 3) *colleges of social work (3-year) - since 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year data concerned day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland;*
- 3) *do not include Poles studying abroad.*

Data on students and graduates are given according to the seat of particular higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes, didactic branch centers as well as consultative points. Data do not include academies of the Ministry of National Defence and academies of the Ministry of the Interior and Administration.

10. Schools for adults educating in weekend form as well as since the 2008/09 school year also full-time and distance form - include:

- 1) *primary schools for adults;*
- 2) *lower secondary schools for adults;*
- 3) *basic vocational schools for adults;*

- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podstawie programowej zasadniczej szkoły zawodowej;
- 6) licea profilowane dla dorosłych;
- 7) technika dla dorosłych;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podstawie programowej zasadniczej szkoły zawodowej.

11. Szkoły specjalne (na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej) organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej (włącznie z zakładami leczenia uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, in-

- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school;*
- 6) *specialized secondary schools for adults;*
- 7) *technical secondary schools for adults;*
- 8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school.*

11. Special schools (at the level of primary school, lower secondary school and upper secondary school) are organized for children and youth with special educational needs, of which for handicapped. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special sections or mainstream integrated are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or health care institutions (including health resorts).

12. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability, cannot attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding academic teachers concern the positions of: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, however, the positions of assistant professor and

struktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych do roku szkolnego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta. Od roku 2006 dane dotyczą również pracowników zatrudnionych na stanowiskach dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach akademickich do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 - pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Nauczyciele zatrudnieni w więcej niż jednej szkole wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne tworzone na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. Nr 7, poz.38).

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych i w szkołach dla dorosłych.

19. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach - na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych - prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2010/11 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2009 - 30 IX 2010); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

tutor until the 2005/06 school year did not occur in higher vocational schools. Since 2006 data concern also people employed on the positions of certified librarians and certified employees working on documentation and scientific information.

Until the 2000/01 school year data regarding academic teachers concern full-time employees and since the 2001/02 school year - full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees. Teachers employed in more than one institution have been shown in all workplaces.

17. Pre-primary education establishments are care-education facilities, intended for children aged 3 or more until beginning by them education in primary school, provided children with care and aimed at preparing them to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections of primary schools,
- since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points established on the basis of the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 on types of other forms of pre-primary education, conditions of establishing and organising these forms as well as their functioning (Journal of Laws No. 7, item 38).

18. Classrooms do not include classrooms in special schools and in schools for adults.

19. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year - special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres, extracurricular education as well as boarding schools and dormitories concern the beginning of the school year; data concerning graduates - the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI, data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for the 2010/11 academic year, graduates from 1 X 2009 - 30 IX 2010 academic year); until the 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2004/05 - w szkołach wyższych.

21. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

22. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

23. Współczynnik skolaryzacji brutto - jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

24. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów - od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

20. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until the 2004/05 school year - tertiary education.

21. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

22. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreation and rest during timetable free time.

Extracurricular education institutions include: youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, inter-school sport centres and other public and non-public institutions.

23. Gross enrolment rate is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) on a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

24. The information presented, excluding the data on higher education institutions, since the 2007/08 school year (in the case of graduates - since the 2006/07 school year), has been compiled on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (117). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe.....	1647	1527	1481	1478	Primary
Gimnazja.....	554	706	737	743	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	19	26	28	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	196	165	160	160	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	187	204	196	194	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształ- cące	x	1	6	8	Supplementary general
Licea profilowane	x	117	41	32	Specialized secondary
Technika	463	204	177	177	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	10	4	3	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^a	9	12	12	11 ^b	General art ^a
Policealne	202	298	248	229	Post-secondary
Wyższe	23	34	33	33	Tertiary
Dla dorosłych	248	374	262	269	For adults
podstawowe	1	-	-	-	primary
gimnazja	3	5	4	3	lower secondary
zasadnicze zawodowe	10	9	9	11	basic vocational
licea ogólnokształcące	86	73	80	82	general secondary
uzupełniające licea ogólnok- ształcące	x	120	102	108	supplementary general secondary
licea profilowane	x	2	3	2	specialized secondary
technika	148	44	7	6	technical secondary
technika uzupełniające	x	121	57	57	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	14788	14336	16137	16253	primary
gimnazja	3868	5839	6605	6631	lower secondary
zasadnicze zawodowe	891	191	470	440	basic vocational
licea ogólnokształcące	2143	2351	2897	2934	general secondary
licea profilowane	x	228	129	131	specialized secondary
technika	2170	3066	2813	2910	technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a ..	125	131	116	115	general art ^a
policealne	287	191	111	151	post-secondary
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^c	41062	34494	29551	28509	Pre-primary education ^c
Szkoły:					Schools:
podstawowe	284495	235236	206995	203230	primary
gimnazja	101776	141415	118952	114048	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	431	575	629	special job-training
zasadnicze zawodowe	47883	22429	23409	22662	basic vocational
licea ogólnokształcące	76127	65278	61595	59322	general secondary
uzupełniające licea ogólnok- ształcące	x	9	114	140	supplementary general secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 193. ^b Ponadto 13 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 30 na str. 219.

^a Leading to professional certification; see general notes, item 3 on page 193. ^b Moreover, 13 art schools giving only artistic education. ^c Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments, also described in table 30 on page 219.

TABL. 1 (117). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)***EDUCATION BY LEVEL (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
licea profilowane	x	13059	3095	2458	specialized secondary
technika	79974	51628	52513	51373	technical secondary
technika uzupełniające	x	352	184	103	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a ..	1459	1504	1412	1332 ^d	general art ^a
policealne	18566	26080	22959	23398	post-secondary
wyższe	143537	201115	212139	211408	tertiary
dla dorosłych	26341	23995	17974	18119	for adults
podstawowe	8	-	-	-	primary
gimnazja	147	325	243	230	lower secondary
zasadnicze zawodowe	701	444	268	227	basic vocational
licea ogólnokształcące	8700	8270	7068	7097	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	4879	6814	7133	supplementary general secondary
licea profilowane	x	102	60	44	specialized secondary
technika	16785	5539	429	311	technical secondary
technika uzupełniające	x	4436	3092	3077	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	48980	42932	36175	.	primary
gimnazja	x	46973	40329	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	60	77	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	15094	7719	7915	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	15775	20879	20726	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	x	30	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	4812	1107	.	specialized secondary
technika	16558	11020	11924	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	x	29	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a ..	225	286	268 ^e	.	general art ^a
policealne	7617	8800	7027	.	post-secondary
wyższe	25424	34509	48417	.	tertiary
dla dorosłych	7581	9366	4788	.	for adults
podstawowe	4	-	-	.	primary
gimnazja	x	85	118	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	256	127	98	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	3056	3885	1614	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1284	2198	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	x	8	.	specialized secondary
technika	4265	3985	83	.	technical secondary
technika uzupełniające	x	x	669	.	supplementary technical secondary

a Dające uprawnienia zawodowe; patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 193. d, e Ponadto realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne w szkołach artystycznych: d - 1295 uczniów, e - 103 absolwentów.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej - z wyjątkiem szkół wyższych.

a Leading to professional certification; see general notes, item 3 on page 193. d, e Moreover, giving only artistic education in art schools: d - 1295 students, e - 103 graduates.

Source: data of the Ministry of National Education - with the exception of the higher education institutions.

TABL. 2 (118). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe	1481	1478	206995	203230	37614	36175
<i>Primary schools</i>						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	237	246	43	31
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	1387	1384	199742	195734	36549	35079
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	52	51	3512	3429	545	539
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	8	8	1473	1486	186	239
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	32	33	2031	2335	291	287
<i>Others</i>						
Gimnazja	737	743	118952	114048	42032	40329
<i>Lower secondary schools</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	661	664	113559	108496	40387	38505
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	38	39	2233	2328	680	716
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	12	11	1703	1741	521	543
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	26	29	1457	1483	444	565
<i>Others</i>						
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	186	188	23984	23291	7599	7992
<i>Basic vocational schools^a</i>						
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	2	108	116	-	33
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	157	157	20334	19621	6473	6725
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	6	7	1077	1110	310	387
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	3	3	262	251	92	99
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	18	19	2203	2193	724	748
<i>Others</i>						
Licea ogólnokształcące^b	202	202	61709	59462	20734	20756
<i>General secondary schools^b</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	167	166	58291	56114	19659	19606
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	11	12	693	689	231	232
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	9	9	1352	1348	422	446
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	15	15	1373	1311	422	472
<i>Others</i>						
Licea profilowane	41	32	3095	2458	2021	1107
<i>Specialized secondary schools</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	38	29	3001	2349	1988	1083
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	2	65	81	-	16
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	1	1	29	28	9	8
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	-	-	-	-	24	-
<i>Others</i>						

a, b Łącznie ze szkołami: a - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: a - special job-training schools, b - supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (118). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Technika^c Technical secondary schools^c	193	191	54109	52808	11945	12221
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	11	10	1686	1582	345	360
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	166	165	50644	49268	11424	11655
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2	3	56	140	6	26
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	264	269	47	50
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	12	11	1459	1549	123	130
<i>Others</i>						
Szkoły policealne Post-secondary schools	248	229	22959	23398	6661	7027
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	209	243	106	137
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	65	62	4902	4564	1915	1736
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	15	13	856	556	437	320
<i>Social organizations and associations</i>						
Pozostałe	167	153	16992	18035	4203	4834
<i>Others</i>						
Szkoły wyższe Tertiary education	33	33	212139	211408	41755	48417
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	14	14	163127	164831	32042	37766
<i>Central (government) administration entities</i>						
Organizacje wyznaniowe	2	2	5833	5747	1445	1642
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	17	17	43179	40830	8268	9009
<i>Others</i>						
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	262	269	17974	18119	4516	4788
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	4	5	114	75	53	44
<i>Central (government) administration entities</i>						
Jednostki samorządu terytorialnego	89	87	5169	5115	1475	1287
<i>Local self-government entities</i>						
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	27	28	1642	1156	456	447
<i>Social organizations and associations</i>						
Organizacje wyznaniowe	1	1	39	27	14	12
<i>Religious organizations</i>						
Pozostałe	141	148	11010	11746	2518	2998
<i>Others</i>						

^c Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej - z wyjątkiem szkół wyższych.

^c Including general art schools leading to professional certification and supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education - with the exception of the higher education institutions.

TABL. 3 (119).

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH^a W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES^a IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS
As of 30 IX

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total pupils and students in schools</i>								
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych ^b <i>basic vocational^b</i>	liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technikach ^d <i>technical secondary^d</i>	policealnych ^e <i>post-secondary^e</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>						

**NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION**

Angielski 2009/10	423592	92,1	92,0	92,1	88,6	51,3	97,7	90,5	96,1	20,6
<i>English</i> 2010/11	423780	94,9	95,1	94,8	93,7	51,7	97,8	97,8	96,6	14,4
Francuski 2009/10	17092	0,4	0,8	0,1	1,8	1,7	13,9	11,8	8,8	0,6
<i>French</i> 2010/11	17639	0,3	0,7	0,0	3,2	1,4	14,3	10,7	8,1	0,0
Niemiecki 2009/10	148158	6,2	5,1	7,0	37,9	34,0	63,6	62,4	76,1	-
<i>German</i> 2010/11	158611	4,8	4,3	5,1	55,8	32,8	61,0	75,1	74,9	0,9
Rosyjski 2009/10	11017	0,0	0,0	0,0	0,5	10,0	5,5	10,8	8,0	-
<i>Russian</i> 2010/11	10179	0,1	0,1	0,0	0,8	7,4	5,7	6,3	7,3	0,0
Włoski 2009/10	2985	-	-	-	0,1	0,3	3,8	-	0,7	-
<i>Italian</i> 2010/11	3407	0,0	0,0	-	0,3	0,3	4,4	-	0,6	-
Łacina 2009/10	3305	-	-	-	-	-	5,3	-	-	1,1
<i>Latin</i> 2010/11	3099	0,0	-	0,0	-	-	5,2	-	-	-
Hiszpański .. 2009/10	2162	0,1	0,1	0,0	0,3	-	2,7	-	0,0	-
<i>Spanish</i> 2010/11	2970	0,1	0,2	-	0,7	-	3,4	-	-	-
Inne..... 2009/10	330	0,2	0,4	-	-	-	-	-	-	-
<i>Others</i> 2010/11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

**NAUCZANIE DODATKOWE^f
ADDITIONAL EDUCATION**

Angielski 2009/10	16788	3,9	4,8	3,2	6,8	-	0,8	-	0,1	1,1
<i>English</i> 2010/11	10759	2,8	3,1	2,5	3,8	-	1,3	-	0,0	0,7
Francuski 2009/10	4781	0,6	0,7	0,5	1,9	-	1,4	1,1	0,6	-
<i>French</i> 2010/11	4676	0,7	0,8	0,5	1,6	-	1,4	1,9	1,1	-
Niemiecki 2009/10	51934	6,1	6,6	5,8	30,7	0,0	2,8	3,0	1,6	-
<i>German</i> 2010/11	40421	6,0	5,8	6,1	21,6	-	3,0	3,0	3,3	-
Inne..... 2009/10	4409	0,2	0,3	0,1	0,7	0,0	4,8	-	-	10,4
<i>Others</i> 2010/11	4626	0,2	0,2	0,1	0,7	-	5,2	2,5	0,1	10,4

a W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz. b-d Łącznie ze szkołami: b - specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, d - technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. e Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. f Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a The division by foreign languages may include one person more than once. b-d Including: b - special job-training schools, c - supplementary general secondary schools, d - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. e Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. f Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (120).

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a

Stan w dniu 30 IX

STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

As of 30 IX

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students in schools						
		podsta- wowych primary	gimna- zjach lower second- ary	zasad- niczych zawodo- wych basic vocational	liceach ogólno- kształcą- cych ^b general seconda- ry ^b	liceach profi- lowanych special- ized second- ary	techni- kach ^c technical second- ary ^c	policeal- nych post- seconda- ry
Angielski 2009/10	22704	-	100,0	41,0	81,8	81,7	53,3	44,7
English 2010/11	24505	-	100,0	45,8	85,0	70,5	59,9	48,9
Francuski ... 2009/10	422	-	-	-	2,1	-	3,0	0,1
French 2010/11	353	-	-	-	1,8	-	2,6	0,1
Niemiecki ... 2009/10	3140	-	-	55,2	9,8	-	33,9	2,1
German 2010/11	2840	-	-	47,6	8,4	-	33,2	2,0
Rosyjski 2009/10	863	-	-	-	4,0	-	6,8	0,3
Russian 2010/11	603	-	-	-	3,6	-	2,3	0,1
Inny 2009/10	89	-	-	-	-	-	-	0,4
Other 2010/11	29	-	-	-	-	-	-	0,1

a Tylko nauczanie obowiązkowe. b, c Łącznie z uzupełniającymi: b - liceami ogólnokształcącymi, c - technikami.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Only obligatory teaching. b, c Including supplementary schools: b - general secondary, c - technical secondary.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (121).

KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	4653	4598	1135	946	Primary schools
w tym specjalne	1329	1348	327	252	of which special
Gimnazja ^b	4460	4220	1482	1438	Lower secondary schools ^b
w tym specjalne	1832	1731 ^b	666	550 ^b	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	588	629	106	77	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	1484	1395	442	434	Basic vocational schools
w tym specjalne	1263	1214	400	371	of which special
Licea ogólnokształcące ^c	460	411	97	119	General secondary schools ^c
w tym specjalne	192	198	55	43	of which special
Licea profilowane	62	48	41	23	Specialized secondary schools
w tym specjalne	51	36	34	21	of which special

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 196. b W tym 27 uczniów i 15 absolwentów w gimnazjach specjalnych z oddziałami przysposabiającymi do pracy. c Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a See general notes, item 11 on page 196. b Of which 27 pupils and 15 graduates in special lower secondary schools with job-training sections. c Including supplementary general secondary schools.

TABL. 5 (121). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
(dok.)
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
	uczniowie <i>pupils and students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
Technika ^d	311	256	52	73	<i>Technical secondary schools^d</i>
w tym specjalne	203	181	42	44	<i>of which special</i>
Szkoły policealne	146	153	77	61	<i>Post-secondary schools</i>
w tym specjalne	64	53	33	36	<i>of which special</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 196. ^d Łącznie z technikami uzupełniającymi i ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 11 on page 196. ^d Including supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (122). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
Stan w dniu 30 IX
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	-------------------	-------------------	------	------	---------------

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b
SPECIAL EDUCATION CENTRES^b

Ośrodki	34	29	27	28	<i>Centres</i>
Miejsca	2459	2261	2212	2012	<i>Places</i>
Wychowankowie	2754	2004	1696	1536	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabowidzący	243	255	179	178	<i>blind and sight impaired</i>
nieusłyszący i słabosłyszący	220	322	240	218	<i>deaf and hearing impaired</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	220	240	200	<i>associated with defects</i>
z upośledzeniem umysłowym .	1591	1115	1012	919	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	208	61	19	17	<i>socially maladjusted</i>

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE
YOUTH EDUCATION CENTRES

Ośrodki	-	3	4	4	<i>Centres</i>
Miejsca	-	192	229	222	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	192	229	219	<i>Residents</i>

MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES

Ośrodki	-	-	-	1	<i>Centres</i>
Miejsca	-	-	-	86	<i>Places</i>
Wychowankowie	-	-	-	47	<i>Residents</i>

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnym ośrodkiem wychowawczym (w 2010 r. 1 ośrodek z 30 wychowankami).

^a As of 31 X. ^b Including special education centre (in 2010 1 centre with 30 residents).

TABL. 6 (122).

**SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE
OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII
I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE (dok.)**

Stan w dniu 30 IX

**SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH
SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES
(cont.)**

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2009	2010	SPECIFICATION
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE ^c REHABILITATION-EDUCATION CENTRES					
Ośrodki	5	7	10	10	Centres
Miejsca	315	361	537	545	Places
Wychowankowie	321	365	494	491	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	82	113	208	205	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi ..	204	115	218	286	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^c Do 2002 r. określane jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (123).

**INTERNATY I BURSZY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
W ROKU SZKOLNYM 2010/11**

Stan w dniu 30 IX

**BOARDING SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
IN 2010/11 SCHOOL YEAR**

As of 30 IX

SZKOŁY	Internaty i bursy Boarding schools and dormi- tories	Miejsca Beds	Korzystający Boarders		SCHOOLS
			ogółem total	na 100 miejsc per 100 beds	
O G Ó Ł E M	64	6452	5275	81,8	T O T A L
Internaty	48	4843	3823	78,9	Boarding schools
liceów ogólnokształcących	18	1510	1345	89,1	general secondary
szkół zawodowych	30	3333	2478	74,3	vocational secondary
Bursy	16	1609	1452	90,2	Dormitories

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (124).

**SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEN ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	26	29	37	42	Schools
Uczniowie	5061	5429	3320	3602	Pupils
w tym kobiety	3064	3340	2092	2274	of which females
Absolwenci	637	709	387	.	Graduates
w tym kobiety	443	413	253	.	of which females

TABL. 8 (124). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)****ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	15	21	24	24	Schools
Uczniowie	2203	2403	2592	2627	Students
w tym kobiety	1437	1571	1668	1701	of which females
Absolwenci	369	394	371	.	Graduates
w tym kobiety	264	259	249	.	of which females
W tym OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE Of which GENERAL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	9	12	12	11	Schools
Uczniowie	1549	1504	1412	1332	Students
w tym kobiety	993	1019	1005	946	of which females
Absolwenci	225	286	268	.	Graduates
w tym kobiety	170	194	193	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (125). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY****ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2010/11****PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2010/11 SCHOOL YEAR**

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with personal computers in % of a given group of schools	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>			
		ogółem <i>grand total</i>	w tym przeznaczone do użytku uczniów <i>of which used by pupils and students</i>		
			razem <i>total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with the Internet access</i>	
				razem <i>total</i>	w tym szerokopasmowy <i>of which broadband connection</i>
Podstawowe	96,9	27763	21700	19727	10801
Primary					
Gimnazja	80,9	13380	10387	10029	6259
Lower secondary					
Zasadnicze zawodowe	33,1	1182	971	916	593
Basic vocational					
Licea ogólnokształcące ^b	79,7	7533	5729	5655	4049
General secondary ^b					
Licea profilowane	59,4	514	437	434	354
Specialized secondary					
Technika ^c	80,1	9094	7036	6802	5322
Technical secondary ^c					
Policealne	38,4	1954	1609	1472	1019
Post-secondary					

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół - wykazane tylko raz. b, c Łącznie ze szkołami:
b - uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c - technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Computers used jointly by a number of schools are presented only once. b, c Including: b - supplementary general secondary schools, c - supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (126). **WYCHOWANIE POZASZKOLNE**
Stan w dniu 30 IX
EXTRACURRICULAR EDUCATION
As of 30 IX

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Pla- cówki <i>Institu- tions</i>	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a <i>Participants of permanent and temporary forms of pursuits^a</i>							
		ogółem <i>total</i>	informa- tycz- nych <i>com- puter</i>	tech- nicz- nych <i>tech- nical</i>	przed- miot- owych ^b <i>sub- ject^b</i>	artysty- cznych <i>arts</i>	sporto- wych <i>sports</i>	tury- stycz- no-kra- jozna- wczych <i>tourist and sight- seeing</i>	innych <i>other</i>
O G Ó Ł E M 2000 ^c	47	210907	-	4165	17379	30610	-	-	-
T O T A L 2005 ^c	49	207660	-	2899	35994	55148	-	-	-
..... 2009	56	184638	1669	1742	21672	40397	82721	11839	24598
2010	60	194260	1974	2017	17378	53759	59872	20266	38994
Pałace młodzieży <i>Youth centres</i>	5	28345	180	664	5309	11975	3458	35	6724
Młodzieżowe domy kultury <i>Youth community centres</i>	18	109914	1639	575	10379	39619	9197	20049	28456
Ogniska pracy pozaszkolnej <i>Extracurricular interest groups</i>	4	1633	56	260	218	917	74	32	76
Międzyszkolne ośrodki sportowe . <i>Inter-school sport centres</i>	15	46787	-	-	-	-	46787	-	-
Pozostałe placówki <i>Other institutions</i>	18	7581	99	518	1472	1248	356	150	3738

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X (w latach 2000-2006 - od 1 XI) roku poprzedzającego rok ba-
dany do 30 IX (w latach 2000-2006 - do 31 X) roku badanego. ^b Do 2006 r. określane jako naukowe. ^c Stan w dniu 31 X.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a A systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X (in 2000-2006 - from 1 XI) of the year preced-
ing the surveyed year to 30 IX (in 2000-2006 - to 31 X) of the surveyed year. ^b Until 2006 defined as science. ^c As of 31 X.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (127). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogół- em <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogół- em <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogół- em <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	ogół- em <i>total</i>	mia- sta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
Szkoły <i>Schools</i>	1595	365	1230	1475	302	1173	1430	306	1124	1427	310	1117
w tym: <i>of which:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego <i>sports and athletic</i>	3	3	-	4	4	-	5	5	-	4	4	-
filialne <i>branch</i>	119	3	116	77	2	75	49	-	49	47	-	47
artystyczne ^a <i>art^a</i>	4	4	-	5	5	-	5	5	-	6	6	-

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 11 (127). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)***PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas
Pomieszczenia szkolne	14788	5126	9662	14336	4824	9512	16137	5544	10593	16253	5594	10659
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	13632	5313	8319	12057	4401	7656	11430	4144	7286	11387	4168	7219
<i>Sections</i>												
Uczniowie	280569	125429	155140	233261	99300	133961	205666	89162	116504	201882	88732	113150
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa ..	43209	18533	24676	35696	15282	20414	32764	14403	18361	32660	14965	17695
<i>of which 1st grade</i>												
w tym kobiety	136632	61204	75428	113942	48543	65399	100750	43768	56982	99104	43493	55611
<i>of which females</i>												
w tym szkoły:												
<i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego .	1554	1554	-	1704	1704	-	2132	2132	-	1679	1679	-
<i>sports and athletic</i>												
filialne	2830	93	2737	1709	41	1668	1080	-	1080	994	-	994
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	810	810	-	903	903	-	931	931	-	992	992	-
<i>art^a</i>												
Absolwenci	48401	22624	25777	42539	18161	24378	35923	15317	20606	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety	23528	11057	12471	20897	8915	11982	17606	7611	9995	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły:												
<i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego .	364	364	-	345	345	-	310	310	-	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
filialne	38	-	38	36	-	36	59	-	59	.	.	.
<i>branch</i>												
artystyczne ^a	127	127	-	140	140	-	127	127	-	.	.	.
<i>art^a</i>												
Liczba uczniów na:												
<i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	176	344	126	158	329	114	144	291	104	141	286	101
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne	19	24	16	16	21	14	13	16	11	12	16	11
<i>classroom</i>												
1 oddział	21	24	19	19	23	17	18	22	16	18	21	16
<i>section</i>												

a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (128). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	mia- sta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja	504	188	316	654	215	439	687	227	460	694	232	462
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego . <i>sports and athletic</i>	5	5	-	8	8	-	7	7	-	6	6	-
przysposabiające do pracy ^a	1	1	-	4	3	1	3	3	-	3	3	-
<i>job-training^a</i>												
Pomieszczenia szkolne	3868	2086	1782	5839	2793	3046	6605	3198	3407	6631	3237	3394
<i>Classrooms</i>												
Oddziały	4032	2109	1923	5695	2682	3013	5109	2341	2768	4984	2274	2710
<i>Sections</i>												
Uczniowie	99616	54135	45481	139193	68391	70802	117120	56751	60369	112317	54240	58077
<i>Pupils</i>												
w tym I klasa .. <i>of which 1st grade</i>	49421	26615	22806	44985	21695	23290	37934	18290	19644	36587	17670	18917
w tym kobiety <i>of which females</i>	48231	26221	22010	67474	33254	34220	56872	27628	29244	54446	26529	27917
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego . <i>sports and athletic</i>	642	642	-	1733	1733	-	1666	1666	-	1317	1317	-
przysposabiające do pracy ^a	59	59	-	924	516	408	373	373	-	306	306	-
<i>job-training^a</i>												
Absolwenci	x	x	x	46223	23110	23113	39779	19478	20301	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety <i>of which females</i>	x	x	x	22497	11305	11192	19552	9535	10017	.	.	.
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego . <i>sports and athletic</i>	x	x	x	563	563	-	419	419	-	.	.	.
przysposabiające do pracy ^a	x	x	x	286	151	135	92	92	-	.	.	.
<i>job-training^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę	198	288	144	213	318	161	170	250	131	162	234	126
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne	26	26	26	24	24	23	18	18	18	17	17	17
<i>classroom</i>												
1 oddział	25	26	24	24	26	23	23	24	22	23	24	21
<i>section</i>												

a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (129). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

2009/10				2010/11		SPECIFICATION
WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem total		w tym miasta of which urban areas			
Szkoły	133	134	108		Schools	
Oddziały	1012	933	792		Sections	
Uczniowie	22166	21448	18888		Students	
w tym I klasa	8705	8207	7236		of which 1st grade	
w tym kobiety	5777	5789	5139		of which females	
Absolwenci	7544 ^a	.	.		Graduates	
w tym kobiety	2208 ^b	.	.		of which females	

a, b W tym absolwentów w miastach: a - 6600, b - 1922.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Of which graduates in urban areas: a - 6600, b - 1922.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (130). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		Absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	22166	21448	7084	7544	T O T A L
w tym:					of which:
Artystyczne	80	66	31	19	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	1952	1801	947	907	Business and administration
Inżynieryjno-techniczne	8008	7589	2157	2439	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2660	2537	1050	887	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	4152	4038	921	1340	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	72	62	29	27	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	5173	5355	1903	1925	Personal services

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (131). **LICEA OGÓLNOKSZAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR 100% (excluding special schools)				
WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	192	189	170	Schools
Oddziały	2093	2039	1930	Sections
Uczniowie	61442	59173	56422	Students
w tym I klasa	20130	19557	18663	of which 1st grade
w tym kobiety	38818	37396	35716	of which females
Absolwenci	20679 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	13169 ^b	.	.	of which females

a, b W tym absolwentów w miastach: a - 19792, b - 12610.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Of which graduates in urban areas: a - 19792, b - 12610.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (132). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	38	30	29	<i>Schools</i>
Oddziały	124	97	96	<i>Sections</i>
Uczniowie	3044	2422	2405	<i>Students</i>
w tym I klasa	888	675	675	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	1941	1540	1526	<i>of which females</i>
Absolwenci	1086 ^a	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	698 ^b	.	.	<i>of which females</i>

a, b W tym absolwentów w miastach: *a* - 1086, *b* - 698.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Of which graduates in urban areas: *a* - 1086, *b* - 698.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (133). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY EDUCATIONAL PROFILE

PROFILE KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	EDUCATION PROFILE ^a
	uczniowie <i>students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
OGÓŁEM	3044	2422	1987	1086	TOTAL
Ekonomiczno-administracyjny	765	682	550	239	<i>Business and administration</i>
Kreowanie ubiorów	53	55	24	23	<i>Fashion design</i>
Kształtowanie środowiska	78	39	76	26	<i>Shaping the environment</i>
Leśnictwo i technologia drewna	-	-	41	-	<i>Forestry and wood technology</i>
Socjalny	690	533	332	305	<i>Social</i>
Transportowo-spedycyjny	17	-	18	17	<i>Transport and dispatching</i>
Usługowo-gospodarczy	216	162	156	87	<i>Services and economics</i>
Zarządzanie informacją	1225	951	790	389	<i>Information management</i>

a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451, z późniejszymi zmianami).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to a decree of the Minister of National Education and Sport, dated 26 II 2002 (Journal of Laws No. 50, item 451, with later amendments).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (134). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total		w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	178	177	144	Schools
Oddziały	2049	2012	1809	Sections
Uczniowie	52494	51295	46648	Students
w tym I klasa	14054	13601	12398	of which 1st grade
w tym kobiety	21026	20508	18335	of which females
Absolwenci	11909 ^a	.	.	Graduates
w tym kobiety	4866 ^b	.	.	of which females

a Łącznie z technikami uzupełniającymi. *b*, *c* W tym absolwentów w miastach: *b* - 10670, *c* - 4213.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including supplementary technical schools. *b*, *c* Of which graduates in urban areas: *b* - 10670, *c* - 4213.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (135). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^c
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	52494	51295	11628	11909	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	142	93	45	61	Arts
Społeczne	6617	5865	2023	1825	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	3043	3060	711	759	Business and administration
Fizyczne ^c	202	215	23	50	Physical sciences ^c
Informatyczne	6058	6249	776	1185	Computing
Inżynierjno-techniczne	10974	10616	2715	2598	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1732	1585	600	499	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	6983	7115	1121	1286	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	1116	914	415	347	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	166	167	54	43	Veterinary
Usług dla ludności	14241	14549	2711	2981	Personal services
Usług transportowych	311	269	67	86	Transport services
Ochrony środowiska	737	598	317	189	Environmental protection

a Łącznie z technikami uzupełniającymi. *b* Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
c Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including supplementary technical secondary schools. *b* According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). *c* Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (136). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Szkoły	200	294	247	228	Schools
Oddziały	726	1034	983	958	Sections
Uczniowie	18370	25776	22895	23345	Students
w tym kobiety	12131	13796	14149	15422	of which females
Absolwenci	7551	8659	6991	.	Graduates
w tym kobiety	5206	5304	4546	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (137). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	22895	23345	6628	6991	T O T A L
w tym:					of which:
Pedagogiczne	673	395	242	178	Education science and teacher training
Artystyczne	813	1009	252	259	Arts
Spoleczne	304	256	109	58	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	5311	5879	880	1157	Business and administration
Informatyczne	2277	2664	761	603	Computing
Inżynieryjno-techniczne	457	347	133	168	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	273	297	13	79	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	507	676	153	147	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	302	213	191	142	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	2576	2825	988	1174	Health
Opieki społecznej	275	304	81	58	Social services
Usług dla ludności	5766	5403	1446	1522	Personal services
Usług transportowych	26	25	-	15	Transport services
Ochrony środowiska	82	41	9	15	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	1893	2066	452	687	Security services

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (138). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS						
WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły <i>Schools</i>	Nauczyciele akademicy <i>Academic teachers</i>	Studenci <i>Students</i>	Absol- wenci ^a <i>Gradu- ates^a</i>	SPECIFICATION	
OGÓŁEM	2000/01	23	9793	143537	25424	TOTAL
	2005/06	34	11874	201115	34509	
	2009/10	33	12609	212139	48417	
	2010/11	33	12661	211408	.	
Uniwersytety	1	3761	44813	11162		Universities
Wyższe szkoły techniczne	2	3317	49584	6921		Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	1	765	12304	3420		Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	7	1091	36595	9462		Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	1015	20102	5899		Teacher education schools
Akademie medyczne	-	-	-	-		Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1	325	4322	1425		Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	3	606	2328	522		Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	1	228	2797	654		Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe	15	1553	38563	8952		Higher vocational schools

a W podziale według typów szkół - z roku szkolnego 2009/10.

a According to type of schools - for the 2009/10 school year.

TABL. 23 (139). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Total	Formy studiów Study forms		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne full-time programmes	niestacjo- narne part-time programmes	

O G Ó Ł E M
TOTAL

O G Ó Ł E M	2000/01	143537	77831	65706	TOTAL
	2005/06	201115	112053	89062	
	2009/10	212139	121999	90140	
	2010/11	211408	125755	85653	
Uniwersytety		44813	31697	13116	Universities
Wyższe szkoły techniczne		49584	37042	12542	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		12304	9045	3259	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		36595	12653	23942	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		20102	11515	8587	Teacher education schools
Akademie medyczne		-	-	-	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ...		4322	2653	1669	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		2328	1918	410	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		2797	2453	344	Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe		38563	16779	21784	Higher vocational schools

TABL. 23 (139). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS (cont.)

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne <i>part-time programmes</i>		
W tym KOBIETY <i>Of which FEMALES</i>					
RAZEM	2000/01	78271	40665	37606	TOTAL
	2005/06	112007	60485	51522	
	2009/10	121849	68224	53625	
	2010/11	122612	71057	51555	
Uniwersytety	30645	21222	9423		Universities
Wyższe szkoły techniczne	15494	12643	2851		Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	7552	6037	1515		Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	23005	7239	15766		Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	15750	9075	6675		Teacher education schools
Akademie medyczne	-	-	-		Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ...	2431	1519	912		Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	1472	1176	296		Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	1569	1295	274		Theological academies
Wyższe szkoły zawodowe	24694	10851	13843		Higher vocational schools

TABL. 24 (140). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS	
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne <i>part-time programmes</i>		
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2000/01	25424	12150	13274	GRAND TOTAL
	2004/05	33087	16847	16240	
	2008/09	41755	23041	18714	
	2009/10	48417	27821	20596	
Uniwersytety	11162	7567	3595	Universities	
Wyższe szkoły techniczne	6921	4733	2188	Technical universities	
Wyższe szkoły rolnicze	3420	2409	1011	Agricultural academies	
Wyższe szkoły ekonomiczne	9462	3724	5738	Academies of economics	
Wyższe szkoły pedagogiczne	5899	3149	2750	Teacher education schools	
Akademie medyczne	-	-	-	Medical academies	
Akademie wychowania fizycznego ...	1425	855	570	Physical academies	
Wyższe szkoły artystyczne	522	423	99	Fine arts academies	
Wyższe szkoły teologiczne	654	578	76	Theological academies	
Wyższe szkoły zawodowe	8952	4383	4569	Higher vocational schools	

TABL. 24 (140). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS (cont.)

AND TYPE OF SCHOOLS (cont.)

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>full-time programmes</i>	niestacjo- narne <i>part-time programmes</i>	
W tym KOBIETY <i>Of which FEMALES</i>				
RAZEM 2000/01	15972	7097	8875	TOTAL
2004/05	21380	10301	11079	
2008/09	27118	14200	12918	
2009/10	31936	17750	14186	
Uniwersytety	8205	5336	2869	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	2404	1740	664	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	2210	1643	567	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	6380	2243	4137	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	4766	2584	2182	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego ...	880	539	341	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	330	264	66	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	360	295	65	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	6401	3106	3295	<i>Higher vocational schools</i>

TABL. 25 (141). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M 2000/01	1098	594	144	85	TOTAL
2005/06	1542	830	191	113	
2009/10	1998	1067	410	233	
2010/11	2305	1234	.	.	
studia: stacjonarne	2088	1109	361	206	<i>studies: full-time programmes</i>
niestacjonarne	217	125	49	27	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	1290	751	246	147	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	259	74	21	10	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze	18	9	3	3	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	424	239	81	46	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	42	20	3	2	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	-	-	-	-	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	11	7	3	1	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	88	51	22	16	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	34	12	19	3	<i>Theological academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	139	71	12	5	<i>Higher vocational schools</i>

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów szkół - z roku szkolnego 2009/10.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. b According to study forms and type of schools - for the 2009/10 school year.

TABL. 26 (142). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
STUDIA PODYPLOMOWE^a POSTGRADUATE STUDIES^a					
Słuchacze ogółem	10656	10495	18150	16609	Total students
w tym kobiety	7455	7194	12395	11537	of which females
Wydane świadectwa	5414	7729	11896	11539	Issued certificates
w tym kobietom	3628	5304	7746	7588	of which for females
STUDIA DOKTORANCKIE^a DOCTORAL STUDIES^a					
Uczestnicy studiów - ogółem	4420	4415	4893	5342	Students of studies - total
stacjonarnych	3617	3998 ^b	4425	4798	full-time programmes
w tym kobiety	1578	2052	2326	2513	of which females
niestacjonarnych	803	290 ^b	468	544	part-time programmes
w tym kobiety	403	154	275	266	of which females
Liczba otwartych przewodów doktorskich	754	1017	946	878	Number of open PhD courses
w tym kobiety	349	514	482	460	of which females
Liczba obcokrajowców przeprowadzających przewody doktorskie w Polsce	97	49	47	14	Number of foreigners carrying out PhD courses in Poland

a Łącznie z instytutami naukowo-badawczymi i instytutem PAN. b Bez cudzoziemców.

a Including research institutes and the Polish Academy of Sciences. b Excluding foreigners.

TABL. 27 (143). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11				SCHOOLS
				ogółem ^b total ^b	w tym stypendia of which scholar- ships		otrzymu- jący stypen- dia w % ogółu studen- tów scholar- ship re- cipients in % of total students	
					o cha- rakterze socjal- nym social	za wyniki w nauce lub sporcie for achieve- ments in learning and sports		
OGÓŁEM	26609	59438	49441	48906	22931	27222	23,1	TOTAL
w tym:								of which:
Uniwersytety	6021	13271	9342	9782	4050	5571	21,8	Universities
Wyższe szkoły tech- niczne	9402	11939	11716	11270	4638	7046	22,7	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze ..	2587	4326	3068	3123	2008	1257	25,4	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekono- miczne	3090	13625	8256	7740	3439	4282	21,2	Academies of econom- ics
Wyższe szkoły pedago- giczne	1955	5717	5657	5754	2572	3440	28,6	Teacher education schools
Akademie medyczne	-	-	-	-	-	-	-	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	467	1044	1339	1275	713	617	29,5	Physical academies
Wyższe szkoły arty- styczne	877	1184	856	768	225	603	33,0	Fine arts academies

a Do roku akademickiego 2003/2004 tylko studenci studiów stacjonarnych; bez cudzoziemców; od roku akademickiego 2005/2006 z cudzoziemcami. b W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

a Until the 2003/2004 academic year only students of intramural studies; excluding foreigners; since the 2005/2006 academic year including foreigners. b In the division according to kind of scholarships one person may be shown more than once.

TABL. 28 (144). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE ^a STUDENT DORMITORIES ^a					
Domy	51	53	56	55	Dormitories
Miejsca	19936	20263	21174	20191	Beds
Studenci korzystający	21171	17840	18826	17631	Students - boarders
w % ogółu studentów ^b	27,6	8,9	8,9	8,3	in % of total students ^b
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	19	8	11	10	Canteens
Miejsca konsumenckie	3135	1490	2174	2063	Places for consumers

a, b W roku szkolnym 2000/01: a - dla studentów studiów dziennych, b - w % studentów studiów dziennych.

a, b In the 2000/01 school year: a - for students of day studies, b - in % of students of day studies.

TABL. 29 (145). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoly podstawowe 2009/10	-	-	-	-	-	-
Primary schools 2010/11	-	-	-	-	-	-
Gimnazja 2009/10	4	11	243	69	118	34
Lower secondary schools 2010/11	3	10	230	56	.	.
Zasadnicze zawodowe 2009/10	9	16	268	60	98	22
Basic vocational schools 2010/11	11	17	227	66	.	.
Licea ogólnokształcące ^a 2009/10	182	558	13882	6145	3812	1825
General secondary schools ^a 2010/11	190	588	14230	6595	.	.
Licea profilowane 2009/10	3	5	60	30	8	5
Specialized secondary schools 2010/11	2	4	44	30	.	.
Technika ^b 2009/10	64	211	3521	857	752	214
Technical secondary schools ^b 2010/11	63	209	3388	865	.	.

a, b Łącznie z uzupełniającymi: a - liceami ogólnokształcącymi, b - technikami.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including supplementary schools: a - general secondary, b - technical secondary.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 30 (146). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki	1837	1816	1861	1922	Establishments
miasta	530	557	607	658	urban areas
wieś	1307	1259	1254	1264	rural areas
Przedszkola	809	794	868	923	Nursery schools
w tym specjalne	9	12	8	10	of which special
miasta	392	394	432	472	urban areas
wieś	417	400	436	451	rural areas

TABL. 30 (146). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki (dok.)					Establishments (cont.)
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1028	1022	953	947	Pre-primary sections of primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	1	1	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	39	51	Pre-primary points ^a
Miejsca					Places
Przedszkola	58972	60547	69176	74315	Nursery schools
w tym specjalnych	394	544	204	201	of which special
miasta	39252	40495	44722	47570	urban areas
wieś	19720	20052	24454	26745	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	10	10	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	867	1294	Pre-primary points ^a
Dzieci	78483	77172	88951	94808	Children
miasta	43503	43906	49476	52108	urban areas
wieś	34980	33266	39475	42700	rural areas
w tym w wieku 6 lat	41062	34494	29551	28509	of which aged 6
Przedszkola	57628	58212	68943	73227	Nursery schools
w tym specjalne	239	271	181	198	of which special
miasta	38915	39171	44461	46646	urban areas
wieś	18713	19041	24482	26581	rural areas
w tym w wieku 6 lat	22386	18167	16610	16240	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	20855	18960	19223	20484	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	18676	16327	12933	12269	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	10	10	Pre-primary education groups ^a
w tym w wieku 6 lat	x	x	-	-	of which aged 6
Punkty przedszkolne ^a	x	x	775	1087	Pre-primary points ^a
w tym w wieku 6 lat	x	x	8	-	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	489	547	670	701	3—6
3—5	310	400	587	641	3—5
6 lat	981	972	923	887	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	358	412	521	541	3—6
6 lat	535	512	519	505	6
1 przedszkole	71	73	79	79	Nursery school
100 miejsc	98	96	100	99	100 places

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 17 na str. 197.

U w a g a. W latach szkolnych 2009/10 i 2010/11 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, z którego w roku szkolnym 2005/06 nie były uwzględniane wyłącznie dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 17 on page 197.

N o t e. In the 2009/10 and 2010/11 school years - excluding pre-primary education in health care institutions, in the 2005/06 school year excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 14, poz. 89, z późniejszymi zmianami), na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późniejszymi zmianami), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich nie obejmują podmiotów, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków niepublicznych**;

- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami) z mocą obowiązującą od 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia. Ustawa ta zastąpiła ustawę z dnia 23 I 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, utworzonym z dniem 1 IV 2003 r., który zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (uniform text Journal of Laws 2007 No. 14, item 89, with later amendments), on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 5 VII 1996 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217, with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and midwives;
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices** are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices exclude those entities that render health care services **exclusively within the framework of non-public funds**;

- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027, with later amendments) with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund. The law replaced the Law of 23 I 2003 on the Common Insurance in the National Health Fund. The National Health Fund, created on 1 IV 2003, replaced health funds, working since 1 I 1999.

Na mocy obowiązujących przepisów pacjent ma prawo wyboru lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej, jak również - na podstawie skierowania od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej - świadczeniodawcy ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz szpitala. Skierowanie nie jest wymagane w przypadku świadczeń w zakresie m.in.: dermatologii, ginekologii, leczenia odwykowego, okulistyki, onkologii, psychiatrii, stomatologii czy gruźlicy.

3. Dane o pracownikach medycznych ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

Od 2005 r. dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia, ambulatoria i od 2001 r. poradnie. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej. Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Informacje o szpitalach podano łącznie z filiami szpitali (do 2004 r. określane jako zamiejscowe oddziały szpitalne); oznacza to, że filie te nie są wykazane jako odrębne zakłady, a dane o ich działalności zaliczono do macierzystego szpitala.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

According to regulations in power the patient has the right to choose basic health care doctor, nurse and midwife, as well as - on the basis of a referral from the basic health care doctor - provider of out-patient specialized health care services and hospital. The referral is not required for services in the scope of, among other, dermatology, gynaecology, addiction recovery, ophthalmology, oncology, psychiatry, dentistry, tuberculosis.

3. Data regarding medical personnel of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

Since 2005 data regarding medical personnel include persons working directly with patients, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social assistance, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

*4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres, ambulatory departments and since 2001 out-patient clinics. Consultations within the scope of out-patient health care are provided also by **medical and dentists' practices**, that have signed contracts with the National Health Fund or with health care facilities. Since 2009 out-patient health care consultations do not include occupation medical adjudications. Out-patient health care consultations include also those provided by doctors in admission rooms in general hospitals.*

5. Information regarding hospitals is given together with hospital branches, located in other places; i.e., these branches are not listed as separate facilities, and data concerning their activity is included in those of the main hospital.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków do 2007 r. oraz miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych, do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 170, poz. 1797, z późniejszymi zmianami). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** - oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** - oddziały pulmonologiczne.

8. **Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze** udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

10. Dane dotyczące **ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej** (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami; do 2005 r. - ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr 113, poz. 1207, z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa medycznego (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze zespoły ratunkowe) oraz świadczenia opieki zdrowotnej w nagłych przypadkach zagrożenia zdrowotnego (z wyjątkiem zachorowań) udzielone w warunkach pozaszpitalnych przez jednostkę systemu.

11. Działalność **aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych** unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

12. Dane o **zachorowaniach** podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

*Data regarding **beds in general hospitals** did not include places (beds and incubators) for newborns until 2007 as well as day places in hospital wards, until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.*

*7. In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 170 item 1797, with later amendments). Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardio-surgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** - communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** - pulmonology wards.*

*8. **Chronic medical care home and nursing homes** provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.*

*9. **Health resort treatment** includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.*

*10. Data concerning **emergency medical services and first-aid** (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, with later amendments; until 2005 - law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207, with later amendments) include units reported to the medical rescue system (emergency medical services, hospital emergency wards, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.*

*11. The activity of **public pharmacies and pharmaceutical outlets** is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2008 No. 45, item 271, with later amendments).*

*12. Data regarding **incidence of illnesses** is given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).*

13. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- **interwencyjne** - zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** - tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **socjalizacyjne** - zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym - odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,
- **wielofunkcyjne** - zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,
- **wsparcia dziennego** - działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, w tym:
 - opiekuńcze - prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne - realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

13. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental - including emotional, social and religious - needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- **intervention centres** - providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,
- **family centres** - creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- **socialization centres** - providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,
- **multi-functional centres** - providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,
- **day-support centres** - operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care - in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
 - specialized - implementing psychocorrective or psychoprofilactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

14. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego.

15. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r.

16. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** - wypłacany z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** - przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** - przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Dane dla roku 2000 doprowadzono do porównywalności na podstawie ustawy o rencie socjalnej z dnia 27 VI 2003 r. (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późniejszymi zmianami), zgodnie z którą sprawy rent socjalnych przejął ZUS oraz na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 XI 2003 r. (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, z późniejszymi zmianami), zgodnie z którą zasiłki macierzyńskie okresowe i jednorazowe wypłacane przez gminne ośrodki pomocy społecznej zostały z ich gestii wyłączone.

14. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

Foster families are divided into related and not related to the child, professional families not related to the child: families with many children, specialized families, emergency foster families.

15. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004.

16. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362, with later amendments), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others:

- **permanent benefit** - paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** - entitled to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** - offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, fuel, clothing, indispensable objects for home use, small renovations and repairs in an apartment, covering burial costs. May be given to a person or a family, which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Data for 2000 year have been made comparable on the basis of the Law on Disability Welfare Pension dated 27 VI 2003 (Journal of Laws No. 135, item 1268, with later amendments), according to which cases of disability welfare pensions have been taken over by Social Insurance Office, as well as on the basis of the Law on Family Benefits dated 28 XI 2003 (Journal of Laws, No. 228, item 2255, with later amendments), according to which temporary and one-off maternity benefits are not longer paid by gmina social assistance centres.

TABL. 1 (147). **PRACOWNICY MEDYCYNII^a**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Lekarze	6874	6788	6992	7180	Doctors
w tym kobiety	4063	3926	4103	4258	of which women
Lekarze dentyści	1194	1185	1182	1271	Dentists
w tym kobiety	908	919	932	995	of which women
Farmaceuci	2025	2142	2297	2313	Pharmacists
w tym kobiety	1820	1885	1996	1996	of which women
Fizjoterapeuci	1545	2108	1948	Physiotherapists
Pielęgniarki	15804	15447	16548	16591	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	335	512	1058	1219	of which master of nursing
Położne	1960	1750	1937	1932	Midwives

^a Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów - łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Since 2005 persons working directly with patients, i.e. excluding persons for whom the primary workplace is university, social assistance, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

Source: data of the Ministry of Health, in the scope of pharmacists - including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (148). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a****OUT-PATIENT HEALTH CARE^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	719	1168	1362	1403	Health care institutions (as of 31 XII)
miasta	408	764	892	923	urban areas
wieś	311	404	470	480	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	311	390	268	254	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	244	244	149	140	urban areas
wieś	67	146	119	114	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	21164,6	23712,9	25260,0	24611,8	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	18540,2	21239,3	22481,0	21773,0	medical
w tym specjalistyczne	6197,3	8541,1	9225,0	8857,2	of which specialized
stomatologiczne ^d	2624,4	2473,6	2779,0	2838,8	dental ^d

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 222. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3 na str. 221); do 2008 r. łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy; w 2000 r. w przypadku medycyny pracy - dane dotyczą tylko miast. ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do porad specjalistycznych.

^a See general notes, item 4 on page 222. ^b Data concern entities that have signed contract with the National Health Fund or health care facilities (see general notes, item 2, point 3 on page 221); until 2008 including medical practices providing services of occupational medicine, in 2000 in the case of occupational medicine - the data apply only to cities. ^c Including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Since 2005 all dental consultations were included into specialized consultations.

TABL. 3 (149). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES — as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne	50	75	68	71	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	10	23	30	31	<i>Chronic medical care homes^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	2	2	2	2	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	5	4	4	4	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	39	37	35	34	<i>sanatoria</i>
szpitale	15	9	7	6	<i>hospitals</i>

ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII
BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII

Szpitala ogólne	14924	13900	14387 ^c	14274 ^c	<i>General hospitals</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	950	1635	2049	2158	<i>Chronic medical care homes^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	70	95	98	97	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	120	73	86	86	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	4676	4439	4443	4205	<i>sanatoria</i>
szpitale	1834	1255	1113	970	<i>hospitals</i>

LECZENI
IN-PATIENTS

Szpitala ogólne ^d	435147	511335	573432	562300	<i>General hospitals^d</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^a	927	3486	4341	4802	<i>Chronic medical care homes^a</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	70	210	157	160	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	986	651	992	979	<i>Hospice</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe – kura- cjusze	60657	72139	76418	67227	<i>Health resort treatment patients</i>
w sanatoriach	45232	56666	61238	54834	<i>in sanatoria</i>
w szpitalach	15425	15473	15180	12393	<i>in hospitals</i>

^a W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. ^b W latach 2000 i 2001 - łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^c Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Ź r ó d ł o: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

^a In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^b In 2000 and 2001 - including treatment and education homes. ^c Including incubators as well as places for newborns. ^d Excluding inter-ward patient transfers.

S o u r c e: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 4 (150). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	50	75	68	71	<i>Hospitals (as of 31 XII)</i>
Publiczne	42	44	38	35	<i>Public</i>
Niepubliczne	8	31	30	36	<i>Non-public</i>

TABL. 4 (150). **SZPITALA OGÓLNE (dok.)**
GENERAL HOSPITALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	14924	13900	14387^a	14274^a	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	14657	13414	13378	12162	in: public hospitals
niepublicznych	267	486	1009	2112	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	46,2	42,6	43,6	43,1	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	2902	2931	2930	2764	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	636	666	590	541	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	3663	3435	3155	3114	Surgical
Pediatrycznych	752	756	781	761	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1728	1506	1464	1418	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	291	192	280	309	Oncological
Intensywnej terapii	169	197	217	304	Intensive therapy
Zakaźnych	509	455	389	347	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	975	801	764	754	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	159	141	127	98	Dermatology
Neurologicznych	554	611	574	574	Neurological
Psychiatrycznych	424	452	433	439	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeńi ^c w tys.	435,1	511,3	573,4	562,3	In-patients ^c in thous.
w szpitalach: publicznych	425,8	489,6	531,1	490,2	in: public hospitals
niepublicznych	9,4	21,8	42,3	72,1	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^d :					of which in specified wards ^d :
chorób wewnętrznych	99,3	124,3	136,2	133,2	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	21,0	31,3	33,6	35,9	of which cardiological ^b
chirurgicznych	118,3	142,0	157,3	152,4	surgical
pediatrycznych	25,9	31,1	36,1	34,4	paediatric
ginekologiczno-położniczych	76,0	79,6	91,0	87,3	gynaecological-obstetric
onkologicznych	12,1	8,8	14,1	17,4	oncological
intensywnej terapii	6,0	9,0	10,0	13,2	intensive therapy
zakaźnych	12,2	14,8	16,2	13,9	communicable
gruźlicy i chorób płuc	19,1	20,6	22,6	23,2	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	3,7	4,5	4,2	3,4	dermatology
neurologicznych	16,0	20,2	23,0	23,0	neurological
psychiatrycznych	4,5	5,0	5,1	5,0	psychiatric
Wypisani w tys.	412,0	489,8	552,7	541,1	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	14,0	14,0	14,2	13,8	Deaths in thous.
Leczeni na: 10 tys. ludności	1353,4	1567,1	1741,5	1701,7	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	29,2	38,0	39,9	39,4	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	9,8	7,2	6,0	4,8	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	287	271	267	216	Average bed use in days

a Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. b Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: od 2004 r. dane Ministerstwa Zdrowia.

a Including incubators as well as places for newborns. b Including intensive cardiological care wards. c Excluding inter-ward patient transfers. d Including inter-ward patient transfers.

Source: since 2004 data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (151).

RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a

Stan w dniu 31 XII

EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	74	76	116	111	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
w tym:					<i>of which:</i>
podstawowe	-	-	55	61	<i>basic</i>
specjalistyczne	-	-	46	50	<i>specialization</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	8	20	21	23	<i>Hospital emergency wards</i>
Izby przyjęć ^b	13	8	4	5	<i>Admission rooms^b</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^c	1	1	1	1	<i>Medical air rescue^c</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^d (w ciągu roku)	222772	228214	203876	207344	<i>Calls to the occurrence places^d (during the year)</i>
na 1000 ludności	68,6	69,9	61,9	62,7	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^e (w ciągu roku)	225526	230875	206441	209819	<i>Persons who received health care benefits^e (during the year)</i>
na 1000 ludności	69,4	70,8	62,7	63,5	<i>per 1000 population</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 223. b Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. c Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. d W danych tych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a See general notes, item 10 on page 223. b Organization cell of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. c Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. d Excluding the diseases of people who received health care benefits in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 6 (152).

APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Apteki	763	930	967	991	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	735	929	967	990	<i>of which private</i>
w tym na wsi	179	210	214	224	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	11	91	113	97	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	10	91	111	95	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	4172	3199	3054	3042	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
1 aptekę	4232	3512	3411	3340	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	8917	7842	7820	7510	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach i w punktach aptecznych	1542	2001	2147	2174	<i>Pharmacists employed^b in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

a Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. b W 2000 r. - w przeliczeniu na pełne etaty; od 2002 r. - w osobach.

a Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatoria. b In 2000 - calculated as full-time employment; since 2002 - in persons.

TABL. 7 (153).

KRWIODAWSTWO
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	20	18	17	17	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	29323	37428	45712	48218	Blood donors
w tym honorowi	28848	37082	45614	48140	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	54320	66496	80785	87437	Blood taken in units of whole blood ^a
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	60809	66415	81213	87065	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, a od 2010 r. Narodowego Centrum Krwi.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: until 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute, and since 2010 of the National Centre of Blood.

TABL. 8 (154).

ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Tężec.....	1	4	6	4	0,0	0,1	0,2	0,1	<i>Tetanus</i>
Krztusiec.....	62	62	169	45	1,9	1,9	5,1	1,4	<i>Whooping cough</i>
Odra	9	3	-	1	0,3	0,1	-	0,0	<i>Measles</i>
Wzw typu B	214	85	20	27	6,6	2,6	0,6	0,8	<i>Viral hepatitis type B</i>
Wzw typu C	109	83	21	21	3,4	2,5	0,6	0,6	<i>Viral hepatitis type C</i>
Wzw typu A	29	6	44	6	0,9	0,2	1,3	0,2	<i>Viral hepatitis type A</i>
Różyczka	4971	428	389	307	154,3	13,1	11,8	9,3	<i>Rubella</i>
AIDS ^a	-	6	11	7	-	0,2	0,3	0,2	<i>AIDS^a</i>
Salmonellozy	1377	1127	814	718	42,7	34,5	24,7	21,7	<i>Salmonella infections</i>
Czerwonka bakteryjna.....	9	4	1	5	0,3	0,1	0,0	0,2	<i>Shigellosis</i>
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	260	375	186	105	8,1	11,5	5,6	3,2	<i>Other bacterial food borne intoxications</i>
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b ...	1126	1103	1960	2193	157,9	171,5	267,4	293,3	<i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^b</i>
Szkarlatyna (płonica)	633	909	1141	1315	19,6	27,9	34,7	39,8	<i>Scarlet fever</i>
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu ...	107	84	74	72	3,3	2,6	2,2	2,2	<i>Bacterial meningitis and/or encephalitis</i>
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	152	101	77	128	4,7	3,1	2,3	3,9	<i>Viral meningitis</i>
Wirusowe zapalenie mózgu	14	4	47	25	0,4	0,1	1,4	0,8	<i>Viral encephalitis</i>
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne)	1554	4699	245	221	48,2	144,0	7,4	6,7	<i>Mumps</i>
Toksoplazmoza.....	5	30	.	.	0,2	0,9	x	x	<i>Toxoplasmosis</i>
Tasiemczyce.....	31	14	.	.	1,0	0,4	x	x	<i>Cestode infestations</i>
Świerzb.....	907	726	.	.	28,2	22,2	x	x	<i>Scabies</i>
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę	97613	58529	113321	51000	3029,6	1793,8	3441,5	1543,4	<i>Influenza and influenza-like illness</i>
Szczepieni przeciw wściekliznie.....	1081	894	803	1172	33,6	27,4	24,4	35,5	<i>Rabies vaccinations</i>

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2.

U w a g a. Od 2009 r. nie ma obowiązku zgłaszania zachorowania na toksoplazmozę, tasiemczyce i świerzb.

Ź r ó d ł o: dane Państwowego Zakładu Higieny.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2.

N o t e: Since 2009 there is no obligation of registering incidences of toxoplasmosis, cestode infestations and scabies.

S o u r c e: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 9 (155). **ŻŁOBKI^a**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Żłobki	38	34	33	33	Nurseries
Oddziały żłobkowe	1	1	1	1	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^b	2370	2110	2388	2441	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku)	4224	4096	4589	4443	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	53,2	49,6	48,3	47,6	Places in nurseries ^b per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	18,1	20,0	23,3	23,1	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to age 3

a Do 2005 r. łącznie ze żłobkami tygodniowymi. b łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Until 2005 including weekly nurseries. b Including nursery wards.

TABL. 10 (156). **CAŁODOBOWE PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
ROUND-THE-CLOCK CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
O G Ó Ł E M	50	58	64	1157	1189	1154	231	244	266	T O T A L
placówki:										centres:
Interwencyjne	4	4	5	123	103	112	1	9	2	Intervention
Rodzinne	15	19	20	115	143	155	16	37	34	Family
Socjalizacyjne	24	29	30	721	776	663	151	117	153	Socialization
Wielofunkcyjne	7	6	9	198	167	224	63	81	77	Multi-functional

a Patrz uwagi ogólne, ust. 13 na str. 224.

a See general notes, item 13 on page 224.

TABL. 11 (157). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO^a**
DAY-SUPPORT CENTRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)			wychowankowie residents			
O G Ó Ł E M	112	228	223	8277	14057	13686	T O T A L
Opiekuńcze	88	202	197	5493	9918	9933	Care
Specjalistyczne	24	26	26	2784	4139	3753	Specialized

a Ponadto w 2010 r. spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych 2 pełniły również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w nich w ciągu roku 36 wychowanków.

a Moreover, in 2010 among 24-hour multi-functional centres, 2 centres also had the function of day-support. During the year there were 36 children staying in them.

TABL. 12 (158). **RODZINY ZASTĘPCZE**

Stan w dniu 31 XII

FOSTER FAMILIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2324	2163	2140	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem	1961	1770	1749	<i>Related to the child</i>
Niespokrewnione z dzieckiem	288	276	266	<i>Not related to the child</i>
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem	75	117	125	<i>Professional not related to the child</i>
wielodzietne	15	45	51	<i>with many children</i>
specjalistyczne	3	16	18	<i>specialized</i>
o charakterze pogotowia rodzinnego	57	56	56	<i>emergency type</i>
Dzieci w rodzinach zastępczych^a	3227	3182	3085	Children in foster families^a
w tym w wieku 0-3 lata	264	254	224	<i>of which at age 0-3</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	308	304	314	<i>of which children with legal confirmation of disability</i>
Spokrewnionych z dzieckiem	2550	2360	2344	<i>Related to the child</i>
Niespokrewnionych z dzieckiem	452	418	364	<i>Not related to the child</i>
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem	225	404	377	<i>Professional not related to the child</i>
wielodzietnych	74	221	236	<i>with many children</i>
specjalistycznych	6	28	30	<i>specialized</i>
o charakterze pogotowia rodzinnego	145	155	111	<i>emergency type</i>

^a Dzieci do lat 18.

U w a g a. W ciągu 2010 r. 365 dzieci do lat 18 opuściło rodziny zastępcze, w tym 97 dzieci zostało przekazanych do adopcji.

^a Children up to age 18.

N o t e. Within 2010, 365 children up to age 18 left their foster families, of which 97 children were adopted.

TABL. 13 (159). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady	92	111	125	128	<i>Homes and facilities</i>
Miejsca					<i>Places</i>
ogółem	7641	8522	8933	8857	<i>total</i>
na 10 tys. ludności	23,7	26,1	27,1	26,8	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy					<i>Residents</i>
ogółem	7553	8304	9007	8828	<i>total</i>
w tym do lat 18	228	184	205	229	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku ...	1492	1928	2317	1993	<i>of which placed within the year</i>
na 10 tys. ludności	23,4	25,4	27,3	26,7	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie ...	903	376	331	447	<i>Persons awaiting a place</i>

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.^a Including community self-help homes.

TABL. 14 (160).

**PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY
WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

**STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS
OF RESIDENTS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady, w których mogą przebywać^a:				Homes and facilities in which may be^a:
osoby w podeszłym wieku	40	41	44	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	25	25	22	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	18	15	15	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	8	6	8	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	26	25	25	chronically mentally ill
osoby niepełnosprawne fizycznie	-	1	1	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	5	6	6	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	7	13	12	homeless
inne osoby	-	1	2	other persons
Mieszkańcy domów i zakładów:				Residents of homes and facilities:
osoby w podeszłym wieku	1669	1757	1822	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy	2185	1948	1828	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1260	1213	1208	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	485	309	373	children and young mentally retarded
przewlekłe psychicznie chorzy	2323	2562	2598	chronically mentally ill
osoby niepełnosprawne fizycznie	-	25	25	physically handicapped
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	160	178	200	mothers with dependent children and pregnant women
bezdomni	312	1004	757	homeless
inne osoby	-	11	17	other persons

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a In the further division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents.

TABL. 15 (161). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający <i>Beneficiaries</i>	Udzielone świadczenia w tys. zł <i>Benefits granted in thous. zł</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	<u>156861^b</u> 177766 ^c	147679,4	T O T A L
2005	<u>166852^b</u> 218919 ^c	184637,0	
2009	<u>143790^b</u> 183616 ^c	220533,3	
2010	<u>145699^b</u> 185790 ^c	221267,3	
Pomoc pieniężna	108370	160470,6	Monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Zasilek: stały.....	13214	45742,0	<i>Benefits: permanent</i>
okresowy	22805	28865,8	<i>temporary</i>
celowy ^d	66630	47878,4	<i>appropriated^d</i>
Pomoc niepieniężna	77420	60796,7	Non-monetary assistance
w tym:			<i>of which:</i>
Schronienie	1147	2593,1	<i>Shelter</i>
Posilek	66812	31884,6	<i>Meals</i>
Ubranie	552	49,8	<i>Clothing</i>
Sprawienie pogrzebu	200	442,5	<i>Burial</i>

a Organizowanej i świadczonej przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie; bez pomocy GOPS w formie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, które w 2009 r. udzielono 1835 osobom na kwotę 27547,8 tys. zł, a w 2010 r. - 2058 osobom na kwotę 33848,6 tys. zł. b Liczeni jednorazowo, bez względu na formę i rodzaj świadczeń. c Liczeni tyle razy z ilu form pomocy skorzystali. d Łącznie z zasiłkiem w naturze.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a Organized and rendered by Gmina Social Assistance Centres and Powiat Centres for Family Support; excluding assistance of GSAC in form of payments for residence in social welfare homes, which in 2009 was given to 1835 persons for an amount of 27548,8 thous. zł and in 2010 - 2058 persons for an amount of 33848,6 thous. zł. b Listed once, regardless of the form and kind of benefits. c Listed as many times as forms of granted assistance. d Including benefit in kind.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopiśma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

4. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

5. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzonego co dwa lata.

6. Informacje o **kinach** dotyczącą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video).

7. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.

3. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

4. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**.

5. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).

7. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special

Dane dotyczą także osób korzystających - na mocy szczególnych przepisów - z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka - zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki - obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych niesklasyfikowanych zaliczono obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze). Do 2004 r. do tej grupy zaliczano również obiekty, które nie spełniają wymogów klasyfikacyjno-kategorizacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych - także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Dane o klubach sportowych dotyczą głównie sportu, w tym sportu wyczynowego.

2. W kategorii ćwiczących jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

3. W kategorii trenerów i instruktorów sportowych, jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

regulations, from paying the subscription fee (e.g. disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Other non-classified facilities include facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses). Until 2004 this group included also facilities which do not meet requirements for individual categories of facilities.

3. Data on number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours and snack-bars.

Sport

1. Data regarding sports clubs mainly concern sports, including record-seeking sports.

2. In the category of persons practising sports, one person may be indicated more than once depending upon the number of disciplines practised. Persons practising sports are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual disciplines.

3. In the category coaches and sports instructors, one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura

Culture

TABL. 1 (162). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	778	766	762	759	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	576	566	561	559	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	91	69	63	57	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	55	42	25	27	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	10685,4	10780,3	10822,9	10835,2	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	5322,2	5411,0	5495,2	5479,3	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	648,5	710,6	670,0	670,6	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	208,5	218,8	198,1	196,2	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	12653,8	12741,1	11286,9	10867,4	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi	4202,4	4267,9	3729,6	3615,4	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,5	17,9	16,8	16,2	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	20,2	19,5	18,8	18,4	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (163). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>			
					własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	
OGÓŁEM 2000	100	3778,8	244	160	4172,3	1371,7	TOTAL
2005	104	3922,4	344	121	5644,4	1741,5	
2009	111	3735,2	382	196	6033,9	1627,5	
2010	115	3827,1	306	219	6479,7	1695,9	
Artystyczne	19	756,8	52	28	1661,4	215,9	Art
Archeologiczne	2	28,7	3	8	92,0	26,1	Archaeological
Etnograficzne	11	85,6	38	21	198,5	41,1	Ethnographic
Historyczne	28	160,2	62	33	1441,9	296,3	Historical
Biograficzne	5	2,7	5	3	10,5	4,3	Biographical
Literackie	1	0,1	-	-	18,3	15,1	Literary
Martyrologiczne	1	201,7	-	2	1380,0	577,7	Martyrological
Przyrodnicze	3	2039,3	-	-	11,8	5,9	Natural history
Geologiczne	3	165,8	13	2	15,0	2,0	Geological
Techniki i nauki	4	8,7	14	11	198,6	70,5	Technical science
Interdyscyplinarne	10	71,0	32	7	88,2	29,5	Interdisciplinary
Skansenowskie	2	5,7	10	-	18,9	12,0	Heritage
Muzeum wnętrz	2	-	2	6	19,0	5,6	Museum of interior
Inne	24	300,7	75	98	1325,6	393,9	Others

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (164). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor pu- bliczny public sector	sektor pry- watny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII) ..	78	66	69	67	31	36	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	849	727	826	762	471	291	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	66	69	80	57	35	22	of which foreign
Ekspozycje ^a	891	797	932	796	488	308	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	473,0	452,0	470,6	436,6	298,5	138,1	Visitors in thous.
a W kraju.							
a In Poland.							

TABL. 4 (165). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seats in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION	
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE		2000	20	5578	4217	748,5	THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
		2005	20	5191	4072	717,6	
		2009	22	6073	4568	1118,2	
		2010	17	5774	4714	1001,0	
Teatry dramatyczne			13	4167	3794	692,7	<i>Dramatic theatres</i>
dramatyczne			10	3428	2943	474,2	<i>dramatic</i>
lalkowe			3	739	851	218,5	<i>puppet</i>
Teatry muzyczne			1	914	247	110,7	<i>Music theatres</i>
Filharmonie			1	693	532	91,9	<i>Philharmonic halls</i>
Orkiestry symfoniczne i kameralne			2	-	141	105,6	<i>Symphonic and chamber orchestras</i>
Zespoły pieśni i tańca			-	-	-	-	<i>Song and dance ensembles</i>
PRZEDSIĘBIORSTWA							ENTERTAINMENT
ESTRADOWE		2000	-	-	-	-	ENTERPRISES
		2005	-	-	-	-	
		2009	6	x	746	725,3	
		2010	4	x	504	186,2	

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.

a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 5 (166). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	58	49	43	46	Cinemas (as of 31 XII)
w tym miasta	55	47	42	46	of which urban areas
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII)...	61	98	110	114	Screens (as of 31 XII)
w tym miasta	58	96	109	114	of which urban areas
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	15,5	22,3	23,7	24,2	Seats (as of 31 XII) in thous.
w tym miasta	15,0	21,9	23,4	24,2	of which urban areas

TABL. 5 (166). **KINA STAŁE (dok.)**
FIXED CINEMAS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	40,4	109,7	118,5	153,9	<i>in thousands</i>
w tym miasta	40,1	109,6	118,5	153,9	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino	696	2238	2757	3345	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	1749,8	2539,5	3560,5	3669,0	<i>in thousands</i>
w tym miasta	1743,7	2537,8	3559,5	3668,7	<i>of which urban areas</i>
na 1 kino	30169	51827	82802	79761	<i>per cinema</i>
na 1 seans	43	23	30	24	<i>per screening</i>

TABL. 6 (167). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	714,7	649,5	478,7	473,2	221	199	145	143	<i>Radio subscribers</i>
miasta	450,0	405,4	310,9	308,0	276	250	191	189	<i>urban areas</i>
wieś	264,7	244,1	167,8	165,2	166	148	100	98	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni ...	686,6	626,3	460,2	454,4	213	192	140	137	<i>Television subscribers</i>
miasta	432,6	390,3	298,2	295,0	265	241	184	181	<i>urban areas</i>
wieś	254,0	236,0	162,0	159,4	159	143	97	95	<i>rural areas</i>

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.
S o u r c e: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 7 (168). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	911	825	894	875	<i>Facilities (as of 31 VII)</i>
Hotele	77	152	231	249	<i>Hotels</i>
Motele	9	11	11	10	<i>Motels</i>
Pensjonaty	111	62	69	64	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	x	17	52	71	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	31	17	10	10	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	28	21	22	22	<i>Shelters</i>

TABL. 7 (168). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII) (dok.)					Facilities (as of 31 VII) (cont.)
Schroniska młodzieżowe	56	11	8	7	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	33	31	28	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	178	155	113	113	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	16	12	9	9	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	53	66	64	68	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	20	15	13	12	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	25	15	13	16	Complexes of tourist cottages
Kempingi	13	13	11	10	Camping sites
Pola biwakowe	25	16	12	9	Tent camp sites
Hostele	x	x	8	29	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	38	41	37	37	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	231	168	180	111	Other non-classified facilities ^a
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	65400	61509	68813	69959	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	52865	54193	60363	61152	of which open all year
Hotele	9680	15609	24432	26282	Hotels
Motele	304	497	486	383	Motels
Pensjonaty	8583	3725	3548	3413	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	902	2410	3606	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	2283	1366	684	575	Excursion hostels
Schroniska	1568	1178	1141	1185	Shelters
Schroniska młodzieżowe	3000	834	586	521	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	1934	1930	1861	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	11732	10067	8120	8822	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	949	652	494	626	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4347	5591	4792	4762	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	754	473	522	498	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	1174	905	824	793	Complexes of tourist cottages
Kempingi	1309	1737	1437	1273	Camping sites
Pola biwakowe	3089	1497	880	760	Tent camp sites
Hostele	x	x	276	1403	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	4938	5006	4883	4806	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	11690	9536	11368	8390	Other non-classified facilities ^a

^a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Data were augmented by weekend and holiday accommodation establishments, which until 2008 constituted a separate position.

TABL. 7 (168). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	1964062	2493045	2720627	2872501	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	507191	889479	810496	896116	of which foreign tourists
Hotele	726655	1308323	1540290	1692322	Hotels
Motele	18712	26131	34330	31683	Motels
Pensjonaty	217020	111875	106626	98526	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	35828	95520	138662	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	84172	50929	15866	11027	Excursion hostels
Schroniska	60145	68135	55073	58008	Shelters
Schroniska młodzieżowe	87292	39728	35514	31961	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ...	x	46987	48838	47884	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	186094	200476	199935	197613	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	8019	5285	5144	4254	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	118509	167506	141991	134165	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	15232	11790	8618	7924	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	13160	16648	14750	12097	Complexes of tourist cottages
Kempingi	15648	27828	9601	11154	Camping sites
Pola biwakowe	12564	8252	5219	4343	Tent camp sites
Hostele	x	x	15034	104064	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	90424	95210	103801	101016	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	310416	272114	284477	185798	Other non-classified facilities ^a
Udzielone noclegi	6680531	7375810	7958504	7973724	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1132493	2021651	1944533	2135297	of which foreign tourists
Hotele	1405348	2699842	3247775	3501216	Hotels
Motele	30626	36499	44749	40261	Motels
Pensjonaty	962926	457686	400835	373801	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	82045	230857	348407	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	231230	146868	58336	42018	Excursion hostels
Schroniska	123767	116568	93877	92582	Shelters
Schroniska młodzieżowe	196570	83011	78421	70835	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ...	x	107699	110951	122913	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	1059138	889959	874494	880593	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	62093	44762	37950	44208	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	447483	647164	512596	476978	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	84643	57599	48364	45803	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	72505	62259	59360	53577	Complexes of tourist cottages
Kempingi	49649	59111	24063	27001	Camping sites
Pola biwakowe	43247	25419	14307	15604	Tent camp sites
Hostele	x	x	32035	210107	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	1061238	1174206	1359497	1161156	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	850068	685113	730037	466664	Other non-classified facilities ^a

^a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Data were augmented by weekend and holiday accommodation establishments, which until 2008 constituted a separate position.

TABL. 8 (169).

**PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

Stan w dniu 31 VII

**CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION
ESTABLISHMENTS**

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiarnie <i>Bars and cafes</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2000	178	281	442	73	T O T A L
..... 2005	213	295	316	38	
..... 2009	291	252	316	66	
2010	296	278	290	46	
Hotele	221	156	11	16	<i>Hotels</i>
Motele	8	3	1	1	<i>Motels</i>
Pensjonaty	19	19	35	6	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	17	14	15	4	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	—	—	8	—	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	1	8	8	6	<i>Shelters</i>
Schroniska młodzieżowe	—	—	1	—	<i>Youth hostels</i>
Szkolne schroniska młodzieżowe	—	—	9	—	<i>School youth hostels</i>
Ośrodki wczasowe	4	20	73	3	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki kolonijne	—	—	8	—	<i>Holiday youth centres</i>
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe	7	19	43	1	<i>Training-recreational centres</i>
Domy pracy twórczej	—	—	5	—	<i>Creative arts centres</i>
Zespoły domków turystycznych ..	2	1	2	—	<i>Complexes of tourist cottages</i>
Kempingi	—	4	—	—	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe	—	—	1	2	<i>Tent camp sites</i>
Hostele	2	3	1	—	<i>Hostels</i>
Zakłady uzdrowiskowe	3	13	36	3	<i>Health establishments</i>
Pozostałe niesklasyfikowane	12	18	33	4	<i>Other non-classified facilities</i>

TABL. 9 (170).

**TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW
ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
**FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST
ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	507191	889479	810496	896116	<i>Tourists accommodated</i>
Hotele	379751	727401	672504	740038	<i>Hotels</i>
Motele	4125	8385	7638	5222	<i>Motels</i>
Pensjonaty	17959	16765	8021	8398	<i>Boarding houses</i>
Inne obiekty hotelowe	x	6579	18626	32427	<i>Other hotel facilities</i>
Domy wycieczkowe	13640	9114	1239	177	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska	3059	5565	3234	3506	<i>Shelters</i>

TABL. 9 (170). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourists accommodated (cont.)
Schroniska młodzieżowe	10643	10170	8044	7458	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	3127	2263	2419	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	3149	8646	5364	6378	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	—	—	12	34	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	7568	10278	7327	6398	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	644	513	246	137	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	954	1827	628	1012	Complexes of tourist cottages
Kempingi	6546	18931	5068	6174	Camping sites
Pola biwakowe	352	772	593	394	Tent camp sites
Hostele	x	x	8834	43810	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	1246	985	456	919	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	57555	60421	60399	31215	Other non-classified facilities ^a
Udzielone noclegi	1132493	2021651	1944533	2135297	Nights spent (overnight stay)
Hotele	783040	1597646	1573309	1696851	Hotels
Motele	8261	13168	10462	7367	Motels
Pensjonaty	68484	55078	28310	26379	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	x	17129	46230	86747	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	24106	18555	4980	972	Excursion hostels
Schroniska	9685	7439	4676	4465	Shelters
Schroniska młodzieżowe	25270	22303	19273	19100	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	x	8751	10004	17119	School youth hostels
Ośrodki wczasowe	15047	36102	20787	33739	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	—	—	12	238	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	32144	36424	26142	21704	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	1977	1586	560	251	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	3818	6976	3417	5550	Complexes of tourist cottages
Kempingi	13824	37615	10936	12831	Camping sites
Pola biwakowe	1067	2075	1311	990	Tent camp sites
Hostele	x	x	20015	104703	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	12757	7109	3527	6611	Health establishments
Pozostałe niesklasyfikowane ^a	133013	153695	160582	89680	Other non-classified facilities ^a

^a Dane powiększono o ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Data were augmented by weekend and holiday accommodation establishments, which until 2008 constituted a separate position.

TABL. 10 (171). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA WEDŁUG MIEJSCA STAŁEGO ZAMIESZKANIA TURYSTÓW**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY PERMANENT RESIDENCE OF TOURISTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2009	2010	SPECIFICATION
	korzystający z noclegów tourists accommodated		udzielone noclegi nights spent (overnight stays)		
O G Ó Ł E M	810496	896116	1944533	2135297	T O T A L
EUROPA	651785	715031	1593587	1745240	EUROPE
Unia Europejska	539427	586922	1322443	1427330	European Union
Austria	15226	17863	34078	36307	Austria
Belgia	13283	16753	33854	42185	Belgium
Bułgaria	1357	1215	2959	3171	Bulgaria
Cypr	285	273	665	593	Cyprus
Czechy	15439	16866	27642	29840	Czech Republic
Dania	9962	9783	29408	29080	Denmark
Estonia	1578	1727	2627	2823	Estonia
Finlandia	8804	10532	22528	25812	Finland
Francja	43339	47025	100196	113087	France
Grecja	4183	3497	10254	8244	Greece
Hiszpania	25672	32297	60069	76809	Spain
Irlandia	17947	18192	50871	50282	Ireland
Litwa	8321	9037	12949	14909	Lithuania
Luksemburg	321	677	908	1946	Luxembourg
Łotwa	3143	2969	4544	4460	Latvia
Malta	232	437	760	1684	Malta
Niderlandy	19296	23131	48010	63002	Netherlands
Niemcy	97713	110474	248292	268138	Germany
Portugalia	4334	6214	9472	12518	Portugal
Rumunia	5160	5680	10256	18644	Romania
Słowacja	13782	14478	22115	23981	Slovakia
Słowenia	2429	2931	5418	6270	Slovenia
Szwecja	25129	22570	64823	56847	Sweden
Węgry	23488	22434	52499	50270	Hungary
Wielka Brytania	127637	131035	344873	341786	United Kingdom
Włochy	51367	58832	122373	144642	Italy
Pozostałe kraje	112358	128109	271144	317910	Other countries
w tym:					of which:
Białoruś	4958	5477	9141	11725	Belarus
Chorwacja	2233	2971	4890	6974	Croatia
Islandia	389	852	966	2037	Iceland
Norwegia	43277	50570	119056	137421	Norway
Rosja	20782	23919	47774	54824	Russia
Szwajcaria i Lichtenstein	5476	5808	12750	12701	Switzerland and Lichtenstein
Turcja	2108	2225	4725	5066	Turkey
Ukraina	31204	33242	66429	70686	Ukraine
AFRYKA	1375	1769	3475	5521	AFRICA
AMERYKA PÓŁNOCNA	53385	62401	132952	151616	NORTH AMERICA
AMERYKA POŁUDNIOWA I CENTRALNA	5966	7768	13276	17178	SOUTH AND CENTRAL AMERICA
AZJA	85449	93418	172182	179076	ASIA
OCEANIA	9557	11515	22075	26657	OCEANIA
NIEUSTALONE	2979	4214	6986	10009	UNKNOWN

TABL. 11 (172). **POLSKIE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZE**
THE POLISH TOURIST COUNTRY-LOVERS' SOCIETY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Członkowie (stan w dniu 31 XII)	8262	6484	6169	6496	<i>Members (as of 31 XII)</i>
w tym:					<i>of which:</i>
przewodnicy turystyczni ^a	1488	1219	1408	1212	<i>tour guides^a</i>
górcy	992	783	919	894	<i>mountain</i>
terenowi	345	301	410	237	<i>field</i>
miejscy	151	135	79	81	<i>city</i>
piloci wycieczek	677	533	622	515	<i>excursion guides</i>
Turystyka wycieczkowa:					<i>Tourist excursions:</i>
wycieczki	7772	7325	6079	5991	<i>excursions</i>
kwalifikowane ^b	2887	2471	2029	2119	<i>professional^b</i>
zwykle	4885	4854	4050	3872	<i>regular</i>
uczestnicy wycieczek w tys.	216	212	192	190	<i>excursion participants in thous.</i>
kwalifikowanych ^b	76	72	68	66	<i>professional^b</i>
zwykłych	141	140	124	124	<i>regular</i>

a Przewodnik może być wykazany więcej niż jeden raz ze względu na posiadane uprawnienia. b Turystyka wymagająca specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym.

U w a g a. W wierszu „członkowie” wykazano członków kół i klubów Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

a A guide may be indicated more than once due to qualifications possessed. b Tourism requiring special physical training and skills in using tourist equipment.

N o t e. In the row/line “members”, members of circles and clubs of the Polish Tourist Country-Lovers' Society have been shown.

Sport

TABL. 12 (173). **KLUBY SPORTOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2008	2010	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	422	716	716	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	53803	62469	59364	<i>Members</i>
Ćwiczący	41188	58848	55562	<i>Persons practising sports</i>
w tym juniorzy i juniorki .	24517	36392	34047	<i>of which juniors</i>
mężczyźni	33866	49367	46991	<i>males</i>
kobiety	7322	9481	8571	<i>females</i>
Sekcje sportowe	974	1212	1144	<i>Sports sections</i>
Trenerzy	435	685	703	<i>Coaches</i>
klasy M	20	52	60	<i>class M</i>
klasy I	80	137	160	<i>class I</i>
klasy II	335	496	483	<i>class II</i>
Instruktorzy sportowi	888	1342	1265	<i>Sports instructors</i>

a Bez uczniowskich klubów sportowych (UKS) i klubów wyznaniowych.

a Excluding student sports clubs (UKS) and religious clubs.

TABL. 13 (174).

WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2010

As of 31 XII

DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports				Trene- rzy Coa- ches	Instruk- torzy Instruc- tors
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total				
			juniorzy i juniorki juniors	kobiety females			
				razem total	w tym juniorki of which juniors		
Alpinizm ^b Climbing ^b	19	703	37	186	20	3	46
Badminton Badminton	6	123	65	50	31	1	5
Biathlon ^b Biathlon ^b	2	86	78	36	36	6	4
Bieg na orientację Orienteering races	2	64	57	26	24	-	4
Boks Boxing	12	422	266	40	35	5	13
Brydż sportowy Bridge	7	57	-	3	-	-	2
Gimnastyka ^b Gymnastics ^b	6	335	308	250	229	17	2
Hokej na lodzie Ice hockey	6	476	303	23	2	15	6
Jeździectwo ^b Equestrian sport ^b	23	761	503	578	396	5	51
Judo Judo	10	866	775	204	186	5	14
Kajakarstwo ^b Canoeing ^b	10	359	269	99	70	7	15
Karate ^b Karate ^b	28	2256	1690	581	444	12	75
Kolarstwo ^b Cycling ^b	27	483	327	94	74	7	30
Koszykówka Basketball	30	1313	1007	444	312	34	27
Kulturystyka i trójbój siłowy ^b Body-building and strength triathlon ^b	16	355	54	199	30	1	15
Lekkoatletyka Athletics	20	867	578	353	237	36	15
Łucznictwo Archery	3	97	78	28	18	2	2

^a Bez uczniowskich klubów sportowych (UKS) i klubów wyznaniowych. ^b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a Excluding student sports clubs (UKS) and religious clubs. ^b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 13 (174). **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2010 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2010 (cont.)
As of 31 XII

DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports				Trene- rzy Coa- ches	Instruk- torzy Instruc- tors
		ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total				
			juniorzy i juniorki juniors	kobiety	females		
				razem total	w tym juniorki of which juniors		
Łyżwiarstwo ^b Skating ^b	4	75	71	47	45	6	1
Narciarstwo ^b Skiing ^b	31	1369	1061	525	415	28	62
Piłka nożna ^b Football ^b	554	32980	19979	579	373	350	575
Piłka ręczna Handball	10	409	285	212	176	13	6
Piłka siatkowa ^b Volleyball ^b	90	3434	2255	1782	1390	58	67
Podnoszenie ciężarów Weight lifting	4	52	16	5	3	3	1
Snowboard Snowboard	6	96	39	38	21	2	8
Sport lotniczy ^b Air sport ^b	14	577	238	73	31	2	34
Sport motorowy ^b Motorsport ^b	10	464	48	34	4	18	19
Sport pływacki ^b Swimming sport ^b	17	1133	981	466	406	29	15
Strzelectwo sportowe ^b Sport shooting ^b	11	582	155	101	60	2	19
Szachy Chess	24	681	544	161	133	7	19
Taekwondo ^b Taekwondo ^b	8	709	595	218	171	2	16
Tenis Tennis	20	1119	634	431	241	8	22
Tenis stołowy Table tennis	44	1010	630	279	193	3	42
Żeglarsstwo ^b Sailing ^b	7	160	129	56	48	5	15

a Bez uczniowskich klubów sportowych (UKS) i klubów wyznaniowych. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

a Excluding student sports clubs (UKS) and religious clubs. b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development activity (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- 1) **scientific and research-development units** (i.e. units whose main activity is performing R&D activity):
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); up to 2009 defined as research

badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388 z późniejszymi zmianami),

- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określone do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** - państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m.in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.

2. Do zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** - pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;

and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (a consolidated text Journal of Laws of 2001 No. 33, item 388 as amended),

- c) *other units classified into NACE division 72 'Scientific research and development';*
 - 2) **auxiliary scientific units** - archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
 - 3) **economic entities** (not classified into NACE division 72 'Scientific research and development') include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
 - 4) **higher education institutions**;
 - 5) **other units** - state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions.
- 2. Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
 - b) *researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,*
 - c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
 - d) *PhD students conducting R&D (FTE);*
 - 2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical

3) w kategorii **pozostały personel** - pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne - wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna - obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) - **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie - **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw - patenty, wyna-

tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;

3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data regarding employment in R&D activity include exclusively persons employed directly in this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures - presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003, **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications - **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises - **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights - patents, non-

laski nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

6. Wynalazek podlegający opatentowaniu - bez względu na dziedzinę techniki - jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

7. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związa-

-*patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.*

A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

6. A patentable invention - regardless of the field of technology - is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

7. A utility model eligible for protection - any new and useful solution of a technical nature affecting shape, construction or permanent assembly of an object.

Information society

1. The presented information has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the NACE Rev. 2: manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service

na z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

3. Lokalna sieć komputerowa (LAN) to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. Intranet to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

3. Local area network (LAN) is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.

4. Intranet is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e., the same standards, protocols and programmes; covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

Nauka i technika

Science and technology

TABL. 1 (175). **JEDNOSTKI^a ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG GRUP STANOWISK**
UNITS^a AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY OCCUPATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)				zatrudnieni ^b <i>personnel^b</i>						
					ogółem <i>total</i>			pra- cowni- cy nauko- wo- bada- wczy <i>research- ers</i>	techni- cy i praco- wnicy równor- zędni <i>techni- cians and equi- valent staff</i>	pozos- tały perso- nel <i>other sup- porting staff</i>	
OGÓŁEM TOTAL	65	100	112	162	8835	10063	7222	8862	7624	916	322
w tym: <i>of which:</i>											
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe <i>Scientific and research- -development units</i>	27	31	25	45	2373	1827	1580	1752	1270	351	131
Instytuty naukowe Polskiej Aka- demii Nauk <i>Scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>	11	11	12	11	809	638	905	987	723	185	78
Instytuty badawcze <i>Research institutes</i>	15	16	6	6	1560	1146	572	643	441	152	50
Inne <i>Others</i>	#	4	7	28	#	43	103	122	105	13	4
Podmioty gospodarcze <i>Economic entities</i>	25	47	57	81	335	1129	567	1247	996	194	56
Szkoły wyższe <i>Higher education institutions</i>	11	16	18	19	6127	7070	5037	5666	5192	356	118

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 248. b W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

a See general notes, item 1 on page 248. b In full-time equivalents.

TABL. 2 (176).

ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
			wyższym higher				pozosta- łym other
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		pozostałe osoby z wykształ- ceniem wyższym other persons with tertiary education	
				doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM TOTAL	2009 2010	13891 14579	1354 1562	1555 1517	5920 5961	4271 4619	791 920
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe Scientific and research- -development units	2009 2010	1964 2096	118 140	126 130	598 589	817 936	305 301
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk Scientific units of the Polish Academy of Sciences		1171	103	103	400	397	168
Instytuty badawcze Research institutes		736	#	#	#	394	#
Inne Others		189	#	#	#	145	#
Podmioty gospodarcze Economic entities	2009 2010	1756 1707	# #	- -	# #	1406 1400	177 278
Szkoły wyższe Higher education institutions	2009 2010	10146 10476	1235 1418	1427 1385	5144 5320	2032 2014	308 339

^a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (177).

**NAKŁADY^a WEWNĘTRZNE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
WEDŁUG KATEGORII NAKŁADÓW (ceny bieżące)**
**INTRAMURAL EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY BY TYPE OF COSTS (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION	
	ogółem <i>grand total</i>				nakłady <i>expenditures</i>				
					bieżące ^b <i>current^b</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital</i>		
					razem <i>total</i>	w tym osobowe <i>of which labour costs</i>	razem <i>total</i>		w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu <i>of which instruments and equipment</i>
w mln zł <i>in mln zł</i>									
OGÓŁEM	437,4	731,9	922,6	1091,4	801,4	415,2	290,0	227,3	TOTAL
w tym:									of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	173,0	222,2	271,3	303,3	251,0	123,4	52,2	35,0	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	59,8	100,2	146,0	156,9	#	#	#	#	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze .	113,1	112,2	108,0	106,1	75,8	35,2	30,2	18,1	Research institutes
Inne	#	9,8	17,2	40,3	#	#	#	#	Others
Podmioty gospodarcze	30,9	185,4	217,0	176,4	130,8	57,8	45,6	27,1	Economic entities
Szkoły wyższe	233,2	318,0	426,2	576,4	385,1	202,4	191,3	164,3	Higher education institutions

a Bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 250.

a Excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 4 on page 250.

TABL. 4 (178).

BIEŻĄCE NAKŁADY WEWNĘTRZNE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)
CURRENT INTRAMURAL EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)					
WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Exper- imental develop- ment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	stoso- wane <i>applied</i>		
	w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2000	365,3	180,7	75,9	108,7	TOTAL
2005	565,8	231,8	104,6	229,4	
2009	644,4	319,8	91,7	232,9	
2010	801,4	421,8	108,7	270,8	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	251,0	158,6	26,9	65,5	Scientific and research- -development units
w tym:					<i>of which:</i>
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	136,4	131,6	2,8	2,1	<i>Scientific units of the Polish Aca- demy of Sciences</i>
Instytuty badawcze	75,8	22,7	24,0	29,1	<i>Research institutes</i>
Podmioty gospodarcze	130,8	5,1	21,1	104,6	Economic entities
Szkoły wyższe	385,1	229,3	55,2	100,6	Higher education institutions

a Bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 250.

a Excluding depreciation of fixed assets; see general notes, item 4 on page 250.

TABL. 5 (179).

STOPIEŃ ŻUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	stopień zużycia w %				
	degree of consumption in %				
OGÓŁEM	67,7	77,7	75,2	72,4	TOTAL
w tym:					of which:
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	68,7	81,4	72,9	72,8	Scientific and research- -development units
w tym:					of which:
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	81,2	78,2	74,2	77,3	Scientific units of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze	61,7	83,4	70,4	68,7	Research institutes
Podmioty gospodarcze	63,3	69,7	70,7	40,7	Economic entities
Szkoły wyższe	67,5	77,5	76,6	73,3	Higher education institutions

TABL. 6 (180).

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON PRODUCT AND PROCESS INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne investment		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on training directly linked to technological innovations	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for technologically new or significantly improved products	
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment			
					razem total			w tym z importu of which imported
w mln zł in mln zł								
OGÓŁEM 2005 TOTAL	866,3	202,8	16,7	128,1	456,2	221,3	1,1	8,3
2009	982,2	185,5	10,0	185,2	520,1	105,0	4,1	10,8
2010	1007,6	219,5	4,6	277,1	449,4	193,8	5,6	20,0
sektor publiczny public sector	83,2	2,2	0,0	34,9	32,3	12,1	0,5	0,3
sektor prywatny private sector	924,4	217,3	4,6	242,2	417,1	181,7	5,1	19,7
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	808,7	219,3	4,6	164,1	378,1	166,5	4,8	20,0
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	99,2	4,3	0,0	23,1	55,3	22,2	0,5	13,8
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... Manufacture of chemicals and chemical products	58,8	6,3	0,5	41,3	9,7	2,1	0,0	0,5

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 (180).

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (cd.)
EXPENDITURES ON PRODUCT AND PROCESS INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne investment		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on training directly linked to technological innovations	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for technologically new or significantly improved products	
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment			
					razem total			w tym z importu of which imported
w mln zł in mln zł								
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)								
w tym (cd.): of which (cont.):								
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	5,2	3,6	-	0,0	1,3	0,1	0,0	0,2
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ								
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	17,6	2,9	0,0	0,8	12,0	4,0	0,1	1,1
Manufacture of rubber and plastic products								
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	33,6	6,3	-	0,3	26,0	3,6	0,1	0,4
Manufacture of other non-metallic mineral products								
Produkcja metali	125,2	11,7	-	40,7	71,4	55,1	-	0,1
Manufacture of basic metals								
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	33,3	3,6	1,6	8,7	17,6	4,9	0,4	0,6
Manufacture of metal products ^Δ								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	35,1	3,1	-	6,1	25,1	20,2	-	0,3
Manufacture of computer, electronic and optical products								
Produkcja urządzeń elektrycznych	16,1	5,4	0,0	0,9	8,2	3,7	0,1	0,0
Manufacture of electrical equipment								

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 (180).

NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (dok.)
EXPENDITURES ON PRODUCT AND PROCESS INNOVATION ACTIVITIES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the acquisition of external knowledge	inwestycyjne investment		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on training directly linked to technological innovations	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for technologically new or significantly improved products	
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment			
					razem total			w tym z importu of which imported
w mln zł in mln zł								
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.) w tym (dok.): of which (cont.):								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	21,6	8,6	1,0	1,0	8,4	0,8	0,1	1,2
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	192,3	150,7	-	1,0	38,2	3,7	0,2	-
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń Repair and installation of machinery and equipment	44,4	4,1	1,1	29,6	8,0	2,1	0,3	0,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	105,8	0,1	0,0	30,8	61,7	27,0	0,3	0,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	105,8	0,1	0,0	30,8	61,7	27,0	0,3	0,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	93,0	-	-	82,2	9,6	0,3	0,6	-

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (181).

ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt <i>Means for automating production processes in units</i>					
	linie produkcyjne <i>production lines</i>		centra obróbkowe <i>machining centres</i>	roboty i manipulatory przemysłowe <i>industrial robots and manipulators</i>		komputery ^b <i>computers^b</i>
	automa- tyczne <i>automatic</i>	sterowane kom- puterem <i>computer controlled</i>		ogółem <i>total</i>	w tym roboty <i>of which robots</i>	
OGÓŁEM.....	2005	610	205	134	58	1667
TOTAL	2009	875	329	325	197	1716
	2010	1036	454	351	232	1960
sektor publiczny	41	80	16	3	2	231
<i>public sector</i>						
sektor prywatny	995	997	438	348	230	1729
<i>private sector</i>						
Górnictwo i wydobywanie	16	20	-	-	-	28
<i>Mining and quarrying</i>						
Przetwórstwo przemysłowe	1004	1028	454	351	232	1845
<i>Manufacturing</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych	169	108	5	10	6	128
<i>Manufacture of food products</i>						
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	14	21	12	2	-	5
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>						
Produkcja papieru oraz wyrobów z papieru	28	24	-	-	-	12
<i>Manufacture of paper and paper products</i>						
Poligrafia i reprodukcja zapisa- nych nośników informacji	4	60	-	-	-	74
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	32	78	-	2	2	155
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów farmaceu- tycznych ^Δ	103	47	-	-	-	51
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	129	146	18	38	30	138
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców nieme- talicznych	38	77	11	27	2	75
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	66	26	19	1	-	101
<i>Manufacture of basic metals</i>						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, mini-komputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (181).

ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYŚLE^a
(dok.)

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w szt Means for automating production processes in units					komputery ^b computers ^b
	linie produkcyjne production lines		centra obróbkowe machining centres	roboty i manipulatory przemysłowe industrial robots and manipulators		
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	132	70	110	36	27	167
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electron- ic and optical products	94	149	4	104	67	209
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	20	25	40	6	5	136
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	19	17	88	13	4	81
Produkcja pojazdów samocho- dowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	63	107	97	107	83	391
Produkcja mebli Manufacture of furniture	9	10	19	-	-	12
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	-	9	-	-	-	57
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	-	9	-	-	-	57
Dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	16	20	-	-	-	30
w tym of which						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	12	13	-	-	-	28

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (182).

**PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY
PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2010 R.**

*SOLD PRODUCTION AND NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR
SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a
IN 2010*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wy- robów ^b nowych lub istotnie ule- pszonych w % produkcji sprze- danej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold produc- tion of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		w tym eksport <i>of which export</i>
			nowe lub istotnie ulep- szone dla rynku <i>new or signifi- cantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulep- szone tylko dla przedsiębior- stwa <i>new or signifi- cantly improved only for the enterprise</i>	
OGÓŁEM TOTAL	14,3	11,7	7,6	4,2	4,0
sektor publiczny	5,2	2,0	1,6	0,4	0,8
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	15,0	13,2	8,5	4,7	4,5
<i>private sector</i>					
W tym przetwórstwo przemysłowe . Of which manufacturing	15,2	15,1	9,7	5,4	5,2
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	10,1	9,7	5,1	4,6	1,5
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	1,9	2,1	1,4	0,7	0,1
<i>Manufacture of leather and related products</i>					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	7,4	7,0	2,8	4,2	1,5
<i>Manufacture of paper and paper products</i>					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	7,7	7,1	4,7	2,4	1,8
<i>Manufacture of chemicals and chemi- cal products</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	12,7	11,4	2,0	9,4	1,9
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mi- neralnych surowców niemetalicznych	15,1	13,0	11,8	1,3	8,1
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	37,7	39,6	19,1	20,5	18,2
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	22,6	20,8	19,5	1,3	18,8
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2008-2010. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Introduced into the market during 2008-2010. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 8 (182).

**PRODUKCJA SPRZEDANA ORAZ PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY
PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a W 2010 R. (dok.)**
**SOLD PRODUCTION AND NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR
SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a
IN 2010 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział produkcji sprzedanej wy- robów ^b nowych lub istotnie ule- pszonych w % produkcji sprze- danej wyrobów ogółem <i>Share of sales of new or significantly improved products^b in % of sold produc- tion of industrial products</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
		ogółem <i>total</i>	z tego <i>of which</i>		w tym eksport <i>of which export</i>
			nowe lub istotnie ulep- szone dla rynku <i>new or signifi- cantly improved for the market</i>	nowe lub istotnie ulep- szone tylko dla przedsiębior- stwa <i>new or signifi- cantly improved only for the enterprise</i>	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Of which manufacturing (cont.)</i> w tym (dok.): <i>of which (cont.):</i> Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i> Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i> Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i> Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	 18,6 10,2 15,4 32,7	 14,1 11,0 14,2 22,4	 11,0 9,4 0,2 16,2	 3,2 1,6 14,0 6,3	 1,4 8,9 0,2 1,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Wprowadzonych na rynek w latach 2008-2010. c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b Introduced into the market during 2008-2010. c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (183).

**WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE
NATIONAL INVENTIONS AND UTILITY MODELS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wynalazki:					
zgłoszone	195	201	258	310	<i>Patent applications</i>
udzielone patenty	99	86	141	164	<i>Patents granted</i>
Wzory użytkowe:					
zgłoszone	58	98	74	<i>Utility model applications</i>
udzielone prawa ochronne	95	45	52	<i>Rights of protection granted</i>

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 10 (184). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	440	471	487	481	Total members^a
Krajowi	290	302	304	302	National
czynni	156	151	155	149	active
korespondenci	134	151	149	153	corresponding
Zagraniczni	148	168	181	177	Foreign
Honorowi	2	1	2	2	Honorary
Z ogółem w działach nauk^b:					Of total in the field of^b:
filologicznych	88	91	92	92	philologies
historyczno-filozoficznych	98	100	94	91	history and philosophy
matematyczno-fizyczno-chemicznych ..	68	84	89	90	mathematics, physics and chemistry
przyrodniczych	82	89	93	91	natural sciences
lekarskich	76	80	88	87	medical sciences
twórczości artystycznej	26	26	29	28	creative activity
Komisje naukowe:					Scientific commissions:
Jednostki organizacyjne	17	24	27	28	Organizational units
Członkowie komisji:					Members of commissions:
Komisja Filologii Klasycznej PAU	42	41	44	44	PAU Commission on Classical Philology
Komisja Historii Sztuki PAU	32	40	48	46	PAU Commission on Art History
Komisja Kultury Słowian PAU	24	40	41	39	PAU Commission on Slavonian Culture
Komisja Neofilologiczna PAU	31	31	42	37	PAU Commission on Modern Philology
Komisja Środkowoeuropejska PAU	34	35	43	44	PAU Commission on Central Europe
Komisja Wschodnioeuropejska PAU	54	41	44	39	PAU Commission on Eastern Europe
Komisja Prawnicza PAU	34	30	29	29	PAU Commission on Law
Komisja Historii i Kultury Żydów PAU ...	41	33	45	40	PAU Commission on the History and Culture of the Jews
Komisja Prehistorii Karpat PAU	21	24	32	26	PAU Commission on the Prehistory of the Carpathians
Komisja Nauk Ekonomicznych PAU	-	36	33	33	PAU Commission for Economic Sciences
Komisja Historii Wojen i Wojskowości PAU	-	38	36	36	PAU Commission for War and Military History
Komisja Astrofizyki PAU	35	36	42	36	PAU Commission on Astrophysics
Komisja Embriologii i Morfologii PAU	16	19	18	18	PAU Commission on Embryology and Morphology
Komisja Geoinformatyki PAU	38	40	55	42	PAU Commission on Geoinformation
Komisja Paleogeografii Czwartorzędu PAU	72	48	72	49	PAU Commission on Quaternary Palaeogeography
Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAU	20	22	23	23	PAU Commission on Agricultural, Forestry and Veterinary Sciences
Komisja Etyki w Nauce PAU	19	22	21	21	PAU Commission on Ethics in Science
Komisja do Badań Diaspory Polskiej PAU	-	-	-	37	PAU Commission on Research on Polish Diaspora
Komisja PAU „Fides et Ratio”	-	-	47	26	“Fides et Ratio” PAU Commission
Komisja Filozofii Nauk Przyrodniczych PAU	-	23	33	33	PAU Commission for Natural Sciences Philosophy

^a Stan w dniu 31 XII. ^b W podziale na działy nie uwzględniono członków honorowych.

^a As of 31 XII. ^b In the division into departments honorary members are not included.

TABL. 10 (184). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (dok.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komisje naukowe (dok.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Historii Nauki PAU	27	40	71	46	PAU Commission on the History of Science
Komisja Nauk Technicznych PAU	-	84	91	94	PAU Commission of Technical Sciences
Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych	-	55	63	63	PAU Commission on the Evaluation of Textbooks
Komisja Spraw Europejskich PAU	-	16	26	26	PAU Commission for European Matters
Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU	46	43	45	41	PAU Commission on Threats to Civilization
Komisja Rozwoju Miasta Krakowa PAU i PAN	-	40	38	38	PAU and PAN Commission for the Development of the City of Cracow
Komisja Przyrodniczo-Medyczna PAU (Wrocław)	-	-	16	16	Natural Sciences and Medical PAU Commission (Wrocław)
Posiedzenia naukowe i sesje	175	210	180	216	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	42	34	48	61	Publishing activity - titles

Źródło: dane Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Source: data of the Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków.

TABL. 11 (185). **POLSKA AKADEMIA NAUK**
Oddział w Krakowie
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
Department in Kraków

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	54	53	53	57	Total members^a
rzeczywiści	38	35	35	37	full
korespondenci	16	18	18	20	corresponding
Z ogółem w działach nauk:					Of total in the field of:
społecznych	3	4	4	6	social sciences
biologicznych	8	9	8	10	biology
matematyczno-fizyczno-chemicznych	12	11	13	12	mathematics, physics and chemistry
technicznych	7	6	5	6	technical sciences
rolniczych, leśnych i weterynaryjnych	1	2	3	3	agricultural, forest and veterinary sciences
medycznych	9	10	10	10	medical sciences
nauk o ziemi i górniczych	14	11	10	10	sciences on Earth and mining
Komisje naukowe i ośrodki:					Scientific commissions and centres:
Jednostki organizacyjne	34	34	33	33	Organizational units
Członkowie	1201	1121	1081	1089	Members
Posiedzenia naukowe i sesje	223	147	121	138	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza - tytuły	45	12	15	12	Publishing activity - titles

^a Stan w dniu 31 XII.

Źródło: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie.

^a As of 31 XII.

Source: data of the Polish Academy of Sciences Department in Kraków.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 12 (186). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Dostęp do Internetu	90,7	87,3	95,7	Internet access
Połączenie z Internetem przez:				Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	51,2	58,6	68,0	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy (ISDN) ...	53,4	36,8	45,9	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem (ISDN)
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)	18,6	22,7	16,6	wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)
Własną stronę internetową	55,1	60,3	66,8	Own Website

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną - PLC).

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL, ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction - PLC).

TABL. 13 (187). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Komputery	94,1	90,7	97,4	Computers
Sieć wewnętrzną LAN	64,1	57,9	71,3	Local area network (LAN)
w tym bezprzewodową	17,9	25,4	36,2	of which wireless
Intranet	32,9	26,9	37,7	Intranet
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux	21,2	13,5	18,7	Free, open source software and operating systems, like Linux
ERP - system informatyczny do pla- nowania zasobów przedsiębiorstwa ..	11,1	8,4	8,9	Enterprise Resource Planning system
CRM - oprogramowanie do zarządza- nia informacjami o klientach zapew- niające dostęp do nich innym komór- kom przedsiębiorstwa	18,0	19,7	16,0	Customer Relationship Management system

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

4. Źródłem informacji o cenach produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach od 1 stycznia 2005 r. są notowania cen wybranych produktów prowadzone przez sieć stałych ankietatorów GUS na 450 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Do 31 grudnia 2004 r. informacje o cenach targowiskowych uzyskiwane były od korespondentów rolnych. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

Weight systems were based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budget survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the HICP (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased by population for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

4. Price quotations of selected products assembled by a network of regular pollers of the Central Statistical Office on 450 agricultural market-places throughout the country constitute the source of information on prices of agricultural products received by farmers on market-places since 1 January 2005. Until 31 December 2004 information on market-place prices was collected from agricultural correspondents. Average annual prices have been computed as the arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (188). **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
OGÓŁEM	110,5	102,2	103,5	102,6	TOTAL
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe ...	110,5	101,7	104,1	102,9	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	107,6	102,3	109,1	104,8	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	105,2	94,9	90,7	95,4	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	112,6	103,8	107,7	103,4	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Zdrowie	111,6	102,3	102,5	102,3	Health
Transport	120,8	106,1	97,9	106,2	Transport
Rekreacja i kultura	107,8	100,4	102,3	101,2	Recreation and culture
Edukacja	110,9	102,9	105,0	101,9	Education

TABL. 2 (189). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,33	2,57	4,78	4,08	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg ^a ..	1,61	1,53	2,01	2,01	Wheat-rye bread — per 0,5 kg ^a
Makaron jajeczny — za 400 g ^b	3,25	4,09	3,97	4,06	Egg pasta — per 400 g ^b
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg	1,64	1,52	1,94	1,87	Wheat flour "Poznańska" — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbief) — za 1 kg	9,98	15,75	18,45	19,45	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) — za 1 kg	13,78	13,61	15,23	13,47	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	6,01	5,77	7,03	6,46	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg	17,89	19,89	20,49	20,89	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	10,54	11,20	13,08	13,39	Sausage "Toruńska" — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg	12,89	13,12	17,27	18,36	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	10,03	12,22	13,52	13,47	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	6,29	9,56	10,40	10,46	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawarto- ści tłuszczu 3—3,5%, sterylizo- wane — za 1 l	2,14	2,44	2,74	2,68	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l

a W 2000 r. — za 0,6 kg. b Od 2007 r. zmiana producenta.

a In 2000 — per 0,6 kg. b Since 2007 the change of a producer.

TABL. 2 (189). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,23	1,27	1,69	1,65	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg ..	8,15	9,30	11,43	12,00	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	16,07	16,12	16,53	17,35	Ripening "Gouda" cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt	0,35	0,32	0,43	0,45	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,75	3,05	3,48	4,08	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,28	4,92	6,32	6,18	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,14	4,96	5,82	5,99	Oranges — per kg
Jabłka ^{cd} — za 1 kg	2,58	2,14	2,26	2,63	Apples ^{cd} — per kg
Buraki ^c — za 1 kg	1,15	1,10	1,45	1,63	Beetroots ^c — per kg
Marchew ^c — za 1 kg	1,30	1,41	2,07	1,81	Carrots ^c — per kg
Ziemniaki ^c — za 1 kg	0,73	0,72	0,96	1,34	Potatoes ^c — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	2,88	3,05	3,02	2,69	White sugar, crystallized — per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” — za 250 g	6,91	4,66	6,23	6,26	Natural coffee "Tchibo Family", ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g	2,13	2,31	2,96	3,44	Tea "Madras" — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^e — za 0,5 l	24,13	18,99	19,47	19,55	Vodka pure "Polonaise — Polish Vodka" 40% ^e — per 0,5 l
Papierosy „Mars” — za 20 szt	4,43	5,32	8,08	9,28	Cigarettes "Mars" — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowej — za 1 kpl	472,11	492,62	423,75	384,00	Men's suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	122,34	154,42	160,72	159,06	Men's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej — za 1 parę	113,12	136,77	149,43	150,68	Women's low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę	21,69	26,97	31,04	31,38	Resoling men's shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,61	2,40	2,95	3,16	Cold water by municipal water-system — per m ³
Energia elektryczna ^f dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) — za 1 kW·h	0,29	0,43	0,55	0,58	Electricity ^f for households (all-day tariff) — per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy ^g z sieci dla gospodarstw domowych — za 1 m ³	0,92	1,52	2,42	2,49	Natural net-gas, high-methanated ^g for households — per m ³

c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. d, e W 2000 r.: d — droższe, e — 50%. f Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. g Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu.

c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. d, e In 2000: d — dessert apples, e — 50%. f Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. g Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas.

TABL. 2 (189). **CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Węgiel kamienny — za 1 t	376,13	443,02	695,88	713,45	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	9,52	12,13	15,52	17,53	Hot water — per m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u	2,36	2,73	3,14	3,19	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l	1958	1423	1277	1200	Fridge-freezer, capacity about 300 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny ^h	1466	1263	1176	1169	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg ^h
Odkurzacz typu domowego ⁱ	359,33	316,59	338,07	360,14	Vacuum cleaner ⁱ
Żelazko z nawilżaczem	151,94	152,23	167,81	162,70	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g ^k	5,36	4,43	5,56	4,46	Washing powder — per 400 g ^k
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa — za 1 l	3,15	4,06	4,17	4,59	Unleaded 95 octane motor petrol — per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,74	2,03	2,21	2,20	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km	12,67	14,36	17,24	17,33	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina	11,15	13,32	14,13	14,93	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	46,89	53,23	58,80	60,55	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	34230	63519	74682	78656	Tractor "Ursus 2812"
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg	14,32	24,23	40,77	36,78	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt	12,13	16,34	19,56	19,71	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy	20,90	25,31	29,16	29,36	Cow's clinical examination

^h, ⁱ Od 2002 r. różni producenci; w 2000 r.: ^h — producent „Polar”, ⁱ — producent „Zelmer”. ^k W latach 2000-2006 - za 600 g.

^h, ⁱ Since 2002 different producers; in 2000: ^h — produced by "Polar", ⁱ — produced by "Zelmer". ^k In years 2000-2006 - for 600 g.

TABL. 3 (190). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) — za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) — per dt:
pszenicy	51,57	34,45	45,50	56,83	wheat
żyta	43,37	28,84	35,99	43,46	rye
jęczmienia	52,27	34,99	42,21	45,98	barley
owsa i mieszanek zbożowych	50,75	31,96	43,37	47,38	oats and cereal mixed
pszenżyta	43,59	27,28	40,63	47,50	triticale
Ziemniaki — za 1 dt	43,91	38,90	45,09	74,16	Potatoes — per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	40,63	35,97	40,64	71,54	of which edible (excluding early kinds)

^a Ceny bieżące bez VAT.

^a Current prices excluding VAT.

TABL. 3 (190). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH^a (dok.)**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS^a
(cont.)

(cont.)					
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Buraki cukrowe — za 1 dt	11,37	16,95	10,87	10,69	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepak przemysłowy — za 1 dt	78,12	75,23	107,18	133,47	<i>Industrial rape and agrimony — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	445,61	282,28	309,40	450,64	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,98	3,93	4,39	4,90	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,29	10,05	9,73	9,88	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,80	3,78	4,57	3,92	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,68	0,80	0,86	0,93	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze spożywcze — za 1 szt	0,24	0,21	0,28	0,20	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

^a Ceny bieżące bez VAT.

^a Current prices excluding VAT.

TABL. 4 (191). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż - za 1 dt:					Cereal grain - per dt:
pszenicy.....	58,61	46,20	59,03	68,21	wheat
żyta	45,52	41,16	52,35	58,78	rye
jęczmienia.....	50,02	43,43	53,94	61,47	barley
owsa	47,18	41,26	53,33	57,54	oats
pszenżyta	47,95	44,18	56,26	62,44	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wcze- snych)	43,83	50,38	71,34	101,41	Potatoes (excluding edible early kinds)
Zwierzęta gospodarskie - za 1 szt:					Livestock - per head:
krowa dojna	1376	2062	2240	2255	dairy cow
jałówka 1-rocza	896,34	1403	1573	1578	one-year heifer
prosię na chów	102,39	139,03	193,81	144,43	piglet
koń roboczy	3050	3320	4241	4621	farm horse
źrebię 1-rocze	1657	2590	2396	2424	one-year colt
Żywiec rzeźny - za 1 kg:					Animals for slaughter - per kg:
bydło (bez cieląt) ^a	2,11	3,50	3,92	3,81	cattle (excluding calves) ^a
cielęta	5,21	7,54	8,66	8,48	calves
trzoda chlewna	3,65	4,05	4,69	4,07	pigs
Mleko krowie - za 1 l	0,99	1,46	1,93	1,99	Cows' milk - per l
Jaja kurze - za 1 szt	0,33	0,44	0,55	0,58	Hen eggs - per piece

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

^a Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane pogrupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu z wyodrębnieniem **gospodarstw rolnych w użytkowaniu indywidualnym**.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłaśnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products as well as means of production in farming.

2. The presented information was compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE Rev. 2 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity with separation of **private farms**.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków prezentuje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** - utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306, z późniejszymi zmianami) - prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaspokojenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

7. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** (tabl. 2) opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z po-

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

According to EUROSTAT methodology, **agriculture land in a good agricultural condition** - maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306, with later amendments) - is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

7. Data of **labour input agricultural holdings** (table 2) were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e., between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contrib-

magającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzką,

- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

8. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

9. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe,

uting family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,

- 2) *in farms of legal persons: permanent hired employees and temporary hired employees, contracted workers, as well as others persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons; including clergymen working on holding run by monasteries).*

*Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit** (AWU). The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

8. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

9. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning

mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zboż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorii). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasiennne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

10. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

12. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, szacunków oraz ocen prowadzonych przez rzeczoznawców szczebla terenowego dla danych nie objętych sprawozdawczością.

13. Dane za 2002 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich i ciągników opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V.

Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa - stan w czerwcu, w 2002 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2002 według stanu w dniu 20 V, w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 według stanu w dniu 30 VI.

*cereals include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.*

***Pulses for grain** include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).*

***Industrial crops** include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.*

10. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

11. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

12. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, estimates and evaluations made by field experts for data not included in reports.

13. Data for 2002 in the scope of land use, sown area, livestock and tractors were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V.

Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 - as of 30 VI.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit - as of June, in 2002 on the basis of the results of the Agricultural Census 2002 as of 20 V, in 2010 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

15. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2009/10 oznacza okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.).

16. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

a) Skarbu Państwa - zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczysto przez:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
- jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
- jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

15. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2009/10 farming year covers the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

a) the State Treasury - managed and utilized temporarily or perpetually by:

- State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
- nature protection units (national parks),

- organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 - the Agricultural Property Agency of the State Treasury),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie - 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21-40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover indicator** (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) - since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

Rolnictwo

Agriculture

TABL. 1 (192).

UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE

TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	842,1	711,4	690,8	663,5	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne ...	815,4	687,8	670,0	643,1	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasie- wów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	46,2	50,8	51,6	55,8	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	46,0	50,8	51,7	56,2	of which private farms
ziemniaków	17,1	12,2	10,7	11,9	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	17,6	12,6	11,0	12,5	of which private farms
rzepaku i rzepiku	0,4	0,7	1,2	1,8	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	0,1	0,4	0,6	0,9	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	27,6	32,1	31,0	29,9	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	27,2	31,7	30,6	29,6	of which private farms
ziemniaków	178	178	161	146	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	178	178	160	146	of which private farms
rzepaku i rzepiku	26,5	29,0	31,8	20,7	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	20,1	26,0	30,9	18,3	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użyt- ków rolnych	53,0	46,6	36,0	36,5	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ...	53,9	46,9	36,1	36,5	of which private farms

a Według granic administracyjnych, w 2010 r. według siedziby użytkownika. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 289; trzoda chlewna — stan w końcu lipca.

a By administrative borders, in 2010 by the land user's seat. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to table 11 on page 289; pigs — as of the end of July.

TABL. 1 (192). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	59,9	58,9	59,2	55,9	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	60,1	59,2	59,6	56,1	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	11,1	13,2	10,8	13,1	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ...	11,0	13,1	10,7	13,0	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	159,8	193,3	198,5	193,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	900	723	561	532	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	846	721	549	520	of which private farms
na 1 krowę	3274	3140	3229	3140	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3253	3094	3138	3038	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^{bd} na 100 ha użytków rolnych w szt.	11,6	16,4	18,5	17,6	Agricultural tractors (as of June) ^{bd} per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ...	11,8	16,8	18,8	18,1	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{be} w kg	73,7	93,8	62,0	56,7	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{be} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ...	73,1	91,9	59,8	53,3	of which private farms

^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej. ^d Do 2004 r. - stan w dniu 31 XII. ^e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10.

^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^d Until 2004 - as of 31 XII. ^e Concerns respectively the 1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10 farming years.

TABL. 2 (193).

NAKŁADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which		razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b		
				rodzinna siła ro- bocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b				
					stali perma- nent		dorywczy tempo- rary		
								stali perma- nent	dorywczy tempo- rary
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work units (AWU)									
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS									
OGÓŁEM TOTAL	209,9	97,2	208,2	205,5	1,4	0,8	1,8	1,5	0,1
W ODSETKACH IN PERCENT									
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricul- tural land area of:									
Do 1,00 ha	10,9	11,6	11,0	11,0	8,8	6,1	0,5	0,6	0,0
Up to 1,00 ha									
1,01 - 1,99	24,2	25,2	24,4	24,5	11,4	21,1	2,8	3,3	2,2
2,00 - 4,99	42,5	42,5	42,8	43,1	15,8	28,4	0,8	1,0	0,0
5,00 - 9,99	16,2	15,4	16,3	16,1	46,9	21,5	2,3	2,1	1,1
10,00 - 14,99	3,1	2,8	3,1	3,1	3,6	7,4	0,3	0,3	0,0
15,00 - 19,99	1,1	1,0	1,0	1,0	1,4	3,2	11,0	11,4	29,3
20,00 - 49,99	1,1	0,9	1,1	1,0	3,7	7,4	8,3	8,8	17,4
50,00 ha i więcej and more	0,9	0,6	0,3	0,2	8,4	4,9	74,0	72,4	50,0

a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 273. b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy; łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a Including the period from 1 VI 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 7 on page 273. b On the basis of employment agreement (written or verbal). c Owners, co-owners and leaseholders; including contributing family workers.

TABL. 3 (194).

POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^{ab}

Stan w czerwcu

AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^{ab}

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa	SPECIFICATION
		Grand total	indywidualne	
			Of which private farms	
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2000	843047	815542	TOTAL
	2005	709180	689310	
	2009	690663	671532	
	2010	663516	643126	
Użytki rolne w dobrej kulturze				Agricultural land in good
rolnej		600469	581534	agricultural condition
Pod zasiewami		300687	287915	Sown area
Grunty ugorowane		28912	28375	Fallow land
Uprawy trwałe		16122	15927	Permanent crops
w tym sady		15356	15180	of which orchards
Ogrody przydomowe		4442	4438	Kitchen gardens
Łąki trwałe		223416	220335	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		26891	24545	Permanent pastures
Użytki rolne pozostałe		63047	61593	Other agricultural land

a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 273. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a By the land user's seat; see general notes, item 6 on page 273. b In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (195). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	(constant prices)			2000	2005	2009	SPECIFICATION
	2000	2005	2009				
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	102,8	97,1	91,0	102,9	97,4	90,9	Gross output
roślinna	104,3	96,5	87,9	104,3	96,7	88,0	crop
zwierzęca	101,0	97,8	95,4	101,2	98,1	95,2	animal
Produkcja końcowa	105,5	97,0	90,4	105,7	97,5	90,4	Final output
roślinna	110,8	95,4	84,0	110,8	96,0	84,2	crop
zwierzęca	102,1	98,3	96,3	102,3	98,7	96,0	animal
Produkcja towarowa	108,6	99,2	91,1	109,2	99,8	90,6	Market output
roślinna	116,4	99,3	84,1	117,0	99,7	83,2	crop
zwierzęca	103,1	99,2	97,7	103,6	100,0	97,6	animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 25.

TABL. 5 (196). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	55,6	54,6	57,0	Crop output
Zboża	9,9	11,9	14,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	8,5	9,5	12,1	of which basic cereals
w tym: pszenica	5,3	5,5	7,1	of which: wheat
żyto.....	0,5	0,3	0,4	rye
jęczmień	1,5	2,3	2,9	barley
Ziemniaki	12,9	7,4	7,1	Potatoes
Przemysłowe	0,7	1,3	1,5	Industrial
w tym buraki cukrowe.....	0,2	0,5	0,2	of which sugar beets
Warzywa	12,9	17,3	16,7	Vegetables
Owoce	7,7	6,1	6,6	Fruit
Siano łąkowe	3,2	4,2	3,8	Meadow hay
Pozostałe	8,3	6,4	6,5	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 25.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 25.

TABL. 5 (196). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)				
Produkcja zwierzęca.....	44,4	45,4	43,0	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	20,0	22,8	23,7	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt).....	3,8	3,7	7,3	cattle (excluding calves)
cielęta	1,4	1,1	1,3	calves
trzoda chlewna.....	9,2	10,6	8,2	pigs
owce	0,2	0,2	0,2	sheep
drób	3,8	6,0	5,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego).....	-1,3	-0,6	-1,8	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie.....	17,6	14,9	13,7	Cows' milk
Jaja kurze	4,7	5,6	5,0	Hen eggs
Obornik	2,1	1,6	1,3	Manure
Pozostałe	1,3	1,1	1,1	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	44,5	43,8	44,8	Crop output
Zboża	4,1	5,0	7,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	3,8	4,6	6,1	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,1	3,7	4,8	of which: wheat
żyto	0,3	0,4	0,4	rye
jęczmień.....	0,2	0,2	0,4	barley
Ziemniaki	5,2	2,4	3,6	Potatoes
Przemysłowe	2,2	1,7	2,0	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,4	0,8	0,4	of which sugar beets
Warzywa	19,4	22,7	19,8	Vegetables
Owoce	12,2	9,1	9,2	Fruit
Pozostałe	1,4	2,9	3,1	Other
Produkcja zwierzęca.....	55,5	56,2	55,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	29,4	33,6	33,7	Animals for slaughter ^b
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt).....	6,6	6,1	11,4	cattle (excluding calves)
cielęta	1,2	1,4	1,6	calves
trzoda chlewna	12,6	15,3	11,6	pigs
owce	0,2	0,2	0,2	sheep
drób	6,2	9,0	7,9	poultry
Mleko krowie.....	19,3	15,1	14,7	Cows' milk
Jaja kurze	6,3	6,9	6,0	Hen eggs
Pozostałe	0,5	0,6	0,8	Others

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (197). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**
Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2009	2010 ^a		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	
	w ha <i>in ha</i>					
O G Ó Ł E M	525261	402092	401517	300687	287915	T O T A L
Zboża	287966	255883	258416	207830	200095	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe	242836	204320	207241	167704	161760	<i>basic cereals</i>
pszenica	128159	104648	111231	86633	82600	<i>wheat</i>
żyto	21613	9780	8816	8147	8053	<i>rye</i>
jęczmień	45762	48636	48880	37438	36230	<i>barley</i>
owies	29351	23178	19279	18438	18146	<i>oats</i>
pszenżyto	17951	18078	19036	17049	16731	<i>triticale</i>
mieszkanki zbożowe	36995	38237	40025	27683	27606	<i>cereal mixed</i>
gryka i proso ^b	112	93	87	473	431	<i>buckwheat and millet^b</i>
kukurydza na ziarno	8023	13234	11061	11969	10299	<i>maize for grain</i>
Strączkowe	3306	4222	4394	4426	4272	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	1892	1367	1650	2006	1952	<i>edible</i>
pastewne ^c	1414	2855	2744	2420	2320	<i>feed^c</i>
Ziemniaki	89937	49075	42807	35904	35869	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	5952	6695	8649	9972	6901	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	1753	1747	1333	1570	1279	<i>sugar beets</i>
oleiste	2535	3176	5148	6363	3585	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	2281	2823	4680	5363	2604	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne	103419	51931	58635	22446	20919	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	18785	5637	3818	2097	2096	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę	5381	3995	4388	4606	3528	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^d	34681	34286	28616	20109	19859	<i>Other crops^d</i>
w tym warzywa grun- towe ^e	20380	23002	19761	15734	15602	<i>of which field vegeta- bles^e</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z pozostałymi zbożowymi. c Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. d Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp. e W latach 2005-2009 łącznie z powierzchnią upraw warzyw w ogrodach przydomowych.

a Data of the Agricultural Census. b Including other cereals. c Including cereal and pulse mixed for grain. d Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc. e In 2005-2009 including vegetable crops area in kitchen gardens.

TABL. 7 (198). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	807996	852726	821889	642724	611487	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	669946	656404	643008	501745	479343	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	372284	360312	363842	276883	260075	<i>wheat</i>
żyto	52302	25722	23018	21208	20938	<i>rye</i>
jęczmień.....	132488	161624	155981	114688	111061	<i>barley</i>
owies	67348	57236	46643	44065	43550	<i>oats</i>
pszenżyto.....	45523	51510	53523	44900	43719	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	96572	114254	110616	74920	74734	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	1601032	873555	687351	524364	523687	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	68848	85781	77858	44439	28905	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	6039	8184	14861	11079	4773	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	779846	917217	741117	958109	947441	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	28,1	33,3	31,8	30,9	30,6	<i>Cereals</i>
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	27,6	32,1	31,0	29,9	29,6	<i>basic cereals</i>
pszenica.....	29,0	34,4	32,7	32,0	31,5	<i>wheat</i>
żyto	24,2	26,3	26,1	26,0	26,0	<i>rye</i>
jęczmień.....	29,0	33,2	31,9	30,6	30,7	<i>barley</i>
owies	22,9	24,7	24,2	23,9	24,0	<i>oats</i>
pszenżyto.....	25,4	28,5	28,1	26,3	26,1	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	26,1	29,9	27,6	27,1	27,1	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	178	178	161	146	146	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	393	491	584	283	226	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	26,5	29,0	31,8	20,7	18,3	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	46,5	47,6	42,7	42,9	43,0	<i>Meadow hay</i>

TABL. 8 (199).

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 ^a		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

O G Ó Ł E M	20380	23002	19761	17261	17127	T O T A L
Kapusta	6242	5884	4989	4195	4185	<i>Cabbages</i>
Kalafior	1767	2120	2215	1759	1758	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	2793	2460	2095	1535	1483	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	2237	2574	2212	1491	1483	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	1904	1821	1353	919	906	<i>Beetroots</i>
Ogórki	1956	1520	1220	906	905	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	1056	490	300	244	243	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	2425	6133	5377	6212	6164	<i>Others^c</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	568818	614616	535703	430375	428319	T O T A L
Kapusta	292657	266436	236464	180220	179955	<i>Cabbages</i>
Kalafior	36159	55544	56931	42909	42898	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	55180	52357	40207	29068	28170	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	58841	65435	58506	44769	44497	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	45782	44140	34499	25710	25383	<i>Beetroots</i>
Ogórki	30365	20827	16839	11318	11313	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	15637	6517	4170	3650	3648	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	34198	103360	88087	92731	92455	<i>Others^c</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	469	453	474	430	430	<i>Cabbages</i>
Kalafior	205	262	257	244	244	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	198	213	192	189	190	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	263	254	265	300	300	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	240	242	255	280	280	<i>Beetroots</i>
Ogórki	155	137	138	125	125	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	148	133	139	150	150	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	141	169	164	149	150	<i>Others^c</i>

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (200).

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

OGÓŁEM	25164	15298	14764	11921	11819	TOTAL
Jabłonie	14429	9154	9022	7657	7582	<i>Apples</i>
Grusze	2102	1037	923	573	566	<i>Pears</i>
Śliwy	4322	2568	2219	1835	1822	<i>Plums</i>
Wiśnie	2058	1211	1162	645	642	<i>Cherries</i>
Czereśnie	1345	861	787	403	400	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	908	466	651	808	807	<i>Others^c</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	139633	133002	136401	88331	88048	TOTAL
Jabłka	112225	110104	111292	72646	72413	<i>Apples</i>
Gruszki	6324	4873	5313	3199	3183	<i>Pears</i>
Śliwki	10996	8998	9925	6719	6688	<i>Plums</i>
Wiśnie	6209	5032	5526	3192	3192	<i>Cherries</i>
Czereśnie	2745	2999	2935	1587	1587	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	1135	995	1410	987	985	<i>Others^c</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	78	120	123	95	96	<i>Apples</i>
Gruszki	30	47	58	56	56	<i>Pears</i>
Śliwki	25	35	45	37	37	<i>Plums</i>
Wiśnie	30	42	48	50	50	<i>Cherries</i>
Czereśnie	20	35	37	39	40	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	12	21	22	12	12	<i>Others^c</i>

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (201). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gos- podarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu
 AREA^b in ha — as of June

O G Ó Ł E M	8820	6833	6229	4477	4435	T O T A L
Truskawki ^c	2693	2737	2544	1262	1262	Strawberries ^c
Maliny ^d	894	604	566	708	706	Raspberries ^d
Porzeczkii	3836	2399	2201	1661	1659	Currants
Agrest	1115	681	550	275	274	Gooseberries
Pozostałe ^e	282	412	368	571	534	Others ^e

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

O G Ó Ł E M	37693	30805	24388	17552	17544	T O T A L
Truskawki ^c	11052	10921	7434	3661	3661	Strawberries ^c
Maliny ^d	3020	1857	1605	1476	1476	Raspberries ^d
Porzeczkii	15769	11884	9519	8316	8315	Currants
Agrest	5807	4167	3737	1872	1872	Gooseberries
Pozostałe ^e	2044	1976	2093	2227	2220	Others ^e

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^c	41	40	29	29	29	Strawberries ^c
Maliny ^d	34	31	28	21	21	Raspberries ^d
Porzeczkii	41	50	43	50	50	Currants
Agrest	52	61	68	68	68	Gooseberries
Pozostałe ^e	72	48	57	39	42	Others ^e

a Dane nieostateczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Od 2005 r. łącznie z uprawą truskawek w ogrodach przydomowych. d Łącznie z jeżyną bezkolcową. e Aronia, borówka wysoka i inne.

a Preliminary data. b In 2010 data of the Agricultural Census. c Since 2005 including strawberry crops in kitchen gardens. d Including thornless blackberry. e Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 11 (202). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000	391254	386745	Cattle
	2005	272662	267201	
	2009	195975	190951	
	2010^a	201571	196224	
w tym krowy	2000	234299	232265	of which cows
	2005	160692	158148	
	2009	116115	113720	
	2010^a	112654	110072	
Trzoda chlewna ^b	2000	478185	459455	Pigs ^b
	2005	494633	482279	
	2009	366933	356268	
	2010^a	359891	344216	
w tym lochy	2000	53179	50475	of which sows
	2005	65108	63378	
	2009	39512	38202	
	2010^a	47226	44787	
Owce	2000	60658	59573	Sheep
	2005	84855	84156	
	2009	94475	93457	
	2010^a	69859	69188	
w tym maciorki	2000	39895	39318	of which ewes
	2005	61041	60641	
	2009	61884	61404	
	2010^a	44936	44436	
Konie ^c	2000	56858	56400	Horses ^c
	2005	30939	30500	
	2009	29112	28700	
	2010^a	21324	20781	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	446442	439480	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	330052	323335	
	2009	248490	242378	
	2010^a	242154	234927	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

TABL. 11 (202). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodar- stwa indywi- dualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło	2000	46,4	47,4	Cattle
	2005	38,4	38,8	
	2009	28,4	28,4	
	2010^a	30,4	30,5	
w tym krowy	2000	27,8	28,5	of which cows
	2005	22,7	22,9	
	2009	16,8	16,9	
	2010^a	17,0	17,1	
Trzoda chlewna ^b	2000	56,7	56,3	Pigs ^b
	2005	69,7	70,0	
	2009	53,1	53,1	
	2010^a	54,2	53,5	
w tym lochy	2000	6,3	6,2	of which sows
	2005	9,2	9,2	
	2009	5,7	5,7	
	2010^a	7,1	7,0	
Owce	2000	7,2	7,3	Sheep
	2005	12,0	12,2	
	2009	13,7	13,9	
	2010^a	10,5	10,8	
w tym maciorki	2000	4,7	4,8	of which ewes
	2005	8,6	8,8	
	2009	9,0	9,1	
	2010^a	6,8	6,9	
Konie ^c	2000	6,8	6,9	Horses ^c
	2005	4,4	4,4	
	2009	4,2	4,3	
	2010^a	3,2	3,2	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	53,0	53,9	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
	2005	46,6	46,9	
	2009	36,0	36,1	
	2010^a	36,5	36,5	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Stan w końcu lipca. c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b As of the end of July. c Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (203).

DRÓB^a

Stan w końcu roku

POULTRY^a

End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^b		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt	3844,2	4669,5	5198,7	6048,0	6000,1	Hens in thous. heads
w tym nioski	3394,0	2888,7	2555,1	3027,5	2980,0	of which laying hens
Gęsi w tys. szt	25,3	17,1	26,5	51,9	50,8	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt	75,5	92,1	55,4	113,2	85,2	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^c w tys. szt	407,0	221,9	231,0	440,1	440,1	Ducks ^c in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w tys. szt	456	658	753	912	933	Hens per 100 ha of agricul- tural land in heads
w tym nioski	403	407	370	456	463	of which laying hens

^a Dla 2000 r. — w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005-2010 — w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 — aged 6 months and more; for 2005-2010 — more than 2 weeks old. ^b Data of the Agricultural Census. ^c Including other poultry.

TABL. 13 (204).

PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	100,9	67,9	113,0	98,6	Cattle (excluding calves)
Cielęta	85,8	49,1	51,4	60,9	Calves
Trzoda chlewna	767,8	721,9	585,5	578,3	Pigs
Owce	55,4	53,1	56,3	34,5	Sheep
Konie	18,6	9,6	6,9	8,8	Horses

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	42,4	35,3	59,7	53,9	Cattle (excluding calves)
Cielęta	8,0	5,4	5,6	6,2	Calves
Trzoda chlewna	88,3	82,0	67,8	69,0	Pigs
Owce	1,1	1,1	1,4	0,7	Sheep
Konie	8,7	5,2	3,9	4,6	Horses
Drób	35,2	56,5	52,5	43,9	Poultry
Kozy i króliki	1,5	1,0	1,1	1,1	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter.

TABL. 14 (205). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW****PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	W TYSIĄCACH TON		IN THOUSAND TONNES		
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	126,9	129,4	128,0	119,2	meat and fats
wołowe	22,1	18,5	31,3	28,2	beef
cielęce	4,8	3,3	3,4	3,7	veal
wieprzowe	68,9	63,9	52,9	53,8	pork
baranie	0,5	0,5	0,6	0,3	mutton
końskie	4,7	2,9	2,2	2,5	horseflesh
drobiowe	24,7	39,5	36,7	30,7	poultry
kozy i królicze ^b	1,2	0,8	0,9	0,9	goat and rabbit ^b
podroby	7,8	7,7	9,1	8,3	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt	PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt				
O G Ó Ł E M	159,8	193,3	198,5	193,6	TOTAL

a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. b Including game.

TABL. 15 (206). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ****PRODUCTION OF MILK AND EGGS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego: w milionach litrów	758,9	512,7	387,1	353,0	334,3	Cows' milk production: in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	90,0	72,3	56,1	53,2	52,0	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3274	3140	3229	3140	3038	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt	595,9	626,4	526,4	506,1	503,1	Hen egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt	177	205	197	201	201	Average annual number of eggs per laying hen in units

TABL. 16 (207). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**

Stan w dniu 31 XII

DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					Drained agricultural land:
w tysiącach hektarów	204,4	204,2	203,5	203,5	in thousand hectares
grunty orne	172,6	172,4	171,8	171,7	arable land
w tym: zdrenowane	149,3	149,0	148,8	148,8	of which: drained
nawadniane	0,3	0,2	0,2	0,2	watered
łąki i pastwiska	31,8	31,8	31,7	31,7	meadows and pastures
w tym: zdrenowane	10,0	9,9	9,9	9,9	of which: drained
nawadniane	0,7	0,7	0,7	0,7	watered
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	23,1	28,8	29,5	30,7	in % of total agricultural land

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (208). **CIĄGNIKI ROLNICZE^a**
AGRICULTURAL TRACTORS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodar- stwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach 2000	97461	96377	<i>In units</i>
2005	116594	116120	
2009	127760	126045	
2010^b	116976	116401	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha			<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
2000	8,7	8,5	
2005	6,1	5,9	
2009	5,4	5,3	
2010^b	5,7	5,5	

^a Do roku 2004 — stan w dniu 31 XII, od 2005 r. — stan w czerwcu. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Until 2004 — as of 31 XII, since 2005 — as of June. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 (209). **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a**
**AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES
AND EQUIPMENT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2010								
	ogółem grand total	w tym w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych of which private farms exceeding 1 ha of agricultural land								
		razem total	1,01- -1,99 ha	2,00- -4,99	5,00- -9,99	10,00- -14,99	15,00- -19,99	20,00- -49,99	50 ha i więcej and more	
	w sztukach in units									
Ciągniki rolnicze Agricultural tractors	107758	116976	107171	21562	50446	23785	5593	2009	2534	1242
Kombajny: Combine harvesters:										
zbożowe for cereals	6169	7638	7541	344	2097	2684	1102	496	595	223
ziemniaczane for potatoes	3499	5525	5465	279	1347	2196	944	318	334	47
buraczane for beet	280	341	334	9	37	82	74	42	69	21
Silosokombajny Forage harvesters	323	473	448	32	104	124	50	36	73	29
Opryskiwacze polowe Field crop sprayers	23995	24443	23848	1931	9855	8273	2036	703	753	297
Opryskiwacze sadownicze Orchard sprayers	2242	2484	2415	294	1182	754	101	26	36	22

^a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 19 (210). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

IN TERMS OF PURE INGREDIENT						
WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	62150	66498	42891	37610	34288	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	29613	30829	20528	20290	18629	nitrogenous
fosforowe	15832	16153	11214	8547	7813	phosphatic
potasowe	16705	19516	11150	8773	7847	potassic
Nawozy wapniowe ^c	88861	51706	4759	7735	6340	Lime fertilizers ^c
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	73,7	93,8	62,0	56,7	53,3	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	35,1	43,5	29,7	30,6	29,0	nitrogenous
fosforowe	18,8	22,8	16,2	12,9	12,1	phosphatic
potasowe	19,8	27,5	16,1	13,2	12,2	potassic
Nawozy wapniowe ^c	105,4	72,9	6,9	11,7	9,9	Lime fertilizers ^c

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. b Including mixed fertilizers. c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 20 (211). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCEEDED (current prices)						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym od gospo- darstw indywidualnych of which from private farms	
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLION ZLOTYS						
OGÓŁEM	680,8	802,5	956,4	987,1	933,1	TOTAL
Produkty: roślinne	139,2	156,2	210,0	248,8	228,4	Products: crop
zwierzęce	541,6	646,3	746,4	738,3	704,7	animal
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
OGÓŁEM	808	1131	1385	1488	1451	TOTAL
Produkty: roślinne	165	220	304	375	355	Products: crop
zwierzęce	643	911	1081	1113	1096	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 21 (212). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	51551	60933	80319	49708	36777	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	41325	41632	50735	34547	23963	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	34583	36896	43164	24438	17164	<i>wheat</i>
żyto	2115	1617	2610	3693	3574	<i>rye</i>
jęczmień	4003	2588	3047	5083	1927	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbo- żowe	201	97	253	174	141	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	423	434	1661	1159	1157	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	50542	60879	79914	49388	36534	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	40316	41578	50330	34227	23720	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	33916	36883	43083	24383	17129	<i>wheat</i>
żyto	2115	1617	2586	3644	3525	<i>rye</i>
jęczmień	3933	2582	2905	4977	1844	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbo- żowe	157	66	225	80	80	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	195	430	1531	1143	1142	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	913	768	451	784	767	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t	10956	8274	15475	14356	14281	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	68848	85782	77858	44490	28951	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t	4903	6146	14879	10959	4647	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t	45546	89305	95330	86368	84654	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	78785	45552	59743	38160	37600	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	113190	136625	138806	141023	137653	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	31914	31586	51678	45607	45310	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	993	1784	1007	1046	1039	<i>calves</i>
trzoda chlewna	48011	57153	47555	54791	53407	<i>pigs</i>
owce	499	345	366	194	194	<i>sheep</i>
konie	6141	3133	1911	2185	2151	<i>horses</i>
drob	25632	42624	36289	37200	35552	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	76399	93980	91475	94630	92219	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	180611	155374	151113	137777	124279	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	8487	32694	61821	68421	65315	<i>Consumer hen eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 22 (213). **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
(ceny bieżące^a)
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT
(current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospo- darstw indywi- dualnych of which from private farms	
w tys. zł in thous. zł						
Zboża	25401	21432	36689	27744	20893	Cereals
w tym zboża podstawowe	21346	14252	22702	18487	13061	of which basic cereals
pszenica	17991	12717	19656	13893	9915	wheat
żyto	917	466	938	1610	1568	rye
jęczmień	2105	909	1323	2350	964	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	100	40	117	80	61	oats and cereal mixed
pszenżyto	234	120	669	553	553	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	24683	21396	36468	27568	20764	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	20629	14216	22481	18310	12932	of which basic cereals
pszenica	17491	12707	19604	13858	9892	wheat
żyto	917	466	931	1584	1542	rye
jęczmień	2056	904	1226	2288	917	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	80	21	98	38	38	oats and cereal mixed
pszenżyto	85	117	622	543	543	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b .	3566	3071	2775	1353	1285	Edible pulses ^b
Ziemniaki	4810	3218	6977	10646	10581	Potatoes
Buraki cukrowe	7825	14536	8464	4757	3095	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	3830	4623	15947	14627	6129	Rape and agrimony ^b
Warzywa	34064	68491	91790	124044	121553	Vegetables
Owoce	36539	28165	29505	37412	36918	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	399904	502292	586502	580514	565678	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	95030	124037	227022	223375	221892	cattle (excluding calves)
cielęta	6249	17932	9795	10331	10257	calves
trzoda chlewna	182364	216020	217127	214588	209026	pigs
owce	3273	3088	2375	1391	1391	sheep
konie	26751	15229	9931	11880	11730	horses
drób	86238	125986	120252	118949	111382	poultry
Mleko krowie	121913	124716	129282	127567	111668	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	2004	6953	171669	13965	13290	Consumer hen eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 23 (214). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	433958	435752	437656	438933	TOTAL in ha
Lasy	429399	431138	432371	433502	Forests
Publiczne	243575	243639	244934	245184	Public
zalesione	241964	242197	243391	243543	wooded
niezalesione	1611	1441	1543	1641	non-wooded
własność Skarbu Państwa	231794	231842	233251	233533	owned by the State Treasury
zalesione	230567	230633	231989	232172	wooded
niezalesione	1227	1209	1262	1361	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwo- wych	197810	198303	198770	198951	managed by State Forests
zalesione	196658	197182	197579	197649	wooded
niezalesione	1152	1121	1191	1302	non-wooded
parki narodowe	26066	26165	27140	27144	national parks
zalesione	26016	26112	27090	27094	wooded
niezalesione	50	53	50	50	non-wooded
własność gmin ^a	11781	11797	11683	11651	gmina owned ^a
zalesione	11397	11565	11401	11371	wooded
niezalesione	384	232	282	280	non-wooded
Prywatne	185824	187500	187437	188318	Private
zalesione	184921	186789	186811	187700	wooded
niezalesione	903	711	627	618	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	4559	4614	5284	5431	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	28,4	28,4	28,5	28,6	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁADOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	29,1	29,1	28,8	28,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a It concerns as well gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 24 (215). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	133	94	74	71	71	71	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2935	1723	1550	1677	1284	1120	394	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2217	1105	873	778	635	608	143	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	1120	834	730	700	613	587	87	<i>felling sites^{bc}</i>
halizn i płazowin...	501	77	22	7	3	2	4	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków.....	596	194	121	71	19	19	52	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	718	618	678	899	649	512	250	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia ^e	280	207	175	151	140	131	11	<i>Corrections and supplements^e</i>
Pielęgnowanie ^f	16165	11708	10109	9536	8677	8439	859	<i>Tending^f</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	11418	8144	6898	6384	5530	5314	854	<i>crops</i>
młodników	4505	3511	3178	3043	3043	3043	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	2	-	-	-	-	-	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	1192	1192	820	2308	2308	2308	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. c Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. d Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. e Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach w powstałych lukach i przerzedzeniach. f Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. g Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. c Including renewals protected by tree stands. d Designated for afforestation in land development plan. e Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. f Forest breeding work connected with tending soils and tree islands aged up to 20 years. g Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 25 (216). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
O G Ó Ł E M w dam ^a	1060,5	1231,4	1175,4	1261,3	1060,9	1036,7	200,4	TOTAL in dam ^a
Grubizna	1031,4	1204,2	1146,4	1232,0	1031,6	1007,4	200,4	Timber
Grubizna iglasta.....	638,8	839,4	735,9	816,9	654,3	637,2	162,6	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	480,1	563,8	509,3	566,5	414,0	403,3	152,5	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	114,1	219,0	174,6	192,7	186,8	183,0	6,0	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	392,6	364,7	410,5	415,1	377,3	370,2	37,8	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	199,7	183,1	183,6	199,2	175,2	171,3	24,0	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	147,8	135,6	176,8	162,0	156,0	154,5	6,0	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe ^b	29,1	27,2	29,0	29,3	29,3	29,3	-	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	2,1	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	-	Slash for industrial uses
Opałowe	27,0	26,7	28,7	29,0	29,0	29,0	-	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	240,2	279,3	265,2	284,2	420,8	431,4	106,4	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 26. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 26. b Exclusively in public forests.

TABL. 26 (217). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	5	4	19	19	-	Production area of nurseries ^a in ha
Sadzenie w szt: drzew	242634	99547	99229	83587	77143	Plantings in units of: trees
krzewów	33761	22135	30999	24875	12241	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	31224	29889	60584	67848	56418	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	1818	3686	9448	10856	9555	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	991	1933	5160	5932	5255	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	29406	26203	51136	56992	46863	non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	8480	8460	17740	19149	16402	of which large-size general purpose wood

a Stan w dniu 31 XII. b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług PKWiU 2008.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

In tables 1 and 4 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections), and moreover, in table 4 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) 2008.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;

- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 9 na str. 24.

Jako **ceny stałe** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne - na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) - czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 9 on page 24.*

*As **constant prices** since 2006 were adopted 2005 constant prices (2005 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in fishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

6. *Data concerning the **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employees in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;*
- 2) *agents;*
- 3) *outworkers.*

Data concerning the average paid employment and average wages and salaries are given after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.*

2. *Data according to NACE divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.*

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów - wykonane siłami własnymi systemem zleceń - przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleceńodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków - budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków - budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

Domy letnie, domy wypoczynkowe oraz rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania w 2000 r. zostały ujęte w budynkach niemieszkalnych, a w latach 2005-2010 w budynkach mieszkalnych.

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych - na terenie kraju - w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration - conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).

5. Data regarding buildings completed (by all investors) concern:

- within the scope of the number of buildings - newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings - newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

Summer homes, holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence in 2000, were included in non-residential buildings and in 2005-2010 in residential buildings.

6. Data regarding the average paid employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e., persons on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time paid employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (218). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010		SPECIFICATION
		ogółem total	2009=100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	54697,8	63250,5	118,6 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	214908	213854	99,5	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	194380	194575	100,1	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	2919,63	3037,03	104,0	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. c Bez zatrudnionych za granicą.

a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (219). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in %		2009=100 (ceny stałe) (constant prices)
OGÓŁEM	39629,0	48947,8	56971,7	100,0	119,3
TOTAL					
sektor publiczny	5340,8	6927,6	7661,1	13,4	x
public sector					
sektor prywatny	34288,2	42020,2	49310,6	86,6	x
private sector					
Górnictwo i wydobywanie	798,1	1003,2	1281,8	2,2	122,7
Mining and quarrying					
w tym					
of which					
Pozostałe górnictwo i wydobywanie	270,0	475,8	748,1	1,3	162,8
Other mining and quarrying					
Przetwórstwo przemysłowe	34545,0	41743,1	48861,8	85,8	120,8
Manufacturing					
w tym:					
of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	5499,3	7593,3	8036,3	14,1	108,1
Manufacture of food products					
Produkcja napojów	554,7	613,1	650,7	1,1	109,0
Manufacture of beverages					
Produkcja wyrobów tekstylnych	201,4	239,5	238,7	0,4	92,2
Manufacture of textiles					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (219). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach in %	2009=100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
w tym (cd.): of which (cont.):					
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	362,1	428,9	421,4	0,7	103,6
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	422,0	445,8	493,2	0,9	107,0
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	705,6	987,1	1035,5	1,8	108,3
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	563,8	734,3	763,6	1,3	113,3
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1084,3	1254,7	1211,2	2,1	103,1
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	3224,6	3561,8	4721,9	8,3	111,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1621,3	2107,8	2529,1	4,4	119,0
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta- licznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	1512,0	2326,5	2483,0	4,4	115,6
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2428,2	3481,2	3788,8	6,7	102,0
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	3226,9	4964,8	4958,6	8,7	105,1
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	340,6	708,6	957,2	1,7	145,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (219). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)****SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach in %	2009=100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
w tym (dok.): of which (cont.):					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1504,2	1945,9	1691,0	3,0	89,4
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c</i>					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3564,8	5407,0	6219,7	10,9	127,2
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja mebli	464,1	553,9	564,5	1,0	105,1
<i>Manufacture of furniture</i>					
Pozostała produkcja wyrobów	177,6	184,8	219,0	0,4	128,7
<i>Other manufacturing</i>					
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	720,2	960,9	1307,5	2,3	143,3
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	3112,3	4629,1	5019,6	8,8	105,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3112,3	4629,1	5019,6	8,8	105,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	1173,6	1572,4	1808,5	3,2	103,1
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	460,2	621,5	698,1	1,2	102,6
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	80,2	113,8	113,3	0,2	104,0
<i>Sewerage</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	633,2	837,2	997,1	1,8	103,4
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (220).

**PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNI-
NYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE
(ceny bieżące)**

*SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees				
			10-49	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej and more
			w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2009	48947,8	6296,2	13028,0	7048,5	7736,4	14838,7
TOTAL	2010	56971,7	6837,3	14437,5	8214,8	7984,8	19497,2
sektor publiczny		7661,1	151,6	855,5	485,0	695,6	5473,3
public sector							
sektor prywatny		49310,6	6685,7	13582,0	7729,8	7289,2	14023,9
private sector							
Górnictwo i wydobywanie		1281,8	155,9	299,5	479,7	346,7	-
Mining and quarrying							
w tym pozostałe górnictwo i wydobywanie		748,1	124,6	260,4	363,1	-	-
of which other mining and quarrying							
Przetwórstwo przemysłowe		48861,8	6336,4	12747,3	7285,1	6703,3	15789,6
Manufacturing							
w tym:							
of which:							
Produkcja artykułów spożywczych		8036,3	1655,0	2532,3	1570,8	#	#
Manufacture of food products							
Produkcja napojów		650,7	66,0	359,0	#	#	-
Manufacture of beverages							
Produkcja wyrobów tekstylnych		238,7	44,9	193,7	-	-	-
Manufacture of textiles							
Produkcja odzieży		421,4	206,7	110,3	104,4	-	-
Manufacture of wearing apparel							
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ		493,2	184,6	193,8	#	#	-
Manufacture of leather and related products							
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		1035,5	409,8	233,5	#	-	#
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru		763,6	129,5	#	#	-	-
Manufacture of paper and paper products							
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji		1211,2	118,8	255,9	#	#	-
Printing and reproduction of recorded media							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych ...		4721,9	152,8	838,9	#	#	#
Manufacture of chemicals and chemical products							
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.		2529,1	488,8	933,7	#	#	-
Manufacture of rubber and plastic products							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (220).

**PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNI-
NYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE (dok.)**
**SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with the following number of paid employees				
		10-49	50-249	250-499	500-999	1000 i więcej and more
		w mln zł		in mln zł		
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym (dok.): of which (cont.):						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2483,0	470,1	743,2	#	961,4	#
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	3788,8	73,0	857,2	#	#	#
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4958,6	966,3	1656,2	381,3	#	#
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	957,2	209,4	249,1	498,7	-	-
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	1691,0	304,6	836,2	#	#	-
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	6219,7	48,9	140,1	1820,1	-	4210,5
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja mebli	564,5	276,9	156,8	130,8	-	-
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	219,0	109,7	109,3	-	-	-
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1307,5	214,2	631,9	#	#	#
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	5019,6	78,7	417,7	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5019,6	78,7	417,7	#	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	1808,5	266,4	972,9	#	#	#
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	698,1	68,9	224,8	#	-	#
<i>Waste collection, treatment and supply</i>						
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	113,3	38,9	#	#	-	-
<i>Sewerage</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	997,1	158,6	#	-	#	-
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>						

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (221). **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF MAJOR PRODUCTS^a

WYROBY	2005	2009	2010		PRODUCTS
			ogółem total	udział w produk- cji krajowej w % share in domestic production in %	
Dolomity w tys. t	582	686 ^b	599	32,9	<i>Dolomites in thous. t</i>
Produkty uboju ^c wliczane do wydajności poubojowej w tys. t	36	20	25	2,2	<i>Slaughter products^c included in slaughter capacity in thous. t</i>
bydła i cieląt	17	11	14	6,3	<i>cattle and calves</i>
trzody chlewnej	19	9	11	1,2	<i>pigs</i>
Świeże lub schłodzone mięso wołowe i cielęce w tys. t	37	13	16	5,5	<i>Fresh or chilled beef and veal meat in thous. t</i>
Mięso wieprzowe, świeże lub schłodzo- ne w tys. t	49	38	31	2,3	<i>Pork meat, fresh or chilled in thous. t</i>
Wędliny ^d w tys. t	40	37 ^b	34	4,5	<i>Cured meat^d in t</i>
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	834	688 ^b	531	7,2	<i>Fruit and vegetable juice in thous. hl</i>
Mleko płynne przetworzone ^e w tys. hl ..	383	1018 ^b	1035	3,8	<i>Processed liquid milk^e in thous. t</i>
Sery i twarogi w t	10624	11350 ^b	11251	1,5	<i>Cheese and curd in t</i>
Bielizna pościelowa w tys. szt.	1619	1259	636	2,6	<i>Bed linen in thous. units</i>
Garnitury i zestawy odzieżowe, męskie lub chłopięce w tys. szt.	434	278	240	13,8	<i>Men's or boys' suits and ensem- bles in thous. units</i>
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry w tys. par	2921	2602	2982	25,3	<i>Footwear with leather uppers in thous. pairs</i>
Tarcica liściasta w tys. m ³	35	24 ^b	26	5,6	<i>Deciduous sawnwood in thous. m³</i>
Papier i tektura w tys. t	50	55	61	1,7	<i>Paper and paperboard in thous. t</i>
Cegła ogółem w tys. ceg	56870	29656	16591	3,5	<i>Bricks in thous. bricks</i>
Kontenery specjalne przystosowane do przewozu różnymi środkami transpor- tu w szt.	1492	1116 ^b	1841	4,8	<i>Containers specially designed to carriage by one or more modes of transport in units</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpady); w wadze poubojowej ciepłej. d Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i królików. e Łącznie z mlekiem przerzu-
towanym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Data have been corrected in relation to those published in the previous edition of the Yearbook. c Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. d Excluding horseflesh, poultry, game and rabbit meat. e Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (222). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2009	2010	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie <i>average paid employment</i>		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł <i>average monthly gross wages and salaries in zł</i>		
O G Ó Ł E M	174172	176226	3062,27	3165,20	T O T A L
sektor publiczny	28112	26959	4011,02	4214,21	<i>public sector</i>
sektor prywatny	146061	149267	2879,64	2975,73	<i>private sector</i>
Górnictwo i wydobywanie	3069	3966	5118,75	4177,45	Mining and quarrying
w tym pozostałe górnictwo i wydobywanie	2094	2942	3728,77	3788,11	<i>of which other mining and quarrying</i>
Przetwórstwo przemysłowe	145253	147825	2838,28	2942,81	Manufacturing
w tym:					<i>of which:</i>
Produkcja artykułów spożywczych ...	27350	27716	2175,31	2291,28	<i>Manufacture of food products</i>
Produkcja napojów	2296	2217	3436,59	3564,11	<i>Manufacture of beverages</i>
Produkcja wyrobów tekstylnych	1335	1235	2139,21	2292,76	<i>Manufacture of textiles</i>
Produkcja odzieży	6730	6125	1517,40	1602,07	<i>Manufacture of wearing apparel</i>
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	3731	3765	1861,38	1911,95	<i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	5574	6042	1967,00	1982,65	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	1920	2142	3094,16	3183,05	<i>Manufacture of paper and paper products</i>
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3185	3033	3388,61	3621,50	<i>Printing and reproduction of recorded media</i>
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	6299	6618	3644,70	3766,10	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	9223	9231	2665,09	2798,82	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	9037	9481	2760,59	2852,73	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
Produkcja metali	6887	6261	4298,71	4535,28	<i>Manufacture of basic metals</i>
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	17733	17256	3008,71	3155,80	<i>Manufacture of metal products^Δ</i>
Produkcja urządzeń elektrycznych ...	3365	3543	2591,77	2870,75	<i>Manufacture of electrical equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	9681	8935	3089,38	3203,78	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	10586	11000	3364,30	3506,87	<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Produkcja mebli	4635	5146	1904,28	1832,21	<i>Manufacture of furniture</i>
Pozostała produkcja wyrobów	1314	1440	2409,04	2425,86	<i>Other manufacturing</i>
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	5548	5743	3214,83	3290,21	<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	15513	14801	4713,29	5000,59	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	15513	14801	4713,29	5000,59	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	10338	9633	3121,09	3341,33	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	4244	4318	3575,99	3740,94	<i>Water supply</i>
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	1050	1015	2716,71	3010,85	<i>Sewerage</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	5044	4301	2822,52	3017,35	<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych oraz wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad and wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 6 (223). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
O G Ó Ł E M	7427,5	12971,7	15444,4	T O T A L
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	3564,7	7744,7	7786,6	Entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ^A	1330,5	2922,1	2779,6	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	1294,5	3022,7	3288,0	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	939,7	1799,9	1719,0	Specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane mające siedzibę na terenie województwa.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities which have a seat in the voivodship.

TABL. 7 (224). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwestycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charakte- rze remon- towym i pozostałe <i>Works with a renova- tion (resto- ration) and other character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
O G Ó Ł E M2005	3564,7	2554,1	1010,6	T O T A L
2009	7744,7	5337,6	2407,1	
2010	7786,6	5105,8	2680,8	
sektor publiczny	406,3	316,5	89,8	<i>public sector</i>
sektor prywatny	7380,3	4789,3	2591,0	<i>private sector</i>
Budynki	3422,4	2368,7	1053,7	Buildings
Budynki mieszkalne	993,9	720,0	273,9	<i>Residential buildings</i>
budynki mieszkalne jednorodzinne ..	151,8	79,4	72,4	<i>one-dwelling buildings</i>
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	699,0	548,7	150,3	<i>two- and more dwelling buildings</i>
budynki zbiorowego zamieszkania ...	143,1	91,8	51,3	<i>residences for communities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors' participation.

TABL. 7 (224). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakte- rze inwe- stycyjnym <i>Works with an invest- ment character</i>	Roboty o charakte- rze remon- towym i pozostałe <i>Works with a renova- tion (resto- ration) and other character</i>	SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	2428,5	1648,7	779,8	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	134,8	106,7	28,1	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	210,3	143,7	66,6	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	734,5	526,4	208,1	<i>wholesale and retail trade build- ings</i>
budynki transportu i łączności	23,7	16,2	7,5	<i>traffic and communication build- ings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	445,3	265,8	179,5	<i>industrial buildings and ware- houses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyj- nym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kul- tury fizycznej	768,4	545,6	222,8	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	111,4	44,2	67,2	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4364,2	2737,1	1627,1	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	2784,7	1618,7	1166,1	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	1796,7	1116,6	680,1	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napo- wietrznych lub podwieszanych oraz drogi lotniskowe	631,6	369,7	262,0	<i>railways, suspension and elevated railways as well as airfield run- ways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	233,7	88,0	145,7	<i>bridges, elevated highways, tun- nels and subways</i>
budowle wodne	122,7	44,4	78,3	<i>harbours, waterways, dams and other water works</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1158,6	801,7	356,9	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	459,4	262,1	197,3	<i>long-distance pipelines, communi- cation and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	699,2	539,6	159,6	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	298,4	225,3	73,1	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Budowle sportowe i rekreacyjne	84,1	71,6	12,5	<i>Sports and recreational buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	38,5	19,9	18,6	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie voivodship without subcontractors' participation.

TABL. 8 (225). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budynki^a	5390	7301	8616	8606	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	4062	5815	7255	7159	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	2335	2825	2787	2713	<i>urban areas</i>
wieś.....	3055	4476	5829	5893	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	4919	6677	7487	7680	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	1917	2300	2151	2069	<i>urban areas</i>
wieś.....	3002	4377	5336	5611	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3872	5559	6470	6568	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1044	1115	1011	1111	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	7065	8399	14885	11787	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3999	5375	8479	6203	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	4523	4607	9474	6597	<i>urban areas</i>
wieś.....	2542	3791	5411	5190	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	3785	5461	6632	6593	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	1611	2137	2314	2240	<i>urban areas</i>
wieś.....	2174	3324	4318	4353	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	2997	4200	4908	4695	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	744	1256	1697	1889	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Realized by natural persons, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (226). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a BUILDINGS ^a					
Budynki mieszkalne	4067	5818	7263	7164	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	4062	5815	7255	7159	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	3795	5609	6831	6869	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	5	3	8	5	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	1323	1483	1353	1442	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	43	37	39	42	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	46	27	41	32	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	350	346	371	347	Wholesale and retail trade build- ings
Budynki łączności, dworców i terminali	6	2	6	3	Communication buildings, sta- tions, terminals and associated buildings
Budynki garaży	492	589	341	360	Garage buildings
Budynki przemysłowe	55	74	60	79	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki maga- zynowe	74	109	105	111	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kultural- ne oraz budynki muzeów i bi- bliotek	1	10 ^b	8	25	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badaw- czych	24	22	16	17	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	10	17	13	11	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	10	13	45	59	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	198	224	292	330	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do spra- wowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	12	2	10	Buildings used as places of wor- ship and for religious activities

KUBATURA^c w dam³
CUBIC VOLUME^c in dam³

Budynki mieszkalne	4057	5386	8541	6291	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielo- mieszkaniowe	3999	5375	8479	6203	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling build- ings
w tym jednorodzinne	2771	4099	4975	4766	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	57	10	63	88	Residences for communities

a Nowo wybudowane. b W 2005 r. były oddane do użytkowania tylko ogólnodostępne obiekty kulturalne (nie było budynków muzeów i bibliotek). c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b In 2005 only public entertainment buildings were completed (there were not museums and libraries). c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 (226). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KUBATURA ^c w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^c in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne	3008	3013	6344	5496	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	96	185	234	194	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe.....	347	108	713	360	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe.....	881	771	2806	1674	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	30	9	25	11	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	69	96	232	154	Garage buildings
Budynki przemysłowe	415	353	866	843	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe.....	422	625	651	880	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	16	34 ^b	12	179	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych.....	327	412	274	203	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	44	27	34	72	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	178	107	246	612	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych.....	112	163	207	259	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	22	110	10	29	Buildings used as places of worship and for religious activities

b W 2005 r. były oddane do użytkowania tylko ogólnodostępne obiekty kulturalne (nie było budynków muzeów i bibliotek). c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

b In 2005 only public entertainment buildings were completed (there were not museums and libraries). c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (227). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2009	2010	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie <i>average paid employment</i>		przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł <i>average monthly gross wages and salaries in zł</i>		
O G Ó Ł E M	45945	46319	2687,46	2716,25	T O T A L
Sektor publiczny	2919	2573	3459,35	3749,91	Public sector
Sektor prywatny	43025	43746	2635,15	2655,45	Private sector

a Bez zatrudnionych oraz wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Excluding persons employed abroad and wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą (przedsiębiorstwa transportu samochodowego) oraz od 2003 r. w zakresie przewozów ładunków również usługi wykonane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy (np. działalność przemysłową, budowlaną, handlową); dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taboru komunikacji miejskiej.

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej - sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje pośrednictwa, oddziały i kioski (obsługiwane przez pracowników operatora publicznego), a do 2001 r. - uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

3. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Road transport for hire or reward includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity (road transport entities) and since 2003 also services for remuneration carried out by entities with basic economic activity other than road transport (e.g. industrial, building, trade activity); data regarding transport of passengers do not include carriage by urban road transport fleet.

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks - networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks (run by employees of the public operator) and until 2001 - also telecommunication service offices.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietiki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

5. Odbiorcami usług telekomunikacyjnych są:

- konsumenci - osoby fizyczne wnioskujące o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub korzystające z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu,
- biznes - użytkownicy końcowi z wyłączeniem konsumentów.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

5. Telecommunication receivers of services are:

- consumers - natural persons applied for rendering of the public available telecommunication services or used the same services for purposes not directly connected with their economical activities or profession,
- business - final users, excluded consumers.

Transport

Transport

TABL. 1 (228). **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**
Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	1141	1116	1130	1127	T O T A L
Normalnotorowe	1141	1116	1130	1127	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	920	912	912	909	of which electrified
jednotorowe	668	652	665	662	single track
dwu- i więcej torowe.....	473	464	465	465	double and more tracks
Wąskotorowe	-	-	-	-	Narrow gauge
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	7,5	7,3	7,4	7,4	Per 100 km ² of total area

^a Dane dotyczą Polskich Kolei Państwowych oraz od 2002 r. również innych zarządców infrastruktury kolejowej.
^a Data concern PKP as well as since 2002 also other entities, which are administrators of railway infrastructure.

TABL. 2 (229). **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
OGÓŁEM.....	21784	21916	22469	23651	20959	TOTAL
miejskie.....	4083	4057	4081	4259	4078	urban
zamejskie.....	17701	17858	18388	19392	16881	non-urban
Krajowe.....	978	1016	993	1019	1019	National
miejskie.....	303	309	269	295	295	urban
zamejskie.....	675	707	724	724	724	non-urban
Wojewódzkie.....	1399	1401	1412	1412	1411	Voivodship
miejskie.....	224	224	241	241	240	urban
zamejskie.....	1175	1178	1171	1171	1171	non-urban
Powiatowe.....	6499	6469	6473	6494	6423	Powiat
miejskie.....	893	887	879	885	884	urban
zamejskie.....	5606	5583	5594	5609	5539	non-urban
Gminne.....	12908	13029	13591	14727	12107	Gmina
miejskie.....	2663	2638	2692	2839	2660	urban
zamejskie.....	10245	10391	10899	11888	9447	non-urban

Ź r ó d ł o: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: since 2002 data of the General Management of National Roads and Motorways.

TABL. 3 (230). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M^b	1150714	1412220	1810641	1898517	T O T A L^b
w tym:					of which:
Samochody osobowe	829444	1056755	1374994	1438973	Passenger cars
Autobusy	9117	8637	9984	10145	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^c	147442	186679	227087	243570	Lorries and road tractors ^c
Ciągniki balastowe i rolnicze	94856	92858	111433	114618	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^d	61241	59618	76481	79825	Motorcycles ^d

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, w latach 2002-2008 przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, a od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Bez motorowerów. c Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. d Do 2002 r. — motocykle skutery.

a Until 2001 according to registers maintained by voivodes, in 2002-2008 by starosts, presidents of cities and mayors, and since 2009 by central register of vehicles kept by the Ministry of Interior and Administration. b Excluding mopeds. c Including vans. d Until 2002 — motorcycles and scooters.

TABL. 4 (231). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1958	982	622	452	National: number
długość w km	71202	53544	31287	19348	length in km
dalekobieżne: liczba	27	39	29	13	long distance: number
długość w km	5776	13733	11973	4951	length in km
regionalne: liczba	210	130	80	69	regional: number
długość w km	18778	12226	6475	5500	length in km
podmiejskie: liczba	1574	813	495	367	suburban: number
długość w km	45015	27585	12068	8840	length in km
miejskie: liczba	147	-	18	3	urban: number
długość w km	1633	-	771	57	length in km
Międzynarodowe: liczba	8	14	18	14	International: number
długość w km	8319	17759	28008	24884	length in km

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Of entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding urban transport enterprises.

TABL. 5 (232). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a****HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National traffic
Przewozy ładunków w tys. t	2895,6	2208,9	5130,4	3403,2	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	82,6	160,7	195,1	266,2	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	77133	55492	32733	27092	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	29,9	33,6	42,0	33,9	Average transport distance per one passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding urban transport enterprises.

TABL. 5 (232). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a (dok.)**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja międzynarodowa					International traffic
Przewozy ładunków w tys. t	415,0	1527,8	4723,7	3547,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	1531,0	1329,1	1318,1	1123,8	Average transport distance per one t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ^b	101,7	279,8	154,7	125,3	Transport of passengers in thous. ^b
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1157,0	1083,1	1354,7	1202,5	Average transport distance per one passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. b Bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding urban transport enterprises.

TABL. 6 (233). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wypadki	5426	4438	4415	4006	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	47,2	31,4	24,4	21,1	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	7450	5934	5911	5284	Road traffic casualties
Śmiertelne	400	334	314	235	Fatalities
Ranni	7050	5600	5597	5049	Injured

a Zarejestrowane przez Policję. b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII; na podstawie ewidencji prowadzonej: do 2001 r. — przez wojewodę, w latach 2002-2008 — przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, a od 2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie.

a Registered by the Police. b Vehicles as of 31 XII; according to registers maintained: until 2001 — by voivode, in 2002-2008 — by starosts, presidents of cities and mayors, and since 2009 by central register of vehicles kept the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Kraków.

TABL. 7 (234). **RUCH PASAŻERÓW W MIĘDZYNARODOWYM PORCIE LOTNICZYM IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE**
PASSENGER TRAFFIC IN THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL AIRPORT KRAKÓW-BALICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	ARRIVAL DATA				SPECIFICATION
	2000	2005	2009	2010	
	pasażerowie obsłużeni passengers served				
OGÓŁEM ^a	494688	1568838	2664780	2843530	TOTAL ^a
Ruch krajowy	118041	194641	184993	194567	National traffic
odloty	58500	98285	95179	99962	departures
przyloty	59541	96356	89814	94605	arrivals
Ruch zagraniczny	376647	1374197	2479787	2648963	Foreign traffic
odloty	189042	695170	1246125	1329331	departures
przyloty	187605	679027	1233662	1319632	arrivals

a Bez pasażerów w ruchu tranzytowym.

Ź r ó d ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

a Excluding passengers in transit traffic.

S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

Łączność

Communications

TABL. 8 (235). **PODSTAWOWE USŁUGI ŁĄCZNOŚCI^a**
BASIC COMMUNICATION SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	651	639	622	615	Post offices (as of 31 XII)
miasta	248	270	267	265	urban areas
wieś	403	369	355	350	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^b w tys.	21828	25377	30876	31823	Registered letters mailed ^b in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością nadane ^b w tys.	1183	2269	1912	1705	Packages and letters with declared value mailed ^b in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^{b,c} w tys.	10319	10832	6620	3990	Postal transfers cashed ^{b,c} in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys. .	19416	27291	19380	17513	Payments on banking accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej, w 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. b W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. c W 2000 r. razem z przekazami telegraficznymi.

a Data concern the public post office, in 2000 including telecommunication service offices. b In domestic turnover and abroad from Poland; letters and packages do not include EMS-POCZTEX parcels. c In 2000 including telegraphic transfers.

TABL. 9 (236). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	841,5	952,0	697,9	679, 9	Telephone main line in thous.
w tym konsumenci ^b	699,1	729,8	508,2	501, 4	of which consumers ^b
miasta	567,1	698,7	507,4	508, 7	urban areas
w tym konsumenci ^b	449,3	503,6	343,1	354, 0	of which consumers ^b
wieś	274,4	253,3	190,5	171,2	rural areas
w tym konsumenci ^b	249,8	226,2	165,0	147,4	of which consumers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) ...	829,5	856,3	614,1	596,4	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	556,1	615,4	432,3	432,9	urban areas
wieś	273,4	240,9	181,8	163,5	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące.....	7962	6795	4008	3889	Public pay telephones
miasta	5476	4568	2391	2234	urban areas
wieś	2486	2227	1617	1655	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. b Do 2006 r. określani jako abonenci prywatni (posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych).

a Data concern operators of the public telecommunication network. b Until 2006 defined as private subscribers (possessing telephones installed in private dwellings).

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności - PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:

- punktach sprzedaży detalicznej,
- hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;

2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with the Polish Classification of Activities - PKD 2007 (NACE Rev. 2) in the section "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles".

2. Data concerning **retail sales** include:

1) sales of consumer and non-consumer goods in:

- retail sales outlets,
- wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;

2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods was made on the following basis; non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of

towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodship was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include generally available pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

9. Targowiska są to wydzielone tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazy).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, data are generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons since 2004 the data have been generalized on the basis of the results of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

9. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (237). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)***RETAIL SALES (current prices)*

L A T A Y E A R S	Ogółem w mln zł <i>Grand total in mln zł</i>	W tym udział przed- siębiorstw handlo- wych ^a w % <i>Of which share of trade enterprises^a in %</i>	Na 1 mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
2005	39578,7	45,5	12130
2009	54175,7	48,6	16453
2010	57262,3	49,6	17329

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.^a Trade enterprises employing more than 49 persons.TABL. 2 (238). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)***STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS**O G Ó Ł E M** | **25235,7** | **34369,3** | **37280,8** | **T O T A L**W ODSETKACH
IN PERCENT**O G Ó Ł E M** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Towary konsumpcyjne	71,4	67,5	67,3	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	30,6	29,6	30,2	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	5,5	5,7	5,6	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	35,3	32,2	31,5	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	28,6	32,5	32,7	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.TABL. 3 (239). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH
HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)***WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLION ZLOTYS**O G Ó Ł E M** | **35619,7** | **63228,4** | **65342,7** | **T O T A L**W ODSETKACH
IN PERCENT**O G Ó Ł E M** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **T O T A L**

Żywność i napoje bezalkoholowe	14,9	13,1	9,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	6,8	4,2	4,4	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	78,3	82,7	85,9	Non-foodstuff goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (240). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2003	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sklepy	30523	32577	31795	30353	Shops
Domy towarowe	10	10	7	7	Department stores
Domy handlowe	36	31	13	13	Trade stores
Supermarkety	138	165	267	294	Supermarkets
Hipermarkety	20	25	30	36	Hipermarkets
Sklepy powszechne	604	654	621	645	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	1488	1797	2253	2391	Specialized shops
Inne sklepy ^b	28227	29895	28604	26967	Other shops ^b
Stacje paliw	593	673	673	642	Petrol stations

a Według lokalizacji sklepów i stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz apteki bez względu na liczbę pracujących.

a By location of shops and petrol stations. b Shops of economic entities employing up to 9 persons as well as pharmacies regardless of the number of employed persons.

TABL. 5 (241). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	1048	996	1444	1480	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	279	364	591	515	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastrono- micznej (ceny bieżące) w tys. zł	469159	561068	1022513	1151379	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna	324837	394966	796273	900430	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tyto- niowe	71326	87442	134432	139877	alcoholic beverages, tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (242).

TARGOWISKA^a

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					<i>Permanent marketplaces:</i>
liczba	172	156	151	150	<i>number</i>
w tym z przewagą sprzedaży drob- nodetalicznej	134	142	140	137	<i>of which with predominance of small-retail sales</i>
powierzchnia targowisk w tys. m ²	1012,6	931,2	835,5	833,0	<i>area of marketplaces in thous. m²</i>
w tym sprzedażowa	753,6	664,1	661,6	658,3	<i>of which sales area</i>
stałe punkty sprzedaży drobnodeta- licznej	10401	5661	5988	5897	<i>permanent small-retail sales outlets</i>
w tym na targowiskach czynnych codziennie	7715	3135	3256	3251	<i>of which at marketplaces open daily</i>
Targowiska sezonowe ^b (w ciągu roku)	1659	1676	1206	1167	<i>Seasonal marketplaces^b (during the year)</i>
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	20014	19807	21824	22063	<i>Annual receipts from marketplace fees in thous. zł</i>

^a Od 2004 r. bez targowisk położonych na terenach prywatnych. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

^a Since 2004 excluding marketplaces situated on private land. ^b Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2009, Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości,

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services); including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights, assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value

nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne obejmują: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu**:
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej**:
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes the current part and the deferred part.

- the current part is the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate**:
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of**:
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-

oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności i roszczenia, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujemuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych - kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) - kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych - fundusz założycielski,
- w spółdzielniach - fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych - kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszony o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe - gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, inventories, short-term dues and claims, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital - in joint stock companies,
- initial capital - in limited liability companies,
- founders' capital - in state owned enterprises,
- participation fund - in co-operatives,
- owners' capital - in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities - when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities - when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (243).

PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł		in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	120965,8	170562,7	181795,9	11400,8	170395,1
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) .. <i>Net sales revenues of products (goods and services)</i>	57897,6	79828,3	85504,3	10084,3	75420,0
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	60171,3	85569,1	91189,9	793,9	90396,0
<i>Net sales revenues of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	1059,1	2152,2	2413,5	111,6	2301,9
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	116487,6	162406,2	172966,5	10531,4	162435,1
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	60725,6	89125,1	96057,2	9387,0	86670,2
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	52794,0	67336,4	72284,9	726,5	71558,4
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	1467,4	3593,0	2619,9	132,6	2487,3
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	4478,2	8156,5	8829,4	869,4	7960,0
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	45,9	19,5	43,7	3,3	40,4
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	25,7	15,2	45,2	2,7	42,5
Wynik finansowy brutto Gross financial result	4498,4	8160,8	8827,9	869,9	7958,0
Zysk brutto	5269,0	9506,2	9819,1	905,5	8913,6
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	770,6	1345,4	991,2	35,6	955,6
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances on gross financial result	918,0	1167,9	1410,6	185,2	1225,4
W tym podatek dochodowy ^a	867,3	1165,0	1410,6	185,2	1225,5
<i>Of which income tax^a</i>					
Wynik finansowy netto Net financial result	3580,4	6992,9	7417,3	684,7	6732,6
Zysk netto	4371,2	8290,8	8412,4	721,4	7691,0
<i>Net profit</i>					
Strata netto	790,8	1297,9	995,1	36,7	958,4
<i>Net loss</i>					

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 329.

^a See general notes, item 9 on page 329.

TABL. 2 (244).

PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM 2005	120965,8	116487,6	4498,4	918,0	3580,4
TOTAL 2009	170562,7	162406,2	8160,8	1167,9	6992,9
..... 2010	181795,9	172966,5	8827,9	1410,6	7417,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	352,9	324,7	28,0	1,1	26,9
Przemysł <i>Industry</i>	68899,7	63982,6	4912,1	806,7	4105,4
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	1256,6	1115,9	140,7	26,6	114,1
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	54126,3	50260,8	3861,7	597,7	3264,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	11569,6	10825,8	743,9	151,4	592,5
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>	1947,2	1780,1	165,8	31,0	134,8
Budownictwo <i>Construction</i>	11883,3	11093,5	790,4	110,5	679,9
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	81947,9	80040,0	1907,7	248,9	1658,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2994,6	2867,9	125,3	27,4	97,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	1042,7	1006,0	36,9	9,3	27,6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	3725,4	3246,3	479,1	83,8	395,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>	1882,9	1879,2	3,7	4,8	-1,1

TABL. 2 (244).

PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI (dok.)**REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	w mln zł in mln zł				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1490,9	1375,3	116,0	21,7	94,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	3798,1	3500,5	297,7	63,5	234,2
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1507,1	1443,1	64,0	14,9	49,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1072,5	1023,5	53,0	9,1	43,9

TABL. 3 (245).

**PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem <i>Total number of enterprises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>			Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>		
		dodat- nim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujem- nym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	dodat- nim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujem- nym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>
		w % ogółu in % of total					
OGÓŁEM 2005	3674	78,5	20,5	0,9	77,2	21,4	1,3
TOTAL 2009	4492	79,9	19,9	0,2	79,4	20,3	0,3
2010	4473	81,7	18,1	0,2	81,3	18,5	0,2
sektor publiczny <i>public sector</i>	200	74,5	25,0	0,5	75,0	25,0	-
sektor prywatny <i>private sector</i>	4273	82,0	17,8	0,2	81,6	18,2	0,2
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	45	80,0	20,0	-	80,0	20,0	-

TABL. 3 (245). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH (dok.)**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodat- nim (zysk) positive (profit)	ujem- nym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodat- nim (zysk) positive (profit)	ujem- nym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
Przemysł <i>Industry</i>	1216	79,4	20,5	0,1	78,5	21,3	0,2
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	31	80,6	19,4	-	80,6	19,4	-
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	1068	78,9	21,0	0,1	77,8	21,9	0,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	32	93,7	6,3	-	93,7	6,3	-
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>	85	80,0	20,0	-	80,0	20,0	-
Budownictwo <i>Construction</i>	556	85,6	14,0	0,4	85,4	14,4	0,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1426	84,5	15,4	0,1	84,3	15,6	0,1
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	163	77,9	22,1	-	77,9	22,1	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	136	62,5	37,5	-	62,5	37,5	-
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	162	79,6	20,4	-	80,9	19,1	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>	27	74,1	25,9	-	74,1	25,9	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	146	91,8	8,2	-	90,4	8,2	1,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	254	81,1	18,5	0,4	81,5	18,5	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	127	83,5	16,5	-	81,1	18,9	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	166	77,7	21,1	1,2	77,7	21,1	1,2

TABL. 4 (246). **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w % in %					
O G Ó Ł E M	2005	96,3	3,7	3,0	25,6	89,5	131,6
TOTAL	2009	95,2	4,8	4,1	33,5	96,2	139,1
	2010	95,1	4,9	4,1	35,2	102,2	145,7
sektor publiczny		92,4	7,6	6,0	84,3	156,8	188,5
public sector							
sektor prywatny		95,3	4,7	4,0	32,1	98,8	143,0
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing		92,0	7,9	7,6	27,8	132,4	257,0
Przemysł		92,9	7,1	6,0	35,1	116,7	160,1
Industry							
górnictwo i wydobywanie		88,8	11,2	9,1	124,7	190,1	230,3
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		92,9	7,1	6,0	29,1	110,2	154,0
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		93,6	6,4	5,1	52,2	141,7	186,6
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		91,4	8,5	6,9	99,5	176,0	199,7
water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities							
Budownictwo		93,4	6,7	5,7	46,3	114,8	172,9
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		97,7	2,3	2,0	22,5	70,3	116,1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		95,8	4,2	3,3	54,4	127,5	139,3
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		96,5	3,5	2,6	98,6	142,0	155,1
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		87,1	12,9	10,6	74,2	204,4	226,1
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities		99,8	0,2	-0,1	67,3	224,8	241,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		92,2	7,8	6,3	87,1	124,0	160,9
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		92,2	7,8	6,2	86,2	164,6	194,4
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		95,8	4,2	3,3	59,9	155,9	168,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		95,4	4,9	4,1	36,7	90,8	100,5
Human health and social work activities							

TABL. 5 (247).

AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Inventories					Krótkoterminowe należności i roszczenia		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne Short-term deferred expenditures
			razem total	w tym of which				Short-term dues and claims			
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a		
w mln zł in mln zł											
OGÓŁEM	2005	30833,5	8647,1	2239,4	1125,0	1241,5	3936,4	14980,3	13190,6	5996,8	1209,3
TOTAL	2009	49010,5	13593,1	2930,3	1894,7	2026,9	6551,1	22104,5	19046,0	11805,5	1507,3
	2010	54869,8	14688,1	3502,2	1874,0	2001,5	7050,0	25235,7	21348,4	13251,1	1694,9
sektor publiczny public sector		4212,6	636,6	283,9	137,4	158,3	49,9	1619,5	1347,6	1884,9	71,6
sektor prywatny private sector		50657,2	14051,5	3218,3	1736,6	1843,1	7000,2	23616,2	20000,8	11366,2	1623,3
w tym: of which:											
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		180,0	85,2	11,8	8,8	28,0	36,1	73,3	35,2	19,5	2,1
Przemysł Industry		24218,1	5876,6	2923,4	926,3	1545,4	401,5	12337,6	10249,2	5314,9	689,0
górnictwo i wydobywanie ... mining and quarrying		733,8	114,4	89,1	0,6	24,0	0,2	208,2	175,8	397,3	13,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		19880,8	5479,3	2644,5	925,2	1453,1	382,4	10470,0	8632,7	3751,0	180,6
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply		2875,4	216,1	154,7	0,3	50,0	11,0	1380,2	1218,3	804,0	475,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities		728,1	66,8	35,1	0,3	18,4	7,8	279,2	222,4	362,6	19,5

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 330.

a See general notes, item 12 on page 330.

TABL. 5 (247). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Inventories					Krótkoterminowe należności i roszczenia Short-term dues and claims		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne Short-term deferred expenditures
		razem total	w tym of which				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a		
			materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	produkty gotowe finished products	towary goods				
w mln zł in mln zł										
Budownictwo Construction	6349,8	1792,6	181,3	681,0	257,8	594,6	2514,3	2203,8	1702,2	340,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	17075,3	6376,3	258,1	76,3	95,2	5854,1	7031,6	6190,1	3306,9	360,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	951,0	52,6	36,1	1,4	0,8	13,7	499,0	400,7	371,5	27,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	367,0	18,7	6,1	0,2	0,1	12,0	102,6	61,3	233,3	12,4
Informacja i komunikacja Information and communication	1903,0	141,7	24,2	42,8	37,0	35,8	1096,4	992,8	624,3	40,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	258,4	16,4	0,7	-	0,2	15,5	168,6	106,3	72,0	1,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	885,1	150,1	4,5	57,2	27,9	58,5	202,7	127,8	479,1	53,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	1694,1	128,6	26,4	79,3	7,6	12,7	683,5	555,7	750,9	131,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	514,4	23,8	10,5	0,3	0,6	11,3	292,5	243,8	182,4	15,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	265,7	14,1	11,9	0,2	0,3	1,1	143,1	117,8	97,0	11,5

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 330.ª See general notes, item 12 on page 330.

TABL. 6 (248). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym		Of which	
			kapitał (fundusz) podstawowy <i>core capital (fund)</i>	kapitał (fundusz) zapasowy <i>supplemen- tary capital (fund)</i>	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych <i>undistributed (unsettled) financial result from previous years</i>	wynik finansowy netto roku obrotowego <i>net financial result of the turnover year</i>
			w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM	2005	41006,9	24338,9	13292,0	-4874,6	3565,2
TOTAL	2009	64639,4	30703,9	22269,5	-1552,1	6980,9
	2010	66864,8	31311,3	23716,4	-1255,5	7383,0
sektor publiczny		12397,2	5736,6	4413,7	246,9	684,7
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		54467,6	25574,7	19302,7	-1502,4	6698,3
<i>private sector</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		291,0	112,9	123,0	-4,5	28,5
Przemysł		37567,2	14019,5	14266,5	-236,4	4103,5
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		993,8	537,0	385,5	-51,1	114,1
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		25952,4	8985,5	9915,0	-442,8	3262,2
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		7897,9	2828,0	3345,8	325,4	592,5
<i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2723,1	1669,0	620,1	-67,9	134,8
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>						
Budownictwo		3802,7	1232,8	1524,2	116,4	683,6
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		13092,9	8814,8	4044,1	-496,7	1624,2
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		1493,7	651,8	602,0	-26,7	95,2
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		871,4	708,6	138,0	-201,5	27,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		2732,4	1273,5	964,2	-54,7	395,0
<i>Information and communication</i>						

TABL. 6 (248). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielo- ny (nierozli- czony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł in mln zł			
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities	226,0	123,7	110,6	-45,4	-1,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3820,6	2113,2	1212,0	-215,1	94,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2078,8	899,6	354,6	25,6	234,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	407,7	93,6	169,6	16,6	49,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	283,7	135,2	105,5	-14,6	43,9

TABL. 7 (249). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie Of which estate			
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwo- wych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM 2005	19614,3	1354,4	899,5	2418,8	8894,0
TOTAL 2009	26064,2	1242,3	1076,2	3629,2	10200,1
..... 2010	26662,0	1192,1	851,9	4966,0	9678,7
sektor publiczny public sector	5385,8	1091,7	673,5	23,6	-
sektor prywatny private sector	21276,2	100,4	178,4	4942,4	9678,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . Agriculture, forestry and fishing	105,9	65,8	21,8	7,3	11,0

TABL. 7 (249). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwo- wych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
Przemysł..... Industry	13080,5	707,8	422,2	1769,8	2803,4
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	481,8	149,3	40,4	21,6	96,0
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8106,6	224,0	186,0	1686,1	2578,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condition- ing supply	2828,0	312,6	152,8	17,2	128,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	1664,0	22,0	43,0	44,9	-
Budownictwo Construction	814,8	13,6	29,9	365,4	116,9
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	7939,6	0,4	111,7	920,9	6289,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	562,4	69,0	155,6	100,7	7,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	626,3	204,3	5,5	252,3	58,3
Informacja i komunikacja Information and communication	1270,6	3,3	0,6	169,7	215,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . Financial and insurance activities	110,2	0,5	-	15,4	12,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	277,9	63,4	11,6	52,9	5,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	532,8	16,7	80,3	196,9	103,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties	79,8	0,9	1,3	16,4	45,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	131,3	23,6	6,3	58,5	2,9

TABL. 8 (250). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
			razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym	<i>of which</i>
						kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a <i>liabilities from deli- veries and services^a</i>
w mln zł <i>in mln zł</i>							
OGÓŁEM	2005	30750,1	6920,5	3612,4	23829,6	3639,9	13389,0
TOTAL							
	2009	44442,5	8790,7	5900,1	35651,8	5863,4	17107,5
	2010	48683,9	10619,3	6130,7	38064,6	5924,1	20399,3
sektor publiczny		3332,7	1018,9	790,5	2313,8	418,6	806,0
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		45351,2	9600,4	5340,2	35750,8	5505,5	19593,3
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo . <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		93,7	21,5	18,2	72,2	28,0	27,0
Przemysł		19346,7	4051,4	2745,9	15295,3	2586,3	8187,3
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie		424,4	96,8	47,8	327,6	69,8	131,1
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		16276,5	3238,3	2040,6	13038,2	2282,4	7084,3
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		1757,1	208,5	177,6	1548,6	110,7	870,7
<i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		888,5	507,7	479,8	380,8	123,4	101,2
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>							

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 330.

a See general notes, item 14 on page 330.

TABL. 8 (250). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym	<i>of which</i>
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a <i>liabilities from deli- veries and services^a</i>
	w mln zł <i>in mln zł</i>					
Budownictwo <i>Construction</i>	4304,0	602,6	292,7	3701,4	699,0	2040,5
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	17878,3	3119,2	1137,2	14759,1	2056,1	8295,4
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	1151,6	458,9	344,3	692,7	153,4	267,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	956,7	715,6	484,8	241,1	49,9	91,9
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	1069,9	221,8	150,8	848,1	62,1	512,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa . <i>Financial and insurance activities</i>	155,9	48,6	22,8	107,3	17,1	64,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	1416,3	794,5	607,8	621,8	103,2	210,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1093,7	178,3	59,3	915,4	80,3	382,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activi- ties</i>	444,7	119,8	53,9	324,9	39,8	100,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	433,5	164,3	107,4	269,2	43,6	121,9

a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 330.

a See general notes, item 14 on page 330.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa o finansach publicznych: dla lat 2000-2009 (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104, z późniejszymi zmianami), dla 2010 r. (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (jednolity tekst Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1590 i 1592, z późniejszymi zmianami), ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 203, poz. 1966, z późniejszymi zmianami).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy zwany rokiem budżetowym, w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include the processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities, contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information regarding revenue and expenditure of budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances: for years 2000-2009 (Journal of Laws 2005 No. 249, item 2104, with later amendments), and for 2010 (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1240, with later amendments).

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2001, No. 142, item 1591, with later amendments), the Law on Powiat Self-government and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2001, No. 142, items 1590 and 1592, with later amendments), the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 203, item 1966, with later amendments).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are determined in the budgetary act by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and

Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy - określające rodzaj działalności oraz paragrafy - określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 III 2010 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 207).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków oraz opłat ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych,
- c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
- d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

2) dotacje:

- a) celowe:
 - z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego,
 - otrzymane z funduszy celowych,
- b) rozwojowe (§§ 200, 620);

3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions - defining types of activity, and into paragraphs - defining types of revenue or expenditure. The presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance on detailed classification of revenue and expenditure, incomes, expenses and funds from foreign resources dated 2 III 2010 (Journal of Laws No. 38, item 207).

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions,
- c) revenue from property, e.g., revenues from renting and leasing,
- d) funds for the additional own tasks from non-budgetary sources,

2) allocations:

- a) appropriated:
 - from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - received on the basis of self-government agreements,
 - from appropriated funds,
- b) development (§§ 200, 620);

3) general subsidy from the state budget, comprising equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- dotacje,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki bieżące jednostek budżetowych,
- wydatki na obsługę długu publicznego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

7. Expenditure of local self-government entities budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditures, such as:

- allocations,
- benefits for natural persons,
- current expenditure of budgetary entities,
- expenditure on public debt servicing.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (251).

**DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
**REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM.....	2000	5475573,6	2543758,9	1751146,6	908340,5	272327,5
TOTAL						
	2005	8122824,8	4010751,2	2567571,8	1074782,2	469719,6
	2009	12823809,5	5800564,4	3935272,0	1657735,4	1430237,7
	2010	13833128,2	6601628,3	4235362,8	1918941,6	1077195,5
Dochody własne		5859554,9	2463856,0	2504064,3	536781,2	354853,4
<i>Own revenue</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
udziały w podatkach stanowiących dochód bu- dżetu państwa — w podatku dochodowym		2543249,4	914623,8	1064333,2	251150,7	313141,7
<i>share in income from taxes comprising state budget revenue — in income tax</i>						
od osób prawnych.....		372404,7	40266,3	81641,7	8543,3	241953,4
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych.....		2170844,7	874357,5	982691,5	242607,4	71188,3
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		1027788,7	607488,7	420300,0	-	-
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		55368,0	53218,3	2149,8	-	-
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych.....		64252,3	43986,9	20265,4	-	-
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych.....		133558,5	60803,5	72755,0	-	-
<i>tax on civil law transactions</i>						
opłata skarbową.....		36404,5	17882,1	18522,5	-	-
<i>treasury fee</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (251).

**DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)****REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS****BY TYPE (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
w tym (dok.): of which (cont.):					
dochody z majątku revenue from property	442710,8	192782,6	224329,9	18137,3	7461,0
w tym dochody z wynajmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	231241,7	98696,5	119247,5	9365,1	3932,6
środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych funds for additional financing own tasks from non-budgetary sources	135189,7	89262,9	15012,2	29131,0	1783,6
Dotacje ogółem Total allocations	3579006,0	1681533,8	755960,7	556853,8	584657,8
dotacje celowe appropriated allocations	2427292,4	1350158,4	477661,1	407926,1	191546,9
na zadania z budżetu państwa: for tasks from the state budget:					
z zakresu administracji rządowej for government administration tasks	1467535,5	863087,5	265420,4	176774,6	162253,0
własne for own tasks	727988,2	397888,7	109886,0	205341,1	14872,4
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej realized on the basis of agreements with government administration bodies	11089,9	5782,2	4664,0	66,0	577,6
na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego for tasks on the basis of self-government agreements	109159,0	52416,2	24958,0	24728,9	7056,0
otrzymane z funduszy celowych received from appropriated funds	111519,8	30983,8	72732,7	1015,5	6787,9
rozwojowe (§§ 200, 620) development (§§ 200, 620)	1151713,5	331375,3	278299,6	148927,7	393110,9
Subwencja ogólna General subsidy	4394567,4	2456238,6	975337,8	825306,6	137684,4
w tym część oświatowa of which on educational tasks	3323186,5	1694214,3	928980,9	644133,3	55858,0

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 (252).

**DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
**REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	13833128,2	6601628,3	4235362,8	1918941,6	1077195,5
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo <i>Agriculture and hunting</i>	190608,7	55901,2	114,2	2546,3	132047,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę <i>Electricity, gas and water supply</i>	23279,1	23279,1	-	-	-
Transport i łączność <i>Transport and communication</i>	1085527,6	325441,0	376525,2	319257,2	64304,2
Gospodarka mieszkaniowa..... <i>Dwelling economy</i>	637862,7	252588,9	345103,0	33802,5	6368,4
Działalność usługowa <i>Service activity</i>	31861,3	6978,1	6091,1	18089,3	702,8
Administracja publiczna <i>Public administration</i>	97890,5	38374,9	35227,3	14906,9	9381,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... <i>Public safety and fire care</i>	186965,6	34118,7	72205,3	80640,1	1,4
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych <i>Corporate income tax and personal income tax</i>	4178264,7	1833774,2	1722740,1	305587,2	316163,2
Oświata i wychowanie <i>Education</i>	336988,3	196888,5	88446,5	47907,9	3745,4
Ochrona zdrowia..... <i>Health care</i>	94191,1	4267,1	32629,4	56923,1	371,5
Pomoc społeczna <i>Social assistance</i>	1329949,4	917566,3	277244,7	134353,1	785,2
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej .. <i>Other tasks in sphere of social policy</i>	110977,6	47150,2	20526,2	33264,9	10036,3
Edukacyjna opieka wychowawcza <i>Educational care</i>	61182,4	36938,4	14095,8	10059,6	88,6
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... <i>Municipal economy and environmental protection</i>	246444,9	202249,6	27793,1	14483,7	1918,4
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... <i>Culture and national heritage</i>	163238,7	37466,0	116327,6	2742,0	6703,1
Kultura fizyczna i sport..... <i>Physical education and sport</i>	195786,0	74504,8	114503,0	6591,7	186,6

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (253).

**WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW**
**EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
O GÓŁEM 2000	5744094,5	2626171,1	1928031,5	912138,9	277753,1
TOTAL					
2005	8355728,3	4049216,1	2675946,8	1096308,3	534257,1
2009	13738942,4	6259757,0	4229722,8	1750999,5	1498463,1
2010	14678735,9	7149017,5	4295840,1	2035080,0	1198798,3
Wydatki majątkowe <i>Property expenditure</i>	3560611,8	1711358,4	743824,1	527420,3	578009,0
w tym na inwestycje ^b <i>of which investments^b</i>	3534097,8	1692041,4	739227,1	527420,3	575409,0
Wydatki bieżące <i>Current expenditure</i>	11118124,1	5437659,1	3552016,0	1507659,7	620789,4
w tym: <i>of which:</i>					
dotacje <i>allocations</i>	1226621,3	348558,6	478645,2	124401,0	275016,5
w tym dotacje dla zakładów budżetowych, go- spodarstw pomocniczych, środków specjal- nych i funduszy celowych <i>of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and ap- propriated funds</i>	156010,2	37572,1	110132,0	315,2	7990,9
świadczenia na rzecz osób fizycznych <i>benefits for natural persons</i>	1379333,2	1060694,4	262841,5	46953,1	8844,2
wydatki bieżące jednostek budżetowych <i>current expenditure of budgetary entities</i>	8221185,2	3930391,8	2655577,1	1308467,7	326748,5
w tym: <i>of which:</i>					
wynagrodzenia <i>wages and salaries</i>	4217367,3	2124338,7	1240062,9	723909,6	129056,1
pochodne od wynagrodzeń (składki na ubez- pieczenia społeczne i Fundusz Pracy) <i>remuneration-related expenditure (contribu- tions to compulsory social security and the Labour Fund</i>	696383,9	367934,4	196069,5	111296,5	21083,5
zakup materiałów i usług <i>purchase of materials and services</i>	2864860,3	1235607,0	1100178,2	363259,7	165815,4
na obsługę długu publicznego <i>on public debt servicing</i>	184898,7	70035,3	88455,6	18543,5	7864,3

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 (254).

**WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
**EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	14678735,9	7149017,5	4295840,1	2035080,0	1198798,3
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	353158,9	202676,9	156,0	2765,6	147560,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz i wodę Electricity, gas and water supply	37662,8	37662,8	-	-	-
Transport i łączność..... Transport and communication	2839251,0	937860,9	760788,7	585590,6	555010,8
Gospodarka mieszkaniowa..... Dwelling economy	459365,0	229534,0	208422,0	15363,0	6046,0
Działalność usługowa..... Service activity	51171,6	26041,1	8898,5	14017,4	2214,7
Administracja publiczna..... Public administration	1125321,3	590348,4	259127,0	188485,3	87360,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa..... Public safety and fire care	320648,7	120231,7	108311,4	88125,6	3980,1
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	194021,1	70912,8	88801,8	25107,0	9199,5
Oświata i wychowanie Education	4520688,6	2591953,8	1268518,6	606248,9	53967,3
Ochrona zdrowia..... Health care	217047,4	50315,4	64889,0	74673,2	27169,7
Pomoc społeczna Social assistance	1814383,3	1103316,2	490707,6	216218,0	4141,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej .. Other tasks in sphere of social policy	247298,5	50501,7	58503,5	68068,3	70225,0
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	385146,4	78537,1	191956,9	105102,9	9549,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska..... Municipal economy and environmental protection	801861,2	545389,9	245369,7	9172,6	1929,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	619790,5	247288,0	246833,3	9746,6	115922,6
Kultura fizyczna i sport..... Physical education and sport	429729,9	212235,1	191404,3	8709,7	17380,8

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości - MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne - jeśli nie zaznaczono inaczej - zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of "European System of Accounts 1995" (ESA).

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among others, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that have used since 2005 International Accounting Standards - IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji "Transport i gospodarka magazynowa" (w poprzednich edycjach Rocznika wykazywane były w sekcji „Budownictwo”).

3. Od 2002 r. - w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) - nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców).

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania - ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Mini-

Since 2005 investment outlays on public roads, streets and squares were included in the section "Transportation and storage" (in previous editions of the Yearbook those outlays had been reported in the section "Construction").

3. *Since 2002 - due to amendment of the Accounting Act (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments) - investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor).*

4. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the

strów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

W 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”; dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. - wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. - wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzonych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 - jeśli nie zaznaczono inaczej - opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidual-

Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

In 2010 the value of public roads, streets and squares was included into the section “Transportation and storage”; data for previous years were given in comparable conditions to data for 2010.

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value** of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 - the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 - the purchase or manufacturing value at current prices,
- since 2005 also revaluation according to fair value in units that used International Accounting Standards (IAS).

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

nych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Od 2002 r. - w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) - niektóre przedmioty leasingu zaliczane są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców).

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób - opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych - ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

5. Since 2002 - due to amendment of the Accounting Act (uniform text Journal of Laws 2009 No.152, item 1223, with later amendments) - some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor).

6. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality employing more than 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (255). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	14903,4	16024,2	6672,4	9351,8
TOTAL				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	151,6	196,5	23,6	172,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	3797,3	3658,3	1342,8	2315,5
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	182,3	205,4	89,8	115,6
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	2082,0	2020,4	130,8	1889,6
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	641,2	693,7	543,0	150,7
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	891,8	738,8	579,2	159,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	613,0	1181,8	39,9	1141,9
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1687,7	1372,1	1,2	1370,9
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	2636,8	2674,5	2322,5	352,0
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	239,5	218,8	16,4	202,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	238,0	174,6	2,1	172,5
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	254,2	423,7	9,2	414,5
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2299,4	2438,2	115,2	2323,0
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	432,3	377,4	141,8	235,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	245,3	185,4	7,2	178,2
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	434,7	602,7	598,3	4,4
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				
Edukacja	664,3	855,5	810,9	44,6
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	415,9	550,9	334,8	216,1
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	655,7	928,0	899,7	28,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	137,5	185,8	6,7	179,1
<i>Other service activities</i>				

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (256).

**NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG
SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
**INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM TOTAL	4921,2	6691,8	6342,0	1782,8	4559,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo .. <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	34,7	14,1	29,7	21,4	8,3
Przemysł	2505,2	3228,4	2983,5	894,6	2088,9
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	93,0	178,7	197,5	89,8	107,7
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	1787,7	1893,4	1821,3	130,7	1690,6
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	483,7	626,8	663,8	522,6	141,2
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	140,8	529,5	300,9	151,5	149,4
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>					
Budownictwo	138,6	397,7	354,5	13,2	341,3
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	876,5	1124,1	1039,9	0,6	1039,3
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	309,7	357,8	367,4	240,8	126,6
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	61,4	144,2	129,5	3,7	125,8
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	258,7	214,2	146,2	1,9	144,3
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	135,2	135,3	182,5	9,2	173,3
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	131,2	143,2	125,5	18,3	107,2
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	219,6	261,2	251,5	134,4	117,1
<i>Professional, scientific and technical activi- ties</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	32,1	134,6	70,1	2,0	68,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..	1,8	0,0	0,1	-	0,1
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>					
Edukacja	7,3	29,7	42,1	5,8	36,3
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	155,2	314,6	394,6	290,5	104,1
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	51,7	178,6	158,5	146,4	12,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	2,3	14,1	66,4	-	66,4
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (257). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2005	4723,6	1749,3	2517,8	428,8
TOTAL	2009	6875,2	3082,2	3187,5	581,8
	2010	6598,6	2990,3	2985,5	600,0
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		33,4	24,0	5,7	3,6
Agriculture, forestry and fishing					
Przetwórstwo przemysłowe		1988,3	520,6	1331,7	130,2
Manufacturing					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		899,9	564,3	312,5	23,1
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		304,7	221,2	61,1	18,4
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		346,2	71,9	178,3	95,4
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1239,9	656,5	418,6	162,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		277,2	175,8	26,8	72,5
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		78,1	53,3	21,9	2,7
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		215,2	49,0	154,1	8,4
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		67,7	30,3	30,3	7,0
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		102,9	91,5	6,4	2,4
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		228,1	97,5	110,9	19,6
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		49,6	8,8	11,9	28,7
Administrative and support service activities					
Edukacja		41,7	28,5	9,8	3,3
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		398,3	202,5	183,7	11,4
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		160,3	113,5	45,0	1,3
Arts, entertainment and recreation					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to the investor's abode.

TABL. 4 (258).

**NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH
JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH^a (ceny bieżące)**
**INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL
SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES^a (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	2104,5	1861,9	183,5	48,2
TOTAL 2009	4020,0	3746,9	215,5	39,5
2010	4897,4	4435,3	405,2	45,4
własność państwowa state ownership	1680,6	1420,1	233,9	25,9
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities' ownership	3216,8	3015,2	171,3	19,4
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	0,3	0,1	0,1	-
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	37,2	32,7	2,9	1,6
Budownictwo Construction	442,2	426,2	16,0	-
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	1,5	-	0,3	1,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	0,6	0,2	0,3	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	70,4	69,3	1,1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . Professional, scientific and technical activities	6,8	3,3	3,5	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	3670,5	3479,9	141,1	38,3
Edukacja Education	601,9	374,9	224,1	2,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	18,3	11,4	6,4	0,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	40,2	30,2	9,0	0,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1,6	1,3	0,2	0,0

^a Według siedziby inwestora.

^a According to the investor's abode.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (259). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2008	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	160457,7	173531,1	184326,1	68203,0	116123,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	6247,3	6642,0	6799,9	555,5	6244,3
Przemysł Industry	48008,3	52205,0	52731,7	18702,5	34029,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	2089,6	2247,9	2187,9	1157,1	1030,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	27832,9	30610,2	30839,6	3186,8	27652,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	11024,5	11704,1	11144,4	8401,0	2743,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	7061,3	7642,8	8559,8	5957,6	2602,2
Budownictwo Construction	4139,8 ^b	6073,4 ^b	7035,6	3050,8	3984,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	14882,5	15151,0	17212,2	119,0	17093,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	18305,0 ^b	20396,5 ^b	22444,6	19877,0	2567,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2961,5	3069,3	3410,8	330,4	3080,5
Informacja i komunikacja Information and communication	3862,9	5105,9	4791,1	213,8	4577,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	2035,8	1300,9	2318,3	221,9	2096,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	37054,4	38337,9	40148,9	2997,3	37151,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	2353,0	2606,8	2860,7	1138,6	1722,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	622,0	890,7	972,6	113,9	858,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne Public administration and defence; compulsory social security	6462,2 ^b	6122,1 ^b	6548,4	6470,6	77,8
Edukacja Education	7248,5	7928,4	8555,2	8027,2	527,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	3822,5	4246,4	4503,0	3449,9	1053,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1955,1	2765,6	3178,4	2846,1	332,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	496,9	689,4	814,6	88,5	726,1

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.
b Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 352.

a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.
b Data have been changed in relations to those published before; see general notes, item 1 on page 352.

TABL. 6 (260).

WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	67484,1	88032,9	91444,3	25448,9	65995,4
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..	409,6	502,8	525,2	389,3	135,9
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł	34540,6	47927,9	47839,3	15679,7	32159,6
Industry					
górnictwo i wydobywanie	1277,3	2172,9	2103,9	1157,1	946,8
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	20669,4	29338,4	29470,5	3186,8	26283,7
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	9439,2	11392,1	10761,1	8334,7	2426,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3154,7	5024,5	5503,7	3001,1	2502,6
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo	2220,3	2975,3	3612,8	895,6	2717,2
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	9294,0	12773,8	14570,5	108,8	14461,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa	2202,6	3579,2	3696,8	2173,6	1523,2
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1505,9	2362,4	2629,2	278,4	2350,8
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja	3795,8	4686,6	4324,0	212,7	4111,3
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	2631,2	937,4	2132,5	221,9	1910,6
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6654,2	5050,3	4395,7	361,8	4033,9
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1130,3	1701,4	1824,4	957,7	866,7
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	184,2	574,6	596,0	74,0	522,0
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..	8,3	7,8	3,5	-	3,5
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	126,5	333,9	431,9	47,0	384,8
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2230,5	3184,3	3300,5	2779,2	521,4
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	512,5	1285,7	1388,8	1269,3	119,5
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa	37,6	149,5	173,1	-	173,1
Other service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (261).

**WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH
I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH
(bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

**GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL
SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M 2005	18429,5	15700,0	2258,7	435,0
T O T A L 2009	27293,5	23410,1	3223,9	560,4
..... 2010	30564,6	26297,3	3572,4	591,2
własność państwowa state ownership	8613,0	6021,6	2215,0	363,3
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	21951,6	20275,6	1357,4	227,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	80,4	38,4	2,7	1,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektry- czną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	66,3	49,7	12,0	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2956,5	2766,5	150,7	35,3
Budownictwo Construction	2155,3	2080,0	52,3	5,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5648,6	5620,3	17,0	11,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	52,0	42,2	9,1	0,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	2635,6	2580,4	46,0	8,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . Professional, scientific and technical activities	180,9	118,5	54,2	8,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	39,9	37,8	1,3	0,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	6470,6	4930,8	1077,5	447,4
Edukacja Education	7978,7	5978,6	1953,0	44,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	669,0	538,5	112,9	17,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1531,1	1423,9	76,6	9,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities	88,5	82,8	5,0	0,7

TABL. 8 (262).

**STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH
I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

**DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE
AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w %	in %		
O G Ó Ł E M 2005	32,2	25,0	76,2	65,4	
T O T A L 2009	34,8	28,0	79,9	63,7	
..... 2010	33,7	27,3	75,8	66,6	
własność państwowa state ownership	42,4	28,1	78,0	64,3	
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	30,2	27,1	72,3	70,3	
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	17,4	28,4	64,2	81,2	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektry- czną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	35,2	41,3	22,7	98,1	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	32,0	30,6	51,1	55,6	
Budownictwo Construction	36,1	35,7	49,7	76,6	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	17,8	17,6	23,5	73,5	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	53,0	45,7	85,4	73,2	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	41,2	40,7	66,0	84,1	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna . Professional, scientific and technical activities	49,6	29,4	87,5	91,3	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	34,0	31,3	81,3	81,7	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	37,9	27,2	75,8	65,2	
Edukacja Education	41,0	28,3	79,1	71,1	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	37,8	26,6	84,5	81,5	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	20,1	17,6	64,2	71,6	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	25,9	21,9	86,0	66,1	

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,

7. Gross primary income in the households sector is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. *The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Dane za lata 2007-2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000-2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2009 r.”.

- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007. Data for the years 2007-2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.*

Data for the years 2000-2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

13. *Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2009”.*

TABL. 1 (263). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2007	2008	2009
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	86974	95016	99509	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	76087	83174	88422	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: <i>of which sector:</i>						
przedsiębiorstw <i>non-financial corporations</i>	35607	39777	42704	46,8	47,8	48,3
instytucji rządowych i samorządowych <i>general government</i>	12204	13476	14425	16,0	16,2	16,3
gospodarstw domowych <i>households</i>	24405	25937	28081	32,1	31,2	31,8
według rodzajów działalności: <i>by kind of activity:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry, fishing</i>	2253	2128	1921	3,0	2,6	2,2
Przemysł <i>Industry</i>	18373	19220	19739	24,1	23,1	22,3
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	15169	15751	15854	19,9	18,9	17,9
Budownictwo <i>Construction</i>	6312	7813	8794	8,3	9,4	9,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a , transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a , informacja i komunikacja <i>Trade; repair of motor vehicles^a; transportation and storage; accommodation and catering^a; information and communication</i>	22240	24403	27259	29,2	29,3	30,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Financial and insurance activities; real estate activities</i>	7136	7384	6496	9,4	8,9	7,3
Pozostałe usługi ^b <i>Other services^b</i>	19775	22227	24213	26,0	26,7	27,4
NA 1 MIESZKAŃCA ^c PER CAPITA ^c	26560	28947	30220	x	x	x

a Dane za lata 2007-2008 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 365. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1, na str. 22. c W złotych.

a Data for 2007-2008 have been corrected in relation to those published in previous editions of the Yearbook; see general notes, item 12 on page 365. b See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22. c In zlotys.

TABL. 2 (264). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW^a (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł		
Produkcja globalna	171619	190479	191478	Gross output
Zużycie pośrednie	95532	107305	103056	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	76087	83174	88422	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem ..	31254	36284	38504	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	44051	45997	49013	Gross operating surplus

^a Dane za lata 2007-2008 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 365.

^a Data for 2007-2008 have been corrected in relation to those published in previous editions of the Yearbook; see general notes, item 12 on page 365.

TABL. 3 (265). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	57262	62857	67493	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	17487	19150	20497	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	56838	61853	67325	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	17357	18844	20446	per capita in zł

^a Dane za lata 2007-2008 skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 365.

^a Data for 2007-2008 have been corrected in relation to those published in previous editions of the Yearbook; see general notes, item 12 on page 365.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Prywatyzacja opiera się na następujących aktach prawnych, które wyznaczają jej kierunki i definiują zasady postępowania:

- ustawa z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. 1996 Nr 118, poz. 561, z późniejszymi zmianami), zmieniona ustawą z dnia 12 maja 2006 r. o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2006 Nr 107, poz. 721),
- ustawa z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. 1993 Nr 44, poz. 202, z późniejszymi zmianami).

2. Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze **metody postępowania** z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) komercjalizację, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

- prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
- wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych - NFI,
- innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) prywatyzację bezpośrednią polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) likwidację przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

3. Odrębnym procesom - w myśl ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128, z późniejszymi zmianami)

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The privatization is based on following legal acts, which determine its directions and define principles of proceeding:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 September 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80, with later amendments),
- the Law on Commercialization and Privatization, dated 30 August 1996 (Journal of Laws 1996 No 118, item 561, with later amendments), changed by the Law on changes in the Law on Commercialization and Privatization and some other laws, dated 12 May 2006 (Journal of Laws 2006 No 107, item 721),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 April 1993 (Journal of Laws No 44, item 202, with later amendments).

2. On the basis of the legal acts mentioned above three **basic methods** are used relative to state owned enterprises:

1) commercialization i.e., the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

- indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
- the transfer of shares or holdings to the national investment funds - NIF,
- other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) direct privatization based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) the liquidation of an enterprise **due to economic reasons**.

3. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 October 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128, with later amendments)

nami) - podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych (do 15 lipca 2003 r. - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa) w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

4. Na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji powołano **15 narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI)** w formie spółek akcyjnych.

amendments) - consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency (until 15 July 2003 - the Agricultural Property Agency of the State Treasury) for the purpose of restructuring and privatization.

*4. On the basis of the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 April 1993, **15 national investment funds (NIF)** were established in the form of joint stock companies.*

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (266).

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO- -ORGANIZACYJNEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatiza- tion	w likwida- cji in liquida- tion	w upadło- ści in bank- ruptcy	w postę- powaniu napraw- czym in sanita- tion procedure	pod zarządem under manage- ment	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych without legal and organiza- tional changes
OGÓŁEM TOTAL	9	-	4	2	-	1	2
Górnictwo i wydobywanie .. Mining and quarrying	1	-	1	-	-	-	-
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2	-	1	-	-	-	1
Budownictwo	4	-	1	2	-	1	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1	-	-	-	-	-	1
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Obsługa rynku nierucho- mości ^Δ	1	-	1	-	-	-	-
Real estate activities							

TABL. 2 (267).

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.

STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM	393	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane	119	30,3	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	166	42,2	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	153	38,9	of which privatized
Poddane likwidacji	108	27,5	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	69	17,6	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.
^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 (268).

**PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ
BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R.
DO 31 XII 2010 R.**

STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD
AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane bezpośrednio <i>Directly privatized</i>					Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
	razem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of as- sets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku <i>use of combined methods for disposal of assets</i>	
OGÓŁEM TOTAL	153	37	13	99	4	69
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemy- słowe <i>Manufacturing</i>	55	20	5	30	-	28
Budownictwo <i>Construction</i>	28	5	2	20	1	6
Handel; naprawa pojaz- dów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	23	4	2	16	1	10
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	8	3	2	3	-	7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	24	2	1	19	2	5

TABL. 4 (269).

**SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW
PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R.
DO 31 XII 2010 R.**

COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION
OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM
1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	119	TOTAL
powstałe w celu:		<i>established for the purpose of:</i>
prywatyzacji ^a	109	<i>privatization^a</i>
innym	10	<i>other</i>
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	44	<i>Of which privatized by the indirect (capital) method</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	6	<i>of which with foreign capital participation</i>

^a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.

a Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.

TABL.5 (270).

**SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH
BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**

*COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED
AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990
TO 31 XII 2010*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	121	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw pań- stwowych	13	<i>Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	108	<i>Employee companies^a</i>

a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABL.6 (271).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 XII

*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	251681	289712	314017	331363	TOTAL
sektor publiczny	6201	9056	7955	8020	<i>public sector</i>
sektor prywatny	245480	280656	306062	323343	<i>private sector</i>
z liczby ogółem:					<i>of total number:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	159	79	31	28	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	39417	42950	48122	50212	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe	10326	16146	20848	22530	<i>commercial</i>
cywilne	28315	26513	26955	27357	<i>civil</i>
Spółdzielnie	1225	1184	1124	1120	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	419	717	972	1085	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4189	6270	7510	7852	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	197170	222898	239191	253184	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a *Excluding persons tending private farms.*

TABL.7 (272).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- siębior- stwa pańs- twowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives	
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation			
O GÓŁEM 2000 TOTAL 2005 2009 2010	251681 289712 314017 331363	54511 66814 74826 78179	159 79 31 28	10326 16146 20848 22530	49 48 43 33	2195 2701 3569 3740	28315 26513 26955 27357	1225 1184 1124 1120	197170 222898 239191 253184
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiec- two i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	6994	789	-	111	1	31	135	148	6205
Przemysł..... Industry	34585	7548	14	3643	13	672	3499	147	27037
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	33180	6790	12	3199	7	620	3401	144	26390
Budownictwo Construction	44251	5957	8	3277	3	478	2451	149	38294
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	90016	18221	3	6466	1	1230	11460	237	71795
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	22833	1776	1	728	2	98	1021	9	21057
Zakwaterowanie i gastrono- mia ^Δ Accommodation and cater- ing ^Δ	12976	2974	-	914	4	175	1955	7	10002
Informacja i komunikacja Information and communi- cation	8178	2271	-	1389	2	195	851	3	5907

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons tending private farms.

TABL.7 (272).

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON
WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

**ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospo- darczą Natural persons conduct- ing eco- nomic activity	
		razem total	przed- siębior- stwa pańs- twowe state owned enter- prises	w tym of which						
				razem total	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie co-ope- ratives		
					jedno- osobo- we Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury	z udzia- łem ka- pitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	10185	949	-	467	-	48	303	51	9236	
Obsługa rynku nierucho- mości ^a Real estate activities	11430	8591	1	1236	-	262	490	282	2839	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	28139	5037	1	2326	3	289	2424	39	23102	
Administrowanie i działal- ność wspierająca ^a Administrative and support service activities	8153	1519	-	755	1	142	704	24	6634	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory so- cial security	2103	2096	-	6	-	1	1	-	7	
Edukacja Education	10342	5427	-	234	-	33	396	5	4915	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	15699	1941	-	635	2	33	687	9	13758	
Działalność związana z kul- turą, rozrywką i rekreacją . Arts, entertainment and recreation	6323	3316	-	219	1	33	389	3	3007	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	19148	9760	-	124	-	20	591	7	9388	

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.^a Excluding persons tending private farms.

TABL.8 (273).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG PRZEWIDYWANEJ LICZBY PRACUJĄCYCH^b I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY EXPECTED NUMBER OF EMPLOYED PERSONS^b AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Do 9 pracu- jących <i>To 9 employed persons</i>	10 – 49	50 - 249	250 pracują- cych i więcej <i>250 employed persons and more</i>
OGÓŁEM	2005	274329	12750	2280	353
TOTAL	2009	297064	14186	2388	379
	2010	314181	14390	2417	375
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		6829	135	28	2
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....		31081	2682	688	134
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe.....		29951	2504	609	116
<i>manufacturing</i>					
Budownictwo		42277	1727	219	28
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...		86733	2901	343	39
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		22390	385	48	10
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		12264	656	48	8
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		7887	246	37	8
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		10079	85	18	3
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		11123	261	46	-
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		27503	555	70	11
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		7768	302	60	23
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		1679	208	186	30
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....		7056	2924	346	16
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		14877	635	141	46
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		5967	289	60	7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		18661	398	79	10
<i>Other service activities</i>					

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b Z liczby faktycznej lub przewidywanej w momencie rejestracji lub po wprowadzonych przez podmiot zmianach.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. b Of actual or expected number in the moment of registration or after changes made by the entity.

TABL.9 (274).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzial- nością limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partner- ships	komandytowe limited partner- ships
OGÓŁEM	2000	10326	10179	583	9596	147	103	44
TOTAL	2005	16146	13526	616	12910	2620	2435	107
	2009	20848	16883	666	16217	3965	3146	582
	2010	22530	18260	676	17584	4270	3251	718
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		111	106	2	104	5	5	-
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		3643	3105	176	2929	538	481	51
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe		3199	2699	148	2551	500	450	45
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		3277	2761	81	2680	516	280	168
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		6466	4751	125	4626	1715	1543	165
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa ...		728	550	14	536	178	170	8
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		914	737	14	723	177	131	37
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		1389	1263	59	1204	126	95	29
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		467	373	46	327	94	52	26
<i>Financial and insurance activities</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		1236	995	51	944	241	96	87
<i>Real estate activities</i>								
Działalność profesjonalna; naukowa i techniczna		2326	1950	59	1891	376	202	107
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		755	667	16	651	88	74	12
<i>Administrative and support service activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne		6	6	-	6	-	-	-
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		234	200	4	196	34	30	4
<i>Education</i>								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..		635	497	10	487	138	58	16
<i>Human health and social work activities</i>								

a W województwie małopolskim wśród spółek osobowych zarejestrowane były: w 2005 r. - 74 spółki partnerskie i 4 spółki komandytowo-akcyjne, w 2009 r. - odpowiednio 110 i 127, w 2010 r. - odpowiednio 125 i 176.

a In the Małopolskie voivodship among partnerships were recorded: in 2005 - 74 professional partnerships and 4 limited joint-stock partnerships, in 2009 - 110 and 127 respectively, in 2010 - 125 and 176 respectively.

TABL.9 (274).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	219	195	17	178	24	20	3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	124	104	2	102	20	14	5
<i>Other service activities</i>							

a W województwie małopolskim wśród spółek osobowych zarejestrowane były: w 2005 r. - 74 spółki partnerskie i 4 spółki komandytowo-akcyjne, w 2009 r. - odpowiednio 110 i 127, w 2010 r. - odpowiednio 125 i 176.

a In the Małopolskie voivodship among partnerships were recorded: in 2005 - 74 professional partnerships and 4 limited joint-stock partnerships, in 2009 - 110 and 127 respectively, in 2010 - 125 and 176 respectively.

TABL.10 (275).

OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	239191	253184	T O T A L
w tym:			of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5684	6205	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł	25302	27037	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	24749	26390	of which manufacturing
Budownictwo	35766	38294	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	69224	71795	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	20837	21057	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9371	10002	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5068	5907	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9199	9236	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2507	2839	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21161	23102	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	6070	6634	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	4410	4915	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12809	13758	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2866	3007	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	8912	9388	Other service activities

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons tending private farms.

**SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2010 R.**

*SOCIO-ECONOMIC SITUATION
OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2010*

Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa małopolskiego w 2010 r.

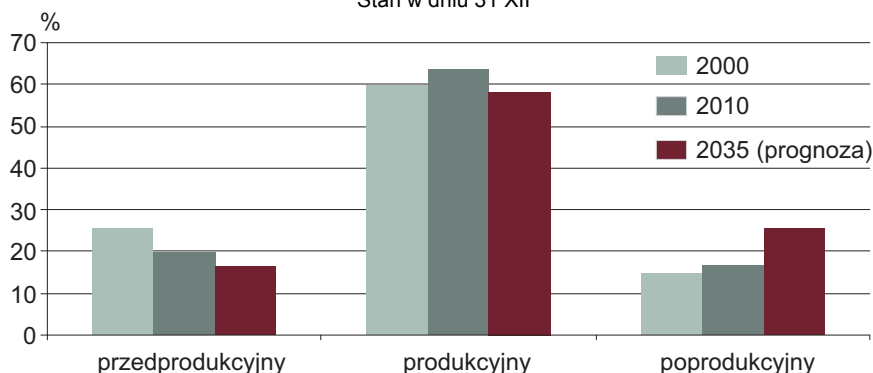
S p o ł e c z e ń s t w o

LUDNOŚĆ

Według stanu w dniu 31 XII 2010 r. w Małopolsce¹ mieszkało 3,3 mln osób, co dało jej 4 lokatę w Polsce, za województwami: mazowieckim (5,2 mln), śląskim (4,6 mln) i wielkopolskim (3,4 mln). W województwie małopolskim gęstość zaludnienia jest jedną z najwyższych w kraju i wynosi 218 osób/km² (średnia krajowa - 122 osób/km²). Kobiety stanowią 51,5% ogółu ludności. Współczynnik feminizacji od 2000 r. utrzymuje się na tym samym poziomie - na 100 mężczyzn przypada 106 kobiet (w Polsce - 107).

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) stanowiła 19,7% ogółu ludności i udział ten zmniejszył się o 0,3 pkt proc. w ujęciu rocznym. Udział ludności w wieku produkcyjnym pozostał niezmienny (18-59/64 lata), tj. 63,7%, a udział populacji w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) zwiększył się o 0,3 pkt proc. do 16,6%. Od kilku lat udział ludności w wieku przedprodukcyjnym spada, podczas gdy udział ludności w wieku poprodukcyjnym systematycznie rośnie, co świadczy o powolnym procesie starzenia się społeczeństwa. Obserwowana tendencja jest stała, o czym świadczą wyniki prognozy² na lata 2010-2035.

Wykr. 1 Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem
Stan w dniu 31 XII

Od 2000 r. obserwuje się wzrostową tendencję liczby ludności w Małopolsce. Na przestrzeni 10 lat liczba ta wzrosła o 2,7%. Wpłynął na to notowany w latach 2000-2010 dodatni przyrost naturalny oraz dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych. W 2010 r. po raz kolejny odnotowano dodatni przyrost naturalny, który w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

¹ Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

² Prognoza ludności na lata 2008-2035, GUS, Warszawa 2009.

wyniósł 2,3 (w Polsce 0,9), czyli tyle, ile w poprzednim roku. W omawianym roku w województwie małopolskim urodziło się 37,0 tys. dzieci. Współczynnik urodzeń wyniósł 11,3‰ wobec 11,4‰ przed rokiem i 11,0‰ w 2000 r.

Kolejnym czynnikiem ruchu naturalnego wpływającym na stan i strukturę ludności są zgony. W Małopolsce w omawianym roku zmarło 29,6 tys. osób. Współczynnik zgonów ukształtował się na poziomie 9,0‰ (wobec 9,1‰ przed rokiem i 8,9‰ w 2000 r.).

W 2010 r. na terenie województwa zawarto 20,4 tys. małżeństw, tj. mniej o 6,5% niż w 2009 r., ale więcej o 12,0% niż w roku 2000. Jednocześnie przez rozwód rozwiązano 3,6 tys. małżeństw, tj. mniej niż przed rokiem o 11,6%, ale więcej niż 10 lat wcześniej o ponad 50%. Współczynnik natężenia małżeństw był niewiele niższy niż przed rokiem i wyniósł 6,2 na 1000 ludności. Współczynnik natężenia rozwodów również nieco spadł do 1,1 rozwodów na 1000 ludności.

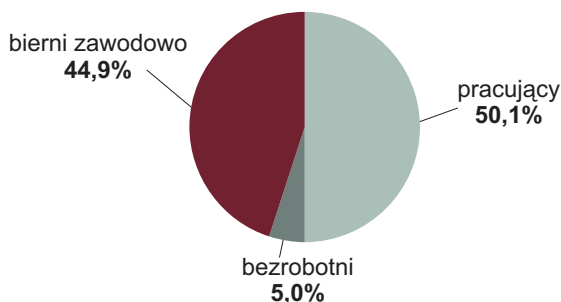
Do wzrostu liczby ludności przyczyniło się dodatnie saldo migracji stałej, które w roku 2010, podobnie jak przed rokiem, wyniosło 4,4 tys. osób. Z obszarów miejskich ludność per saldo odpływała (minus 1,9 tys. osób), a na obszary wiejskie napływała (6,3 tys. osób).

W 2010 r. w województwie małopolskim przeciętna oczekiwana liczba lat życia dla mężczyzn wynosiła 73,7 lata (w Polsce 72,1 lata), natomiast dla kobiet 81,4 lat (w Polsce 80,6 lat).

RYNEK PRACY

Według BAEL, w 2010 r. w Małopolsce było średnio 2,6 mln osób w wieku 15 lat i więcej, w tym 1,4 mln aktywnych zawodowo. Na ludność aktywną zawodowo składali się pracujący (w około 91%) i bezrobotni. Biernych zawodowo było 1,2 mln osób.

Wykr.2. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według BAEL w 2010 r.

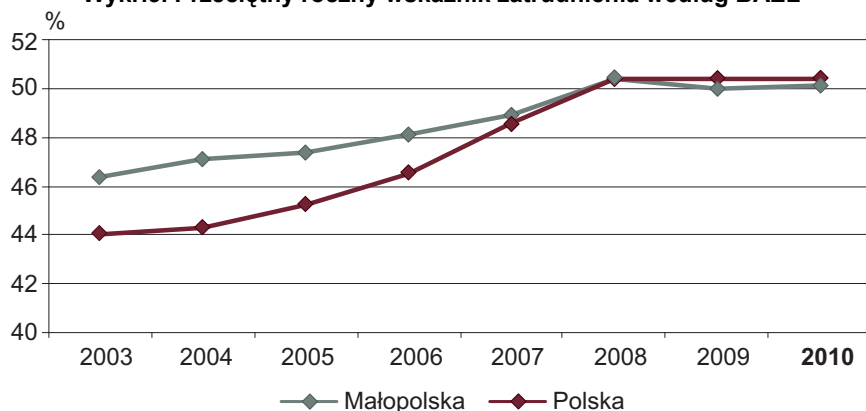

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 55,1% (w Polsce 55,8%), natomiast wskaźnik zatrudnienia 50,1% (w kraju 50,4%). Średnioroczny wskaźnik zatrudnienia w latach

2003-2007 był wyższy w Małopolsce niż w Polsce, w roku 2008 doszło do zrównania się obu wskaźników, a w latach 2009 i 2010 wskaźnik dla Małopolski był niższy niż notowany dla kraju.

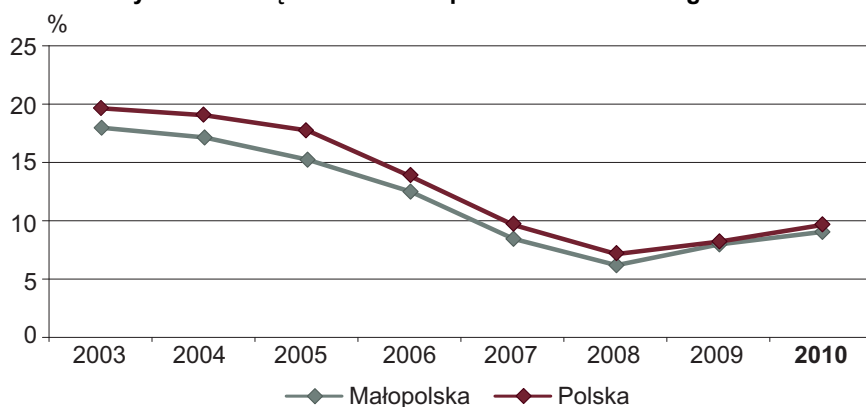
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku produkcyjnym wyniósł 65,1% (w 2009 r. - 65,7%), przy czym dla mężczyzn w tym wieku - 70,2%, a dla kobiet - 59,7%.

Wykr.3. Przeciętny roczny wskaźnik zatrudnienia według BAEL

W latach 2003-2008 stopa bezrobocia systematycznie obniżała się. Od 2009 r. obserwujemy tendencję wzrostową, tak w kraju, jak i w województwie. W 2010 r. stopa bezrobocia według BAEL sięgnęła 9,1% (w Polsce 9,6%) i była o 1,1 pkt proc. wyższa niż w 2009 r. Wzrost stopy nastąpił zarówno w przypadku kobiet (o 1,4 pkt proc.), jak i mężczyzn (o 0,9 pkt proc.). Na wsi zwiększyło się natężenie bezrobocia o 1,3 pkt proc., a w miastach o 1,1 pkt proc. Stopa bezrobocia dla osób w wieku produkcyjnym wyniosła 9,4%. Dla kobiet w tym wieku osiągnęła poziom 10,3% i była o 1,6 pkt proc. wyższa niż dla mężczyzn.

Wykr.4. Przeciętna roczna stopa bezrobocia według BAEL

Praca w Małopolsce należy do jednych z bezpieczniejszych w kraju. Notuje się tu jeden z najniższych w Polsce wskaźników wypadkowości. W końcu 2010 r. w Małopolsce liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia w przeliczeniu na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości wynosiła 74,3 i była niższa niż w końcu 2009 r. (81,5) i zdecydowanie niższa niż w 2000 r. (120,0), co świadczy o poprawie warunków pracy w porównaniu z poprzednimi latami³.

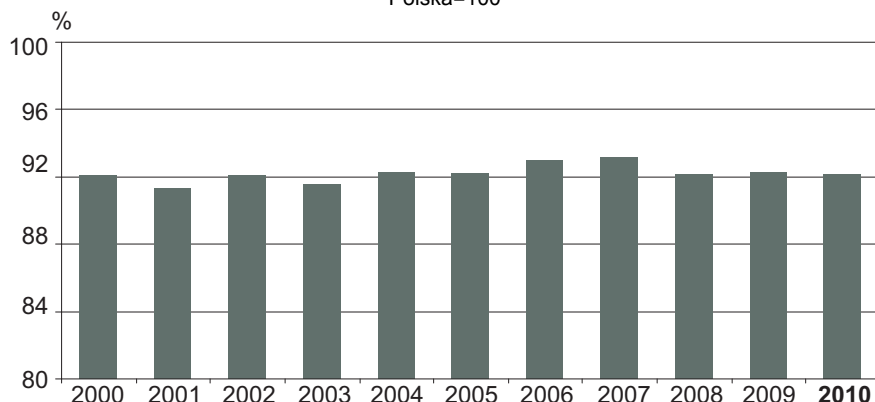
W roku 2010 liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy⁴ wyniosła 5,9 tys. osób (wobec 5,3 tys. w 2009 r. i 5,7 tys. w 2000 r.). Z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wypłacono 1,7 tys. odszkodowań na łączną kwotę 4737,1 tys. zł. Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy stanowiły 93,8% wszystkich świadczeń i przeznaczono na nie 4122,5 tys. zł, czyli 87,0% wypłaconej kwoty. Przeciętny koszt jednego świadczenia z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej obniżył się i wyniósł w 2010 r. 2756 zł (wobec 2976 zł w 2009 r.).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w omawianym roku w województwie małopolskim ukształtowało się na poziomie 2973,79 zł, tj. o 3,9% większym niż w roku poprzednim. W sektorze publicznym ponownie odnotowano wyższe wynagrodzenie (3637,50 zł) aniżeli w sektorze prywatnym (2679,36 zł). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w kraju wyniosło 3224,13 zł. Od trzech lat przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Małopolsce stanowi około 92% średniej krajowej.

Wykr.5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto

Polska=100

³ Dotyczy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

⁴ Zgłoszonych w ciągu roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Należy zwrócić uwagę, że relatywnie wysoki wzrost średniej płacy wystąpił przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia. W 2010 r. przeciętne zatrudnienie w Małopolsce wyniosło 659,7 tys. osób i w stosunku do poprzedniego roku było wyższe o 1,5%, co może oznaczać powrót do istniejącej w latach 2005-2008 rosnącej tendencji liczby zatrudnionych, po spadku odnotowanym w roku 2009.

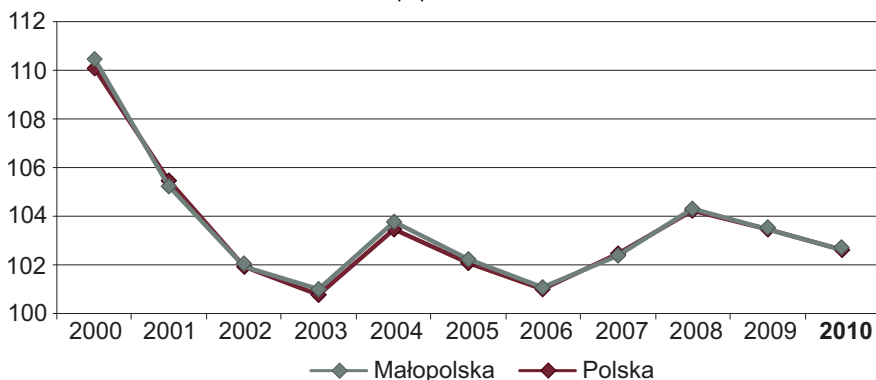
Przeciętna miesięczna emerytura i renta od 2005 r. systematycznie rosła. W omawianym roku osiągnęła poziom: 1543,10 zł (z ZUS) i 924,05 zł (z KRUS).

CENY

W województwie małopolskim w 2010 r. wystąpił podobny jak w Polsce, 2,6% wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych. Największy wzrost cen odnotowano w dziedzinach, takich jak: transport (o 6,2%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 4,8%), użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 3,4%) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,9%). Potaniały jedynie odzież i obuwie (o 4,6%). Na przestrzeni lat 2000-2010 zmiany wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w Małopolsce były analogiczne jak w Polsce.

Wykr.6. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni=100

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

W omawianym roku badaniem budżetów gospodarstw domowych objęto 3181 gospodarstw domowych. Prawie 51% z nich utrzymywało się z pracy najemnej, nieco powyżej 33% z emerytury lub renty, prawie 9% z pracy na rachunek własny poza gospodarstwem rolnym, a około 7% gospodarstw osiągało dochody z niezarobkowych źródeł utrzymania lub z pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym.

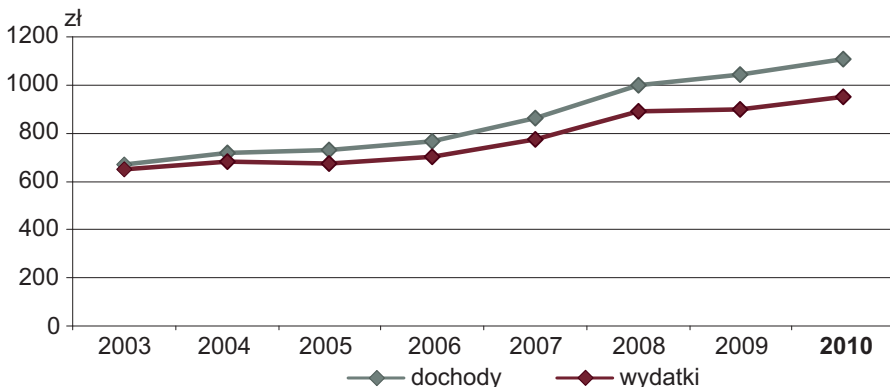
W Małopolsce przeciętny miesięczny nominalny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych wynosił 1107,54 zł i w stosunku do 2009 r. wzrósł o 65,81 zł.

Jednak w dalszym ciągu był on niższy od dochodu rozporządzalnego statystycznego Polaka (o 85 zł).

Poziom przeciętnych miesięcznych wydatków w gospodarstwach domowych ogółem wynosił 949,82 zł w przeliczeniu na 1 osobę, w tym na towary i usługi konsumpcyjne - niemal 912 zł (o około 34 zł mniej niż w kraju).

Począwszy od 2003 r. obserwuje się większą dynamikę przeciętnych dochodów aniżeli wydatków na jedną osobę w gospodarstwach domowych.

Wykr.7. Przeciętne miesięczne dochody rozporządzalne i wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Z roku na rok poprawia się wyposażenie gospodarstw domowych w niektóre przedmioty trwałego użytkowania, a zwłaszcza w komputery osobiste z dostępem do Internetu, urządzenia do odbioru telewizji satelitarnej, samochody osobowe oraz sprzęt AGD. W stosunku do 2009 r. znacznie wzrosło również wyposażenie w telewizory plazmowe i ciekłokrystaliczne. Statystycznie, każde badane w 2010 r. gospodarstwo domowe posiadało chłodziarkę, telewizor, pralkę, telefon komórkowy, a co drugie komputer z dostępem do Internetu, samochód osobowy, urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej i kuchenkę mikrofalową.

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Infrastruktura w województwie małopolskim w ostatnich latach uległa modernizacji. Rozbudowano sieć wodociągową, kanalizacyjną i gazową. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w Małopolsce wynosiła 17,6 tys. km i w porównaniu z 2009 r. wzrosła o 1,7%. Sieć kanalizacyjna (łącznie z kolektorami) przekroczyła 10,0 tys. km i była o 5,5% dłuższa.

Długość sieci gazowej - 22,1 tys. km - wzrosła w stosunku do 2009 r. o 0,4%. Liczba odbiorców gazu z sieci w 2010 r. sięgnęła 693,8 tys., co oznacza wzrost w porównaniu z 2009 r. o 3,0 tys. osób. Jednocześnie zużycie gazu na 1 mieszkańca w stosunku do poprzedniego roku zwiększyło się o 4,6% do 124,5 m³.

Ponadto, systematycznie wzrasta odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej czy gazowej. W 2010 r. 75,7% mieszkańców województwa korzystało z wodociągu (w miastach 94,0%, na wsi 58,1%), z kanalizacji 52,7% (w miastach 84,5%, na wsi 22,0%), z gazu 63,3% (77,5% w miastach, a 49,5% na wsi).

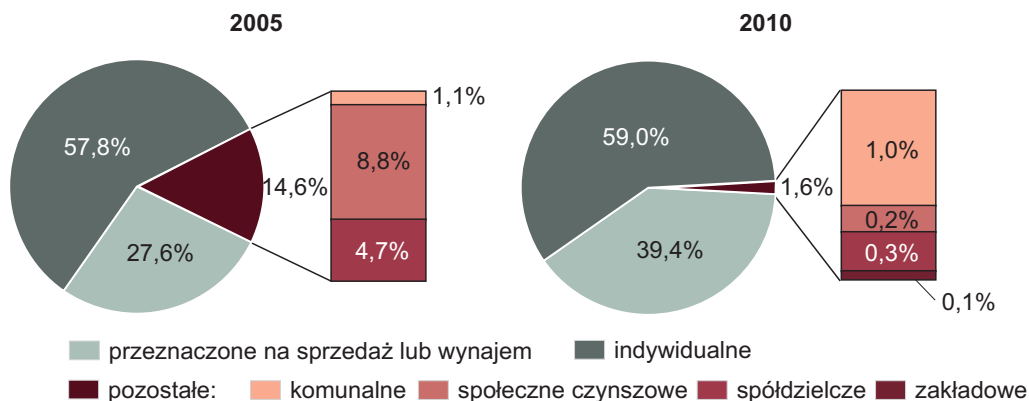
Ilość odpadów komunalnych zebranych selektywnie, w odniesieniu do roku 2009 r., wzrosła prawie o 10 tys. ton. Na ogólną ilość zebranych odpadów (88,7 tys. ton) 27,6% stanowiło szkło, 23,9% odpady biodegradowalne, 15,3% tworzywa sztuczne, a 13,3% makulatura.

W 2010 r. długość dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie małopolskim wyniosła 23,7 tys. km, tj. o 5,3% więcej niż w 2009 r, w tym o nawierzchni ulepszonej - 21,0 tys. km.

MIESZKANIA

W końcu 2010 r. zasoby mieszkaniowe województwa małopolskiego wynosiły 1090 tys. mieszkań, co oznacza utrzymanie się notowanej od kilku lat tendencji zwyżkowej (wzrost o 1,1% w stosunku do roku poprzedniego i o 11,5% w porównaniu ze stanem w końcu 2002 r.). Zasoby mieszkaniowe Małopolski stanowiły 8,1% zasobów mieszkaniowych kraju. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 75,5 m² (75,1 m² w 2009 r. i 72,0 m² w 2002 r.).

Wykr.8. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania

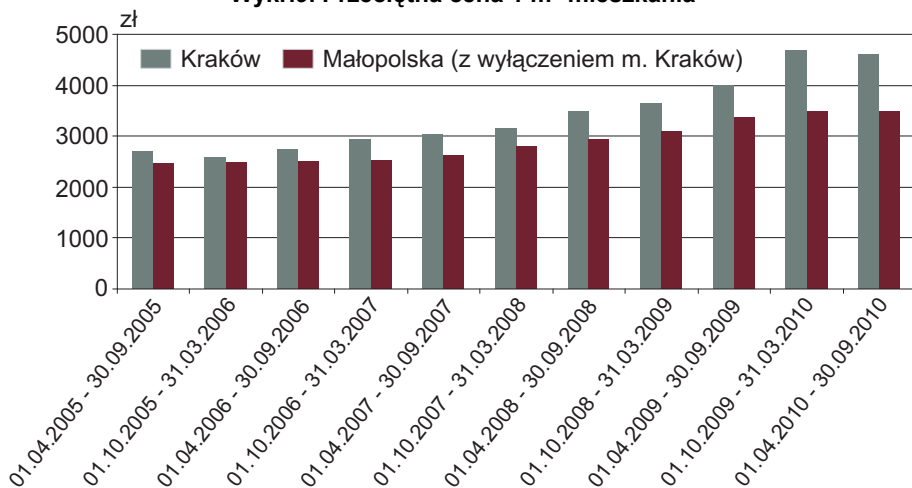

W 2010 r. w Małopolsce oddano do użytkowania 12,3 tys. mieszkań, tj. o 34,7% mniej niż przed rokiem. Przeciętna powierzchnia 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 114,9 m² (wobec 93,3 m² w 2009 r.). Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w budownictwie indywidualnym (59,0% ogółu).

W okresie 1 IV 2010 - 30 IX 2010 przeciętna cena 1 m² mieszkania wyniosła dla województwa małopolskiego (z wyłączeniem miasta Kraków) 3486 zł, a dla Krakowa 4614 zł, co

oznacza nieznaczny wzrost cen w Małopolsce przy jednoczesnym spadku cen w Krakowie, notowanym po raz pierwszy od czterech lat.

Wykr.9. Przeciętna cena 1 m² mieszkania

Źródło: opracowanie własne US Kraków na podstawie Obwieszczenia Wojewody Małopolskiego, Internet - www.malopolska.uw.gov.pl i Zarządzenia nr 67/10 Wojewody Małopolskiego z dnia: 2010-03-16, Internet - www.wrotamalopolski.pl

EDUKACJA⁵

Na początku roku szkolnego 2010/11 w województwie małopolskim działały:

- 1922 placówki wychowania przedszkolnego, do których uczęszczało 94,8 tys. dzieci (w tym do 923 przedszkoli - 73,2 tys. dzieci),
- 1478 szkół podstawowych (203,2 tys. uczniów),
- 743 gimnazjów (114,0 tys. gimnazjalistów),
- 160 zasadniczych szkół zawodowych (22,7 tys. uczniów),
- 202 licea ogólnokształcące (łącznie z uzupełniającymi) i 32 licea profilowane (odpowiednio: 59,5 tys. i 2,5 tys. licealistów),
- 191 techników, łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe (52,8 tys. uczniów),
- 229 szkół policealnych (23,4 tys. uczniów).

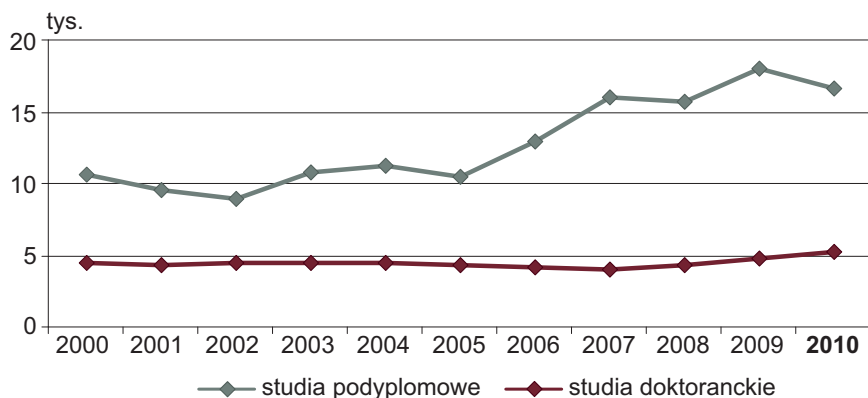
Ponadto, do 269 szkół dla dorosłych uczęszczało 18,1 tys. osób. Jednocześnie w 33 szkołach wyższych kształciło się łącznie 211,4 tys. studentów. W latach 2000-2009

⁵ Dane z systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej - z wyjątkiem szkół wyższych.

systematycznie rosła liczba studentów oraz absolwentów. W roku akademickim 2010/11 studentów było nieco mniej - o 0,3% w stosunku do roku 2009/10.

W omawianym okresie zmniejszyła się grupa słuchaczy studiów podyplomowych, natomiast wzrosło zainteresowanie studiami doktoranckimi.

Wykr.10. Słuchacze studiów podyplomowych i doktoranckich

Dane za rok szkolny 2010/11 wykazują ogólny spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach, czego powodem jest kształcenie się w nich roczników z „niżu demograficznego”. Roczniki te wchodziły również do szkół ponadgimnazjalnych, stąd notowany spadek liczby uczniów także we wszystkich rodzajach tych szkół. Największą popularnością wśród absolwentów gimnazjów niezmiennie cieszą się licea ogólnokształcące, do których uczęszcza 46,5% uczniów pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych, tj. prawie 20 tys. młodzieży.

Systematycznie poprawia się wyposażenie szkół w komputery, w tym z dostępem do Internetu. W komputery najlepiej wyposażone były szkoły podstawowe (w 96,9%), gimnazja (w 80,9%) i technika (w 80,1%).

OCHRONA ZDROWIA

Opiekę medyczną mieszkańców województwa małopolskiego sprawowały zakłady stacjonarnej opieki zdrowotnej, placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej oraz prywatne praktyki lekarskie.

W 2010 r. w Małopolsce funkcjonowało: 71 szpitali ogólnych, 1403 zakłady opieki zdrowotnej oraz 254 praktyki lekarskie, które miały podpisaną umowę z NFZ na świadczenie usług medycznych (według stanu w dniu 31 XII). Liczba pracujących lekarzy wyniosła 7,2 tys., dentystów - 1,3 tys., a pielęgniarek - 16,6 tys.

Liczba porad udzielonych przez lekarzy przypadających na 1 mieszkańca w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2010 r. wynosiła 6,6, a przez lekarzy dentyistów - 0,9. Oznacza to, że statystyczny mieszkaniec Małopolski w ciągu roku skorzystał w przybliżeniu z prawie 7 porad lekarskich i 1 porady stomatologicznej. Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w województwie małopolskim (w liczbie 4,3 tys.) stanowiły 8,4% wszystkich tego typu zakładów w Polsce, a personel medyczny - około 9-10% personelu ogólnokrajowego.

Od kilku lat obserwujemy malejącą tendencję dotyczącą przeciętnego pobytu chorego w szpitalach ogólnych (2000 r. - 9,8 dni, 2005 r. - 7,2 dni, 2010 r. - 4,8 dni). Jednocześnie liczba leczonych na 1000 ludności wykazywała tendencję rosnącą, jednak w 2010 r. wystąpił spadek w skali roku (o 40 osób) do 1702 leczonych na 1000 ludności.

W końcu 2010 r. funkcjonowały 34 sanatoria uzdrowiskowe (łącznie z 2 sanatoriami uzdrowiskowymi dla dzieci), tj. o 1 mniej, a ponadto 6 szpitali uzdrowiskowych (łącznie z 3 szpitalami uzdrowiskowymi dla dzieci), tj. również o 1 mniej niż przed rokiem.

Sprzedaż leków i środków medycznych, według stanu w końcu 2010 r. prowadziło 991 aptek ogólnodostępnych i 97 punktów aptecznych. Ilość aptek zwiększyła się w ciągu roku o 24, tym samym zmniejszyła się liczba osób przypadających na jedną aptekę (z 3054 w 2009 r. do 3042 w 2010 r.).

Zespoły ratownictwa medycznego i zespoły wyjazdowe interweniowały 207,3 tys. razy i udzieliły pomocy 209,8 tys. osób w ramach medycznych działań ratowniczych. W 23 szpitalnych oddziałach ratunkowych leczono 172,8 tys. pacjentów w trybie dziennym, natomiast w trybie ambulatoryjnym udzielono 487,9 tys. porad dla 473,8 tys. osób.

W końcu omawianego roku funkcjonowały 33 żłobki i 1 oddział żłobkowy, tj. tyle samo, co w końcu 2009 r. W ciągu roku przebywało w nich 4,4 tys. dzieci. Na 1000 dzieci do lat 3 w żłobkach przebywało około 23 dzieci. Najwięcej placówek zlokalizowanych było w Krakowie - 22.

POMOC SPOŁECZNA

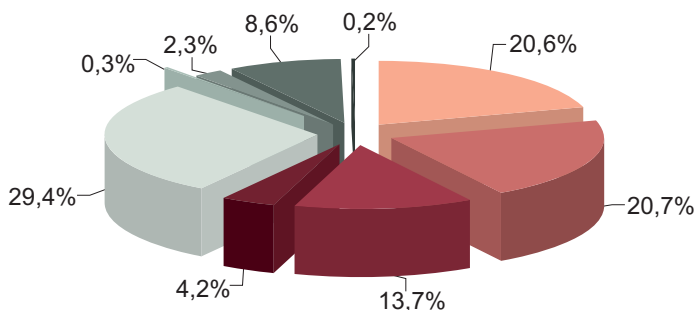
W końcu 2010 r. w województwie małopolskim działały 64 całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży, w których przebywało 1154 wychowanków i pracowało 266 wolontariuszy. W porównaniu z 2009 r. przybyło 6 placówek, liczba wychowanków spadła o 35, a liczba wolontariuszy wzrosła o 22 osoby.

Jednocześnie w Małopolsce funkcjonowały 223 placówki wsparcia dziennego, z których korzystało w ciągu roku 13,7 tys. wychowanków - dzieci i młodzieży. Od 2005 r. liczba tego typu placówek wzrosła prawie dwukrotnie, a korzystających z nich osób było więcej o ponad 65%, ale w roku 2010 odnotowano spadek liczby placówek o 5 i liczby wychowanków - o 371 w ujęciu rocznym.

W województwie małopolskim w końcu omawianego okresu funkcjonowało 2140 rodzin zastępczych, w których opiekę znalazło 3085 dzieci (do lat 18). Stanowiło to 5,7% rodzin zastępczych i będących pod ich opieką dzieci w skali kraju. W porównaniu z 2009 r. nastąpił zarówno w Polsce, jak i w województwie spadek liczby rodzin zastępczych (odpowiednio o: 0,7% i 1,1%) i przebywających w nich dzieci (odpowiednio o: 1,0% i 3,0%).

W końcu grudnia 2010 r. w 128 domach i zakładach stacjonarnych pomocy społecznej województwa małopolskiego przebywało 8828 pensjonariuszy. Liczba miejsc w tych zakładach w przeliczeniu na 10 tys. ludności wyniosła 26,7. Wśród mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej najwięcej było osób przewlekle psychicznie chorych - 2598 (29,4%) oraz przewlekle somatycznie chorych - 1828 (20,7%).

Wykr.11. Struktura mieszkańców zakładów stacjonarnych pomocy społecznej według grup mieszkańców w 2010 r.

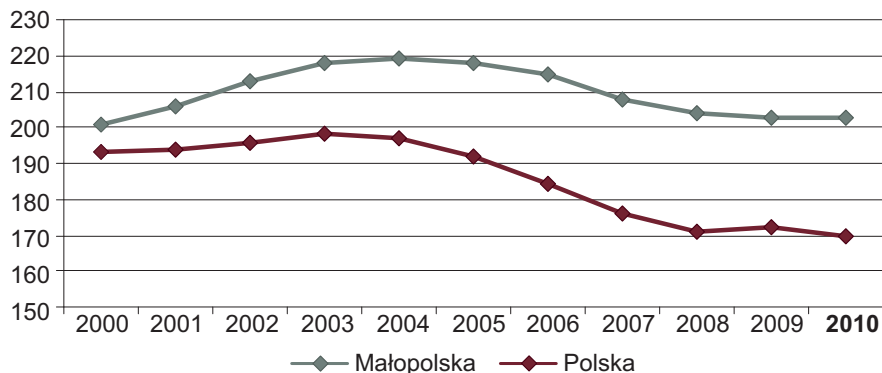

- osoby w podeszłym wieku
- przewlekle somatycznie chorzy
- dorośli niepełnosprawni intelektualnie
- dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie
- przewlekle psychicznie chorzy
- osoby niepełnosprawne fizycznie
- matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży
- bezdomni
- inne osoby

KULTURA

Na terenie województwa małopolskiego działa wiele instytucji kultury. Pod względem ich ilości Małopolska należy do czołówki województw. Przykładowo, pod względem liczby muzeów zajmowała ona pierwsze miejsce na równi z województwem mazowieckim (po 115 muzeów łącznie z oddziałami). Głównym ośrodkiem życia kulturalnego pozostaje Kraków.

Biblioteki publiczne oraz ich filie są powszechnym dobrem kultury, z którego każdy może skorzystać, często są jedyną formą kontaktu z kulturą w małych miejscowościach. W końcu 2010 r. w Małopolsce działało 759 bibliotek publicznych (łącznie z filiami), tj. 9,1% wszystkich tego typu placówek w Polsce, w tym w Krakowie - 71. Liczba czytelników bibliotek na 1000 ludności od paru lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Nie jest to niekorzystne zjawisko, zważywszy na malejącą liczbę uczniów - najmłodszych czytelników bibliotek.

Wykr.12. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności

W latach 2000-2010 w województwie małopolskim odnotowano wzrost liczby muzeów (łącznie z oddziałami muzealnymi) z 100 do 115 oraz zwiedzających muzea z 4172 tys. do 6480 tys. Liczba zwiedzających muzea i wystawy na 1000 mieszkańców w ostatniej dekadzie wykazywała tendencję wzrostową i w 2010 r. wyniosła 1961. Zmniejszyła się natomiast w ciągu 10 lat ilość galerii sztuki (z 78 do 67), co pociągnęło za sobą spadek liczby organizowanych wystaw i ekspozycji, a także zwiedzających. W skali kraju małopolskie muzea stanowiły 14,7% ogółu, a zwiedzający muzea i wystawy - prawie dwukrotnie więcej (29,2%).

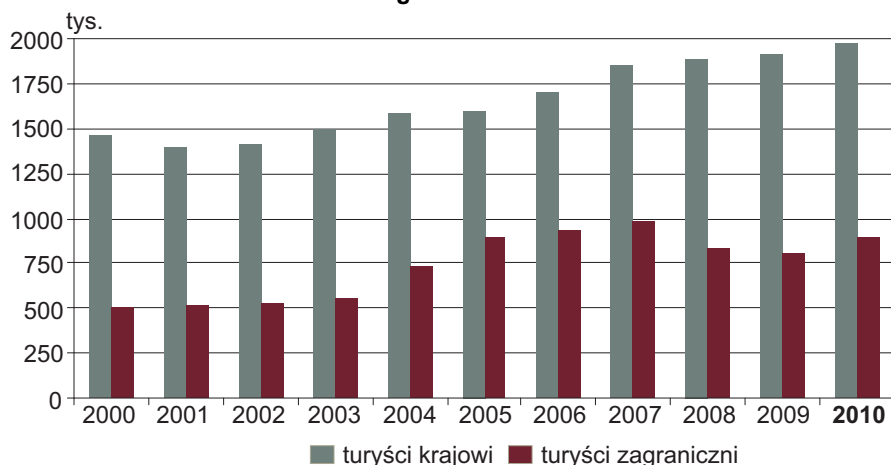
Według stanu w dniu 31 XII 2010 r. w województwie działało 17 teatrów i instytucji muzycznych oraz 46 kin stałych, co oznacza niewielkie zmiany ilościowe w stosunku do lat poprzednich. Wahaniami podlegała w ostatnich latach liczba widzów w kinach stałych. W przeliczeniu na 1000 ludności w 2010 r. wyniosła ona 1110 osób. Ten rodzaj uczestnictwa w konsumpcji dóbr kultury zinstytucjonalizowanej z roku na rok zyskuje nowych zwolenników.

TURYSTYKA

Województwo małopolskie jest jednym z najbardziej rozwiniętych turystycznie regionów kraju. Wiąże się to zarówno z dziedzictwem kulturowym, jak i z bogactwem form krajobrazu i różnorodnością biologiczną tego obszaru. Według stanu w końcu lipca 2010 r. baza noclegowa turystyki w województwie obejmowała 875 obiektów, oferujących łącznie 70,0 tys. miejsc noclegowych, co stanowiło 11,5% krajowej bazy noclegowej. W zestawieniu z 2000 r. zaobserwowano tendencję malejącą liczby obiektów (spadek o 4,0%), przy jednoczesnym wzroście (o 7,0%) liczby miejsc noclegowych.

W 2010 r. w stosunku do 2000 r. liczba udzielonych noclegów była większa o 19,4%. Korzystających z noclegów było 2873 tys., tj. więcej o 46,3% niż przed 10 laty, przy czym turystów zagranicznych - 896,1 tys., tj. więcej o 76,7%.

Wykr.13. Korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

W końcu lipca 2010 r. w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania działało: 296 restauracji, 278 barów i kawiarni, 290 stołówek i 46 punktów gastronomicznych. W porównaniu z końcem lipca 2009 r. więcej było restauracji oraz barów i kawiarni, natomiast mniej stołówek i punktów gastronomicznych. Od 2000 r. obserwowana jest tendencja wzrostowa liczby restauracji w turystycznych obiektach bazy noclegowej.

Gospodarka

OCHRONA ŚRODOWISKA

Województwo małopolskie pod względem powierzchni (15183 km²) zajmuje 12 lokatę w kraju, przed województwami: lubuskim, śląskim, świętokrzyskim i opolskim. Położone jest na terenach wyżynnych i górskich, co wydatnie przyczynia się do jego atrakcyjności turystycznej, ale też zobowiązuje do szczególnej dbałości o środowisko naturalne.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona stanowi ponad połowę powierzchni Małopolski (według stanu w końcu 2010 r. – 52,0%), w tym obszary chronionego krajobrazu – 37,7%, parki krajobrazowe – 11,6%, parki narodowe – 2,5%.

Liczba zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (emitujących pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy) wzrosła z 116 w końcu 2005 r. do 145 w końcu 2010 r. Jednak emisja przemysłowych pyłowych zanieczyszczeń powietrza z wyżej wymienionych zakładów zmniejszała się stopniowo z 9,3 tys. ton w 2005 r. do 3,9 tys. ton w 2010 r. (6,3% wielkości krajowej), a emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) spadła w latach 2005-2010 o 26,8% do 131,2 tys. ton (stanowiąc 7,7% emisji w Polsce).

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności od 2006 r. systematycznie malał, jednak w 2010 r. nieznacznie wzrósł w stosunku do roku poprzedniego. W ciągu 2010 r. w województwie pobrano 547,2 hm³ wody, tj. więcej o 4,4% niż w 2009 r., ale mniej o 41,5% niż w 2005 r. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności również na przestrzeni ostatnich lat spadało. W 2010 r. jednak nieznacznie wzrosło do poziomu 492,7 hm³, czyli więcej o 6,3% niż w 2009 r., ale mniej o 44,4% niż w 2005 r. Ponad 60% wody zużywał przemysł, eksploatacja sieci wodociągowej – 23,4%, a rolnictwo i leśnictwo – 15,5%.

Jednocześnie do wód lub do ziemi odprowadzono 557,3 hm³ ścieków, co oznacza spadek o 38,0% w odniesieniu do 2005 r., ale wzrost o 14,5% w porównaniu z 2009 r. Prawie 80% ścieków odprowadzono bezpośrednio z zakładów, a pozostałe 20% - siecią kanalizacyjną. Ponad połowa (305,7 hm³) odprowadzonych ścieków wymagała oczyszczania, w tym 299,3 hm³ oczyszczono. W Małopolsce działało 316 oczyszczalni ścieków, w tym 234 oczyszczalnie ścieków komunalnych, z których korzystało szacunkowo 55,9% ludności.

Ogólna ilość odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowanych (nagromadzonych) w ciągu dekady wykazywała tendencję malejącą i w końcu roku 2010 wynosiła 143,2 mln ton (9,4 tys. ton/km²), co stanowiło 8,3% ogólnej ilości odpadów składowanych w kraju.

Ilość wytworzonych w ciągu roku odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wynosiła 6,1 mln ton (spadek w stosunku do 2005 r. o 35,8%, a do 2009 r. – o 8,9%). Stanowiło to 5,4% odpadów ogólnokrajowych. Taka ilość odpadów plasuje województwo na 4 miejscu w kraju (po śląskim, dolnośląskim i łódzkim). Wytworzone odpady zostały w niemal 90% poddane odzyskowi, w 8,9% unieszkodliwione, a w pozostałej części (1,3%) - zmagazynowane czasowo na terenie zakładów.

Na środki trwale służące ochronie środowiska w omawianym roku wydatkowano w Małopolsce 602,8 mln zł, co stanowiło 5,5% środków krajowych, a zarazem 3,8% nakładów inwestycyjnych Małopolski. Natomiast na środki trwale służące gospodarce wodnej województwo przeznaczyło 433,4 mln zł, czyli 12,2% środków krajowych i jednocześnie stanowiło to 2,7% ogółu nakładów inwestycyjnych województwa.

ROLNICTWO

Wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010 ukazały aktualny obraz małopolskiego rolnictwa. Według wstępnych danych w 2010 r. ogólna powierzchnia gruntów rolnych należących do gospodarstw rolnych wyniosła 851,8 tys. ha. Działalność rolniczą prowadziło 221,4 tys. gospodarstw, tj. 78,1% wszystkich gospodarstw rolnych w województwie. Przeważały gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych do 1 ha (42,8% ogółu gospodarstw rolnych). Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosiła 2,31 ha użytków rolnych i był to najniższy wskaźnik wojewódzki w Polsce. W strukturze zasiewów w 2010 r. dominowały zboża

podstawowe (55,8% powierzchni zasiewów w województwie), a następnie ziemniaki (11,9%) i rośliny pastewne (8,5%). Hodowano głównie trzodę chlewną - 359,9 tys. sztuk, bydło 201,6 tys. sztuk oraz owce 69,9 tys. sztuk.

W porównaniu z danymi uzyskanymi w Powszechnym Spisie Rolnym 2002 wyniki PSR 2010 wskazują na:

- tendencję zmniejszania się liczby gospodarstw rolnych, przy jednoczesnym wzroście ich średniej powierzchni;
- zmniejszenie liczby gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą;
- spadek ogólnej powierzchni gruntów będących w użytkowaniu gospodarstw rolnych;
- zmniejszenie powierzchni użytków rolnych;
- zmiany w strukturze zasiewów; zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków, zbóż podstawowych, buraków cukrowych, a zwiększenie powierzchni upraw rzepaku i rzepiku;
- spadek pogłowia zwierząt gospodarskich;
- wzrost liczby wykorzystywanych w gospodarstwach rolnych ciągników i maszyn rolniczych;
- zmniejszenie liczby pracujących użytkowników gospodarstw rolnych;
- zwiększenie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych w ciągu roku na wytworzenie produkcji rolnej.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

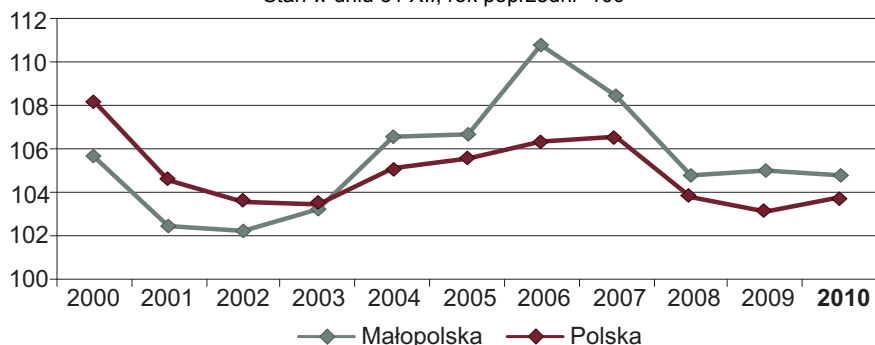
Według stanu w dniu 31 XII 2010 r. na terenie województwa małopolskiego w rejestrze REGON było 331,4 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne), tj. o 5,5% więcej niż przed rokiem. Na zwiększenie ogólnej liczby podmiotów wpłynął głównie sektor prywatny, w którym odnotowano wzrost o 5,6%. Natomiast w sektorze publicznym liczba podmiotów wzrosła o 0,8%. W ciągu ostatnich 10 lat liczba podmiotów sukcesywnie zwiększała się, w porównaniu ze stanem w końcu 2000 r. wzrosła o 31,7%. Liczba podmiotów w województwie małopolskim stanowiła 8,5% ogółu zarejestrowanych w kraju.

W końcu grudnia 2010 r. rejestr REGON obejmował 78,2 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, których liczba systematycznie rośnie od kilku lat. Wśród nich było 22,5 tys. spółek handlowych (ich liczba zwiększyła się o 39,5% w stosunku do 2005 r.), w tym 3,7 tys. spółek z udziałem kapitału zagranicznego (wzrost o 38,5%).

Sektor prywatny skupiał 97,6% ogółu podmiotów. Dominowały jednostki prowadzone przez osoby fizyczne (253,2 tys.), które stanowiły 76,4% ogółu podmiotów.

Wykr.14. Dynamika spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego

Stan w dniu 31 XII; rok poprzedni=100

Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, najczęściej podmiotów gospodarczych odnotowano w następujących sekcjach PKD: handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,2%), budownictwo (13,4%) oraz przetwórstwo przemysłowe (10,0%). Łącznie w wyżej wymienionych sekcjach prowadziła działalność ponad połowa firm.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO⁶

W 2010 r. produkcja sprzedana przemysłu w województwie wyniosła 57,0 mld zł, tj. o 19,3% więcej (w cenach stałych) od uzyskanej w roku poprzednim. W 2009 r. odnotowano spadek produkcji sprzedanej o 10,1% (w cenach stałych).

Na obecny poziom przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wpłynął wzrost produkcji sprzedanej we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu. W górnictwie i wydobywaniu odnotowano wzrost o 22,7%, w przetwórstwie przemysłowym – o 20,8%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 5,0%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji - o 3,1%.

W porównaniu z 2005 r. w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu zmniejszył się udział przetwórstwa przemysłowego z 87,2% do 85,8%, podczas gdy udział górnictwa i wydobywania wzrósł z 2,0% do 2,2%, udział dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji wzrósł z 3,0% do 3,2%, a wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wzrósł z 7,9% do 8,8%.

W stosunku do roku 2009 wzrosło przeciętne zatrudnienie w przemyśle o 1,2% wynosząc w 2010 r. 176,2 tys. osób, podobnie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zatrudnionych w przemyśle wzrosło o 3,4% do poziomu 3165,20 zł.

Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej systemem zleceńowym w 2010 r. na terenie kraju przez małopolskie firmy budowlane wyniosła

⁶ Dotyczy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

7787 mln zł. Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 0,5% w rezultacie wzrostu wartości robót o charakterze remontowym i pozostałych (o 11,4%) przy jednoczesnym spadku wartości robót inwestycyjnych (o 4,3%). W strukturze sprzedaży zmniejszył się udział inwestycji (o 3,3 pkt proc. do 65,6%) kosztem remontów i robót pozostałych.

Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w 2010 r. wyniosło 46,3 tys. osób (o 0,8% więcej niż rok temu), a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto - 2716,25 zł (tj. o 1,1% więcej niż w 2009 r.).

Udział produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej przez firmy budowlane województwa małopolskiego wyniósł 9,1% wartości produkcji uzyskanej przez takie podmioty w kraju.

TRANSPORT

Z roku na rok zwiększa się liczba zarejestrowanych pojazdów samochodowych i ciągników. W końcu 2010 r. wyniosła ona 1,9 mln, tj. więcej o 4,9% niż przed rokiem i o 65,0% niż w 2000 r. Gros stanowiły samochody osobowe (75,8%), których liczba w przeliczeniu na 1000 ludności zwiększyła się z 257 w 2000 r. do 435 w 2010 r.

Transportem samochodowym zarobkowym (w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w komunikacji krajowej przewieziono w ciągu roku 3,4 mln t ładunków, tj. mniej w porównaniu z 2009 r. o 33,7%, a w komunikacji międzynarodowej - 3,5 mln t ładunków, co oznacza spadek o 24,9% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice w latach 2000-2003 obsługiwał rocznie ok. 0,5 mln pasażerów. W kolejnych latach liczba ta rosła, aby w 2007 r. przekroczyć 3 mln pasażerów. W kolejnych 2 latach nieco zmniejszała się. W omawianym roku Port odnotował 2,9 mln obsłużonych pasażerów, tj. więcej o 6,7% niż w 2009 r.

HANDEL

W latach 2000-2010 sukcesywnie zwiększała się sprzedaż detaliczna zrealizowana przez jednostki handlowe o liczbie pracujących powyżej 9 osób. Po ubiegłorocznym spadku, zwiększyła się również sprzedaż hurtowa. Wartość sprzedaży hurtowej sięgnęła 65,3 mld zł, a sprzedaży detalicznej 37,3 mld zł, tj. więcej odpowiednio o: 3,3% i 8,5% niż w 2009 r.

W końcu 2010 r. działało 30,4 tys. sklepów (wobec 31,8 tys. przed rokiem), w tym 36 hipermarketów (30 w 2009 r.), 294 supermarkety (267) oraz 2,4 tys. sklepów wyspecjalizowanych (odpowiednio 2,3 tys.). Odnotowano spadek tzw. innych sklepów, które stanowiły 88,8% ogółu (tj. sklepów podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz aptek bez względu na liczbę pracujących).

Wzrosła ilość placówek gastronomicznych⁷ w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 1,5 tys. Zwiększyła się także sprzedaż z działalności gastronomicznej - o 12,6%, osiągając wartość 1,2 mld zł.

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

W 2010 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) poprawiły się nieznacznie w stosunku do uzyskanych rok wcześniej.

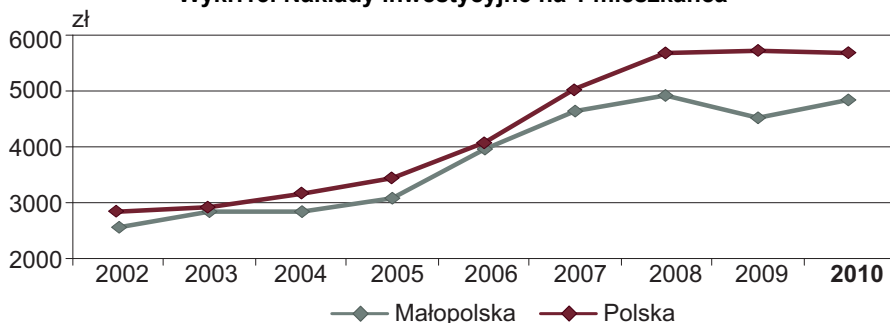
Przychody z całokształtu działalności wzrosły o 6,6%, a koszty ich uzyskania o 6,5%, co znalazło odzwierciedlenie m.in. w poprawie wskaźnika poziomu kosztów z 95,2% w 2009 r. do 95,1% (96,3% w 2005 r.). Wynik finansowy netto (przy wzroście zysku netto i spadku straty netto) ukształtował się na poziomie 7417 mln zł, czyli o 6,1% wyższym niż w 2009 r. i o ponad dwukrotnie wyższym niż w 2005 r. Dodatni wynik finansowy netto wykazało 81,3% badanych przedsiębiorstw (w 2009 r. - 79,4%, a w 2005 r. - 77,2%).

Wartość aktywów obrotowych w przedsiębiorstwach w końcu grudnia 2010 r. wyniosła 54,9 mld zł, tj. więcej o 12,0% niż w 2009 r. i o 78,0% niż w 2005 r.

INWESTYCJE I ŚRODKI TRWAŁE

W 2010 r. nakłady inwestycyjne (według lokalizacji inwestycji) sięgnęły 16,0 mld zł, w tym ponad 9 mld zł w sektorze prywatnym. W latach 2003-2008 nakłady te systematycznie rosły. Po ubiegłorocznym spadku (o 7,4%) nakłady inwestycyjne w Małopolsce zwiększyły się w stosunku do 2009 r. o 7,5%. Według PKD, nakłady inwestycyjne były największe w przemyśle i stanowiły 22,8% całości nakładów, w transporcie i gospodarce magazynowej - 16,7% ogółu oraz w obsłudze rynku nieruchomości - 15,2%.

Wykr.15. Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca

Nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca w latach 2002-2008 wykazywały tendencję wzrostową. Po ubiegłorocznym spadku w 2010 r. ukształtowały się na poziomie 4849 zł.

⁷ Dotyczy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wartość brutto środków trwałych⁸ (w bieżących cenach ewidencyjnych) zwiększała się sukcesywnie od 2002 r. i według stanu w końcu 2010 r. sięgnęła 184,3 mld zł i tym samym była wyższa niż przed rokiem o 6,2%. Relatywnie największą wartość środków trwałych odnotowano w przemyśle - 28,6% oraz w obsłudze rynku nieruchomości - 21,8% ogółu.

Wartość brutto środków trwałych w przeliczeniu na 1 mieszkańca Małopolski w końcu 2010 r. wyniosła 55,7 tys. zł wobec 52,6 tys. zł przed rokiem.

FINANSE PUBLICZNE

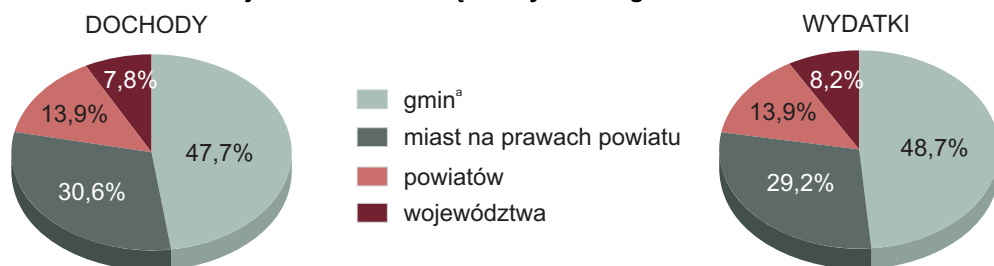
Dochody

W 2010 r. jednostki samorządu terytorialnego Małopolski osiągnęły dochody ogółem w wysokości 13833 mln zł, były one wyższe (o 7,9%) niż w roku ubiegłym, ale dynamika ich wzrostu okazała się najniższą na przestrzeni lat 2005-2010.

W dochodach ogółem dochody budżetów gmin stanowiły 47,7%, dochody budżetów miast na prawach powiatu - 30,6% (najniższy poziom od 2005 r.). Odwrotna sytuacja wystąpiła w dochodach budżetów powiatów, które w 2010 r. stanowiły 13,9% i był to najwyższy ich udział na przestrzeni lat 2005-2010. Najniższy udział w dochodach ogółem przypadł na budżet województwa samorządowego (7,8%), czyli o 3,4 pkt proc. mniej niż przed rokiem.

W strukturze dochodów według rodzajów niższy udział w dochodach ogółem dochodów własnych i subwencji ogólnej został zrównoważony wyższymi dotacjami. Dochody własne w 2010 r. stanowiły 42,3% dochodów ogółem (przed rokiem 45,2%), dotacje 25,9% (22,2% w 2009 r.) a subwencja ogólna 31,8% wobec 32,6% w roku poprzednim.

Wykr.16. Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.

a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Na 1 mieszkańca Małopolski w 2010 r. z dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4186 zł (o 292 zł więcej niż w 2009 r.), przy czym w gminach 2810 zł, miastach na prawach powiatu 4434 zł, w powiatach 817 zł i z budżetu województwa samorządowego 326 zł.

⁸ Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

Wydatki

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r. wyniosły 14679 mln zł i wzrosły o 6,8% w porównaniu z rokiem poprzednim. Dynamika wydatków była wyraźnie niższa od dynamiki dochodów, okazała się również najniższą na przestrzeni lat 2005-2010. Na budżety gmin przypadało 48,7% wydatków ogółem, na budżety miast na prawach powiatu 29,3%, na budżety powiatów 13,8%, a na budżet województwa 8,2%.

W 2010 r. zwiększył się udział wydatków bieżących obniżając poziom wydatków majątkowych w wydatkach ogółem. Wydatki bieżące (11118 mln zł), stanowiły 75,7% wydatków ogółem. Dominowały w nich wydatki rozdysponowane na wynagrodzenia i ich pochodne (44,2% wydatków bieżących), na zakup materiałów i usług (25,8%), świadczenia na rzecz osób fizycznych (12,4%). Wydatki majątkowe w wysokości 3561 mln zł stanowiły 24,3% wydatków ogółem i prawie w całości zostały przeznaczone na finansowanie inwestycji.

Dominowały wydatki na oświatę i wychowanie (30,8% ogółu wydatków), transport i łączność (19,3%) oraz pomoc społeczną (12,4%).

Na 1 mieszkańca Małopolski z wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4442 zł (o 270 zł więcej niż przed rokiem), przy czym z budżetów gmin 3043 zł, z budżetów miast na prawach powiatu 4498 zł, z budżetu powiatów 866 zł i z budżetu województwa samorządowego 363 zł.

Rok 2010 jednostki samorządowe Małopolski zamknęły deficytem w wysokości 846 mln zł, co w porównaniu do roku poprzedniego oznacza pewną poprawę (za 2009 r. - minus 915 mln zł). Deficyt budżetowy wykazały wszystkie rodzaje jednostek samorządu terytorialnego, przy czym tylko w miastach na prawach powiatu nastąpiła redukcja jego ubiegłorocznej wysokości (o 234 mln zł), w gminach deficyt zwiększył się o 88 mln zł, w powiatach o 23 mln zł, a w województwie samorządowym o 54 mln zł.

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2009 r. Małopolska wytworzyła 7,4% PKB, co dało jej piątą lokatę w Polsce, za województwami: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim i dolnośląskim. W latach 2007-2009 najwyższe średnie tempo wzrostu PKB odnotowano w województwie małopolskim (4,4% w cenach stałych) przy średniej krajowej 3,3%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca PKB wynosił 30,2 tys. zł i był o 14,2% niższy od średniego poziomu w Polsce. Wynik ten uplasował Małopolskę na 8 miejscu w kraju. Jednak w porównaniu z 2007 r. wśród województw Małopolska miała najwyższy realny wzrost PKB na 1 mieszkańca - o 8,4%.

Największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2009 r. miał sektor przedsiębiorstw (48,3%), następnie sektor gospodarstw domowych (31,8%) oraz sektor instytucji rządowych i samorządowych (16,3%). Z uwagi na rodzaj prowadzonej działalności, najwięcej wartości dodanej brutto wypracowały jednostki prowadzące działalność w usługach, obejmujących: handel; naprawę pojazdów samochodowych; transport i gospodarkę magazynową; zakwaterowanie i gastronomię; informację i komunikację - 30,8%.

Małopolska na tle innych województw⁹

Poniższy podrozdział jest kontynuacją części analitycznej zamieszczonej w Roczniku Statystycznym Województwa Małopolskiego 2010¹⁰.

W celu przedstawienia sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego na tle innych województw wyróżniono pięć obszarów: demografia, rynek pracy, gospodarcze warunki życia, społeczne warunki życia, gospodarka. W dalszych obliczeniach w poszczególnych obszarach zostały uwzględnione wskaźniki zaprezentowane poniżej.

Demografia

- Ludność na 1 km² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)
- Przyrost naturalny na 1000 ludności
- Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)
- Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Rynek pracy

- Współczynnik aktywności zawodowej wg wieku produkcyjnego i płci
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł
- Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości (stan w dniu 31 XII)

Społeczne warunki życia

- Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca
- Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności
- Zwiedzający muzea na 1000 ludności
- Porady udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca
- Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 10 tys. ludności

⁹ Opracowała Monika Wałaszek, Małopolski Ośrodek Badań Regionalnych.

¹⁰ Przyjęte wskaźniki i metodologia obliczeń pozostają niezmienione, więc ich opis został pominięty. Szczegółowe informacje dostępne w *Rocznik statystyczny województwa małopolskiego 2010*, Kraków 2010, s. 395.

Ekonomiczne warunki życia

- Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (w zł)
- Dochody własne budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca (w zł)
- Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności

Poziom gospodarczy

- Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)
- Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w zł w 2008 r.
- Nakłady na działalność badawczo-rozwojową (B+R) na 1 mieszkańca (w zł, ceny bieżące, bez amortyzacji środków trwałych) w 2008 r.
- Wartość całkowita projektów dofinansowanych z UE na lata 2007-2013 na 1 mieszkańca w zł - (stan w dniu 30 VI 2009)
- Udział dużych podmiotów gospodarczych¹¹ w skali kraju

Wyniki grupowania

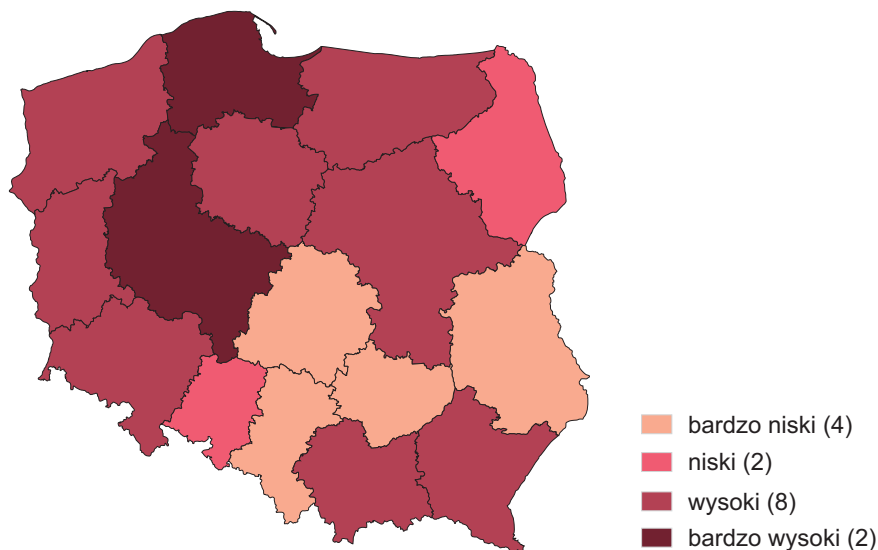
Na podstawie uzyskanych wyników można powiedzieć, że województwo małopolskie ma bardzo korzystne społeczne warunki życia ludności. Wszystkie wartości wskaźników częściowych w tym obszarze kształtują się zarówno powyżej średniej oraz mediany dla województw. Dodatkowo, wskaźnik dla województwa małopolskiego osiągnął najwyższą wartość w skali kraju, co podkreślałoby pozycję województwa jako ważnego ośrodka życia kulturalnego.

Ponadto, Małopolskę cechowały sprzyjające uwarunkowania rozwoju gospodarczego, demograficznego i rynku pracy. Podobnie jak w roku 2009 województwo małopolskie znalazło się w grupie województw o wysokim poziomie wskaźnika rozwoju we wspomnianych wcześniej obszarach. W tym samym czasie w sferze rynku pracy cztery województwa pogorszyły swoją sytuację obniżając swoją pozycję do grup o poziom niżej, a w obszarach demografia oraz warunki gospodarcze dwa województwa spadły do grup o niższym poziomie rozwoju. Dodatkowo, na wartość wskaźnika poziomu rozwoju gospodarczego dla województwa mazowieckiego miało duży wpływ miasto Warszawa, podnosząc jego wartość, co z kolei wiązało się ze sztucznym zwiększeniem rozpiętości danego wskaźnika. Ponadto jednym ze

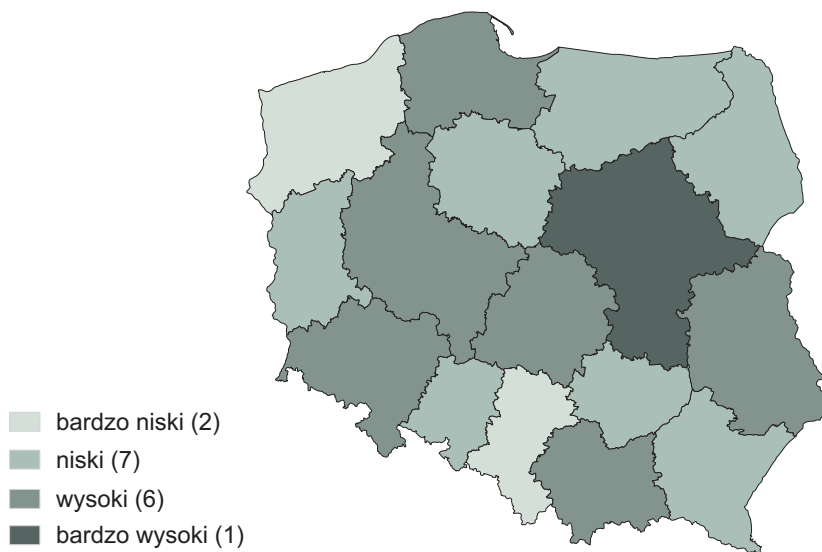
¹¹ Za duże podmioty przyjęto te o zatrudnieniu powyżej 250 osób.

wskaźników częściowych zastosowanym przy konstruowaniu syntetycznego wskaźnika dla tego obszaru był udział dużych przedsiębiorstw na terenie województwa w skali kraju. W tym miejscu należy zauważyć, że województwo małopolskie charakteryzuje się dużym udziałem terenów górzystych oraz prawnie chronionych, które ograniczają możliwość rozwoju dużych przedsiębiorstw, co ma wpływ na wartość wyżej wspomnianego wskaźnika częściowego. Reasumując wskaźnik, który umożliwiłby skorygowanie wcześniej wspomnianych zastrzeżeń, prawdopodobnie uplasowałby województwo małopolskie w grupie województw o bardzo wysokim poziomie rozwoju gospodarczego. Jedynym obszarem stawiającym województwo małopolskie w niekorzystnej sytuacji jest wskaźnik poziomu ekonomicznych warunków życia. Wartość tego wskaźnika uplasowała Małopolskę w grupie województw o niskim poziomie. Wskaźnik poziomu rozwoju ekonomicznych warunków życia pokazuje ogólną, spadkową tendencję, mianowicie uległy przesunięciu w dół granice (górną i dolną) wskaźnika. Wskaźnik częściowy mówiący o przeciętnych miesięcznych wydatkach na jedną osobę dla sześciu województw spadł w stosunku do roku poprzedniego. W czterech województwach zwiększyła się również liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 10 tys. ludności. Na uwagę również zasługuje fakt, że swoją pozycję lidera utraciło województwo mazowieckie i z grupy województw o bardzo wysokim poziomie wskaźnika rozwoju rynku pracy spadło do grupy województw o wysokim poziomie tego wskaźnika.

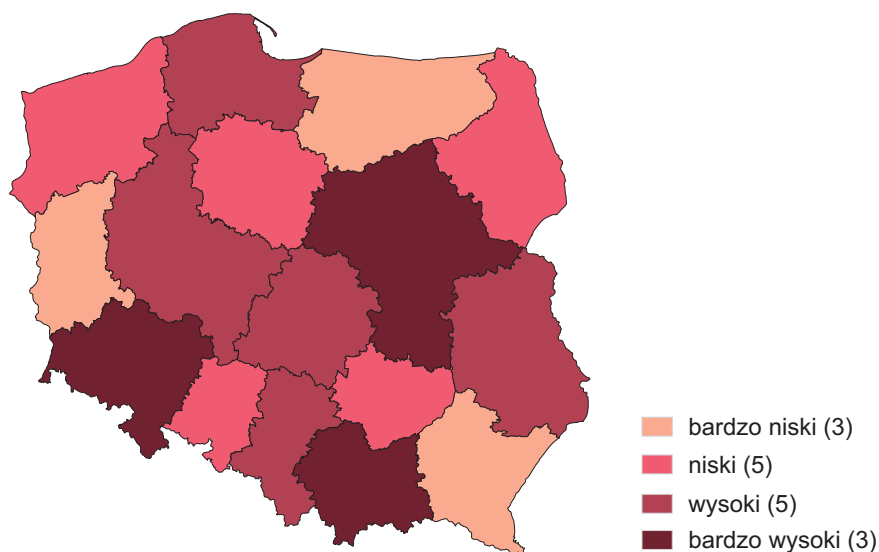
Mapa 1. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju demograficznego

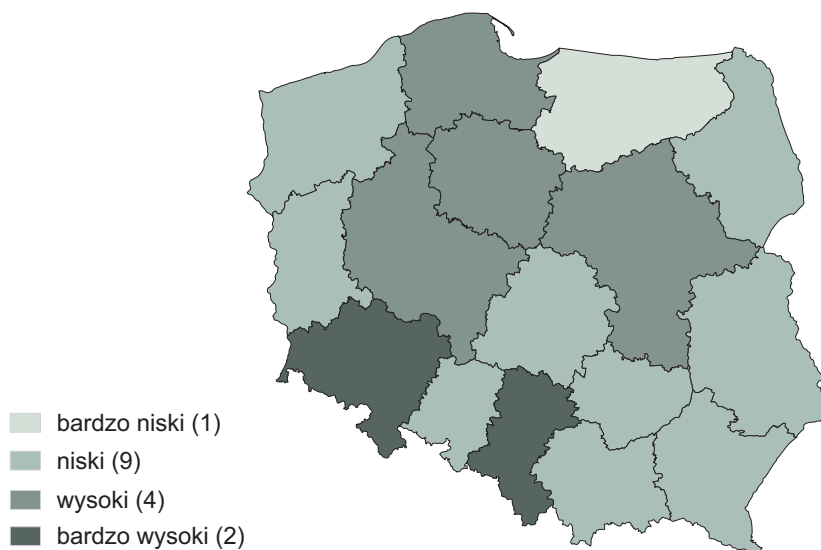
Mapa 2. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju rynku pracy

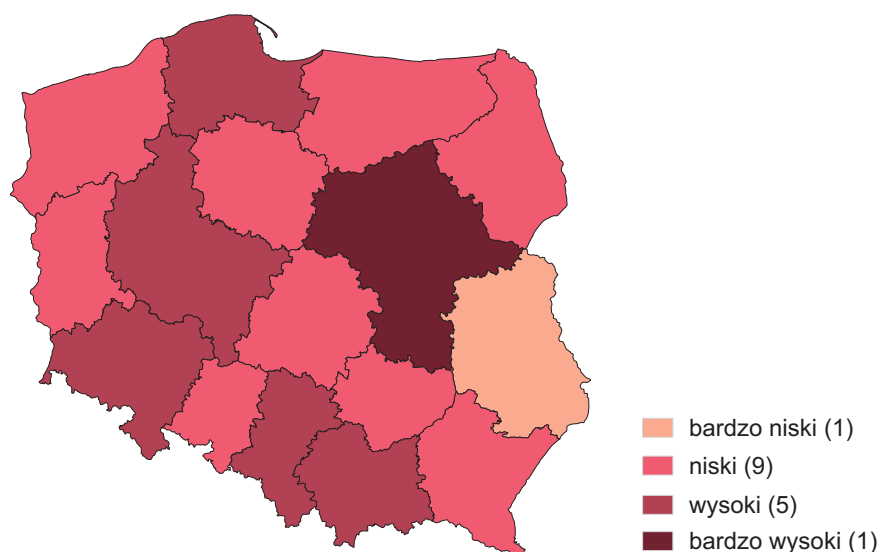
Mapa 3. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju społecznych warunków życia

Mapa 4. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju ekonomicznych warunków życia

Mapa 5. Wyniki grupowania na podstawie syntetycznego wskaźnika poziomu rozwoju gospodarczego

Socio-economic situation of the Małopolskie voivodship in 2010

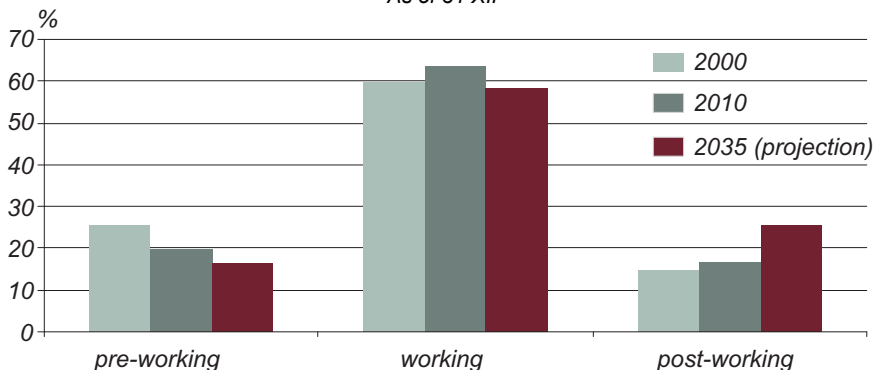
Society

POPULATION

As of 31 XII 2010 3.3 mln people lived in Małopolska¹, what placed the voivodship on the fourth position in Poland, after the: Mazowieckie (5.2 mln), Śląskie (4.6 mln) and Wielkopolskie (3.4 mln). In the Małopolskie voivodship the population density is one of the highest in the country and it amounts to 218 persons/km² (the country average - 122 persons/km²). Females constitute here 51.5% of total population. Since 2000 the feminization rate has remained at the same level, i.e. 106 females per 100 males (in Poland - 107).

The pre-working age population (aged 0-17) accounted for 19.7% of total population and this share decreased by 0.3 percentage point in annual terms. The share of the working age population (aged 18-59/64) remained unchanged, i.e., 63.7%, and the share of the post-working population (aged 60/65 and more) increased by 0.3 percentage point to 16.6%. For several years the percentage of the pre-working age population has diminished while the percentage of post-working population has systematically augmented, what shows the slow process of aging of the society. The observed trend is constant, what is proved by results of the projection² for the years 2010-2035.

Graph 1. Share of population by economic age groups in total population
As of 31 XII

Since 2000 we have observed an upward tendency of the population in Małopolska. Within the space of 10 years this number increased by 2.7%. It was influenced by recorded in 2000-2010 positive natural increase and positive internal and external net migration. In 2010,

¹ Names "Małopolskie voivodship" and "Małopolska" are used interchangeably.

² The population projection for years 2008-2035, Warsaw 2009.

once again, the natural increase was positive and it amounted to 2.3 per 1000 residents (in Poland 0.9), i.e., as many as in the previous year. In the discussed year 37 thous. children were born in the Małopolskie voivodship. The ratio of live births amounted to 11.3‰ towards 11.4‰ a year ago and 11.0‰ in 2000.

Deaths are the next factor of vital statistics affecting the size and structure of population. In Małopolska in the discussed year 29.6 thous. people died. The ratio of deaths shaped at the level of 9.0‰ (towards 9.1‰ the year before and 8.9‰ in 2000).

In 2010 on the area of the voivodship 20.4 thous. marriages were contracted, i.e., less by 6.5% than in 2009, but more by 12.0% than in 2000. Simultaneously 3.6 thous. marriages were dissolved by divorce, i.e., less than a year ago by 11.6% but more than 10 years ago by over 50%. The ratio of intensity of marriages slightly decreased per annum and it amounted to 6.2 per 1000 population. The ratio of intensity of divorces also slightly decreased to 1.1 divorces per 1000 population.

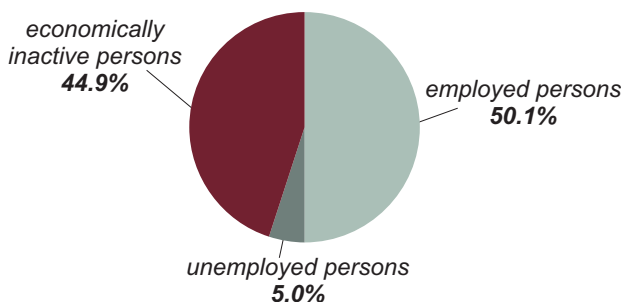
Positive permanent net migration influenced the increase of the population, amounting in 2010 to 4.4 thous. persons, like the year before. From urban areas population emigrated (minus 1.9 thous. persons), and on rural areas - immigrated (plus 6.3 thous. persons).

In 2010 in the Małopolskie voivodship a life expectancy for males amounted to 73.7 years (in Poland 72.1 years), whereas for females 81.4 years (in Poland 80.6 years).

LABOUR MARKET

According to LFS, in 2010 in Małopolska there were 2.6 mln people aged 15 and more, of which 1.4 mln economically active persons - the population constituted by employed persons (about 91%) and unemployed persons. There were 1.2 mln economically inactive persons.

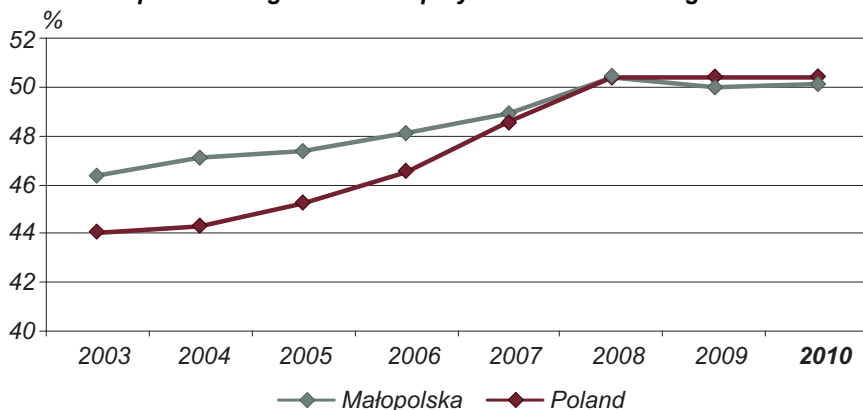
Graph 2. Structure of population aged 15 and more according to LFS in 2010

The activity rate amounted to 55.1% (in Poland 55.8%), however, the employment rate 50.1% (in the country 50.4%). The average annual employment rate in 2003-2007 was higher in Małopolska than in Poland, in 2008 both rates were equal, and in the years 2009 and 2010 the rate for Małopolska was lower than this recorded for Poland.

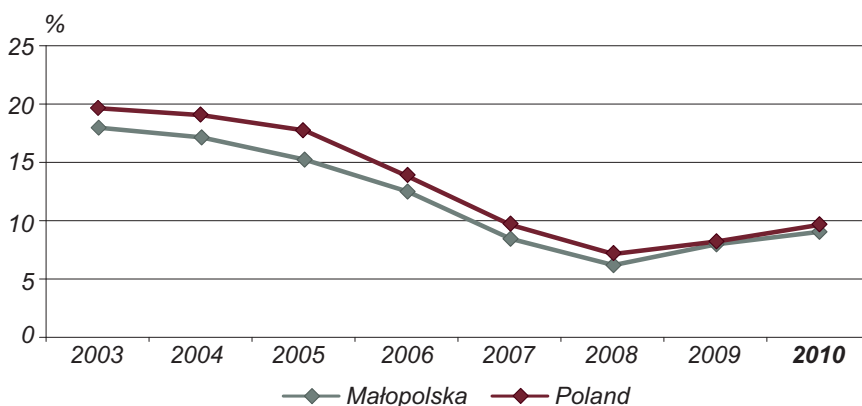
The employment rate of working age population amounted to 65.1% (in 2009 - 65.7%), whereas for males at this age - 70.2%, and for females - 59.7%.

Graph 3. Average annual employment rate according to LFS

In 2003-2008 the unemployment rate decreased systematically. Since 2009 we have observed an upward tendency both in the country and in the voivodship. In 2010 the unemployment rate by LFS reached 9.1% (in Poland 9.6%) and it was by 1.1 percentage point higher than in 2009. The increase of the rate occurred both in case of women (by 1.4 percentage point) and of men (by 0.9 percentage point). In rural areas the intensity of unemployment augmented by 1.3 percentage point, and in urban areas by 1.1 percentage point. The unemployment rate for working age population amounted to 9.4%. For women at this age it reached the level of 10.3% and it was by 1.6 percentage point higher than for men.

Graph 4. Average annual unemployment rate according to LFS

Work in Małopolska was one of safer in the country. One of the lowest accident rate in Poland was registered here. At the end of 2010 in Małopolska the number of persons working in

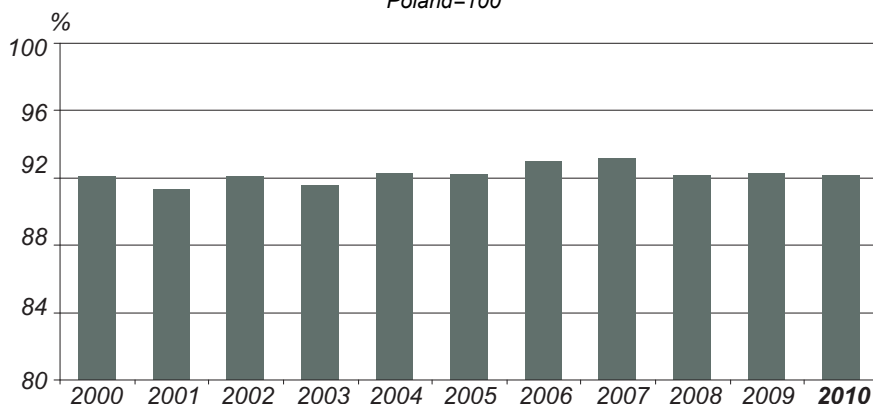
hazardous conditions calculated per 1000 paid employees of total surveyed amounted to 74.3 and it was lower than at the end of 2009 (81.5) and definitely lower than in 2000 (120,0), what proves the improvement of work conditions in comparison with previous years³.

In 2010 the number of persons injured in accidents at work⁴ amounted to 5.9 thous. persons (towards 5.3 thous. in 2009 and 5.7 thous. in 2000). 1.7 thous. compensations were paid due to accidents at work and occupational diseases on total amount of 4737.1 thous. zł. Occupational accidents benefits accounted for 93.8% of all benefits and 4122.5 thous. zł were allocated for them, i.e., 87.0% of the sum paid. An average cost of one occupational accident and occupational disease benefit decreased and amounted in 2010 to 2756 zł (towards 2976 zł in 2009).

WAGES AND SALARIES

In the Małopolskie voivodship in the discussed year average monthly gross wages and salaries shaped at the level of 2973.79 zł, i.e., by 3.9% higher than the year before. In public sector wages and salaries were bigger (3637.50 zł) than in private sector (2679.36 zł). In Poland the average monthly gross wages and salaries amounted to 3224.13 zł. For three years average monthly gross wages and salaries constituted about 92% of the country average.

Graph 5. Average monthly gross wages and salaries
Poland=100

It is worth to mention, that a relatively high increase of average wages and salaries occurred while paid employment also increased. In 2010 paid employment in Małopolska amounted to 659.7 thous. persons and in relation to the previous year it was higher by 1.5%,

³ It concerns economic entities employing more than 9 persons.

⁴ Registered during the year; excluding accidents on private farms in agriculture.

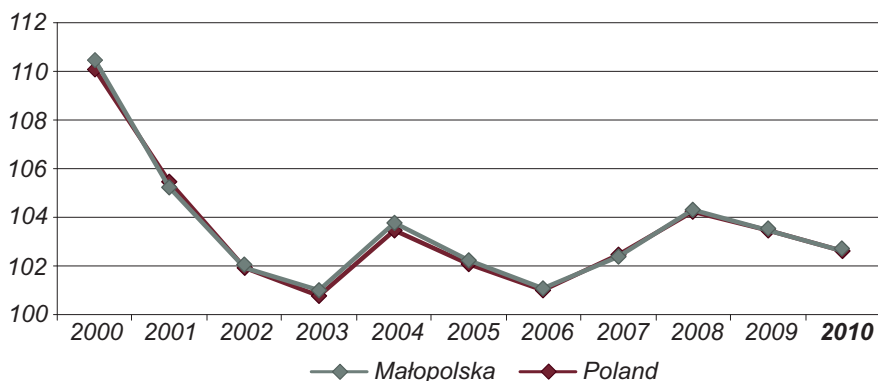
what may mean a return to existing in 2005-2008 upward tendency of paid employment, after a decline recorded in 2009.

Since 2005 an average monthly retirement and pension has systematically increased. In the discussed year it achieved the level of: 1543.10 zł (from ZUS - the Social Insurance Fund) and 924.05 zł (from KRUS - the Agricultural Social Insurance Fund).

PRICES

In the Małopolskie voivodship in 2010 a similar than in Poland 2.6% increase of prices of consumer goods and services occurred. The highest increase of prices was recorded in such fields as transport (by 6.2%), alcoholic beverages; tobacco (by 4.8%), housing, water, electricity, gas and other fuels (by 3.4%) as well as food and non-alcoholic beverages (by 2.9%). Only clothing and footwear went cheaper (by 4.6%). Within the space of 2000-2010 analogous changes of indices of prices were recorded in Małopolska and in Poland.

Graph 6. Indices of prices of consumer goods and services
Previous year=100

HOUSEHOLD BUDGETS

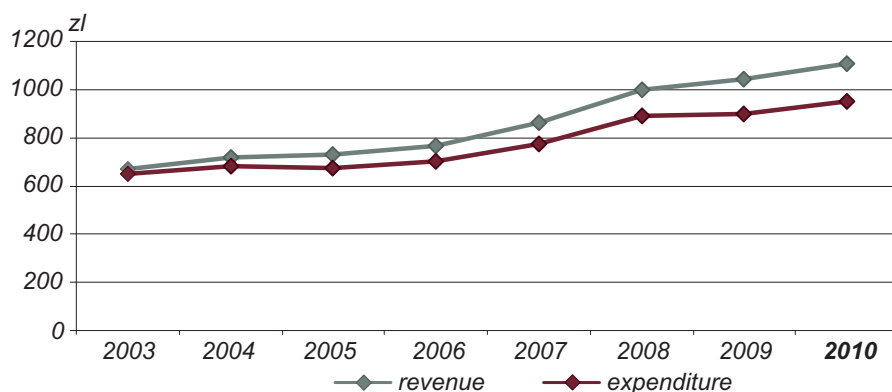
In the discussed year the survey of household budgets included 3181 households. Almost 51% of them maintained from hired work, a little over 33% from retirement pay and pension, almost 9% from self-employment (excluding the use of private farm in agriculture) and about 7% households maintained from non-earned sources or work on private farm in agriculture.

In Małopolska an average monthly nominal available income in households per capita amounted to 1107.54 zł and in relation to 2009 it increased by 65.81 zł. However, it was still less (by 85 zł) than the available income of a statistical Pole.

The level of total average monthly expenditures of households per capita amounted to 949.82 zł, of which on consumer goods and services - almost 912 zł (by about 34 zł less than in the country).

Since 2003 higher dynamics of average monthly per capita available income than expenditures has been observed, what is presented on the following graph.

Graph 7. Average monthly available income and expenditures of households per capita

Year in, year out, the furnishing of households with selected durable goods improves, especially with personal computers with access to the Internet, satellite television equipment (including cable television) passenger cars as well as household appliances. In relation to 2009 furnishing with plasma and LCD television sets considerably augmented, too. Statistically, each household surveyed in 2010 possessed a refrigerator, a television set, a washing machine, a mobile phone and every second possessed a personal computer with access to the Internet, a passenger car, satellite television equipment and a microwave oven.

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE

Last years the infrastructure in the Małopolskie voivodship has been modernized. The water-line, sewerage and gas network was developed. The length of the distribution water-line network in Małopolska amounted to 17.6 thous. km and in comparison with 2009 it went up by 1.7%. The length of the sewerage network (including collectors) in the discussed period exceeded 10.0 thous km and it was longer by 5.5%.

The length of the gas-line network - 22.1 thous. km - increased in relation to 2009 by 0.4%. The number of consumers of gas from the gas network reached 693.8 thous., what means an increase in comparison with 2009 by 3.0 thous. people. Simultaneously the consumption of gas per capita increased by 4.6% to 124.5 m³.

Moreover, the percentage of population using water-line, sewerage and gas-line

systems increases systematically. In 2010 75.7% residents of the voivodship used water-line system (in urban areas 94.0%, in rural areas 58.1%), sewerage system 52.7% (in urban areas 84,5%, in rural areas 22,0%), gas-line system 63,3% (77,5% in urban areas and 49,5% in rural areas).

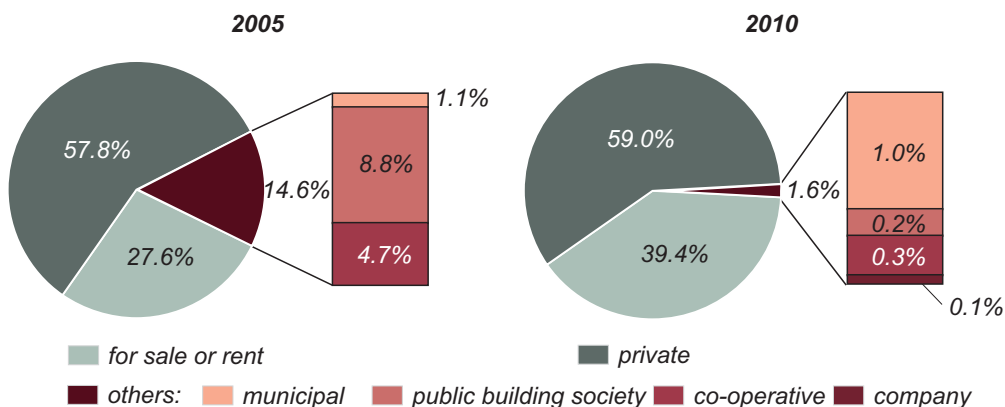
The amount of municipal waste selectively collected increased almost by 10 thous. tonnes in relation to 2009. Of total amount of collected waste (88.7 thous. tonnes) 27.6% accounted for glass, 23.9% biodegradable waste, 15.3% plastics and 13.3% waste-paper.

In 2010 in the Małopolskie voivodship the length of hard surface public roads equaled 23.7 thous. km, i.e., more by 5.3% than in 2009, of which improved - 21.0 thous. km.

DWELLINGS

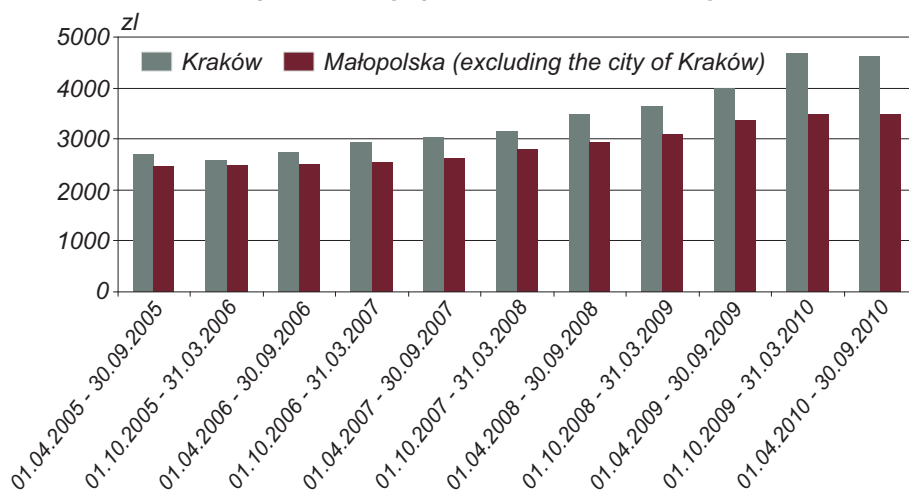
At the end of 2010, dwelling stocks of the Małopolskie voivodship amounted to 1090 thous. dwellings, what means the maintenance of an upward tendency recorded for several years (increase by 1.1% in relation to the previous year and by 11.5% in comparison with the state as of the end of 2002). Dwelling stocks of Małopolska constituted 8.1% of the country dwelling stocks. An average usable floor space of a dwelling amounted to 75.5 m² (75.1 m² in 2009 and 72.0 m² in 2002).

Graph 8. Structure of dwellings completed

In 2010 in Małopolska 12.3 thous. dwellings were completed, i.e., by 34.7% less than the year before. An average usable floor space of a dwelling amounted to 114.9 m² (towards 93.3 m² in 2009). The most dwellings were completed in private construction (59.0% of total).

In the period 1 IV 2010 - 30 IX 2010 the average price of 1 m² of a dwelling amounted for the Małopolskie voivodship (excluding the city of Kraków) to 3486 zł, and for Kraków 4614 zł, what means a slight increase of prices in Małopolska with simultaneous drop of prices in Kraków for the first time for four years.

Graph 9. Average price of 1 m² of a dwelling

Source: SO Kraków own study on the basis of Announcement of the Małopolski Voivode, Internet - www.malopolska.uw.gov.pl and Announcement No. 67/10 of the Małopolski Voivode dated: 2010-03-16, Internet - www.wrotamalopolski.pl

EDUCATION⁵

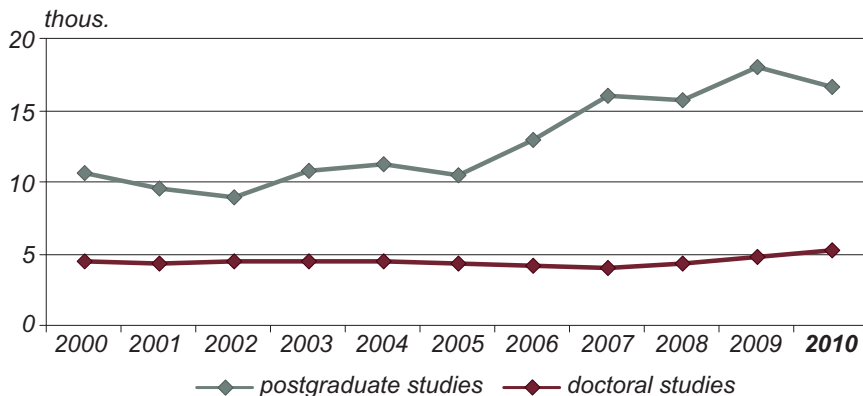
At the beginning of the 2010/11 school year in the Małopolskie voivodship there were:

- 1922 pre-primary education establishments, attended by 94.8 thous. children (of which 923 nursery schools - by 73.2 thous. children),
- 1478 primary schools (203.2 thous. pupils),
- 743 lower secondary schools (114.0 thous. pupils),
- 160 basic vocational schools (22.7 thous. students),
- 202 general secondary schools (including supplementary) and 32 specialized secondary schools (59.5 thous. and 2.5 thous. students respectively),
- 191 technical secondary schools, including supplementary technical secondary and general art schools leading to professional certification (52.8 thous. students),
- 229 post-secondary schools (23.4 thous. students).

Moreover, 18.1 thous. persons attended 269 schools for adults. Simultaneously 211.4 thous. students educated in 33 higher education institutions. In 2000-2009 the number of students and graduates increased systematically. In the 2010/11 academic year there were a little less students - by 0.3% in relation to the 2009/10 school year.

In the discussed period the group of students of postgraduate studies diminished, however the interest in doctoral studies grew.

⁵ Data from the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education - with the exception of the higher education institutions.

Graph 10. Students of postgraduate and doctoral studies

Data for the 2010/11 school year reveal a general drop of the number of pupils in primary and lower secondary schools, what is caused by educating generations from "population depression". These generations enter also upper lower secondary schools, hence a recorded decrease of the number of students also in all types of these schools. The most popular among graduates of lower secondary schools are still general secondary schools, attended by over 46.5% of first class students of upper lower secondary schools, i.e., almost 20 thous. young people.

The equipment of schools with computers has systematically improved, of which also with Internet access. The best equipped with computers were: primary schools (in 96.9%), lower secondary schools (in 80.9%) and technical secondary schools (in 80.1%).

HEALTH CARE

The residents of the Małopolskie voivodship were provided with medical care by in-patient health care institutions, out-patient health care institutions and private practices of physicians.

In 2010 in Małopolska (as of 31 XII) operated: 71 general hospitals, 1403 health care institutions and 254 medical practices, which had contracts signed with the National Health Fund for rendering defined services. The number of professionally active physicians amounted to 7.2 thous., dentists - 1.3 thous., and nurses - 16.6 thous.

The number of consultations per capita provided by physicians in the out-patient health care amounted in 2010 to 6.6, and by dentists - 0.9. It means that a statistical resident of Małopolska during the year received on average almost 7 medical consultations and 1 dentist consultation. Out-patient health care institutions in the Małopolskie voivodship (4.3 thous.)

accounted for 8.4% of all such facilities in Poland, and medical personnel - about 9-10% of the country personnel.

The average length of stay in general hospitals has decreased over the past few years (2000 - 9,8 days, 2005 - 7,2 days, 2010 - 4,8 days). Simultaneously the number of in-patients per 1000 population has been growing. But in 2010 a decrease occurred per annum (by 40 persons) to 1702 in-patients per 1000 population.

At the end of 2010 34 health resort sanatoria were functioning (including 2 health resort sanatoria for children), i.e., by 1 less, and moreover 6 health resort hospitals (including 3 health resort hospitals for children), i.e., also by 1 less than the year before.

The sale of medicines and medications, as of the end of 2010, was run by 991 public pharmacies and 97 pharmaceutical outlets. The number of pharmacies increased during the year by 24, what resulted in the lower number of population per pharmacy (from 3054 in 2009 to 3042 in 2010).

Within the emergency medical services, ambulance emergency rescue teams intervened 207.3 thous. times, providing health care to 209.8 thous. people. In 23 hospital emergency wards 172.8 thous. patients were cured in the form of day treatment, whereas 473.8 thous. out-patients received 487.9 thous. consultations.

At the end of the discussed year 33 nurseries and 1 nursery ward were operating, i.e., as many as of the end of 2009. During the year 4.4 thous. children were staying in them. About 23 children per 1000 children up to age 3 stayed in nurseries. The most facilities were located in Kraków - 22.

SOCIAL WELFARE

At the end of 2010 in the Małopolskie voivodship there were 64 round-the-clock care and education centers, in which 1154 residents were staying and 266 volunteers were working. In comparison with 2009 there was an increase by 6 centers, the number of residents decreased by 35, and the number of volunteers increased by 22 persons.

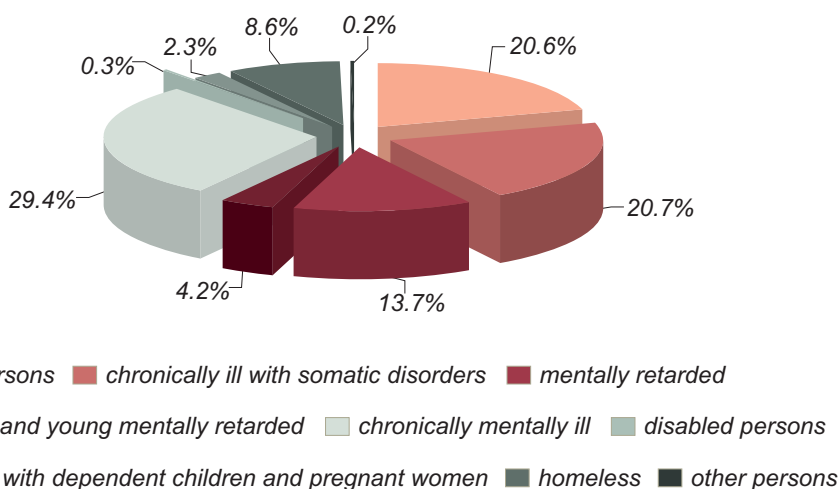
Simultaneously in Małopolska there were 223 day-support centers with 13,7 thous. children and youth benefiting from them. Since 2005 the number of such types of centres almost doubled and the number of persons benefiting from them increased by more than 65%. But in 2010 the number of centres dropped by 5 and the number of residents - by 371 in annual terms.

At the end of the discussed period in the Małopolskie voivodship there were 2140 foster families which provided care for 3085 children (up to age 18). It accounted for 5.7% foster families and children staying in them in the country scale. In comparison with 2009, the

decrease of the number of foster families occurred both in Poland and in the voivodship (by: 0.7% and 1.1% respectively) as well as of children staying in them (by: 1.0% and 3.0% respectively).

At the end of December 2010 8828 residents stayed in 128 stationary social welfare homes and facilities of the Małopolskie voivodship. The number of places in such facilities amounted to 26.7 per 10 thous. population. Among residents of stationary social welfare facilities the most were chronically mentally ill - 2598 (29.4%) and chronically ill with somatic disorders 1828 (20.7%).

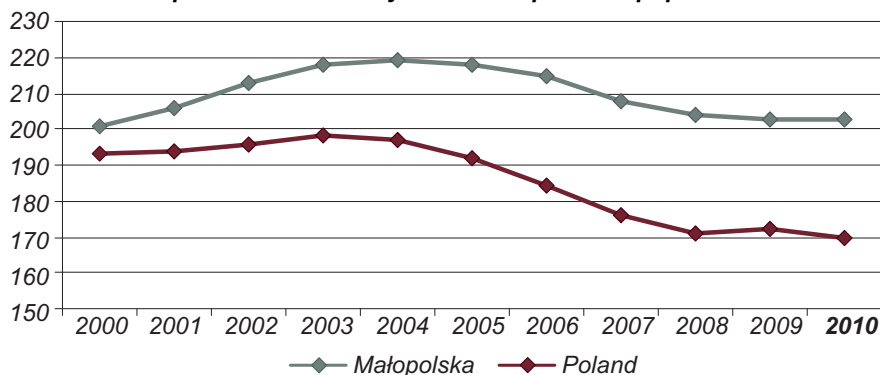
Graph 11. Structure of residents of social welfare facilities by groups of residents in 2010

CULTURE

Many cultural institutions act on the area of the Małopolskie voivodship. As regards their amount, Małopolska is in the lead of voivodships. For example, as regards the number of museums it came in first together with the Mazowieckie voivodship (115 museums including branches). The most important centre of cultural life stays Kraków.

Public libraries and their branches are a common good of culture, which everyone can use. They are often the only form of contact with culture in small localities. At the end of 2010 in Małopolska there were 759 public libraries (including branches), i.e., 9.1% of all such institutions in Poland, of which in Kraków - 71. For a couple of years the number of public library borrowers per 1000 population remains at the similar level. It is not an unfavourable phenomenon, considering the decreasing number of pupils and students - the youngest borrowers of libraries.

Graph 12. Public library borrowers per 1000 population

In 2000-2010 in the Małopolskie voivodship the number of museums (including branches) increased from 100 to 115 and of museum visitors increased from 4172 thous. to 6480 thous. During the last decade the number of museum and exhibition visitors per 1000 residents showed an upward tendency and in 2010 it amounted to 1961. However, the amount of art galleries decreased during 10 years (from 78 to 67), what caused a drop of exhibitions organized and also of exhibition visitors. In the country scale the museums of Małopolska constituted 14.7% of total, and museum and exhibition visitors - almost twice more (29.2%).

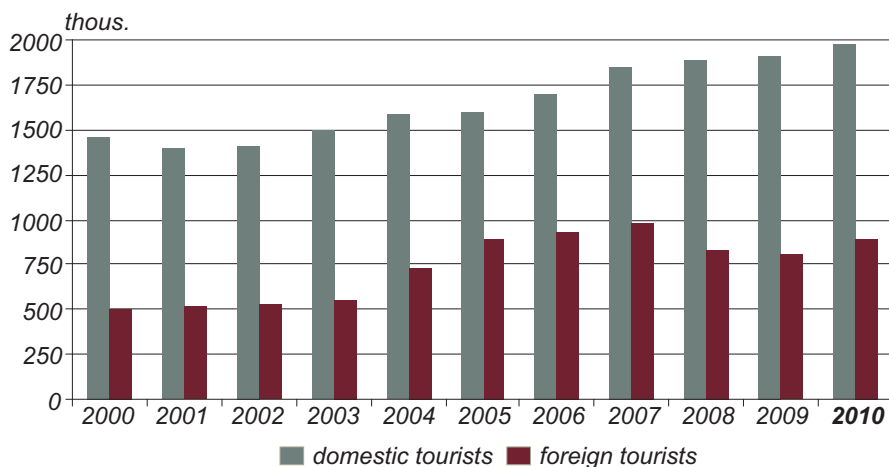
As of 31 XII 2010 in the voivodship 17 theatres and music institutions as well as 46 fixed cinemas operated, what means only little quantitative changes in relation to the previous years. The number of audience in fixed cinemas varied last years. In 2010 per 1000 population it amounted to 1110 persons. This way of participation in consumption of institutionalized culture year in, year out becomes more and more popular.

TOURISM

The Małopolskie voivodship is one of the regions in Poland where tourism is the most developed. It is connected with cultural heritage as well as richness of landscape and biodiversity of this area. As of the end of July 2010 the boarding facilities of tourism in the voivodship included 875 facilities, offering 70.0 thous. beds in total, what accounted for 11.5% of the country boarding facilities. In comparison with 2000 a downward tendency of the number of facilities was observed (drop by 4.0%), with simultaneous increase (by 7.0%) of the amount of beds.

In 2010, in relation to 2000, the number of nights spent was higher by 19.4%. There were 2873 thous. persons accommodated, i.e. more by 46.3% than ten years ago, while foreign tourists - 896.1 thous., i.e. more by 76.7%.

Graph 13. Tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments

At the end of July 2010 in collective tourist accommodation establishments there were: 296 restaurants, 278 bars and cafes, 290 canteens and 46 food stands. In comparison with the end of July 2009 there were more restaurants as well as bars and cafes, whereas less canteens and food stands. Since 2000 it has been observed an upward tendency of the number of restaurants in tourist boarding facilities.

Economy

ENVIRONMENTAL PROTECTION

As regards the area (15183 km²), the Małopolskie voivodship has 12th position in the country, before the voivodships: Lubuskie, Śląskie, Świętokrzyskie and Opolskie. It is situated on upland and mountain sites, what considerably contributes to its tourist attractiveness, but also obliges to special care of natural environment.

Legally protected areas possessing unique environmental value constitute more than a half of the area of Małopolska (as of the end of 2010 - 52.0%), of which protected landscape areas - 37.7%, landscape parks - 11.6%, national parks - 2.5%.

The number of plants generating substantial air pollution (emitting particulates, gases or particulates and gases at the same time) increased from 116 at the end of 2005 to 145 at the end of 2010. But the emission of industrial particulates from the above mentioned plants decreased gradually from 9.3 thous. tonnes in 2005 to 3.9 thous. tonnes in 2010 (6.3% of the country's quantity), and the emission of gases (excluding carbon dioxide) diminished in 2005-2010 by 26.8% to 131.2 thous. tonnes (constituting 7.7% of the emission in Poland).

Since 2006 water withdrawal for needs of the national economy and population has systematically diminished, and yet in 2010 it slightly increased in relation to the previous year. Within 2010 in the voivodship it amounted to 547.2 hm³ of water, i.e., more by 4.4% than in 2009, but less by 41.5% than in 2005. Water consumption for needs of the national economy and population within the space of the last years has decreased, too. However, in 2010 it slightly increased to the level of 492.7 hm³, i.e. more by 6.3% than in 2009, but less by 44.4% than in 2005. Over 60% water was used by industry, exploitation of water-line system - 23,4%, and agriculture and forestry - 15.5%.

Simultaneously 557.3 hm³ of waste water were discharged into waters or into the ground, what means a decrease by 38.0% in relation to 2005, but an increase by 14.5% in comparison with 2009. Almost 80% of waste water were discharged directly by plants, and remaining 20% - by sewerage system. More than a half (305.7 hm³) of discharged waste water required treatment, of which 299.3 hm³ were treated. In Malopolska there were 316 waste water treatment plants, of which 234 municipal waste water treatment plants, servicing approximately 55.9% of the population.

Total amount of waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated) within the decade showed a declining tendency and at the end of 2010 equaled 143.2 mln tonnes (9.4 thous. tonnes/km²), what accounted for 8.3% of total quantity of waste landfilled in the country.

Waste generated during the year (excluding municipal waste) amounted to 6.1 mln tonnes (a decrease in relation to 2005 by 35.8% and to 2009 - by 8.9%). It accounted for 5.4% of the country-wide waste. The voivodship comes in fourth in Poland (after the Śląskie, Dolnośląskie and Łódzkie) with such amount of waste. Generated waste was recovered in almost 90%, treated in 8.9%, and temporarily stored on plant grounds - in the last part (1.3%).

Outlays on fixed assets in environmental protection in the discussed year - 602.8 mln zł constituted 5.5% of domestic outlays, and simultaneously 3.8% of investment outlays of Małopolska. However, on fixed assets in water management the voivodship destined 433.4 mln zł, i.e. 12.2% of domestic outlays and at the same time 2.7% of total voivodship's investment outlays.

AGRICULTURE

Results of the Agricultural Census 2010 have shown the current image of agriculture in Małopolska. According to preliminary data in 2010 total area of agricultural land of farms amounted to 851.8 thous. ha. 221.4 thous. farms conducted agricultural activity, i.e., 78.1% of all farms in the voivodship. Farms of agricultural land area up to 1 ha predominated (42.8% of total farms). The average farm area amounted to 2.31 ha of agricultural land and it was the

lowest voivodship rate in Poland. In 2010 in the structure of sown area basic cereals prevailed (55.8% of sown area in the voivodship), and next potatoes (11.9%) and feed plants (8.5%). Farmers bred mostly pigs - 359.9 thous. heads, cattle 201.6 thous. heads and sheep 69.9 thous. heads.

Compared to data obtained in the Agricultural Census 2002 results of the Agricultural Census 2010 show:

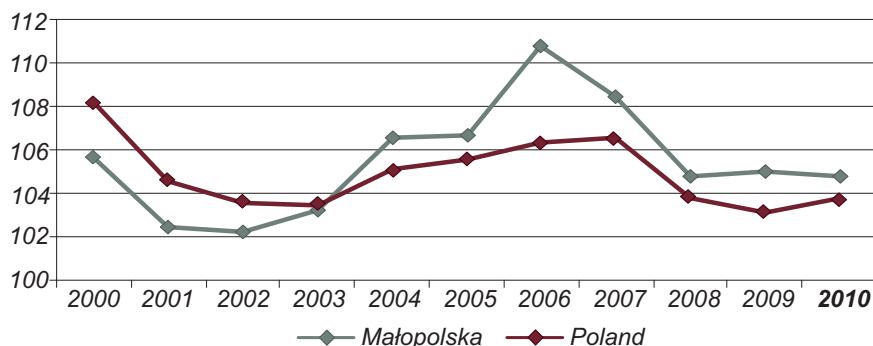
- downward tendency of the number of farms simultaneously with increase of their average area;
- diminishing number of farms conducting agricultural activity;
- drop of total area of land being used by farms;
- decrease of agricultural land area;
- changes in structure of sown area; decrease of sown area of potatoes, basic cereals, sugar beets, and increase of sown area of rape and agrimony;
- decrease in farm animal stocks;
- increase of the number of tractors and agricultural machines used in farms;
- diminishing number of employed land users of farms;
- growing work outlays in farms within the year on generating agricultural production.

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

As of the end of 31 XII 2010 on the area of the Małopolskie voivodship there were 331.4 thous. entities of the national economy in the REGON register (excluding persons tending private farms), i.e., more by 5.5% than a year before. The increase of private sector by 5.6% influenced the increase of total number of entities. However, in public sector the number of entities went up by 0.8%. Within the last ten years the number of entities successively grew, in comparison with the end of 2000 it increased by 31.7%. The number of entities in the Małopolskie voivodship constituted 8.5% of total entities registered in the country.

At the end of December 2010 the REGON register included 78.2 thous. legal persons and organizational entities without legal personality, which number has systematically increased for several years. Among them there were 22.5 thous. commercial companies (their number augmented by 39.5% in relation to 2005), of which 3.7 thous. companies with foreign capital participation (an increase by 38.5%).

The private sector assembled 97.6% of total entities. Units conducted by natural persons (253.2 thous.) predominated and constituted 76.4% of total entities.

Graph 14. Dynamics of commercial companies with foreign capital participation*As of 31 XII; previous year=100*

Considering the kind of activity, the most economic entities were registered in following NACE sections: trade; repair of motor vehicles (27.2%), construction (13.4%) and manufacturing (10.0%). In total, more than a half of firms conducted activity in above mentioned sections.

INDUSTRY AND CONSTRUCTION⁶

In 2010 sold production of industry in the voivodship amounted to 57.0 billion zł, i.e., more by 19.3% (in constant prices) than a year before. In 2009 a drop of sold production by 10.1% (in constant prices) was recorded.

The current level of revenue from the sale of goods and services was influenced by the increase of sold production in all NACE sections included in industry. In mining and quarrying an increase by 22.7% was recorded, in manufacturing - by 20.8%, in electricity, gas, steam and air conditioning supply - by 5.0%, in water supply; sewerage, waste management and remediation activities - by 3.1%.

In comparison with 2005 in the structure of sold production of industry the share of manufacturing decreased from 87.2% to 85.8%, whereas the share of mining and quarrying increased from 2.0% to 2.2%, the share of water supply; sewerage, waste management and remediation activities increased from 3.0% to 3.2%, and of electricity, gas and water supply increased from 7.9% to 8.8%.

In relation to 2009 the average paid employment in industry augmented by 1.2% amounting to 176.2 thous. persons in 2010, similarly the average monthly gross wages and salaries of paid employees in industry increased by 3.4% to the level of 3165.20 zł.

The value of construction and assembly production realized on the basis of the contract system in 2010 domestically by construction firms from Małopolska amounted to

⁶ It concerns economic entities employing more than 9 persons.

7787 mln zł. Sales of construction and assembly production went up in relation to the previous year by 0.5%, what resulted from an increase of the value of works with a renovation (restoration) and other character (by 11.4%) simultaneously with drop of value of investment works (by 4.3%). In structure of sales the share of investments decreased (by 3.3 percentage points to 65.6%) at the cost of renovations (restorations) and other works.

The average paid employment in construction in 2010 amounted to 46.3 thous. persons (by 0.8% more than a year before), and the average monthly gross wages and salaries - 2716.25 zł (i.e., by 1.1% more than in 2009).

The share of construction and assembly production realized by construction firms of the Małopolskie voivodship amounted to 9.1% of the value of production obtained by such entities in Poland.

TRANSPORT

Year in, year out, the number of registered road vehicles and tractors has augmented. At the end of 2010 it amounted to 1.9 mln, i.e., more by 4.9% than the year before and by 65.0% than in 2000. The majority of them were passenger cars (75.8%), the number of which calculated per 1000 population increased from 257 in 2000 to 435 in 2010.

Within the year 3.4 mln t of goods were transported by hire or reward road domestic transport (in enterprises employing more than 9 persons), i.e., less in comparison with 2009 by 33.7%, and 3.5 mln t of goods in international transport, what means a decrease by 24.9% in comparison with the previous year.

In 2000-2003 the John Paul II International Airport Kraków-Balice served about 0.5 mln passengers annually. In subsequent years this number has increased. In 2007 it surpassed 3 mln passengers. In next 2 years it slightly decreased. In the discussed year the Airport recorded 2.9 mln passengers served, i.e., more by 6.7% than in 2009.

TRADE

In 2000-2010 retail sales realized by trade enterprises employing more than 9 persons successively increased. After last year's drop, the wholesale also increased. The value of the wholesale amounted to 65.3 billion zł, and of retail sales 37.3 billion zł, i.e., more by respectively: 3.3% and 8.5% than in 2009.

At the end of 2010 30.4 thous. shops operated (towards 31.8 thous. the year before) of which 36 hypermarkets (30 in 2009), 294 supermarkets (267) as well as 2.4 thous. specialized shops (relatively 2.3 thous.). A decrease was recorded of the number of so-called other shops, which constituted 88.8% of total (i.e., shops of economic entities employing up to 9 persons as well as pharmacies regardless of the number of employed persons).

The number of catering establishments⁷ augmented in relation to the previous year and amounted to 1.5 thous. The sale from the catering activity also augmented - by 12.6%, reaching the value of 1.2 billion zł.

FINANCES OF ENTERPRISES

In 2010 the financial results of surveyed enterprises (employing more than 9 persons) slightly improved in relation to the results obtained in the previous year.

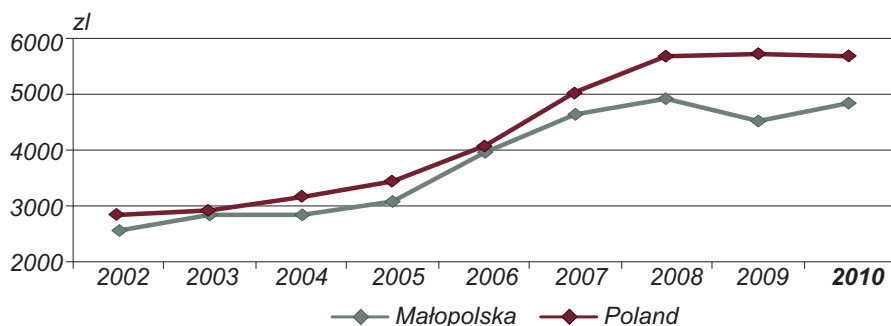
Revenues from total activity increased by 6.6%, and costs of obtaining them by 6.5%, what reflected, i.a. in an improvement of the cost level indicator from 95.2% in 2009 to 95.1% (96.3% in 2005). The net financial result (with increase of net profit and decrease of net loss) shaped at the level of 7417 mln zł, that is higher by 6.1% than in 2009 and more than twice higher than in 2005. Positive net financial result was shown by 81.3% of surveyed enterprises (in 2009 - 79.4%, and in 2005 - 77.2%).

At the end of December 2010 the value of current assets amounted to 54.9 billion zł, i.e., more by 12.0% than in 2009, and by 78.0% than in 2005.

INVESTMENTS AND FIXED ASSETS

In 2010 investment outlays (according to investment location) reached 16.0 billion zł, of which over 9 billion zł in private sector. In 2003-2008 these outlays systematically augmented. After last year's drop (by 7.4%) investment outlays in Małopolska increased in relation to 2009 by 7.5%. According to NACE, investment outlays were the highest in industry and accounted for 22.8% of total outlays, in transportation and storage - 16.7% of total and in real estate activities - 15.2%.

Graph 15. Investment outlays per capita

In 2002-2008 investment outlays per capita have shown an upward tendency. After last year's drop, in 2010 they shaped at the level of 4849 zł.

⁷ It concerns economic entities employing more than 9 persons.

Since 2002 gross value of fixed assets⁸ (in current book-keeping prices) has successively augmented. As of the end of 2010 it reached 184.3 billion zł and therefore it was higher than a year before by 6.2%. Relatively the biggest value of fixed assets was recorded in industry - 28.6% and in real estate activities - 21.8% of total.

At the end of 2010 gross value of fixed assets per capita in Małopolska amounted to 55.7 thous. zł towards 52.6 thous. zł the year before.

PUBLIC FINANCE

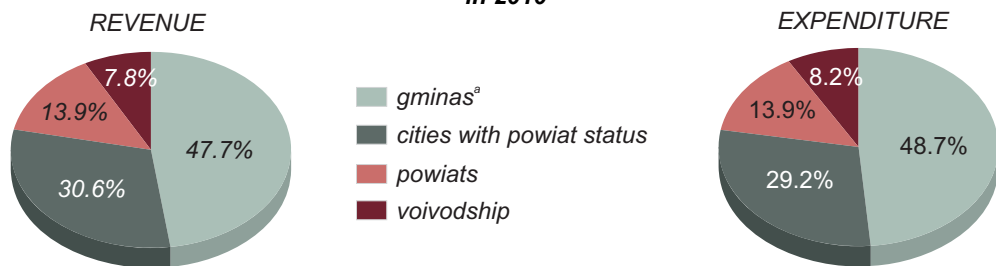
Revenue

In 2010 local self-government entities of Małopolska worked out total revenue of 13833 million zł, that is more (by 7.9%) than in the previous year, but dynamics of its growth proved the lowest within the space of years 2005-2010.

Revenue of gminas budgets constituted 47.7% of total revenue, and revenue of cities with powiat status budgets - 30.6% (the lowest level since 2005). An opposite tendency occurred in revenue of powiat's budgets, which in 2010 constituted 13.9% and it was their highest share in the period 2005-2010. Self-government voivodship's budget had the lowest share in total revenues (7.8%), i.e., by 3.4 percentage points less than in the previous year.

In structure of revenue by kind a lower share of own revenue and general subsidy in total revenue was balanced by higher allocations. In 2010 own revenue constituted 42.3% of total revenue (45.2% a year ago), allocations 25.9% (22.2% in 2009), and general subsidy 31.8% towards 32.6% the year before.

Graph 16. Structure of revenue and expenditure of local self-government entities budgets in 2010

^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

In 2010 total revenue of local self-government entities per capita in Małopolska amounted to 4186 zł (by 292 zł more than in 2009), while in gminas - 2810 zł, in cities with powiat status budgets - 4434 zł, in powiat - 817 zł and from self-government voivodship budget - 326 zł.

⁸ The division of fixed assets by NACE sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

Expenditure

Total expenditure of local self-government entities in 2010 amounted to 14679 mln zł and increased by 6.8% in comparison with the previous year. Dynamics of expenditure was clearly lower than dynamics of revenue, also proved the lowest during the years 2005-2010. 48.7% of total expenditure accounted for gminas budgets, 29.3% for cities with powiat status budgets, 13.8% for powiats budgets, and 8.2% for voivodship's budget.

In 2010 the share of current expenditure increased, decreasing the level of property expenditure in total expenditure. Current expenditure (11118 mln zł) constituted 75.7% of total expenditure. Expenditure on wages and salaries and remuneration-related expenditures predominated - 44.2% of current expenditure, 25.8% were disposed on purchase of materials and services and 12.4% on benefits for natural persons. Property expenditure in the amount of 3561 mln zł constituted 24.3% of total expenditure and almost in total were destined for financing investments.

Expenditure on education (30.8% of total expenditure), on transport and communication (19.3%) as well as on social assistance (12.4%) prevailed.

Calculating per capita in Małopolska total expenditure of self-government entities amounted to 4442 zł (by 270 zł more than in the previous year), whereas from gminas budgets - 3043 zł, from cities with powiat status budgets - 4498 zł, from powiats budgets - 866 zł and from self-government voivodship budget - 363 zł.

Local self-government of Małopolska closed the year 2010 with a deficit in the amount of 846 mln zł, what in relation to the previous year means a slight improvement (for 2009 - minus 915 mln zł). All kind of local self-government entities showed a budget deficit, while only in cities with powiat status its reduction took place (by 234 mln zł). In gminas deficit increased by 88 mln zł, in powiats by 23 mln zł, and in self-government voivodship by 54 mln zł.

GROSS DOMESTIC PRODUCT

In 2009 Małopolska generated 7.4% of GDP, what gave it the fifth position in Poland, after voivodships: Mazowieckie, Śląskie, Wielkopolskie and Dolnośląskie. In 2007-2009 the highest average pace of growth of GDP was recorded in the Małopolskie voivodship (4.4% in constant prices) with the country average of 3.3%. Calculating per capita GDP amounted to 30.2 thous. zł and it was lower by 14.2% than the average level in Poland. This result placed Małopolska on eighth position in the country. However, in comparison with 2007 Małopolska had the highest real growth of GDP per capita among voivodships - by 8.4%.

In 2009 gross value added was elaborated mainly by non-financial corporations sector (48.3%), then households sector (31.8%) and general government sector (16.3%). As regards the kind of conducted activity, the most of gross value added was elaborated by entities conducting activity in services including: trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication - 30,8%.

Małopolska at the background of other voivodships⁹

The following subsection is the continuation of the analytic part included in the Statistical Yearbook of the Małopolskie voivodship¹⁰.

In order to present the socio-economic situation of the Małopolskie voivodship against a background of other voivodships there have been distinguished five fields: demography, labour market, economic living conditions, social living conditions, economy. In further calculations in particular fields the following rates have been considered:

Demography

- *Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)*
- *Natural increase per 1000 population*
- *Post-working population per 100 persons of working age (as of 31 XII)*
- *Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population*

Labour market

- *Activity rate by working age and sex*
- *Average monthly gross wages and salaries in zł*
- *Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees of total surveyed (as of 31 XII)*

Social living conditions

- *Average usable floor space of dwelling per capita*
- *Students of higher education institutions per 10 thous. population*
- *Museums visitors per 1000 population*
- *Consultations provided in out-patient health care per capita*
- *Ascertained crimes in completed preparatory proceedings per 10 thous. population*

⁹ *Elaborated by Monika Wałaszek, the Małopolski Centre of Regional Surveys.*

¹⁰ *Considered rates and methodology of calculations remain unchanged, so their description has been omitted, detailed information available in Statistical Yearbook of the Małopolskie Voivodship 2010, Kraków 2010, page 395.*

Economic living conditions

- *Average monthly expenditures of households per capita (in zł)*
- *Own revenue of local self-government entities per capita (in zł)*
- *Beneficiaries of social assistance benefits per 10 thous. population*

Level of economy

- *Natural persons conducting economic activity recorded in the REGON register per 10 thous. population (as of 31 XII)*
- *General domestic product per capita in 2008 in zł*
- *Expenditures on research and development (R&D) per capita (current prices, excluding depreciation of fixed assets) in 2008*
- *Total value of projects financed by EU for 2007-2013 per capita in zł - (as of 30 VI 2009)*
- *Share of big economic entities¹¹ in the country scale*

Results of grouping

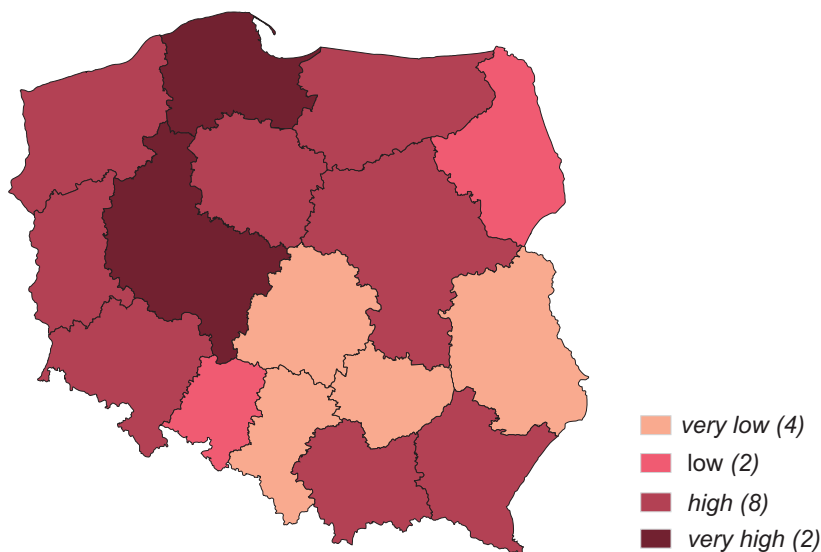
On the basis of obtained results, one can say that the Małopolskie voivodship has got very favourable social living conditions. All values of fractional rates in this field shape above the average as well as above the median for voivodships. Moreover, the rate for the Małopolskie voivodship reached the highest value in the country scale, what would prove the significance of the voivodship as an important centre of cultural life.

Moreover, Małopolska has got favourable conditions to the development of economy, demography and labour market. Like in 2009, the Małopolskie voivodship is in the group of voivodships with high level of the development rate in mentioned above fields. At the same time in the sphere of labour market four voivodships worsened their situation, reducing their position to a level lower groups, and in spheres such as demography and economic conditions two voivodships fell to groups with a lower level. Additionally, the city of Warsaw greatly influenced the value of economic development rate for the Mazowieckie voivodship, overstating its value, and what follows, artificially extending a given rate range. Moreover, one of the fractional rates used while constructing the synthetic rate for this area was the share of big enterprises on the voivodship's area in the country scale. Here it is worth to mention that the Małopolskie voivodship is characterised by a big share of mountainous sites as well as legally protected

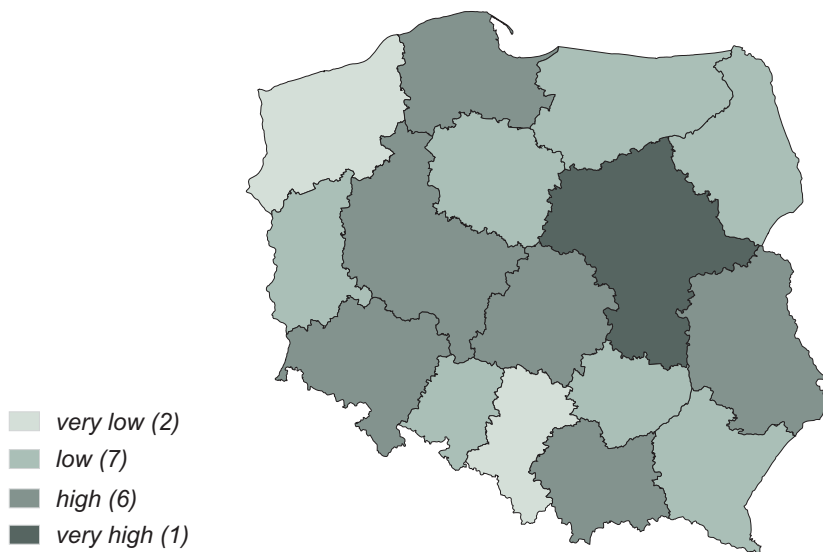
¹¹ Big entities are assumed as those employing more than 250 persons.

areas, which constrain the possibility of development of big enterprises, what influences the value of the above mentioned fractional rate. Summarizing, the rate which could revise previously mentioned stipulations would probably place Małopolska in the group of voivodships with very high level of the economic development. The only area putting the Małopolskie voivodship in an unfavourable situation is the rate of economic living conditions level. The value of this rate placed Małopolska in a group of voivodships of a low level. Economic living conditions development level rate shows a general, downward tendency, namely (upper and lower) borders of the rate shifted. The fractional rate telling about average monthly per capita expenditure for six voivodships dropped in relation to the previous year. In four voivodships the number of people benefiting from social assistance benefits per 10 thous. population increased. It is also worth to mention that the Mazowieckie voivodship lost its position of a leader and from the group of voivodships with a very high level of labour market development rate fell to the group of voivodships with a high level of this rate.

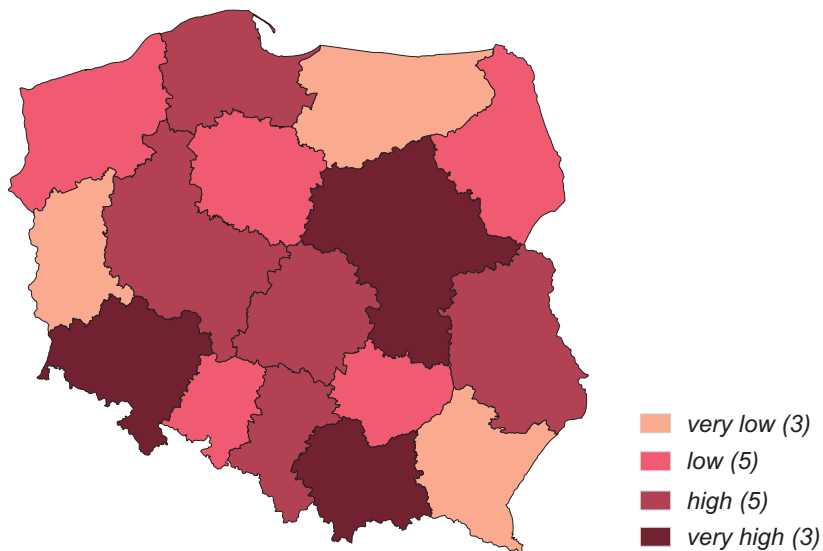
Map 1. Results of grouping on the basis of synthetic rate of demographic development level

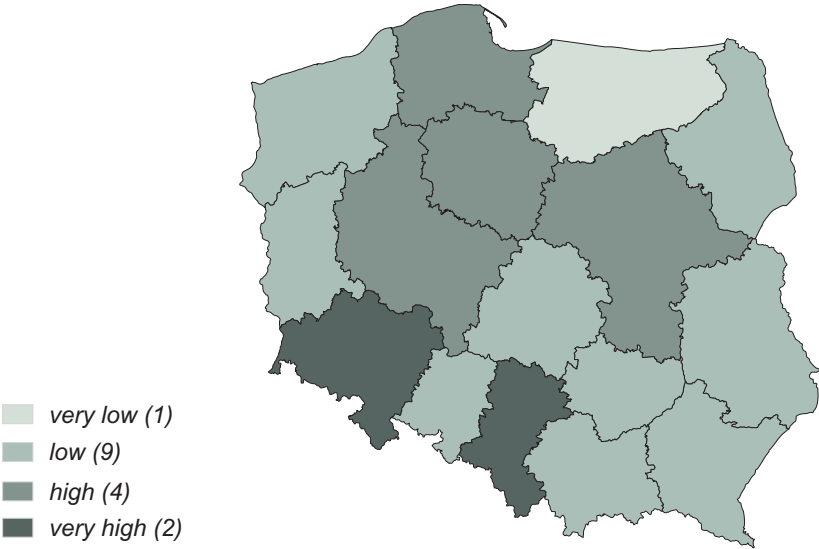
Map 2. Results of grouping on the basis of synthetic rate of labour market development level

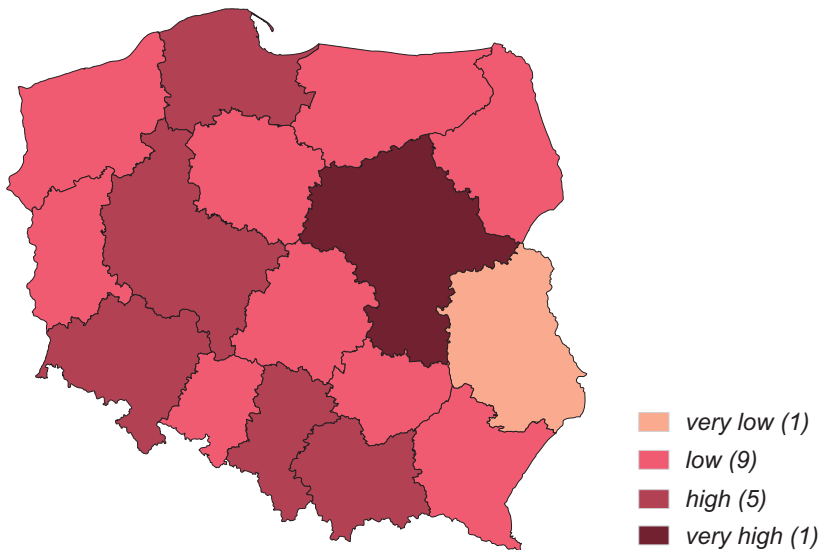
Map 3. Results of grouping on the basis of synthetic rate of social living conditions development level

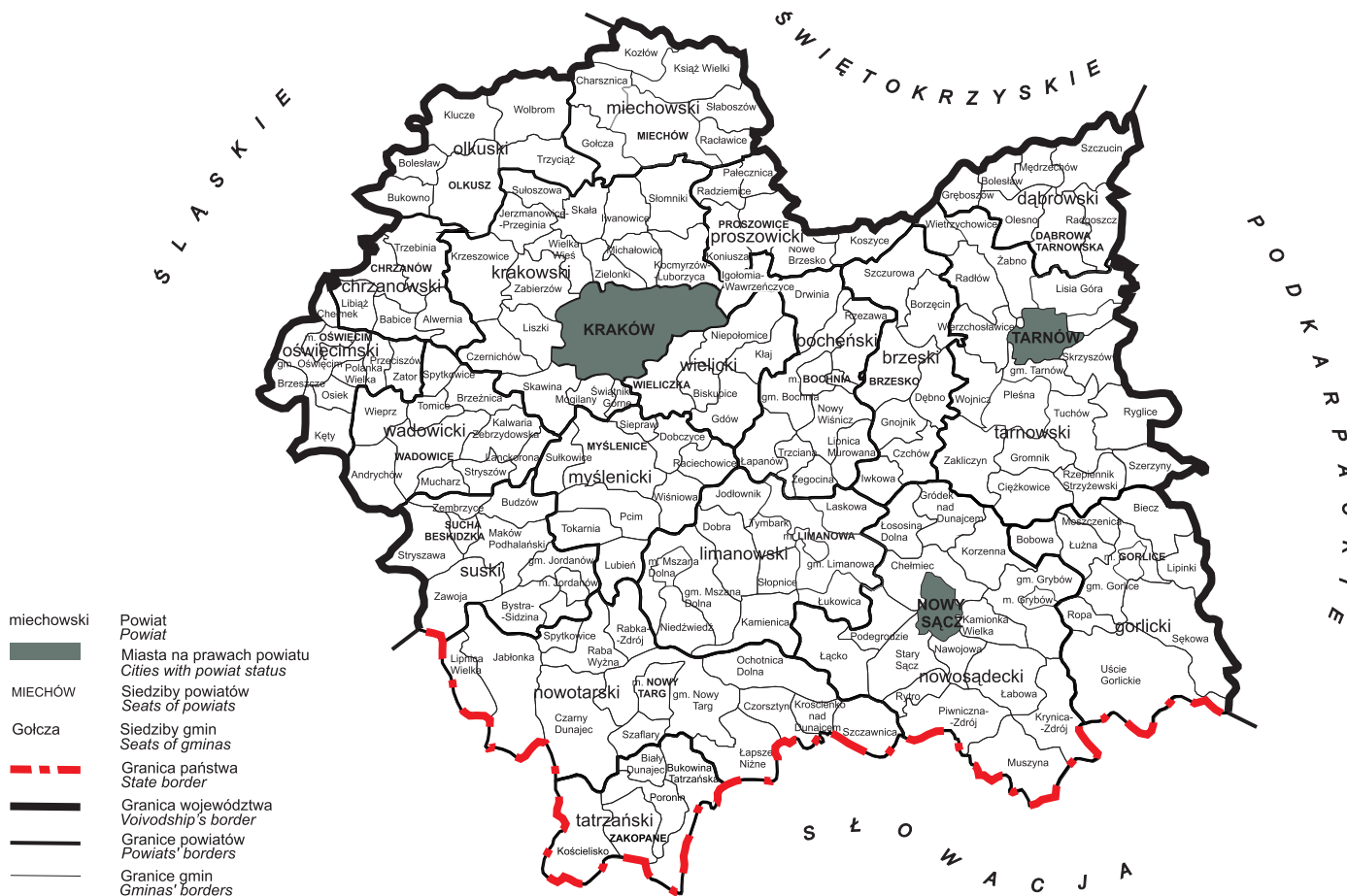
Map 4. Results of grouping on the basis of synthetic rate of economic living conditions development level

Map 5. Results of grouping on the basis of synthetic rate of economic development level

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO *ADMINISTRATIVE DIVISION OF THE MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP*
 Stan w dniu 31 XII 2010 r. *As of 31 XII 2010*

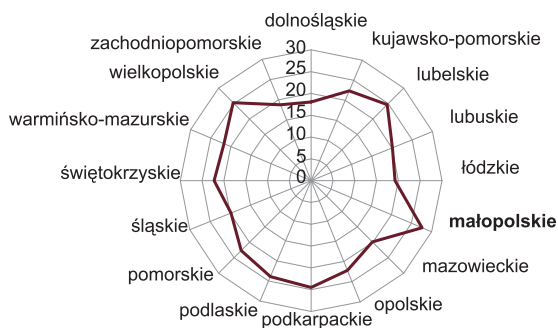

przyrost naturalny na 1000 ludności
natural increase per 1000 population

bezrobotni zarejestrowani w wieku 24 lat i mniej
w % bezrobotnych ogółem^a
registered unemployed persons aged 24 and less
in % of total unemployed persons^a

wskaźnik gęstości bazy noclegowej^b
boarding facilities density rate^b

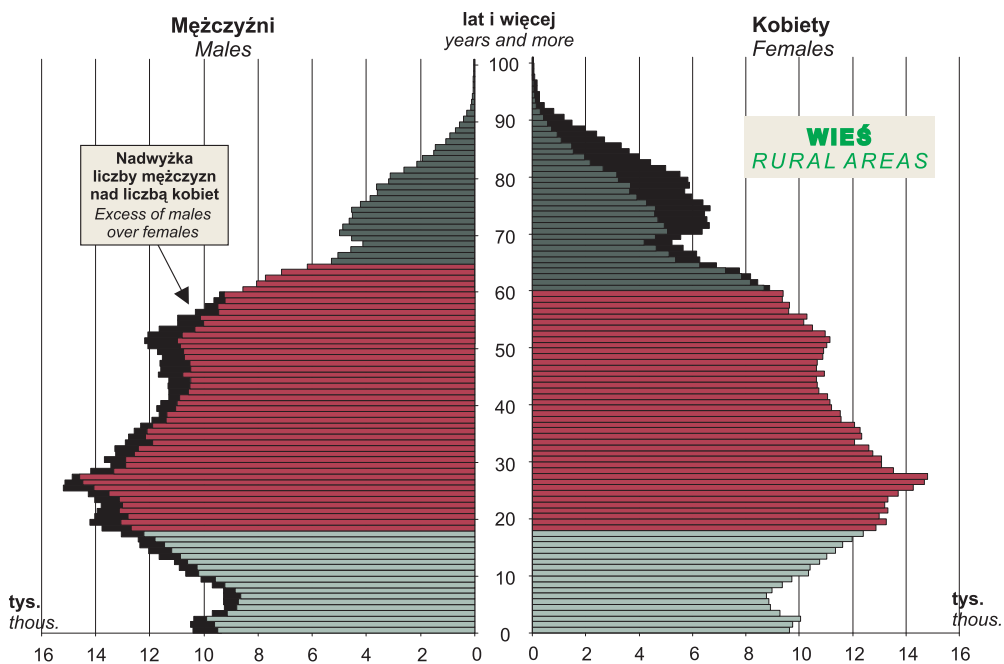
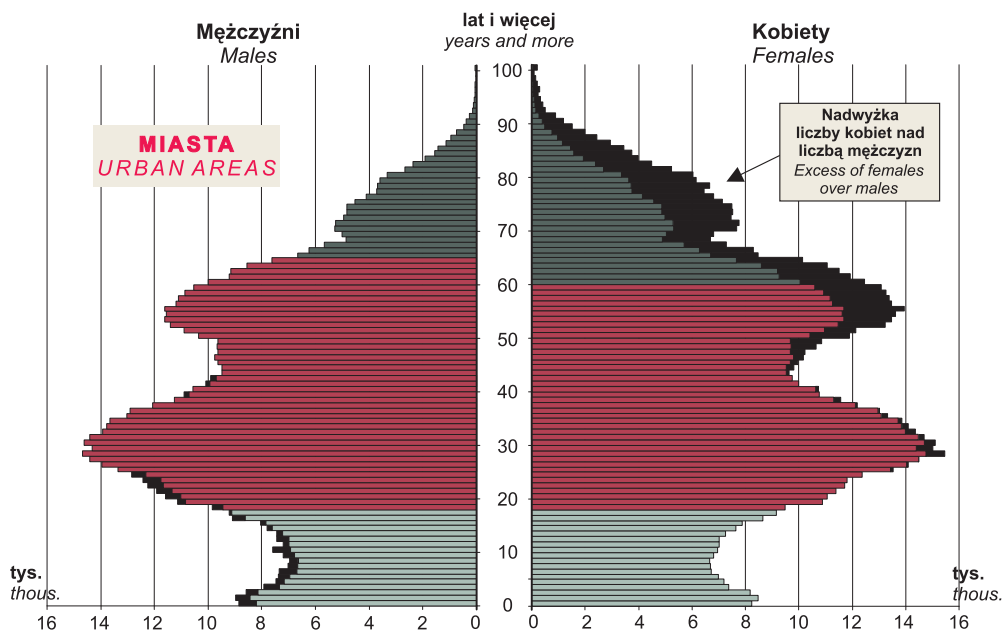
a Stan w dniu 31 XII. **b** Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 1 km².
a As of 31 XII. *b* Bed places in collective tourist accommodation establishments per 1 km².

LUDNOŚĆ W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION IN 2010

As of 31 XII

wiek przedprodukcyjny
pre-working age

wiek produkcyjny
working age

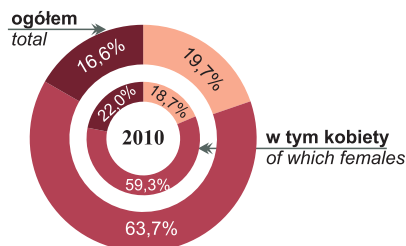
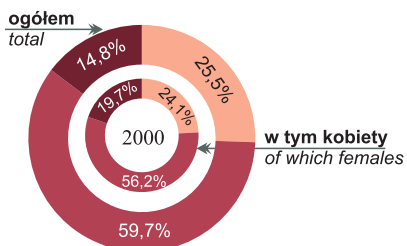
wiek poprodukcyjny
post-working age

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS

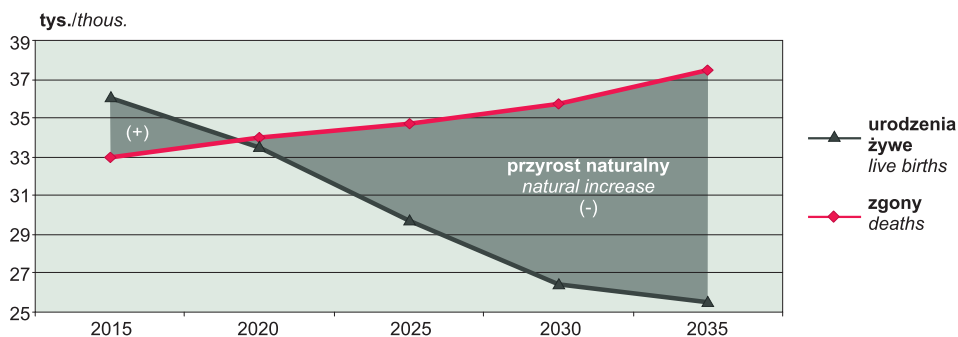
As of 31 XII

wiek: age: ○ przedprodukcyjny pre-working ○ produkcyjny working ○ poprodukcyjny post-working

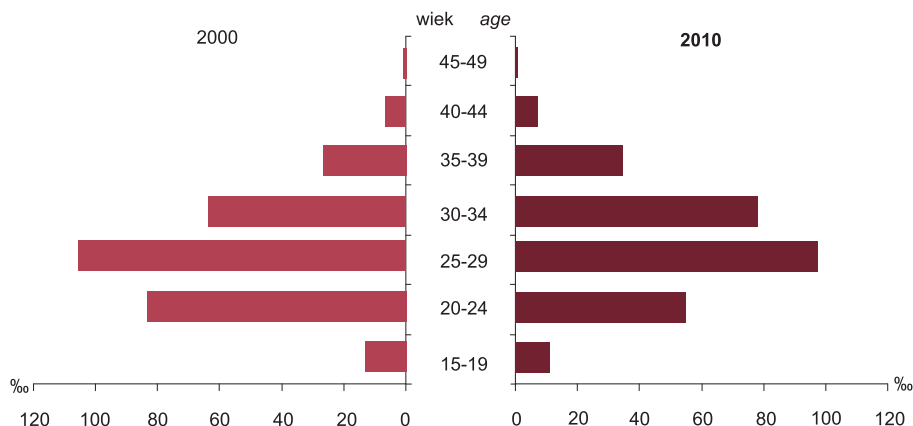
PROGNOZA RUCHU NATURALNEGO LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS PROJECTION

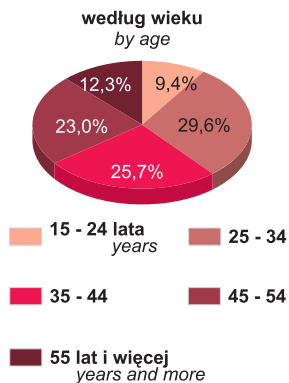
PŁODNOŚĆ KOBIET WEDŁUG WIEKU

FEMALE FERTILITY BY AGE

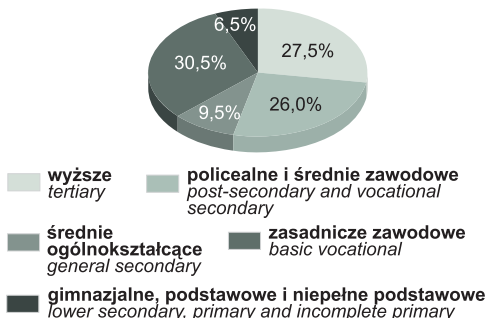

STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG BAEL W IV KWARTALE 2010 R.

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS BY LFS IN 4TH QUARTER 2010

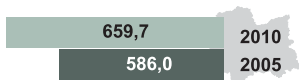
według poziomu wykształcenia
by educational level

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD

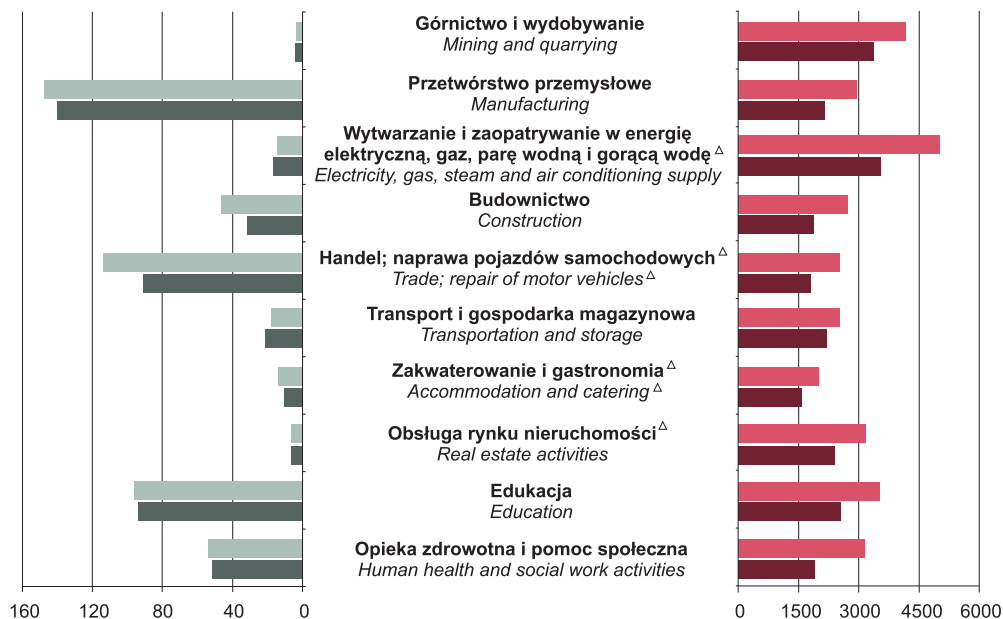
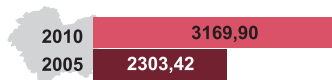
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SELECTED NACE SECTIONS

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a w tys.
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a in thous.

Ogółem
Total

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA^a w zł
AVERAGE WAGES AND SALARIES^a in zł

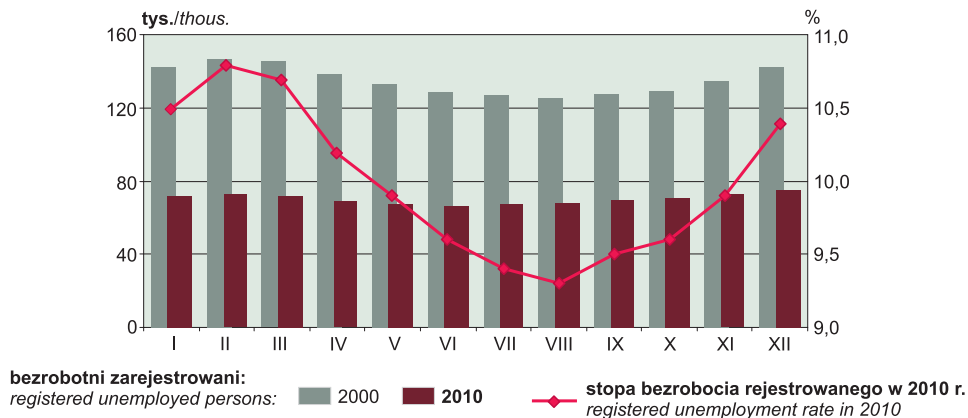
^a Dotyczy przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
^a Concerns enterprises employing more than 9 persons.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

Stan w końcu miesiąca

REGISTERED UNEMPLOYMENT

As of the end of month

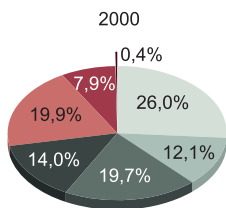
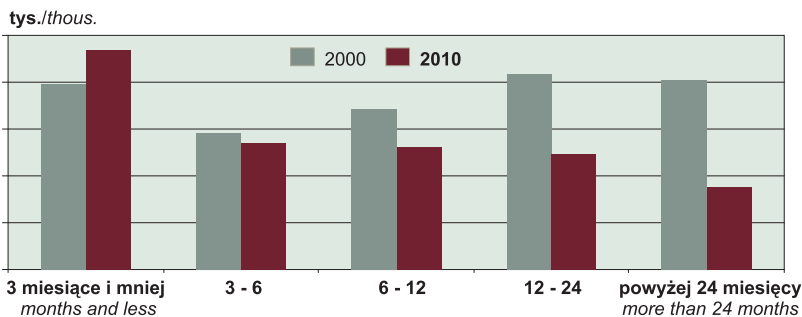
STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH

Stan w dniu 31 XII

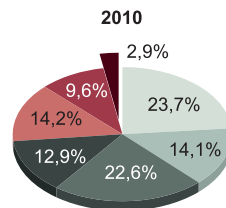
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS

As of 31 XII

według czasu pozostawania bez pracy
by duration of unemployment

według stażu pracy
by work seniority

bez stażu pracy
no work seniority

ze stażem pracy:
with work seniority:

1 rok i mniej
year and less

1 - 5

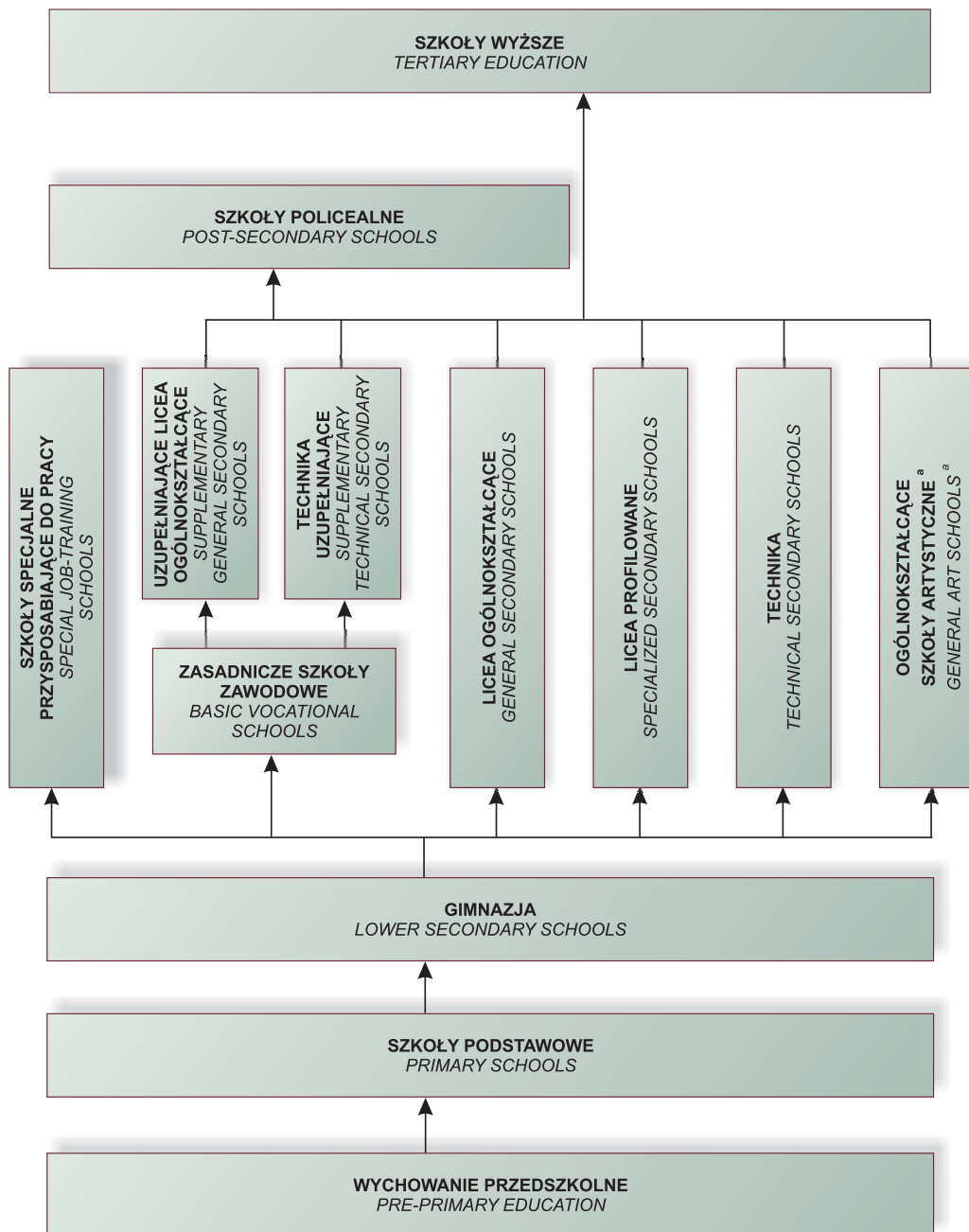
5 - 10

10 - 20

20 - 30

powyżej 30 lat

more than 30 years

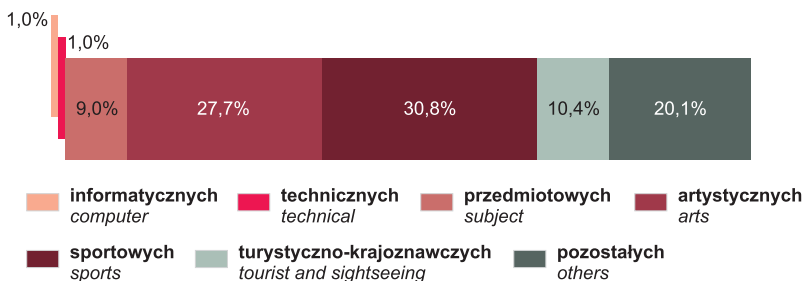
^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

**STRUKTURA UCZESTNIKÓW
STAŁYCH I OKRESOWYCH FORM
ZAJĘĆ POZASZKOLNYCH W 2010 R.**

Stan w dniu 30 IX

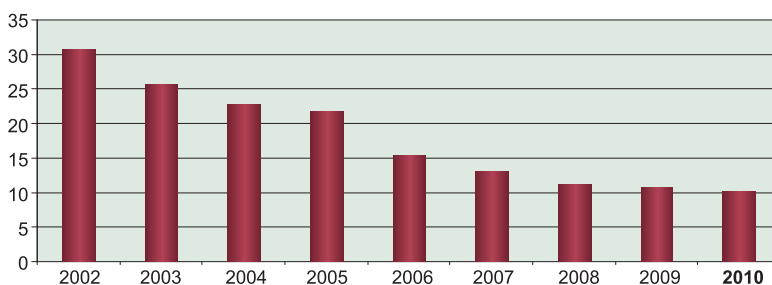
**STRUCTURE OF PARTICIPANTS OF
PERMANENT AND TEMPORARY
FORMS OF EXTRACURRICULAR
PURSUITS IN 2010**

As of 30 IX

**LICZBA UCZNIÓW^a PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 KOMPUTER Z DOSTĘPEM
DO INTERNETU**

**NUMBER OF PUPILS AND
STUDENTS^a PER 1 COMPUTER
WITH THE INTERNET ACCESS**

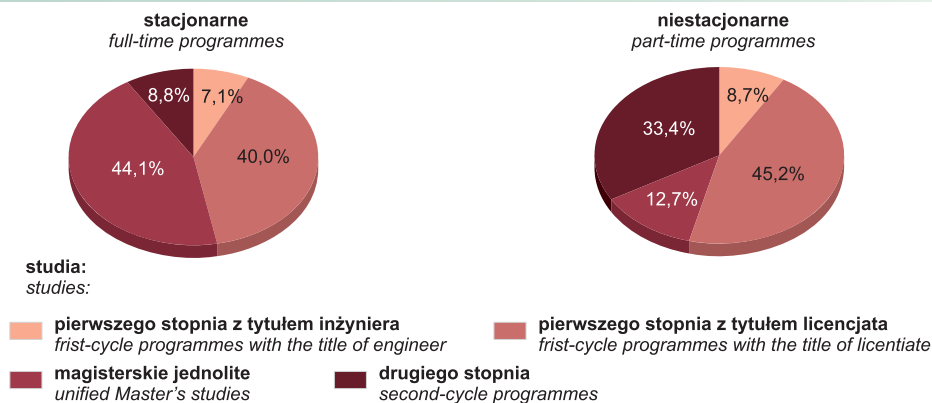

^a Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne.

^a Primary, lower secondary, upper primary and upper lower secondary education.

**ABSOLWENCI^a SZKÓŁ WYŻSZYCH
WEDŁUG FORM STUDIÓW
(łącznie z cudzoziemcami)**

**GRADUATES^a OF HIGHER EDUCATION
INSTITUTIONS BY STUDY FORMS
(including foreigners)**

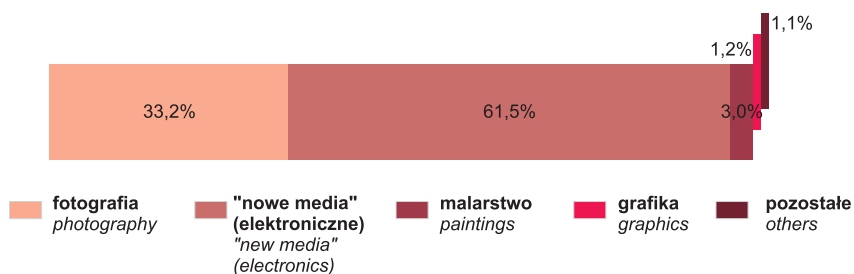

^a Z roku akademickiego 2009/2010.

^a For the 2009/2010 academic year.

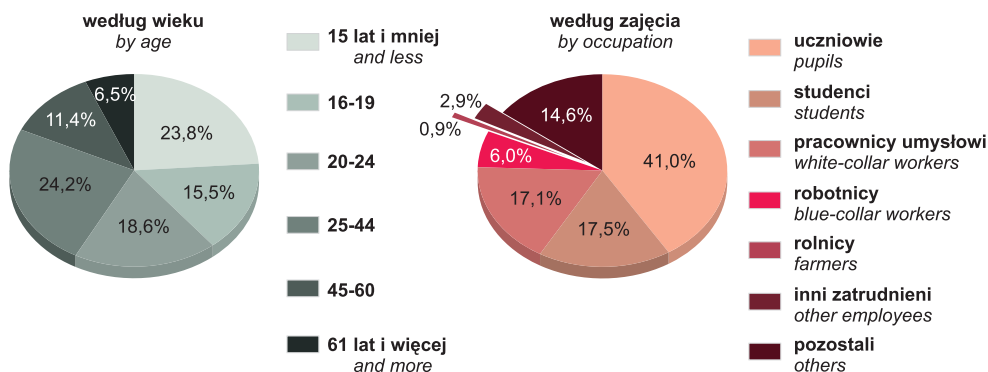
STRUKTURA ZBIORÓW WŁASNYCH GALERII SEKTORA PUBLICZNEGO W 2010 R.

STRUCTURE OF OWN COLLECTIONS OF PUBLIC GALLERIES IN 2010

STRUKTURA CZYTELNIKÓW BIBLIOTEK PUBLICZNYCH^a W 2010 R.

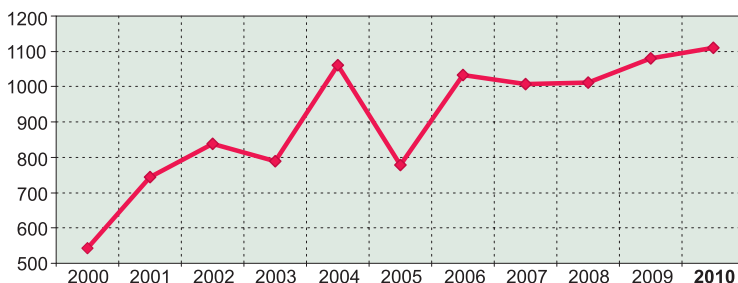
STRUCTURE OF BORROWERS OF PUBLIC LIBRARIES^a IN 2010

a Łącznie z punktami bibliotecznymi.
a Including library service points.

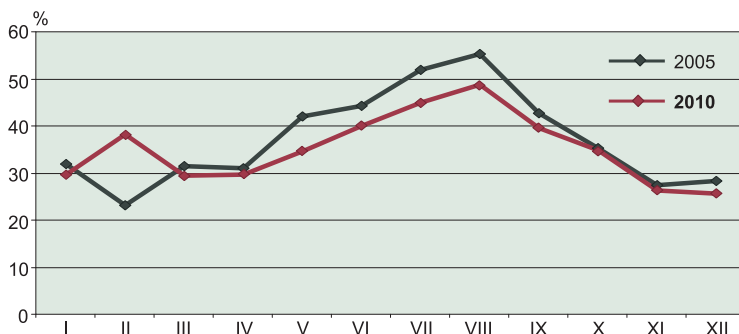
WIDZOWIE W KINACH STAŁYCH NA 1000 LUDNOŚCI

AUDIENCE IN FIXED CINEMAS PER 1000 POPULATION

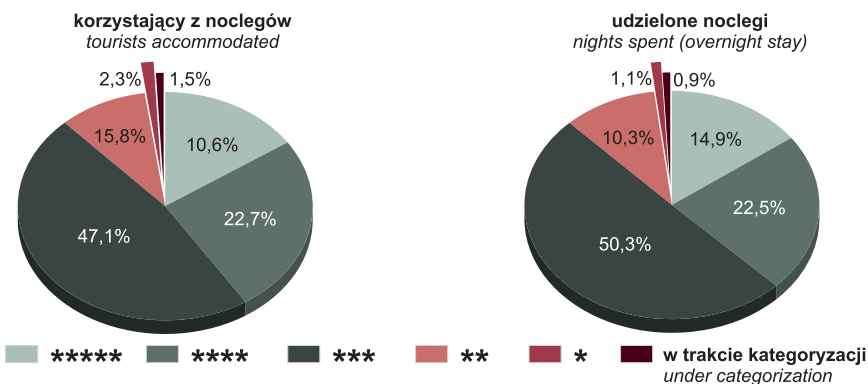
STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH WEDŁUG MIESIĘCY

OCCUPANCY RATE OF BED PLACES BY MONTHS

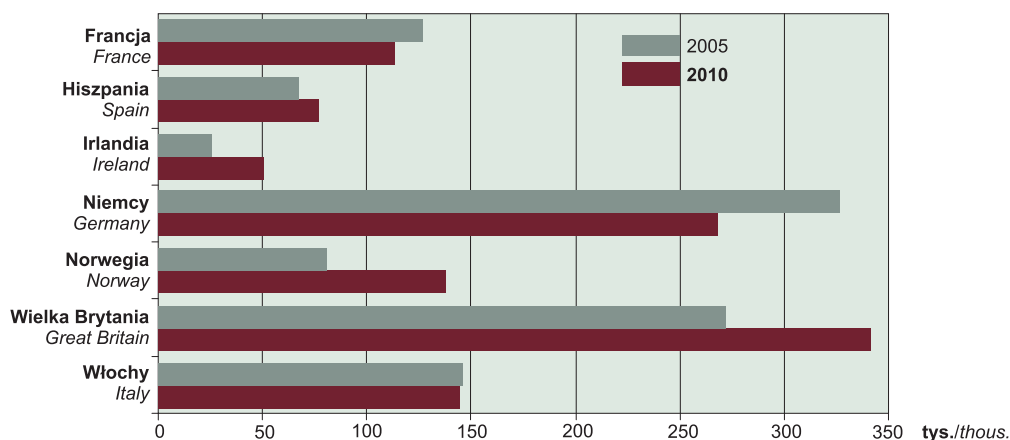
STRUKTURA TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z HOTELOWYCH KATEGORII HOTELU W 2010 R.

STRUCTURE OF FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN HOTELS BY HOTEL CATEGORY IN 2010

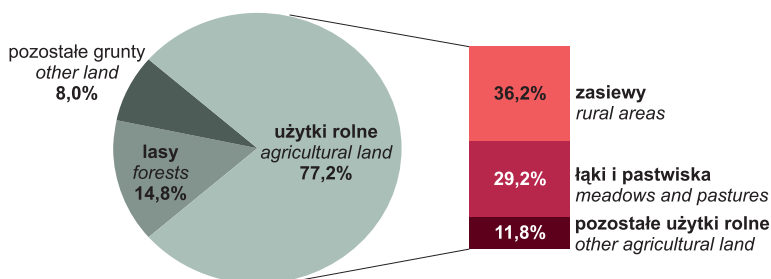
NOCLEGI UDZIELONE TURYSTOM ZAGRANICZNYM W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATE- ROWANIA WEDŁUG WYBRANYCH KRAJÓW

NIGHTS SPENT BY FOREIGN TOURISTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS BY SELECTED COUNTRIES

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2010 R.^a

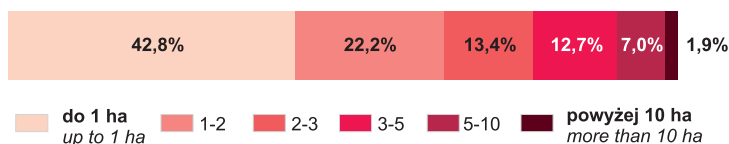
STRUCTURE OF LAND USE IN FARMS IN 2010^a

a Dane wstępne Powszechnego Spisu Rolnego 2010 według stanu w dniu 30 VI.
a Preliminary data of the Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

STRUKTURA GOSPODARSTW ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2010 R.^a

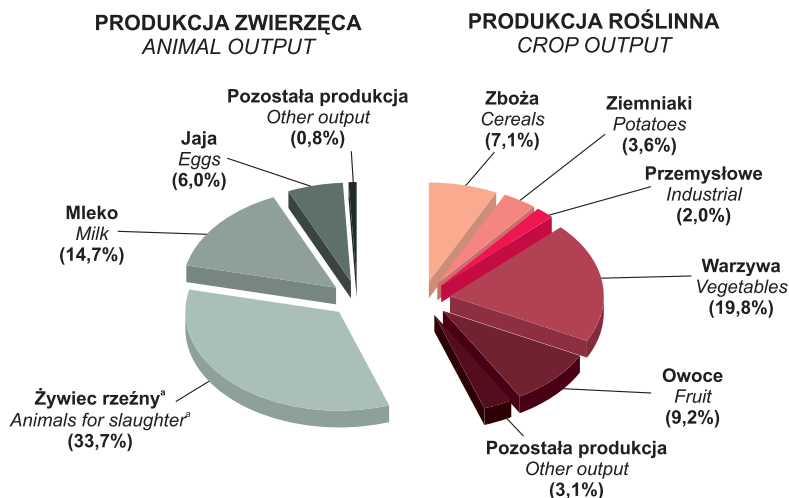
STRUCTURE OF FARMS BY AREA GROUPS OF AGRICULTURAL LAND IN 2010^a

a Dane wstępne Powszechnego Spisu Rolnego 2010 według stanu w dniu 30 VI.
a Preliminary data of the Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2009 R. (w cenach stałych)

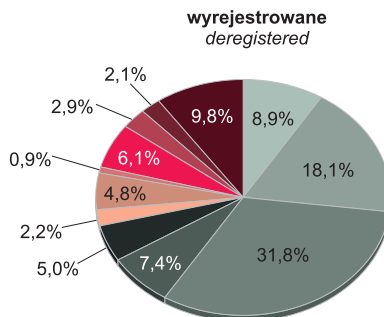
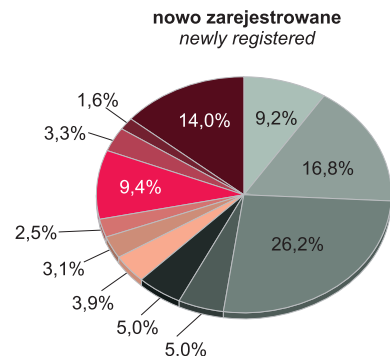
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2009 (in constant prices)

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.
a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

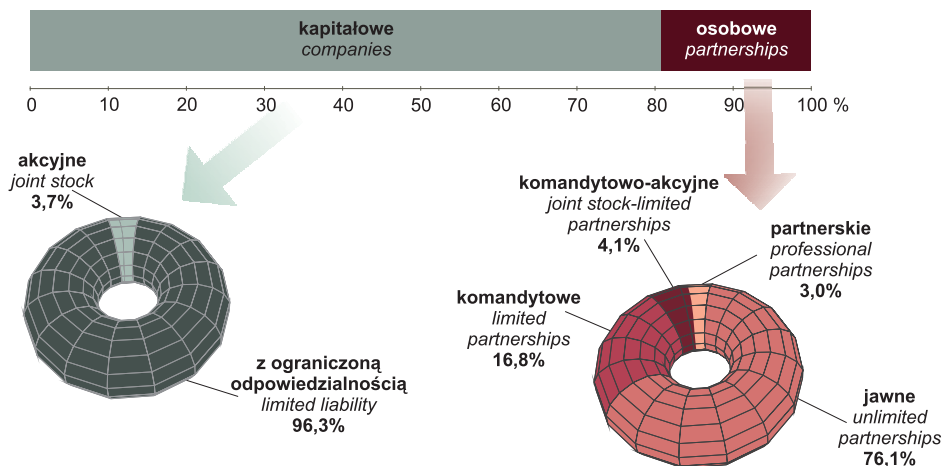
**STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI
NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANYCH
I WYREJESTROWANYCH WEDŁUG
SEKCJI PKD W 2010 R.**

**STRUCTURE OF NEWLY REGISTERED
AND DEREGISTERED ENTITIES
OF THE NATIONAL ECONOMY
BY NACE SECTIONS IN 2010**

**STRUKTURA SPÓŁEK HANDLOWYCH
WEDŁUG FORM PRAWNYCH W 2010 R.**
Stan w dniu 31 XII

**STRUCTURE OF COMMERCIAL
COMPANIES BY LEGAL STATUS IN 2010**
As of 31 XII

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA

INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

